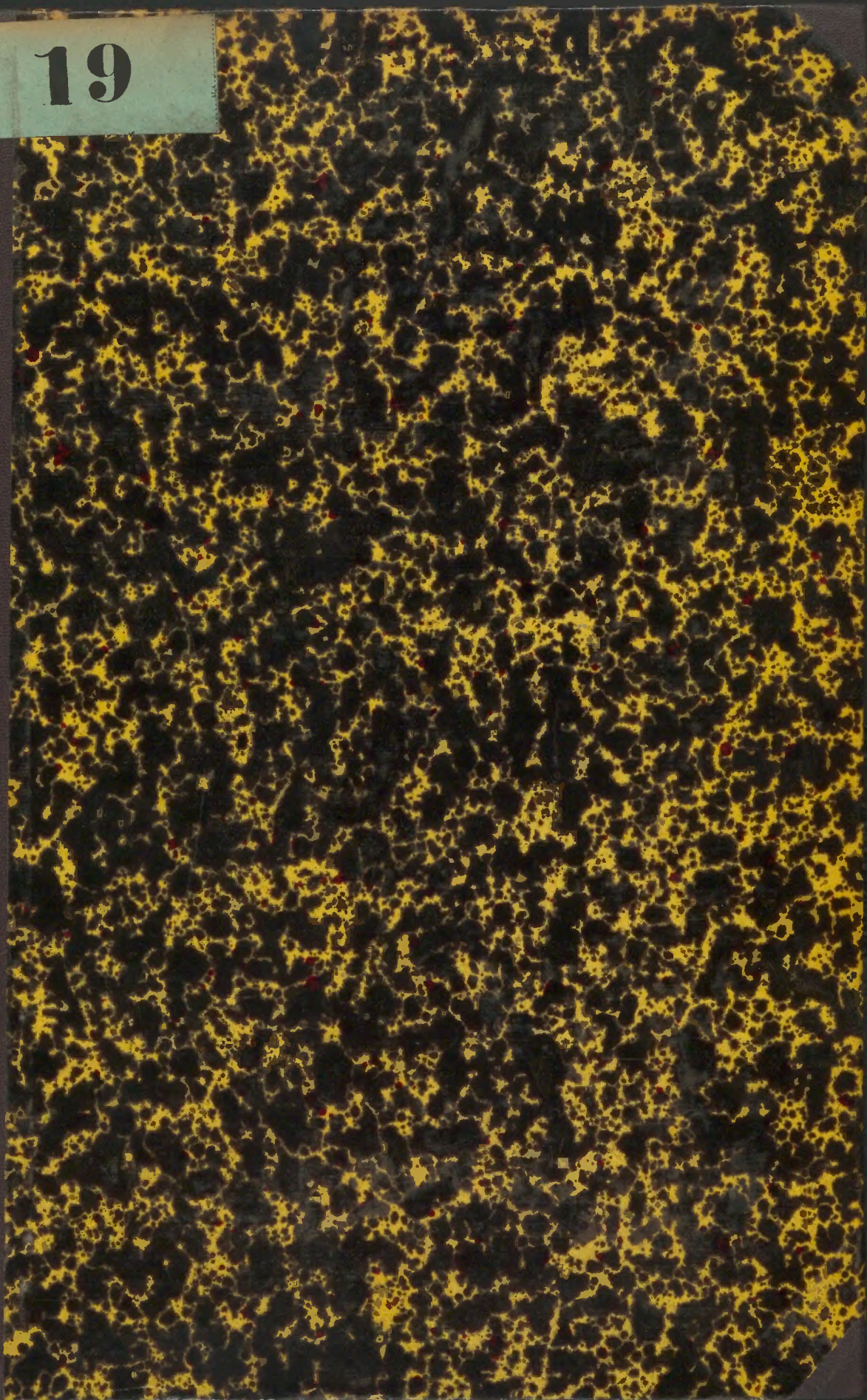
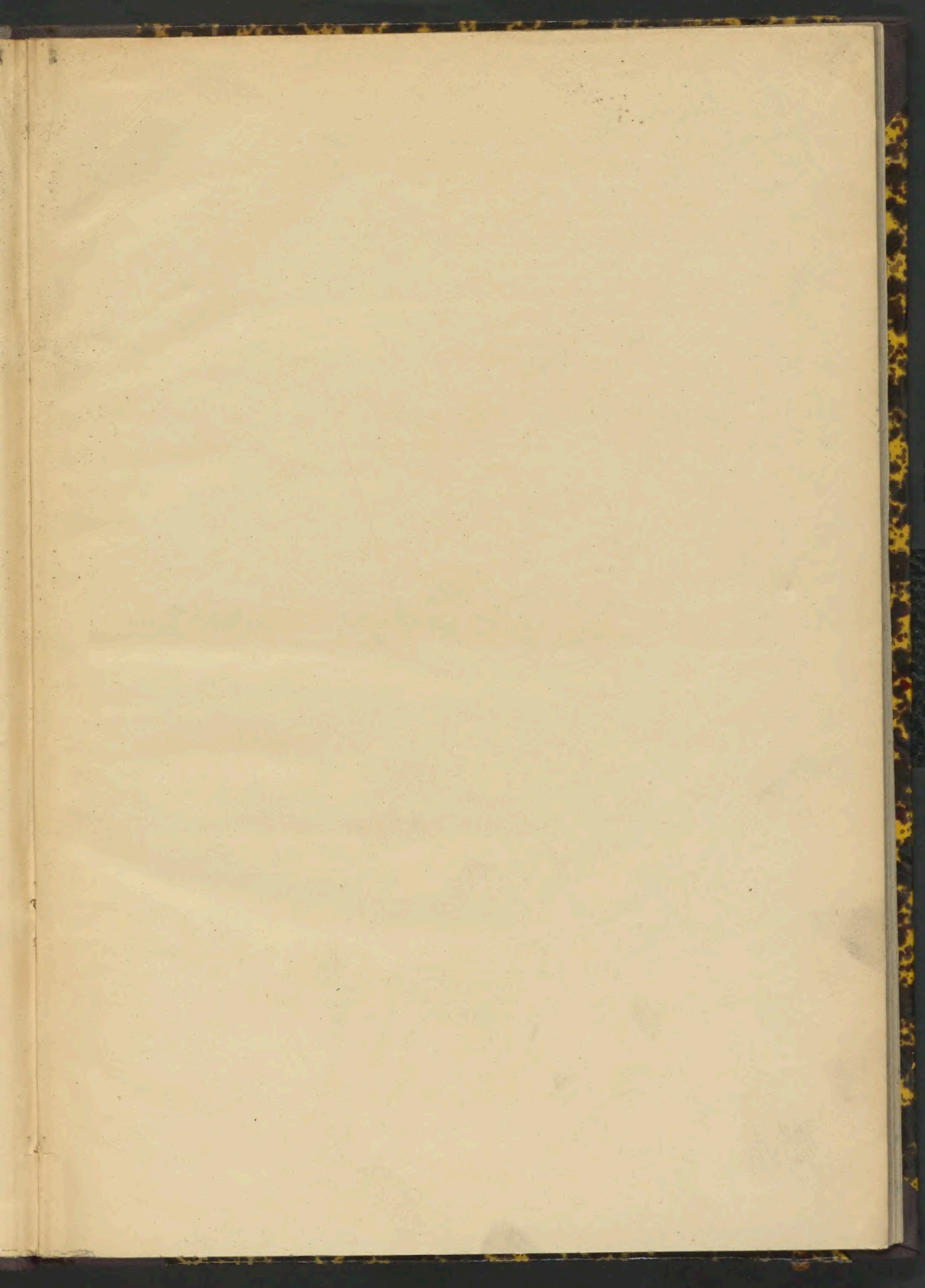

19

W, 19.

ՄԱԼԻՄԱԹԸ ՄԻՒՅԻՏԷ

ԵԱԻՑ

ԱՄԷՐԻԳԱ ԵՍ ՏԱՅԻՐ ՊԱԶԸ ՊԷՆՏԻՐ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ՆԲԱՆՍԸՋՋԱՏԱՆ ՍԷՐՊԵՍԹ ՍՈՒՐԷԹՏԷ ԹԷՐՁԷՄԷ ԻՏԷՊ,
ՎԷ ՔԷՆՏԻ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱՆ ՏԱԻԻ ՊԱԶԸ ՄԻԻԹԱԼԱԹ ԻԼԱՎԷ ԻՑԷՄԻՇ ՏԻՐ,

1872

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ

ՁԻՅ ԵԱՐԸՄ ՄԷՃԻՏԻՑԷ

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1872

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1872

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Մ Ո Ւ Գ Ա Տ Տ Է Մ Է

Բէյտերբէյ Մանգուլմէմիզտէ տէրճ իտիլմիշ օլան պագը Ամէրիգա պահա-
լարը, գըրաաթընա ըաղպէթ իտէն զաթլարըն մէմնունիյէթինի մուճիպ օլ-
մուշ օլուպ, վէ պագըլար, այրըճա պասըլարագ, քիթապ շէքլինտէ օլտուղու
հալտէ ֆիրուսթ իտիլմէսինի տախի արզու իյլէտիքլէրինտէն, եալընըզ 250
նիւսխէ օլարագ, մէզքիւր միւրատլարընըն իճրասընա սայ իտիլմիշ տիր:

Մէզքիւր ըիսալէ, կէրէք քիթապճը տիւքքեհանլարընտա, վէ կէրէք
միւլէզլիլէրիմիզ մարիֆէթիլլէ, եարըմչար մէճիտիյէյէ սաթըլաճագ տըր:

Պու ըիսալէյի գՅրաաթա ըաղպէթ իտէն զաթլարըն, էօյլէ մասալ վէ ես-
խօտ դազէթա հաժատիսի կիպի սատէճէ օգուեուպ կէչմէյիպ, իլլա միւթալաա
իտէրէք օգուճալարընը արզու վէ տալէթ իտէրիպ:

THE P. H. S. H. E.

The following is a list of the names of the members of the P. H. S. H. E. who have been elected to the office of the President for the year 1888. The names are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Secretary are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Treasurer are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Librarian are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Recording Secretary are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Corresponding Secretary are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Executive Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Finance Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Education Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Publicity Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Nominating Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Resolutions Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Credentials Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Reception Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Entertainment Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Hospitality Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Arrangements Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Program Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Registration Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Signaling Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Seating Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Signaling Committee are given in the order in which they were elected. The names of the members who have been elected to the office of the Seating Committee are given in the order in which they were elected.

THE P. H. S. H. E.

Մ Օ Ր Մ Օ Ն Լ Ա Ր

Պիր դաչ սենեակն պերու Ղարպ
Թարափը սօն հուտուտարընտա զու-
հուրա կելմէքտէ օլան հիսապսըզ մեդ-
հէպ ֆըրդալարը իչինտէ , էն զիեատէ
սաեքտա չօգ օլուպ վէ էն զիեատէ զա-
րայիպ նէվինտէն պուլունան Մօրմօն-
լար տըրլար :

Մօրմօնլար իլէ միւնասէպաթը օ-
լանլարտան, կէրչի չօգլար մէզքիւր ա-
ճայիպ իւլ հալ խալգ հագդընտա պի-
ղէ չօգ մալիւմաթլար վիրմիչլէր տիր .
լաքին, հէման քեաֆֆէսի տախի, մէր-
դուման իլին , պիր թագըմ աճմադ ,
սօֆու , ֆէսատալէր վէ պէտախլէագ
ատամլար տըրլար տէմիչլէր տիր . հալ
պու քի մէրդումլար , իլէրու կէլիչի
պիր ճէօմաաթ թէչքիլ իտէրէք , իքի
կիւզ պին նուֆուս օլմուչլար , չալքչիւ-
լարը սաեքսինտէ , էրպապը տիգդաթըն
սէօլէտիքէրինէ նէլարէն , պիւթիւն
պիւթիւն մէթրուք վէ պի մահուլ
դալմըչ օլան գըր վէ պէեապան եէր-
լէրտէ շէհիրլէր եաբմըչլար , վէ պադ-
լար պաղչէլէր , վէ թարլալար , վէ չիֆթ-
լիքլէր բէյաա էլլէմիչլէր տիր . վէ
պունտանտա նէչէթ իթմէքտէ տիր քի,
էվվէլլէրի հէր քէսին իսթիհապընը
մուճիպ օլան պիր թագըմ խէեալաթ ի-
չինտէ հաեաթպախը թօհուսլար տախի
պուլունմագտա իմիչ : Թայիֆէյի մէր-
դումէ իւզէրինտէ կէօրիւկէն շու գուտ-
րէթին էսարընը , պիզ թա մէնպաքն-
տան , եանի Մօրմօնլարտան սիւալ իթ-
մէլիլիլ , վէ քէնտի շէհատէթլէրինէ
կէօրէ , հագդլարընտա պէեանը մուհա-
քէմէ էլլէմէլլիլ :

Բօչէօզ թապիր օլունան տաղլարըն
չարգ դըթասընտա , վէ վազալ տաղլա-
րը շիմալ թարաֆընտա վագը պիր օ-
վա վար տըր քի , մէզքիւր օվանա եա-
ղըն պիր աչքգ հավատա նազար օլուն-
տուգտա , իւզէրինի գաբլամըչ օլան
պինլէրճէ շէմսի-գամէր ֆիտանլարը ի-
լէ , ալէլխուսուս պիր չօգ կէօլլէր ,
պաղքըլար վէ չայարտան կիւնէչին զի-
եալարը սըճագլըքըչլա հուսուլէ կէլ-
մէքտէ պուլունան շէօլէտար պուզու-
լար սայէսինտէ , ալ վէ գըրմըքը բէնք-
տէ տալլալար իչինտէ պուլունմագտա
տըր կիպի կէօրիւնմէքտէ տիր :

Մահէլի մէզպուրուն ճէնուպ թա-
րաֆընտա պիր թագըմ տաղլար վար
տըր քի , տիւմանլը թէքէլէրի թա պու-
լուլթլարա դատար եիւքսէլմէքտէ օ-
լուպ , վէ եէրլիլէր իտէ մէզքիւր տաղ-
լարա Օգիւր իսմինի վիրմէքտէ տիրլէր .
վէ մէզքիւր օվանըն զարպ ճանիպինտէ
տախի Շէհրէ-պիլ , եանի Մօրմօնլար
մադարըը հիւքիւմէթինին , վէ եախօտ
քէնտի թապիրլէրինճէ ճէտիտ-գուտ-
սը-Շէրիֆին տիլքիւչա օրմանճըգլարը
կէօրիւնմէքտէ տիրլէր . օնլարտանտա
էօթէտէ ժուրտէն (Յորդանան) իրմա-
ղընըն մաի սուլարը թուզուլ-կէօլ թէս-
միլէ օլունան կէօլէ տօղրու կիթմէք-
տէ , վէ մէզքիւր օվանըն նիհայէթինէ
տօլմագտա տըրլար : Շէհրի մէզպուր ,
քար թապիր օլունան վասի պաղչէլէրէ
պէնգէտիկինտէն , գօեու եէչիլ բէնկին-
տէ օլան հիսապսըզ աղաճլար քիւմէլէ-
րի օրթալարընտա պիր քէօչք , պիր քի-
լիտէ , վէ պիրտէ մահքէմէ եիւքսէլ-

մէքտէ տիր : վէ Պունտանտա էօթէ-
տէ Միւճթէմէայի-Ամէրիգա-Ճիւմհու-
րիյէթի օրտուսու ասաքիրինին պէեազ
վէ սարը չատրլարը կէօրիւնմէքտէ
տիրէր , չիւնքի մէզքիւր հիւքիւմէթ ,
մէզքիւր ֆըրգանքն կիւնտէն կիւնէ
իչէրու կիթմէքտէ օլմասընտան էնտի-
չէյէ տիւչար օլմագտա պուլունտու-
ղունտան , մէրգումանը կէօզէթլէմէք
նիյէթիյլէ , իւթաս նահիյէսինէ խայ-
լիճէ ասկէր սէվգ իթտիրէրէք , իգա-
մէթ իթտիրմէքտէ տիր :

Մէզքիւր Գուտսը-չէրիֆի-ճէտիտ
պիր թագըմ իչլէնմիչ , վէ պիլատէսիյլէ
միւնպիթ թարլարտան մահտուտ
պուլունուպ , վէ շաեանը թէհայեիւր
պիր մէվգը օրթասընտա պուլունտու-
ղունտան , լօնտրանքն վէ եախօտ լի-
վըրբուլուն ուֆագ վէ հավասը պօզուգ
օտալարընտան պաչգա եէր կէօրէմէեէն
սօֆու վէ ֆագըր պիր եօլճոււնուն կէօ-
զիւնէ , հագըգաթէն , պէնիի ատէմէ
վատ օլունմուչ օլան պիր մահէլլ եանի
եէր եիւզիւնտէ վագը պիր ճէննէթ հա-
լինտէ կէօրիւնտէ ճայիղ տիր :

Էկէր Մօրմօնլարըն լագըրտըլարընա
ինանմագ լագըմ կէլիւր իսէ , շէհրի մէզ-
պուրուն թէէսսիսինէ , կէօք եիւզիւնտէ
եանի Ալլահ թարաֆընտան զուհուրա
կէլէն պիր պէշարէթ իլէ գարար վիրիւ-
միչ տիր : Շէօլլէ քի , մէրգումանքն բիր-
լէրի օլան Պրիկամ Եունկ , քէնտի ճէօ-
մաաթընը իսքեան իթտիրմէք իչին պիր
միւնասիպ մահէլլ արամագ նիյէթիյլէ
տալլարը տօլաչմնագտա իքէն , մէրգու-
մա տիւչիւնտէ պիր մէլէք կէօրիւնմիւչ ,
վէ Օնա Իճիթ թապիր օլունան գալֆա-
լըգ ուսուլի իւզրէ ալէա պիր ըէսիմ
կէօսթէրմիչ , վէ օրատա Գանուն իպա-
տէթկեանքնքն ինչա իտիլմէսինի էմր

ու թէնպիհ իյլէմիչ տիր :
Մէրգում բէյլամպէր , եանի Պրի-
կամ Եունկ թիւզլու-կէօլէ աօզրու ին-
միչ , վէ ճէնապը Հադգ թարաֆընտան
կէօնտէրիւմիչ պիր ֆէրիշթէ մարիֆէ-
թիյլէ իշար գըլընան մէզքիւր մահէլլի
պուլմուչ , վէ քէնտի չըրագլարը եա-
նի իւմմէթիյլէ օրաճըգտա իգամէթէ
պաչլամըչ տըր : Ճէտիտ-Գուտսը-չէ-
րիֆ ժուրտէն ըրմաղընքն պիր պիրինէ
պաղլատըղը իւթաս կէօլիւ իլէ թուզ-
լու-կէօլիւն արասընտա օլուպ , լաքին
մէզքիւր չայ զաթէն պիր չօգ ագար
սուլար իլէ սուլանմագտա օլան պիր
տէրէ իչինտէն կէչմէքտէ օլտուղուն-
տան , չօզլուգ իչէ եարամագտա տէյիւ
տիր :

Պրիկամ Եունկ , իւթաս կէօլիւնիւն
սուլարընը վաղաչ տաղլարը էթէքլէ-
րինտէն կէչիրմէք նիյէթիյլէ , պիր սու
ճէտվէլի (գանալ) գազարմագլըղը
տիւչիւնմիւչ տիր . վէ մէրգումուն
պու թէչէպպիւսիւ , Մօրմօնլուղուն իլէ-
րու կիթմէսինէ ասլա մանի օլմատըգ-
տան պաչգա , պիր չօգ մահսուլսուգ
մահէլլէրին տախի մահսուլտար օլմա-
սընը մուճիպ օլմուչ տուր :

Շէհրի մէզպուր 1,200 էքթար ա-
բաղի իւզերինտէ օլուպ , միւսավըսու-
րէթտէ իւչ եիւզ գըսմա , վէ պու բար-
չալարըն պէհէրի տախի սէքիղէր եիւզ
բարչաեա թագսիմ օլունմուչ տուր . վէ
մէզքիւր իպատէթկեաս , վէ եախօտ
իւզերինտէ իպատէթկեաս եարըլաճագ
օլան արսա — չիւնքի մէզքիւր Ազիւզ-
լէր շէհրինտէ ումումա մախսուս օլան
քեաֆիէյի էպնիյէ , իպատէթխանէ-
տէն էվվէլ ինչա գըլընմըչ տըր , — մէմ-
լէքէթին թա օրթա եէրինտէ պուլուն-
մագտա տըր . լաքին , մէզքիւր էպնիյէ

հէնուղ պիր թագբմ գապա սուրէթտէ
 եաբբմբը պինալարտան միւրէքքէպ օ.
 լուպ, վէ թահթալար իլէ վէ աղած
 տալլարբըլա իւսթիւ գաբատըլարագ
 ատէթա պիր անպար հալինտէ պու.
 լունտուղունտան, Մօրմօնլար, մու.
 վագգաթ օլան պիր թագբմ չերկէ.
 լէր տէրունինտէ, քէնտիլէրի, կիւ.
 նէչին սըճաղբնտան վէ եաղմուրլարբն
 սուլարբնտան հըֆզ իթմէքտէ տիր.
 լէր: Մէզքիւր իպատէթկեահըն տէօրթ
 թարաֆբնտան գըրգ մէթրօ էնին.
 տէ վէ տօղրու չիզկի իւզէրինէ, վէ օ.
 վահա տօղրու պիրէր ճատտէ կիթ.
 մէքտէ տիր. վէ մէզքիւր ճատտէլէրին
 հիզասընտա տախի քէզալիք տէօրթ
 թարաֆտա սայիր եօլլար պուլունմագ.
 տա տըր, մէզքիւր եօլլար էկէր էւնի
 թապիր օլունան իրի աղածլար վէ քէչի
 պուխուզու աղածլարբըլա միւզէյէն
 օլուպ, վէ էկէր տայիմա ճէրէեան իթ.
 մէքտէ օլան չայլար սուլարբ իլէ նէրին.
 լէնմէքտէ օլմասալար, բէք օսանճ կէ.
 թիրիճի պիր հալտէ պուլունաճագլար
 տըր: Հէնուղ գուսուր հալտէ պուլուն.
 մագտա օլան իպատէթկեահըն աննը
 թարաֆբնա պիթիլմէքտէ օլան պաշ
 ճատտէ, Մօրմօնլարբն բէյլամպէրինէ
 մախսուս սաեբլաճագ տըր. պիւլիւք
 վէ պիրպիրինտէն չօգ ուզագտա պու.
 լունան էվլէրտէ, զանն իտէրսին քի
 մէզհէպէ մախսուս մահէլլէրէ տայիր
 պիր հալ ու հէյեթ կէօրիւնմէքտէ
 տիր. պու ճիւմլէ իլէ տախի, ախզ ու
 իթա սէպէպինտէն իպատէթկեահըն
 էթրաֆը պիլէ մէզքիւր հալի եավաշ
 եավաշ զայպ իթմէեէ պաշլամբը տըր,
 չիւնքի գուտսը-չէրիֆի-ճէտիտին իւշ
 նէֆէր պիւլիւք բիրլէրի օլան Պրիկամ
 Եունկ, վէ Գէմպալ, վէ Ուէլսին խա.

նէլէրի եագբնբնտա պիլէ մաղաղալար
 վէ լօղանթալար ինչա իթտիրիլմիշ տիր.
 վէ ֆէրահլըգ վիրմէքտէ օլան պաղ.
 չէլէրին եէրլէրինտէ տիւքքեանլար
 եաբտըրբըլպ, վէ եօլլարբն իքի թա.
 րաֆբնտա պուլունան աղածլար, մալ.
 լէրին գօլայլըգլա նագլ իտիլմէսինիեէ.
 թիլլէ, քէսիլիպ գալաբըլմբըլար տըր:
 Խիւլասայի քէլամ, մէզքիւր կէնիշ
 վէ գուլու ճատտէնին հէնուղ գալ.
 տըրբմլարբ պէսլէնմիշ օլմատըրբ հալ.
 տէ, քեաֆֆէյի Ամէրիգա մէմլէքէթ.
 լէրի էհալիսինին կէչիտի պուլունան
 իւշնահիյէյի թագտիմ իթմէքտէ տիր.
 վէ կիւնէշտէ գուրուճուշ թուղլալար,
 եանի քէրբիճէր իլէ եաբբմբըլ օլան
 խանէլէր եանբնտա գուրու աղածլար.
 տան եաբբմբըլ ուֆագ, վէ սատէկիւ.
 զէլ էվլէր իլէ թաշտան եաբբմա զէն.
 կին էվլէրի տախի կէօրիւլմէքտէ տիր:
 Խարիճի հալինէ նէզարէն, Մօրմօն.
 լարբն պաշ մէմլէքէթիլլէ Գանչաս վէ
 Միսուրի մագարբը հիւքիւմէթլէրի
 միեանէսինտէ բէք ազ ֆարգ, պուլուն.
 մագտա տըր, ֆագաթ պաշլըճա շու.
 ֆարգ վար տըր քի, պուրատա ասլա
 մէյխանէ վէ գումարխանէ պուլունմա.
 տըրբ կիպի, սէրհօշ վէ գավղաճը ա.
 տամլար տախի րաստ կէլմէքտէ տէյիլ
 տիր. չիւնքի զայթ թիգգաթլը զապ.
 թիլլէլէր, շէտիտ սուրէթտէ մէզքիւր
 ֆէնալըգլարբ մէն իթմէքտէ տիրլէր.
 լաքին, սուրէթի զահիրէտէ կիւզէլ օ.
 լան, վէ մէյվէ աղածլարբ կէօլկէլէրի
 ալթբնտա օլուպ, վէ բէք զարաֆէթ
 իւզրէ սարմաշըգլար իլէ միւզէյէն
 պուլունան մէզքիւր խանէլէրին իլէ.
 րինէ կիրիտիկինտէ, մէզքիւր զարիպ
 իւլ հալ ճէօմաաթբն գալպինի կէմիրի.
 ճի պիր պէօճէք կիզէնմէքտէ օլուպ.

զու անլաշքլմագտա տըր : վէ պաղչէ-
լէրտէ իգվիչէրիա քէօջքլէրի թարգըն-
տա եէր եէր կիւղէլ կիւղէլ տոյիրէլէր
պուլունմագտա տըր :

Մէզքիւր տիւքիւշա պաղչէլէրտէն
պիրիսի հագգընտա , եօլտան կէչէնլէր-
տէն պիրիսինէ , շու կէօրիւնէն կիւղէլ
քէօջքլէր քիմի՞ն տիրլէր տէյի սիւալ
օլունտուղունտա ,

— Բէմպալ բէյղամպէրին պիրատէ-
րինին գարըլարընըն տըրլար , վէ մէր-
գումէլէր պունլարըն պիրէր գըլթասըն-
տա իգամէլթ իթմէքտէ տիրլէր , տէյի
ճէվապ վիրմիշ տիր :

— Զուհուրի իհթիմալտէն պուլու-
նան մուարաղալարըն էօնիւնիւ ալմագ
իչին , պու թարիգ ֆայիտէսիգ պիր
թարիգ օլմամալը տըր , Մօրմօնլարըն
քեաֆֆէսի տախի պու եօլտա ուզաղը
կէօրմէքլիյի իճրա իթմէքտէ՞ մի տիր-
լէր :

— Պիգ էվճէ իլլէրիմիզի , քէյֆիմիզ
նապըլ իսթէր իսէ , օլ եօլտա թէրթիպ
իտէրիզ . շու աշաղբտաքի պիւյիւք վէ
գըրմըզը թաշտան եաբըլմա էվի կէօ-
րիւեօրմուսուռնուզ . մէզքիւր խանէտէ
իրամ Գլավսօն իգամէլթ իթմէքտէ օ-
լուպ , վէ իւշ նէֆէր իւք գարըլարը ի-
սէ , քէնտի եիկիրմի նէֆէր էվլատլա-
րըյլա պիրլիքտէ օրատա օթուրմագ-
տա տըրլար :

— Լաքին , թա իլէրուտէ վէ այրը-
ճա պիր մահէլլտէ , վէ կիւլ աղաճլարը
օրթասընտա պիրտէ կիւղէլ քէօջք կէօ-
րիւնմէքտէ տիր , աճէպա օ քէօջք
քիմի՞ն տիր :

— Հա՛ , հագգընըզ վար տըր , իրամ
սօնրատան պիր տահա էվլէնէրէք . բէյ-
ղամպէրիմիզին էն զիւտաէ կէնճ օլան
գըզընը ալթը տըր , վէ միւսլթէսնա օ-

լարագ օնա պիր իքրամ օլսուռն նիյէ-
լթիլէ , այրըճա պիր խանէտէ իգամէլթ
իթտիրմիշ տիր :

— Հայ հայ՛ , պիր բատիշահ գըզը-
նա պաշգա պիր նաղար իլէ պագմագ
ֆէրիզէտէն տիր :

Իլթէ Մօրմօն տէնիլէն ֆըրգա , ֆա-
միւսաճա տէրքեար օլան օճաղը պօղա-
րագ , վէ եալընըզ իսմէն խրիսթիեան
օլտուղու հալտէ , էվրօպա խալքը իչին-
տէ , իսլամըգ ախլէագընը իտխալէ
չալըշմագտա , վէ թէճրիւպէ իթմէքտէ
տիր :

Մօրմօնլարըն բէյղամպէրլէրինին
ճահիլ , գապա , վէ հիշ պիր մէղհէպին
իճրասընա ալըշմամըշ օլան ատամլարը
պաշընա թօրլամըշ օլմասը էկէր տէր-
խաթըր իտիլմէեէճէք օլսա , էօյլէ պիր
դարիպիւլ հալ ֆըրգաւնըն իլէրու կիթ-
մէսինի անլամագլըզըն բէք կիւճ օլա-
ճաղընտա շիւբհէ եօգ տուր :

Շէօյլէ քի , պիրտէն զիւտաէ գա-
րը ալմագլըգ ուսուլինի Մօրմօնլարա
իլք տէֆա էօյրէլթտիրէն Պրիկամիւնիկ ,
պիրտէն զիւտաէ գարը ալմագլըգ պիր
հագգ տըր տէյի էօյրէլթմէյիպ , իլլա ,
Ալլահ թարաֆընտան , քէնտիլէր կիպի
սէչմէ վէ սէվկիւլիւ գուլլարը հագ-
գընտա պիր լուլթֆ ու քէրէմ տիր տէ-
յի գանտըրմըշ տըր , վէ կիւեա Հագգ
թարաֆընտան կէօնտէրիլէն խապէրէ
կէօրէ , եէնի պիր գարը տահա ալմագ-
լըգ րուխսաթը , զայրէլթի մէզհէպիյէ
վէ ազիլլէքլէրինտէն տօլսեք պիր միւ-
քեաֆաթ օլմագ իչին իմիշ , իհթիմալ
տըր քի մէրգուճ բէյղամպէր , էվվէլ
էմիրտէ , պիրտէն զիւտաէ գարը ալմագ-
լըգ իմթիեաղընը , եալընըզ քէնտի քի-
լիսէսի խատէմէսինէ այիտ գըլմագ իս-
թէմիշ իսէ տէ , լաքին սօնրատան մէզ-

քիւր թարիգին , քէնտի ֆըրգասը պիւ-
յիւմէսինէ պիւյիւք եարտըմ իտէճէ-
կինի տէրք իտէրէք , անինտէ ումումա
այիտ գըլմըլ տըր :

Ինքեար օլունմազ պիր սահիհլիք
տիր քի , մէտէնիյէթին մուղայիրինտէ
օլարագ , պիրտէն զիեատէ գարը ալ-
մագլըղա բուխսաթ վիրմէքլիք , եէնի
թէչէքքիւլէ պաշլամըլ օլան պիր ճէօ-
մասթ իչին պիր գուվվէթ գաբուսու
սաեքլսա սէղա տըր , շէօյլէ քի , պիր
թարիգ իլէ , սայիր միւլէթլէրին գըզ-
լարընը քէնտի մէմլէքէթինէ ճէլպ իթ-
մէք տիմէք տիր , վէ պունունտա ,
կիւնտէն կիւնէ արթարագ , պիր գուտ-
րէթ բէյտա իթմէք տիմէք օլաճա-
ղընտա շիւբհէ եօգ տուր : իմտի , մէր-
գում բէյղամպէր պունու տիւչիւնէ-
րէք , քիմ քի , քէնտի մէզհէպինտէն
օլուր տա , պաշգա պիրիսինին գարըսը
իլէ էվլէնմէք իսթէր իսէ , սէրպէսթճէ
միւրատընը իճրա իտէպիլէճէք տիր տէ-
յի էօյրէթմիչ , վէ միսալ օլմագ իւզրէ ,
Ամէրիգանըն շարգ թարաֆընտան Ա-
մէրիգալը պիր կէնճ գարըբը աեար-
տըպ գօճասընտան աեբրարագ օրաեա
կէթիրմիչ տիր :

Պու ճիւմլէ իլէ տախի մօրմօնլուգ
գարըլարըն գատր ու հայսիյէթինի էք-
սիլթմիչ տիր . շէօյլէ քի , պազըլարը
գօճասըզ գալմագլըգտան խօշլանմա-
տըգլարը հալտէ , պիր թարաֆա շէ-
քիլմէքլիկի , վէ բէյղամպէրին հարե-
մինտէ գարը օլարագ սէրվէթէ մալիք
օլմագլըղա չալըլմագտան իսէ , եալը-
նըզճա էօմիւր կէչիրմէքլիկի իւսթիւն
թուլթմաեա պաշլամըլար տըր : վէ
Մօրմօնլար իլէ էվլէնէն գարըլար , էվ-
րօպա գառընլարընա մախսուս օլան
լէթաֆէթի վէ մէսէրրէթի զայպ իթ-

միչլէր տիր : Հալ պու քի մուղայիրի
օլարագ ազիզլէր , եանի Մօրմօնլարըն
սէօյլէտիքլէրինէ կէօրէ , տահա զիեա-
տէ պիր իյի հալ քէսպ իտիպ , վէ կէր-
չի էվվէլքի սուրէթի գահիրէլէրինտէ
տէրքեար օլան նէղաքէթլէրինի զայպ
իթմիչլէր տիր , լաքին տահա զիեատէ
գալի սուրէթտէ տույղուլու վալիտէ-
լէր օլմուշլար տըր :

Պիթարաֆ օլան պիր էհլի տիգգաթ
աչիքեար կէօրէպիլիլր քի , Մօրմօնլար
իլէ էվլէնէն գարըլար , խրիսթիեան-
լըգ սայէսինտէ էօյրէնմիչ օլտուգլարը
ինսան սէվիճիլիյի զայպ իտէրէք , քէն-
տի գօճալարընըն պիրէր ճարիյէսի օլ-
մագտա պըրլար :

Մօրմօնլարըն գարըլարը , էօյլէ էվ-
րօպատա վէ Ամէրիգատա օլտուղու
կիպի ֆամիլեա սուֆրալարընտա ըիեա-
աէթ խըտմէթինի իճրա իտէմէյիպ ,
իլլա սալօնլարտան ուղագ գալարագ ,
քէնտի կիւլիմսէյիչլէրիլլէ ճէմիյեթէ
րէֆլագ վիրէճէք եէրտէ , կիտիպ եա
մուլթպախլար վէ եախօտ չամաշըրխա-
նէլէր քէօչլէրինտէ գաբանմագտա
տըրլար : վէ պազը քէրրէ գուճագլա-
րընտա չօճուգլարը տախի պուլունտու-
ղու հալտէ , եա եէմիչ վէ եախօտ պէօրէ-
կէ տայիր պիր շէյ կէթիրտիքլէրինտէ ,
գօճալարը տայիմա տուրկուն վէ պէտ
չէհրէ իպրագ իթմէքտէ տիրլէր , չիւն-
քի պիր եապանճը վէ եախօտ պիր միւ-
սաֆիր իլէ հիչ պիր ֆէնա մանէասը օլ-
մաեան լուղէթլէր իլէ պիլէ միւքեալէ-
մէ իթտիքլէրինտէ , գըսգանճլըգլա-
րընտան թահրիք օլունարագ , շիւբհէ
վէ վէսվէսէ իթմէքտէ տիրլէր :

Թուգլու-կէօյտէ , եանի Մօրմօնլար
մէմլէքէթինտէ , գարըլարը իսթէտիք-
լէրի վագըթ տիչարը չըգարմատըգ-

տան պաշտօն, կենս զբղջար, բետեր-
լէրինէ սատէճէ բէտէր պիլէ չաղբրա-
մատըլարընտան, պիրատէ Եփէնտի լու-
ղէթի իլավէ իթմէքտէ տիրլէր, վէ բէ-
տէրլէրի ըուխսաթ վիրմէտիքճէ գար-
չըլարընտա օթուրամամագտատըլար:

Լաքին, Մօրմօնլարըն գարըլարը, պու-
մէրթէպէ Եսիրլիքլէրինէ գարչըլըգ պի-
րէրտէ միւքեաֆաթա նախլօլաճագլար
տըր, շէօլէ քի, բէյղամպէրլէրի քէն-
տի քիթապընտա, Մօրմօն օլան զբղյա-
րա, ահրէթտէ, իսթէտիքլէրի գօճա
իլէ սէրպէսթճէ էվլէնմէքլիյէ ըուխ-
սաթ վիրմիչ օլտուղունտան, պիր քէր-
րէ շու տիւնեէվի էօմրիւ կէչիրտիքտէն
սօնրա, ճէննէթտէ թըպղը հուրի գբղ-
լարը կիպի ըահաթ վէ սէատէթ իւղրէ
օլաճագլար տըր: Վէ հէր գանղի գա-
րը եա քէնտի գօճասընտան հօչլանմագ
իսէ, վէ եախօտ բէյղամպէրլէրտէն
պիրիսինին գարըսը օլմագլըղա տահա
զիեատէ արզուսու վար իսէ, ահրէթ-
տէ ալմագ իւղրէ, տիւնեատա իքէնա-
նըն իլէ, եանի ճանքնըն սէվտիկի բէյ-
ղամպէր իլէ նըչանլանապիլէճէք տիր-
վէ պու սըրրա մէնսուպ օլան նըչան
րէսմինտէ, աճագ պիր բէյղամպէր
իճրա իտէպիլէճէք տիր. վէ մէգքիւր նը-
չանըն իճրասընատա, նէ վագըթճա վէ
նէտէ մահէլլճէ հիչ պիր կիւճլիւք մանի
օլամաեաճագ տըր:

Մօրմօն գարըլարընտան պիրի, մէգ-
քիւր եէնի մէզհէպին աղիղլէրինտէն
պիրինին գահրամանճա հարէքէթլէրի
հիքեայէսինի իչիտէրէք, թէսավվուր-
լարը ալէվլէնիպ, վէ մէգքիւր գահրա-
մանըն էպէտի սուրէթտէ գարըսը օլ-
մագլըղը արզու իյլէտիկինտէ, Պրիկամ
Եուճկ մէրգուճէնին արզուսուճու եէրի-
նէ կէօթիւրմէքլիկէ հիմմէթ իտէր, վէ

հաթթա մէրգուճ գահրաման պաշտօն
պիր թարաֆ վէ եախօտ մէմլէքէթտէ
պուլունսա, վէ եախօտ չօգ սէնէլէր էվ-
վէլ էօլմիւչտէ ահրէթէ Եօլճու օլմուչ օլ-
սա այնի պվլէ, հիմմէթի իճրա իտէպիլիւր:

Մօրմօնլուղուն ապը բիրի եանի մէգ-
քիւր մէզհէպի իլք իճատ իտէն, վէ
թէմէլինի վագ իյլէյէն ժօզէֆ Ըսմիթ,
նիչէ զայրէթքէչ Մօրմօն գատընլարըն
սէվկիւլիւ նըչանլըսը օլմուչ տուր. լա-
քին շիմտիքի շէյիլէրի, գօճասը օլ-
մաեան գարըլար վէ եախօտ գբղլար,
էօյլէ էօլմիւչ գահրամանլարտան պիրի-
սիլլէ նըչանլանմագ արզուսինտէ պու-
լունտուղունտա, պիզզաթ քէնտիսի
տիւնեատա օնա վէքեալէթ իյլէմէքտէ
տիր:

Ինկիլիզ Եօլճուլարընտան Մ. Տիք-
սօնուն սէօյլէտիկինէ կէօրէ, Մօրմօն
գբղլարը վէ եախօտ գարըլարը թա-
րաֆընտան, զաթէն իսայլի վագըթ-
տան պէրու մէզարա կիրմիչ օլան ա-
տամլար իլէ նիչանլանմագ հագքընտա
զուհուրա կէլմէքտէ պուլունան արզու
վէ զայրէթ գատար զարայիպ նէվին-
տէն պիր հալ օլամագ: Նիւ-Էօրգ գա-
տընլարընտան պիրիսինին, Մօրմօնլու-
ղուն իլք բիրի օլան ժօզէֆ Ըսմիթ
իլէ էվլէնմէքլիք նարի տչգըյա եա-
նըպ թուլթուչտուղու կէօրիւլմիւչտիր,
չէօյլէ քի, մէրգուճէ գատըն թուլլու-
կէօլէ կիտէրէք, Պրիկամ Եուճկուն ա-
եագլարընա տիւչմիւչ, վէ քէնտուսի-
նի, հիքեայէլէրինի իչիտէրէք հատ-
տէն զիեատէ թէհայյիւրինի մուճիպ
օլմագտա օլան մէրգուճ Մօրմօնլուգ
բիրի իլէ նիչանլամասընը, էզճան ու
տիւրէճա իյլէմիչ տիր:

Պրիկամ Եուճկ էվլէլա մէրգուճէնին
թէքլիքինի ըէտտ իթմիչ տիր, շիւնքի

նասըլ քի սէօյլէտիք , մէզքիւր նիքեա-
 հըն մէվգքի իճրայէ գօնուլմասը իչին,
 պիրիսինին , մէրգում մէզարտա օլան
 ատամըն թարաֆընտան յէքիլ օլմասը
 իգթիզա իտեր իտի , վէ մէզքիւր վէ-
 քեալէթիտէ պաշգասը իֆա իտէմէ-
 յիպ , անճագ Պրիկամ Եունկ քէնտիսի
 իֆա իթմէլի իտի , վէ քէնտիսինին ի-
 սէ հարէմի զաթէն տօլմուշ օլտուղուն-
 տան , եէնիտէն պիր գարը տահա ալ-
 մասը , էվճէ կիտիչինէ սըգընթը վիրէ-
 ճէք իտի , օլ սէպէպտէն մէրգումէյէ
 մէճհուլ ճէվապլար վիրէրէք , պաշըն-
 տան տէֆ իլլէմիշ իսէ տէ , սօնրատան
 մէրգումէնին արզու , իպրամ , վէ ֆի-
 զանլարընա տաեանամատըլընտան ,
 միւրատընը իճրա պիրլէ , մէրգումէյի
 տախի քէնտի հարէմինէ գապուլ իլլէ-
 միշ տիր :

Պու ճիւմլէ իլէ տախի Մօրմօն գա-
 րըլարը , Շարգ դըթասընտա օլտուղու
 կիպի , պիւթիւն պիւթիւն էվլէր իչին-
 տէ գարանարագ էօմիւր կէչիրմէքտէ
 տէյիլ տիրլէր , չիւնքի Պրիկամ Եունկ
 հալէա գատըն թայիֆէսինին նէ գա-
 տար թէէստիրի վար իտուկինի , վէ
 անլէրէ քէնտի մէզհէպինի սէվտիրմէք-
 լիքտէ , նէ տէրէճէլէրտէ իհթիեաճ
 պուլունտուղունու պիլտիկինտէն , ալս-
 լէագը համիտէ սայէսինտէ գազանա-
 ճագլարը գատր ու հայսիյէթտէն
 մահրում գալմալարընը քէնտիլէրէ ու-
 նութտուրմագ նիլէթիլլէ , զիյնէթլէր
 վէ էյլէնճէլէր իլէ վագըթ կէչիրմէք-
 լիկէ միւստատէ իլլէմիշ տիր , վէ չօգ
 տէֆա բարլագ ճէմիյէթլէր վուզու
 պուլուպ , վէ հանչէր նե-նի- ալիւն (Մօր-
 մօնլար քէնտիլէրէ մէզքիւր իամի վիր-
 մէքտէ տիրլէր) իչին աեագ օհուելա-
 րընա զիեատէճէ իթիպար օլունմասը-

նը ճայիգ կէօրմիւշ տիր : Մէրգում
 բէյլամպէր քէնտի թարիգինի մէզ-
 քիւր գաիտէ իւզէրինէ իպնա իլլէմէք
 իսթէտիկինտէն , մէզհէպի զէվգ ու սէ-
 ֆա իլէ իմթիգաճ իթտիրմէք նիլէթիլ-
 լէ , թէաթրօճա իճրաաթը տախի թէշ-
 վիգ իլլէմիշ , վէ պիր էհալիլի ալլագը
 համիտէտէ իլէրուլէթմէք իչին , պու
 թարիգ բէք գուվվէթլի պիր թարիգ-
 տիր տէմիշ տիր , վէ պունա տա տէլիլ
 ու իսպաթ շու տուր քի , մէրգում քէն-
 տի մէզհէպինէ մախսուս օլան իպա-
 տէթիեահը հէնուզ պիթիրմէքսիլին ,
 զայէթ միւքէլլէֆ վէ միւքէմմէլ պիր
 թէաթրօ ինշա իթտիրմիշ տիր :

Մէզքիւր թէաթրօ արի+ թապիր օ-
 լունան դալֆալըգ ուսուլի իւզրէ եա-
 բըլմըշ օլուպ , տիշարըսընտան զայէթլէ
 սատէ կիւզէլ օլտուղու հալտէ , իչէ-
 րիսի ինճէ տիրէքլէր իւզէրինտէ պու-
 լունմագտէ , վէ լօճալարը վէ պալգօն-
 լարը պուլունմատըլընտան , հալմաճա
 պիւլիւք պիր կէնիլիք կէօրիւնմէքտէ
 տիր : Մէզքիւր թէաթրօեա պէեագ իւ-
 զէրինէ նագգաշ վուրուլմուշ , վէ պա-
 շը եէրլէրի եալտըլանարագ զիեա-
 տէսի իլէ պիր կիւզէլիք վիրլմիշ տիր .
 վէ թա մուզիգաճըլարըն օթուրտուգ-
 լարը եէրտէն պաշլաեարագ , նիմ տա-
 յիրէ իւզրէ օթուրտաճագ եէրլէր եա-
 բըլմըշ օլտուղունտան , հէր քէս օյնանը-
 լան օեուելարը բէք կիւզէլ սուրէթտէ
 սէյր իտէպիլմէքտէ տիր :

Մօրմօնլուղուն ըուհանի պիւլիւքլէ-
 րի իլէ իիթիեարլարը չօգ ախշամ մէզ-
 քիւր թէաթրօտա թօբլանըրլար , վէ
 քէնտի գարըլարը իլէ չօճուգլարը տա-
 խի պիրլիքտէ պուլունուրլար : Բէյ-
 ղամպէրլէրի Պրիկամ Եունկ տախի , քէն-
 տի գարըլարընտան , իհամըրէպպանի-

եէ նայել օլմուշ օլան էլիզա, վէ լէհճէ-
 սի սօլկունն Հանրիէթ, վէ տարաթլը
 Ամէլիա եանքնտա պուլունտուգլարը
 հալտէ, աղիզլէրին օրթասքնտա պիր
 պէշիք սանտալիյէսինտէ օթուրմագտա
 տըր, վէ սայիր սահիպ ըիւթպէ վէ մէ-
 մուրիյէթլէրի տախի, քէնտի տէրէճէ-
 լէրինէ կէօրէ էթրաֆընա տիղիլմէք-
 տէ տիրլէր, մէսէլա, պունլարըն իչլէ-
 ըինտէ պուլունմագտա տըր, պաշ միւ-
 շալիը Հէպէր ֆէմպալ, պաշ ժէնէրալ
 Տանիէլ վէլս, ֆիլիտէ թարիխի վայիզի
 վէ ըսուլու ժօրթ Սմիթ, պաշ վայիզ
 էտվար Հիւնթէր, վէ Տէյլի թէլէկրաֆի
 նամղաղէթանըն սահիպի Բսթէնհաուզ
 վէ զայրիհիւմ, վէ զայրիհիւմ, լաքին
 Պրիկամ Եունկ մէզքիւր թէաթրօնու
 քէնտիսինին եալընը հազըր պուլուն-
 մառըլա միւպարէք գըլմագլըղա գա-
 նաաթ իթմէք իսթէմէտիկինտէն, քէն-
 տի չօճուգլարընը տախի շէնաեա չը-
 գարթարագ օյնաթմագտա տըր, նա-
 նըլ քի կէնճ գըղլարընտան Ալիսա, է-
 միլի, վէ Ջինա, Մօրմօնլարա պիր կիւ-
 զէլ իպրէթ վիրմիշ օլմագ նիյէթիլլէ,
 էվրօպա թէաթրօլարընտա իճրա իտի-
 լէն օեուլարը օյնամագտա տըրլար,
 չիւնքի, բէյղամպէր Եունկ, Թէվրատը
 շէրիֆտէն ալընան պազը օեուլարը
 ճայիզ կէօրմէքտէ տէյիլ տիր :

Մօրմօնլուգտա տիգգաթ օլունա-
 ճագ վէ եապանճը ատամլարըն զայէթ-
 լէ թէաճճիւպինի մուճիպ օլաճագ պաշ-
 լըճա պիր խուսուս, միւտաէթի էօմիւր-
 լէրինտէ, մէզհէպճէ պօրճլարա էհէմմի-
 եէթ վիրիլմէմէսի տիր, շէօյլէ քի Բրօ-
 թէթանլար պօշ շէյ տիր տիյէրէք պիր
 թագըմ քիլիտէճէ պին ու ատէթլէր-
 տէն վազ կէչիպ, Ֆագաթ հիշ տէյիլ իտէ
 բազար կիւնլէրինի սըգը սըգը թուլ-

տուգլարը, վէ քէզալիք իսլամլար կիւն-
 տէ պէշ քէրրէ նամազ գըլըպ տուա իթ-
 մէքիկի իճրա իյլէտիքլէրի թագտիրտէ,
 Մօրմօնլար իսէ, պիզ զաթէն եիւրէքիլէ
 Ալլահա պիրիէշմիշիղ տիր, էօյլէ պիր
 թագըմ զայիտ իճրաաթա իհթիեաճը-
 մըզ եօգ տուր տիմէքտէ տիրլէր: Բէյ-
 զամպէրին վազլարը տայիմա ահրէթէ
 տայիր օլմաեըպ, իլլա տիւնեաեա տա-
 յիր տիրլէր, նասըլ քի Գուտսը-Շէրիֆի
 ճէտիտէ հիճրէթ իթմիշ օլան պիր թա-
 գըմ մէհաճիրլէրէ, շու աթիտէքի սու-
 ըէթտէ վազ վիրիլտիկի իշիտիլմիշ տիր:

«Գուրթարըճըմը օլան Հազրէթի ի-
 սանըն իւմմէթինտէն պուլունան սէվ-
 կիլիւ պիրատէրլէրիմ, սիզլէր ճէնա-
 պը Գատըրը Մութլագըն սէչիլմիշ գուլ-
 լարըսընը, վէ քէնտի թարաֆը իլա-
 հիսինտէն քէնտի բատիշահիլընը բիւր
 շէրէֆ գըլմագլըղա չալըմագ իւզրէ
 պուրաեա կէօնտէրիլմիշսինիզ տիր, լա-
 քին պիր ուզուն եօլճուլուգտան հա-
 լիլլէ գուլվէթինիզ քէսիլմիշ տիր, պիր
 գաշ կիւն տահա բահաթ իթմէլիսինիզ,
 օնտան սօնրա քէմալի զայրէթ իլէ գալ-
 դըպ իչէ պաշլամալը, վէ քէնտինիզ ի-
 չին Ֆայիտէլի օլմագ, վէ կէչինմէք նի-
 յէթիլլէ չալըմալըսընը, մէզհէպճէ
 պօրճլարընըլա իգթիզա իթտիկինտէն
 զիեատէ մէշղուլ օլմամալըսընը, զաթէն
 սիզին թուլթուղունուզ Մօրմօնլուգ
 եօլու պիր աղիլիք եօլու տուր, պու-
 գատարը քեաֆի տիր, արթըգ օնտան
 զիեատէսինի տէ ճէնապը Հագգ սիզին
 իչին տիւշիւնիւր, Հէման եիւրէքլէրի-
 նիզ զէվգ ու սէֆա իլէ մալամալ օլ-
 սուն, պիր քէրրէ շու օլմանըն սէֆա-
 պախշ կիւզէլլիյինէ նաղար գըլընըլ,
 պու կիւզէլլիք սիզին մէզհէպտաշլա-
 ընըլըն զայրէթ վէ էմէքլէրի սահէ-

սինտէ հուսուլէ կէլմիշ տիր . պագընըգ-
 տա իպրէթ ալընըզ , վէ սիզտէ այնի թա-
 րիգէ սիւուք իտինիզ , օնլար Եվվէլա
 պիր քէօք լահանա տիքմէյի էօյրէն-
 տիլէր , պատէհու պիր պաշ սօղան , վէ
 պիր քէօք եէր էլմասը , վէ քէզսլէք
 Եվվէլա էվ եարմանը , վէ սօնրա պաղչէ
 եարմանը , վէ հայվանաթ պէսլէմէյի ,
 վէ նիհայէթ իւլ էմր եաշանըպ կէչին-
 մէքլիյի էօյրէնտիլէր : Միզին պիրինճի
 պօրճունուզ օնլարըն եօլունու թուլթ-
 մագ օլուպ , վէ իքինճի պօրճունուզ
 տախի , իչինիզտէն Տանիմարգալը , Ալ-
 մանեալը վէ եախօտ Ըզվիչէրեալը օ-
 լանլար ինկիլիզճէյի էօյրէնմէլի տիր-
 լէր , չիւնքի , ճէնապը Հագգըն լիսանը
 տըր , Մօրմօնլուգ քիթապընըն լիսանը
 տըր , վէ աղիզէրին լիսանը տըր : Շիմ-
 տիքի հալ , պու իւք պօրճլարընըզը
 էօյրէնինիզտէ , սայիր պօրճլարընըզը
 տախի միւնասուպ վագըթ կէլտիքտէ
 սիգէ էօյրէթտիրիքիզ :

Վէհասարը Պրիկամեունկուն , թուլթ-
 տուղու թարիգ , գալպի վէ Ֆիքրի
 պիպիլթմէք , վէ բուհա պիր պէրրագ-
 լըզ վէ թէմիղլէք վիբէրէք , Հագգ թէ-
 ալէա հագրէթլէրինէ եագըն կէօթիւր-
 մէք օլմանըպ , իլլա , պու տիւնեատա
 իյի եէյիպ իչմէք , վէ զէվգ ու սէֆա
 իւզրէ եաշամագ էօյրէթմէքլիքտէն ի-
 պարէթ պուլունմագտա տըր :

Շու սահիհ տիր քի , Մօրմօնլար , իք-
 ըրիսթիեանլարըն մէտէնիյեթթէ մախ-
 սուս օլան , վէ մամալրիյեթթի միւլվէտտի
 պուլունան իչկիւզարըզընը գապուլի-
 տէրէք , սահիպ սէրվէթ օլմագլըզը միւ-
 րատ իյլէմիշլէր , լաքին շու միւրատլա-
 րընըն հուսուլի իչին գըլըզ վէ շիտտէթ
 իսթիմալինի տիւշիւնմէյիպ , իլլա չա-
 րչմագլըզը իսթիեար , վէ արընըն ըէս-

մինի տախի քէնտիլէր իչին պիր նիշան
 իթթիխաղ իթմիշլէր տիր : Մօրմօնլարըն
 ըէսուլլարը սապան սիւրիւպ , վէ բաթ-
 ըրիլէրի տախի տէլիբմէնլէր ինշա իթ-
 մէքտէ , վէ հայվանաթ սիւրիւլէրի պէս-
 լէմէքտէ տիր : Մէղքիւր մէմալիքտէ էլ
 իլէ չարչմագլըզ էն միւլֆիտ վէ էն միւ-
 պարէք պիր շէյ սանըլտըղընտան , էն
 պիւլիւք զաթլար տախի շան ու շէրէֆէ ,
 անճագ էմրի թիճարէթ , վէ հիւնէր ու
 սանաթճա դուհուրա կէլէն խըտմէթլէ-
 րի սայէսինտէ , էհալի թարաֆընտան
 գաղանտըլարը մէտհ ու սէնա եիւ-
 զիւնտէն նայիլ օլմագտա տըրլար , շէօյ-
 լէ քի , պիր ատամըն պիւլիւքլիւկիւ վէ
 իթիպար ու նուֆուղու , քէնտի միլլէթ-
 ճէ խըտմէթիինի տէրէճէսինէ թապի
 պուլունտուղընտան , էօյլէ պաղը եեր-
 լէրտէ օլտուղու կիպի , միլլէթէ , եանի ,
 ումումա խըտմէթ իթմէքսիղին , եա-
 լընըզ բարա վէ սայիր շէյ սայէսինտէ
 շան ու շէրէֆ զասպ իտէմէմէքտէ տիր-
 լէր :

Իշթէ Մօրմօնլուղուն պաշլըճա գուվ-
 վէթի վէ գուտրէթի , մէղքիւր չարչ-
 մագլըզ գախտէսի իւզէրինտէ միւնս-
 սէս պուլունմագտա տըր , չիւնքի ,
 տիւնեատէ էն զիեատէ մամալրիյեթթէ ,
 վէ սէրվէթ , վէ պէրէքէթի պատի օլան
 շէյ , անճագ չարչմագլըզ տըր , վէ ճէ-
 նապը Հագգըն էմրի տախի պու տուր ,
 քիչի քէնտի բահաթ վէ սէլամէթինի
 անճագ աննընըն թէրիյլէ , վէ էլ վէ ա-
 եագլարընըն եօրուլմասը վէ ինճինմէ-
 սիյլէ պուլապիլէճէք տիր :

Փագաթ , չարչմագ սայէսինտէ հու-
 սուլէ կէլէն սէմէրէնին տախի հաեաթ-
 պախշ օլմասը իչին , քիչի եալընըզ զէն-
 կին , օլուպ , վէ զէվգ ու սէֆաեա նա-
 յիլիյեթ մագսէտիյլէ չարչմանըպ , իւ-

լա ինսանլըդ, վէ շէֆգաթ ու մէրհամէթ պօրճլարընը էտա իլէմիշ օլմագլըդ նիյէթիլէ չալըշմալը տըր : Մօրմօնլար զէնկիւնիլի քէնտիլէրէ պիր նիշանկեահ իթտիքլէրինտէն , կէրչի սաեըճա չօգ իլէրու կիթմիշլէր տիր, չիւնքի շիմտիքի ճէմիյէթի պէշէրիյէնին պաշլըճա էմրազը նէֆսանիյէսինտէն օլան շէյ, անճագ րահաթ էօմիւր կէշիրմէքլիք եարասը օլմուշ տուր , լաքին, պու կիտիշէրիլէ իլէրուսի իչին պիր թէհիլքէ հազըրլամագտա տըրլար , չիւնքի մէզքիւր էսաս իւզէրինտէ պուլունան պիր էպնիյէ , հիշ պիր վագըթտա տէվամա միւզթէտիր օլամաեաճագ տըր :

Պու խուսուս պէօյլէճէ պիլինտիկի հալտէ տախի , Մօրմօնլար իւզէրինտէ կէօրիւլէն ղայրէթ , վէ ազըլանէ չալըշմագլըդ , շաեանը թէհայեիւր մէրթէպէտէ տիր, շէօյլէ քի ազ պիր վագըթ գարֆընտա , իզսիղ շէօլլէրի մամուր վէ մահսուլտար շէհիրլէրէ թէպտիլ էլլէմիշ օլտուգլարընտան , պու կիւնքի կիւն , իսբանեա տէվլէթի մէմալիքինտէն ղիեատէ պիւյիւք պիր արաղիյէ սահիպ պուլունմուշլար տըր : վէ քէսիրին նուֆուս պիր մագարըր հիւքիւմէթլէրի պուլունտուղու կիպի , կիւնտէն կիւնէ մէհաճիրի չօղալթմագլըդ հիւնէրլէրի վէ չալըշմալարը սայէսինտէ , պիւյիւք սէրվէթ սահիպի տախի օլմուշլար տըր :

Վէլհասըլ , մէզքիւր ֆըրգա , քէնտի ահվալը ղարիպէ վէ ախլէագը ղայրի համիտէսինէ պագըլընճա , մէզքիւր մէզհէպի եիւղիւնտէն պիւթիւն պիւթիւն մահվ օլաճագ իքէն , մուղայիրի օլարագ Ամէրիգատա , Ալմանեատա , վէ ինկիլթէրրատա օլ գատար իլէրու կիթմէքտէ տիր քի , Ռօթէսթանլարըն իզթիրապը գալպ վէ էնտիշէսինի մուճիպ

օլմագտա տըր : Պունտան օթուգալթը սէնէ մուգատտէմ , եալընըգ ալթը նէֆէր Մօրմօն պուլունմագտա իքէն , պու կիւնքի կիւն իսէ , եալընըգ Միւճթէմէայի-Ամէրիգատա եիւզ ալթմըշ պին , ինկիլթէրրատա օն պէշ պին , վէ իվրօպանըն սայիր մահէլլէրինտէ օն պին , վէ տիւնեանըն Շարգ գըթաօր իլէ Գըպլէ թարաֆը տէնիլլէրինտէ տախի եիկիրմի պին նուֆուսլարը պուլունմագտա օլտուգտան պաշգա , հիճրէթ իտէնլէր սայէսինտէտէ , կիւնտէն կիւնէ սաեըլարը տահա արթմագտա , վէ հինի իգթիզատէ եիկիրմի պին նէֆէրտէն միւրէթթէպ պիր օրտու չըգարապլիլիր պիր հալտէ պուլունմագտա տըր :

Մօրմօնլուղուն միւլէստիսի օլան յօգէֆ ըամիթ , տէրինի կէօրէպիլիր , վէ պիր էհալինին վէ պիր ասըն կիտիշինի քէշֆ իտէպիլիր եիւքսէք ազըլը պիրիսի օլարագ , մէզքիւր էհալիլի քէնտի նիյէթ ու միւրատընա պիր ալէթ իտէպիլիր պիրիսի օլմաեբպ , իլլա ֆագըր իւ հալ , պէտ ախլէագ , վէ ճահիլ պիրիսի օլտուղունտան , էկէր պազը տիւշմէնլէր չըգարագ մէրգումա գարըրատալէթ վէ հագարէթ իճրասընա գալգըշմասալար իտի , իհթիմալ տիր քի շիմտիյէ գատար , իճատ իթտիկի մէզհէպ վէ մէսլէքինին իսմի պիլէ նապէտիտ օլաճագ իտի :

Մէրգումուն հիքեայէսինէ կէօրէ , կիւեա քէնտիսի Հագգ թարաֆընտան կէօնտէրիլէրէք , գանունու ճէտիտին ինճիլինի կէթիրմիշ իմիշ , վէ մէզքիւր ինճիլտէ , Ալլահըն էմրի իլէ , ալթուն թահթալար իւզէրինէ օեուլարագ եաղըմըշ իմիշ , վէ մէզքիւր ազիղ քիթապ Բուհուլլահըն իլամըլա , վէ պէ

չինճի ասըրտա , Մօրմօն իսմինտէ պիր
բէյղամպէրին մարիֆէթիլլէ թէրթիպ
իտիլմիչ իմիչ իսէ տէ , օլ վագթին ա-
տամլարը , մէզքիւր նիյմէթի ըէպպա-
նիյի կէօնէնմէյէ շայէսթէ օլմատըգ-
լարընտան , թա քէնտի կիւնիւնէ գա-
տար , Օնթարիօ նամ մահէլլին պիր
թէրէճիյինտէ կէօմիւլիւ գալմբշ իմիչ :

Մէրգումուն պու լագըրտըլարընա
ինանաճագ գատար ահմագ բէք ազ
ատամ պուլունմուչ , վէ իզհարը իֆլաս
իթմէսինէ մէպնի Օհիօտան Միսսուրիյէ ,
վէ օրատան տախի իլինօտա ֆիրար
իթմիչ , վէ օրատա , Նօվօօտա կիթմէք
իւզրէ պիր հիճրէթ գումբաւնեասը քիւ-
շատ իլլէմիչ , վէ պիր թարաֆտան
պօրճլարը եիւզիւնտէն գաչընտըղը , վէ
տիկէր թարաֆտան տախի քէնտի թա-
րաֆտարլարընըն ֆիթնէքեարլըգլարը-
նա ուղրատըղը հալտէ , էհալինին տախի
ախզը ինթիգամընը իւզէրինէ տավէթ
իլլէմիչ , վէ 1843 սէնէսինտէ թութու-
լարագ , Գարթաժտա մահպէսէ իլգա
իտիլմիչ , վէ օրատա պիր թագբմ եիւզ-
չէրի մասգէլի ատամլար մարիֆէթիլլէ
էօլտիւրիւլմիւչ տիւր : Օլ վագթիտան
սօնրա մէրգումուն սախթէքեարլըղը ,
ալտատըճըլըղը , սէֆիլլիյի , վէ հրոս ու
թամաք վէ ճէհալէթի ունուտա լտու-
ղունտան , նահագգ եէրտէ էօլտիւրիւլ-
միւչ օլան պիր տօղրու գաթ եէրինէ
կէչմիչ տիր : Մէրգումմ սաղլըղընտա ,
քէնտի մէզհէպի սէպէպինտէն ֆասլ ու
զէմմ օլունմագտա իքէն , էօլտիւրտէն
սօնրա իսէ , հազրէթի Մուսա իլէ հազ-
րէթի իսանըն խաչէֆլէրի մագամընը
թութմուչ տուր :

Մէրգումուն եէրինի զայէթլէ սա-
հիպ իսթիտատ , գէքեավէթ , վէ ամէ-
լիեաթ օլան Պրիկամ Եունկ նամ քիմէս-

նէ թութմուչ տուր : Պրիկամ Եուն-
կուն էմրի իտարէյէ տայիր օլան իւք
իչի , Մօրմօնլուղուն մէրքէլինի տէյիչ-
տիրմէք օլմուչ տուր , չիւնքի իլինօա-
տա Մօրմօնլուգ տիւշարը մէզէլլէթ օլ-
տուղունտան , իւմմէթլէրի չօգլուգ
արթմամաեա պաչլամբշ տըր : Էվվէթ
Մօրմօնլար մահէլլի մէզպուրտա կէօր-
տիւրլէրի թէատտիեաթտան նաչի ,
զէմանը աթիգտէ , Եէհուտի միլլէթի-
նին Մբսըրը թէրք իլէ Գանաան թա-
րաֆլարընա չէքիւտիքլէրի կիպի , օ-
րասընը թէրք իլէ , սայիր պիր մահէլլէ
չէքիւմէկէ մէճպուր օլմուչլար տըր :

Մէզհէպէ մախսուս օլան պիր զայ-
րէթի ազիմէ իլէ , Նօվօօտա նէ գա-
տար Մօրմօն վար իսէ , ֆամիլեալարընը
ալարագ , աճէլլէթէն օրասընը թէրք
իթմէք իւզրէ հազըրլանմբշլար , վէ գըշ
պաչլամբշ օլուպ , կիւնլէր գբսալմագտա ,
գարլար եաղմագտա վէ երղըմագտա ,
վէ աճլըգ , վէ սուսուզլուգ , վէ էնվայի
խասթ ալըգլարա տիւշար օլաճագլարը
չիւրհէսիգ օլտուղու հալտէ , պէշ եիւզ
սաալլըգ մէսաֆէտտէ օլան պիր իզ-
սիգ վէ եապանի մահէլլէ կիթմէք-
լիկի , վէ էօլլէ պիր մահէլլտէ , օլ հալ-
տէ , եանի հէր նէվի մուզաիգա վէ սէ-
ֆալլէթէ գարչը գօեարագ , տաեան-
մագլըղը վէ եաչամագլըղը կէօղէ ալ-
մըշլար տըր :

Լաքին , Ամէրիգալըլարա մախսուս
օլան պիր խասսէ , Կանի հէր ատամըն
հէր իչի եաբըպ , վէ հէր սանաթը իչ-
լէմէքլիկէ թէնէզգիւլ վէ զայրէթ իլլէ-
մէսի , վէ ար ու նամուսու իլէ չալըշըպ ,
անընըն թէրիլլէ նաֆագասընը չըգար-
մագլըղա ասլա ութանմաեբպ , իլլա իֆ-
թիխար իլլէմէսի ատէթի , Մօրմօնլարըն
չէքէճէքլէրի սըգընթը վէ գարուրէթի :

չօգ խաֆիֆլէթ միշտիր. չիւնքի Պրիկամ
 Եունկ պունու բէք ալէա պիլտիկինտէն,
 վէ ալէլխուսուս սօֆուլուգ տա հէր շէյ
 միւմքինաթտէն օլուպ, վէ սէպաթ ու
 մէթանէթ տախի զիւրատէճէ սօֆուլու-
 զա մախսուս պիր իյի խասսէ օլտուղուն-
 տան, պունլարը ալբպ եօլա չբգմըշ,
 վէ էանայի բահտէ, չօգ տէֆա էօլիւմ
 թէհիլքէլէրինէ տիւշտիւքէրի, վէ գար-
 ւար ալթլարընտա գալտըգլարը հալտէ
 ալիլէ, ապա պունլար զայրէթտէն տիւշ-
 մէքսիզին, վէ ապա բիւշմանլըգ, հօշ-
 նուտսուգլուգ վէ իւմիտ քէսիքլիյի իզ-
 հար իյլէմէքսիզին, քէմալի շէվգ ու
 զայրէթ իւզրէ եօլճուլուգլարընա տէ-
 վամ իթմիշէր, վէ կէնճ վէ գուվվէթ-
 լի առամլար էօնտէն եէօրիւյէրէք եօլ-
 ւար աշտըգլարը, վէ եապանի հոյվան-
 ւարը գօլտուգլարը, վէ եզլանլարը էօլ-
 տիւրտիւքէրի թագտիրտէ, իսթի-
 եարլար վէ գատընլար տախի անլէրին
 արգալարընտան կիթմիշէր, վէ քէնտի
 իթիգատլարընճա, Ալլահ թարաֆըն-
 տան վատ վէ իպրազ օլունան մահէլ-
 լէ վասըլ օլտուգլարընտա իսէ, պիւ-
 յիւք քիւշիւք, հէր քէս չալըշմահա
 պաշլամըշար տըր :

Շէօյլէ քի, նիլէ առամլար հէմ տիւր-
 կէրլիք իթմիշէր վէ հէմտէ էթմէք-
 ճիլիք, վէ գունտուրածըլար եօլլար
 վէ քէօբրիւլէր եաբտըգլարը հալտէ,
 սարրաֆլար վէ թիւճճարլար տախի
 չիֆթ սիւրմիւշէր, օրմանլարա կիտիպ
 աղածլար քէսմիւշէր վէ պուղտայ իւյ-
 իլթմիւշէր տիր, վէ պէօյլէլիքլէ, էօյլէ
 պիր հիշ պիր հազըր շէյ պուլունմահան
 մահէլլտէ, կիւնտէն կիւնէ վէ հաֆթա-
 տան հաֆթահա քէմալի զայրէթլէ իլէ-
 րու կիթմիւշէր, վէ կէրչի եէնի մահսուլ
 չբգանա գատար բէք չօգ սբգընթըլար

չէքմիւշէր տիր, լաքին, Պրիկամ Եունկ
 տաղիմա, Ալլահ թարաֆընտան ալտը-
 զը իլհամլարը նագլ ու նագշ իտէրէք
 զայրէթ վիրմիշ տիր, վէ այնի զայրէթ
 իլէ իշլէրէ տէվամ իթտիրմիշ տիր (1) :
 Մօրմօնլար, քէնտիլէրէ, կիւեա Ալլահ
 թարաֆընտան իշար վէ վատ օլունան
 մահէլլէ վասըլ օլտուգլարընտա, բէյ-
 զամպէրլէրի Պրիկամ Եունկ, անինտէ
 իշէ թէշէպպիւս իլէ, էվվէլ լազըմ կէ-
 լէն եօլլարը թէրթիպ ու թանզիմ գըլ-
 տըրմըշ, վէ պատէհու իպնա իտիլէճէք
 շէհիլին բէսմինի չիգտիրէրէք թահտիտ
 իթտիրմիշ, սու մէնպալարը պուլտուր-
 մուշ, վէ հիշ պիր վագըլթտա միւֆիտ վէ
 մահսուլտար օլամահաճագ տըր, վէ իս-

(1) Մօրմօնլարն մէգհէպ վէ իթիգատ-
 ւարընը պէր թարաֆ իթտիրմիւշ թագտիր-
 տէ, չալըշմալըզը պիրինճի տէրէճէտէ պիր
 ֆագիլէթ առա իթմիւշէրի հատտէն զիւրատէ
 մէտհ ու սէնայէ շահան տըր, զիրա, չալը-
 մագ տըր անճագ պիր միւքի ապատ, պիր
 ֆամիլեանը սահիպ սէրվէթ ու սէատէթ,
 վէ հէր ֆէրտի տախի տինճ, սաղլամ, շէն-
 մէշրէպ վէ միւթէպէր ու բիւր-չէրէֆ գըլան.
 վէ պունուն պիւթիւն պիւթիւն ագսի օլա-
 րագ թէնպէլլէք տիր պիր միւքի խարապ ի-
 տէն, պիր ֆամիլեանը ֆագըը հալ ու սէ-
 ֆալէթ վէ մուսիպէթէ տիւշիւրէն, վէ հէր
 առամը ալիւ կէվշէք, մահզուն ու մէյեուս,
 միւրթէքիպ, քէագիպ, հիլէպագ վէ միւ-
 վէսվիս իտէն :

Քէմալի էսէֆ իւզրէ թէքրարէն սէօյլէ-
 րիզ քի, թիւրքիառըպտաքի թէնպէլլիյին չօգ-
 ւուղունտան տըր քի, հէր թարաֆտան մահ-
 զուն օլունահագ խապէրլէր վէ վագալար
 իշիթմէքաէյիպ, վէ խուսուսի օլարագ չու
 սէօյլէտիկիմիւզ թէնպէլլիյին սէպէպինտէն
 տիր քի, պու կիւնքի կիւն իպատուլան գօ-
 լէրա աֆէթի եիւզիւնտէն տիւշարը իլթի-
 րապը գալպ օլարագ ույգու վէ բահաթը-
 նը զայպ իթմէքտէ տիր, հաթթա, միլլէ-
 թիմիւզ հագընտա սէօյլէտիկիմիւզտէ, թէն-
 պէ վէրիմիւզին չօգլուղունտան տըր քի կիւն-

լահ գապուլ իթմէյէճէք տիր տէյի գանն օլունան ետրէրտէ չաքըլար վէ մերալար հուսուլէ կէթիրթմիշ տիր . մահէլի մէգպուր ազ վագըթ իչինտէ էոյլէ պիր հալու հէյետէթ քեսպ իյլէմիշ տիր քի էհալի պու մէրթէպէ թէպէտ . տիւլաթտա , էլպէթթէ ճէնապը Հագգըն բարմաղը վար տըր տէյերէք , պիր միւճիգէ նաղարըյա պագմըշ , վէ մերգում բէյլամպեր հագգընտա , հիշ պիր հիւքմտար հագգընտա էմաալի կէօրիւլմիւզօլմանան սուրէթտէ իպրաղը իթաաթ վէ հիւրմէթէ պաչամըշ տըր . պունլար հէմանտէմ թարալարը սիւրիւպ թօհուվար էքմիշէր , թուզլալար աչմըշար , քերէսթէ հուսուլի իչին խը-

տէն կիւնէ ֆագըրըզ վէ սէֆիլիք հիւքմ իթմէքտէ տիր . հէրսիմիզ էրմէնիսթանըն սէֆիլիլինի իչիթմէքտէ , աճըմապտա , վէ իսլահը հալէրինի տիւչիւնիւպ վէ արզու իթմէքտէ իսէքտէ , սէֆիլիքէրինին , ասըլ սէպէպի հագգընտա էանլըշ տիւչիւնէրէք , եալընըզ ֆիւրտըրի վէ զալմըլարը սէպէպ թութմագտաեքզ , հալ պու քի , մահէլի մէգպուրարտա գուլում ու թէատտի կէօրէն ատամըլարտան պինէրճէլէրի , պուրատա նէֆսի իսթանպուրտա պիլէ , ինսան օլանա լաիըզ օլմանան սուրէթտէ բիս վէ սէֆիլ պիր էօմիւր կէչիրտիքէրի կիպի , իսթանպուլա ճիվար պուլունան , վէ ասլա ֆիւրտ վէ զատտար պուլունմանան քէօյլէրտէ տախի , այնի բիւլիք վէ այնի սէֆիլիք կէօրիւլմէքտէ տիր . սէպէպի չիւնքի թէնպէլ տիրէր :

Պու սէօյլէտիկիմիզ ինքեար գապուլ իթմէզ պիր սահիհիլիկի թաստիգ իթմէք իչին , չօգուրզ ուզաղա կիթմէյիպ , իլա հէր քէսին , հէր վագըթ կէօրմէեէ գօլայլըզ վէ միւնասէպէթի օլան պիր գաչ քէօյլէրին իսիլէրինի վիրէրէք իգթիֆա իտէլիմ մէսէլա Սէմտաղը , Սրիմաշ , իաչիւլ , Օլմաճըզ , Արսլանպէյ , Տէօնկէլ , վէ Պաղչէճիք . պու քէօյլէրտէ չալըչիան բէք ազ ատամ վար տըր , պունլարտան էքսէրիսի , էօմիւրէրի-

զարլար եարմըշար տըր , վէ սիւրիւլէրի էօթէտէ պէրուտէ թէքէճիքլէր իւզէրինտէ օթլամանա պաչլամըշար տըր , վէլնասըլ ճէտիտ Գուտսը շէրիֆ մէյտանէ չըգըպ եիւզ կէօսթէրմէքտէ պուլունմուշ տուր :

Օրալարըն գըզըլ տերիլի եերի էհալիսի , եանի եապանիլէր , էվվէլ էմիրտէ , կէրչի իգհարը ատամլէթ վէ հագարէթ իթմէքտէ պուլունմուշար տըր , լաքին սօնրատան կէօրտիւքլէրի ճէօմէրտլիքլէր վէ հիւանի մուամէլէլէր սալէսինտէ , եալաշ եալաշ տօսթօլմանա պաչլամըշար տըր : Պրիկամ էունկ օլ պապտէ շէօյլէ սէօյլէմիշ տիր «Պիզ , եապանիլէրի պէսլէմէմիզլէ , վէ

նին նըսֆընը գահվէլէրտէ վէ գօլթուզարտա պօշ պօշ , վէ թէնպէլթէնպէլ օթուրաբազ կէչիրիլէր , օվէ քէնտի սէֆիլիքէրինի մուճիպ օլտուգտան պաչգա , ֆամիլեա վէ սիւրիւլէրի սէֆիլիլինի տախի մուճիպ օլուրլար , հէլէ պունլարըն իչինտէն Պաղչէճիք կիպի 1,200 խանէտէն զիեատէ սէքէնէսի պուլունան պիր քէօյ եախօտ գասապա , պու կիւնքի կիւն բէք ապատ վէ սահիպ սէրվէթ պիր մահէլ օլապիլիւր իքէն , պիր սասթլըզ պօեունտա օլան պիր եօլարընը պիլէ եարմտեա , վէ խանէլէրի իչին պիրէր լաղըմ , վէ եախօտ հիշ տէյիլ իսէ պիրէր չուգուր գագըմագլըղա իւչնտիքլէրինտէն , իսկէլէեէ գատար պին զահմէթ իլէ ինմէքտէ , վէ քեսֆիթէյի բիսիլէրիինին իսէ , քէօյիւն իչինտէ , հէր էվին էօնիւնտէն կիճէ կիւնտիւզ կէչմէքտէ օլուպ , նիչէ եերլէրտէ կէօլլէնմէքտէ օլտուգունու պիլա ֆիւթուր կէօրմէքտէ , գօգուսունու չէքմէքտէ , վէ հաթթա գատընլարը քիւմէ քիւմէ գարչլըզլը օթուրարազ գօնուչմագտա տըրլար : Նէ՞ տիր պու հալին սէպէպի , թէնպէլիլիք , թէնպէլիլիք , վէ թէքրար թէնպէլիլիք , վէ հալլիլէ թէնպէլիլիքտէնտէ տօղար ճէհալէթ , վէ ճէհալէթտէն տախի սէֆալէթ վէ մուսիպէթ :

իյի կէշինմէմիզլէ, օնլարա գարչը գավ-
ղա աչարագ գօվալաեանլարտան զիեա-
տէ քեարլը չբգմբըլը տըր» տէմիշ տիր,
վէ ֆիլվագըրոա էօյլէ օլմուշ տուր,
չէօյլէ քի, եալընըգ եիկիրմի սէնէ
ղարֆընտա, քէնտիլէր հէմ սերվէթ վէ
հէմտէ շօգ գուլվէթ սահիպի օլարագ.
Նիւ-եօրգտա վէ Լօնտրատա թիւճճար
մաղաղալարը աչտըգտան պաչգա, 1867
սէնէսի ֆարիս սերկիսինէ տախի էմ.
թաա ու էչեա, վէ պիրտէ մէէմուր իր-
սալ իյլէմիշլէր տիր :

Մօրմօնլար Միւճթէմէայի-Ամէրի-
գա ճիւմհուրիյեթինէ պիւյիւ.ք վէս-
վէսէ վիրմէքտէ տիրլէր, վէ պու վէս-
վէսէնինտէ սէպէպի պաչգա պիր շէյ օլ-
մաեբպ, իլլա, էմրազը նէֆասանիյեէ (1)
մէրթէպէսինտէ օլտուղու հալտէ, չա-
լըչմագ հագգընտա * տէրքեար օլան
արղու վէ զայրէթլէրիլէ, կիւնտէն կիւ-
նէ ֆէվգէլատէ սուրէթտէ իլէրու կիթ-
մէլէրի օլմագտա տըր :

Մօրմօնլարըն Լօնտրատա, Լիվըր-
բուլտա, կըլասգօվտա, Գօբէնհակտա,
վէ Ալմանեանըն նիչէ մէմէ.քէթլէրին-
տէ մէքթէպլէրի, քիլիսէլէրի, վէ զա-
ղէթալարը վար արը : վէ պունլարըն
իլէրուլէմէսինին պիրինճի սէպէպի չա-
լըչանըլըլարը օլտուղու կիպի, իքին-
ճի սէպէպի տախի, քէնտի տին ու
մէգհէպլէրի, վէ եախգտ պիր գարըտան
զիեատէ գարը ալմագլըղը վազ իտէ-
րէք ատամ գանտըրմագտա օլտուգ-
լարը օլտուղունտան, հէր սէնէ, նիչէ

(1) Իմրազը նէֆասանիյէ մէրթէպէսին-
տէ արղու վէ զայրէթ իլէ չալըչմագ, տօղ-
րուսու թըպզը պիլիմ թիւրքիա էհալիսի-
նէ պէնզլմէքտէ իմիչէր. անլաչըլտըղընա
նէգարէն, պիր կիւնտէ օն նէֆէր Մօրմօն,
էն ազը եիւզ նէֆէր թիւրքիալը գատար
չալըչմագտա տըր :

մահէլլէրէ, վազ իթ տիրմէ.ք իչին, վազ-
ճըլար կէօնտէրմէքտէ տիրլէր, վէ բէյ-
ղամպէրլէրի հագգընտա տէրքեար օ-
լան շէտիտ իթաաթլարընըն տէրէճէ-
սի անլաչըլմագ իչին, մէրգուման մի-
սիօնարլար, եանի վազճըլար իւզէրինէ,
մէրգումանըն նէ տէրէճէլէրտէ հիւքմ
ու թէէսսիրի պուլունմաքնա տիգ-
գաթ օլունսա ճայիզ տիր : կիւնլէրտէ
պիր կիւն, մէրգում Պրիկամ Եունկ,
Մէն-Սթրիթտէ աղըր աղըր կէզինմէք-
տէ իքէն, պիր սըղըր չօպանը կէօրիւր,
վէ մէրգումու չաղըրարագ, «ճէնապը
հագգըն միւրատը օ տուր քի, սէն
պիր վազըթ տա պտամ չօպանը օլա-
սըն, իմտի, շիմտի չիֆթ վէ չըպուղունու
վէ սիւրիւնիւ պըրագարագ, եօլա չը-
գըպ կիթմէլիսին» տէյի էմր իտէր,
վէ մէրգում տախի անինտէ էմրինի իճ-
րա իյլէր, վէ շու մէմուրիյէթի պիր
սէնէտէն օն սէնէյէ գատար օլմագ,
վէ Լիվըրբուլտա, վէ Շամտա, վէ Տէհ-
լիտէ, վէ Բէքինտէ վազճըլըգ իթմէք
իւզրէ, գարըսըլլա, վէ էվլատարըլլա,
վէ տօսթ ու ազրապալարըլլա վէտա-
լաչտըգտան սօնրա, փօրասը վէ թէ-
թիւմմաթը օլմատըղը հալտէ եօլա
չըգար :

Շարգ գըթասընտա էսիրլէր պիլէ
քէնտի էֆէնտիլէրինէ, Մօրմօնլարըն
քէնտի բէյղանպէրլէրինէ կէօսթէր-
տիքլէրի իթաաթ գատար, քէօրքէօ-
րիւնէ վէ չարուգ սուրէթտէ իթաաթ
կէօսթէրմէքտէ տէյիլ տիրլէր, Միսի-
օնարլըղա կիտէն Մօրմօնլար, եօլ մէ-
սարիֆաթընը պիլէ քէնտի քիսէլէրին-
տէն սարֆ իթմէքլիկէ պօրճուլ օլտուգ-
լարընտան, բարալարը օլմատըղը թագ-
տիրտէ, էօթէտէ պէրուտէ չալըչարագ
պիր մահէլլէ կիտէճէք գատար բարա

բէյտա իթտիքէրի կիպի , օրասընը
թէրք իթմէքտէ , վէ պէօյլէլիքլէ տէ-
վամ իյլէմէքտէ , վէ հաթթա պաղէն
կէմի վէ վաբօր նավլունլարը օլմատը-
ղընտա , հէմ թալիֆէլիք իտէրէք կիթ-
մէքտէ , վէ հէմտէ էանայի ըահտէ եօլ-
ճուլարա վէ թալիֆէլէրէ Մօրմօնլուգ
վազ իյլէմէքտէ տիրլէր :

Վէ ինկիլթէրրաեա կիթտիքէրինտէ
եա պիր Մօրմօն եանընտա սըղընմագ-
տա , վէ եախօտ պիր ֆապրիգաեա կի-
րէրէք հէմ չալըչմագտա , վէ հէմտէ
ամէլէնին անվալը հազըրէսինէ տիգ-
գաթ իյլէմէքտէ , վէ իյլէրինտէն , հալ-
լէրինտէն թաճիզ օլանլարա վազ իտէ-
րէք , ահրէթճէտէ ըահաթլըգ կէօսթէր-
տիքտէն պաչգա , ալէլսուսուս , էօյլէ
թագըմլարճա , իչէ եարաեան շէյ , պու
տիւնեատա պիր ըահաթլըգ օլտու-
ղուն պիլտիքլէրինտէն , քէնտի եէրլէ-
րինէ կիթտիքէրինտէ իսէ , հալլէրինէ
վէ իսթիտատլարընա միւնասիպ սու-
րէթտէ պիրէր քիսպ վէ իչ պուլարագ
ըահաթ իտէճէքլէրինի տախի վատ ի-
տէրէք , հիճրէթ իթտիրմէքլիկէ գան-
տըրմագլըղա չալըչմագտա տըրլար :

Վէ հալիյլէ ֆագըր ու պիչարէլէր ,
չաբուգ սուրէթտէ իսքեաթ օլմագտա
տըրլար , չիւնքի էօյմէղտէն էվվէլ պիր
ըահաթլըգ եիւզիւ կէօրմէքլիք իւմի-
տինի ալմագտա տըրլար : Մօրմօնլարըն
իթիգատընա վէ գանտըրտըղլարընա
նէզարէն , մութլուլուգ տէնիլէն շէյ
ֆագըրլըգ օլմաեըպ , իլլա գէնկինլիք
տիր , ֆագըրլըգ հալի տուալը պիր հալ
աէյի տիր , քէնտիլէր ազիզ տիրլէր ,
վէ գէնկինլիք տախի Ալլահ թարաֆըն-
տան քէնտիլէրէ թախսիս օլունմուշ
տուր , շէօյլէքի , Մօրմօն օլան գէն-
կին օլուր (1) : Մօրմօնլար խըխաթիւեան-

(1) Պու իթիգատ պիր ճիհէթլէ բէքսա-

լըղա վէ բօլիթիգաեա տախի գաըչը
սէօյլէյերէք , Ալլահըն հօչլանտըղը վէ
միւրատ իթտիլի շէյ ինասնլարըն սեա-
տէթի հալի վէ գէնկինլիլի տիր , հալ պու-
քի , եէր եիւզիւնտէ նուֆուզ ու գուտ-
րէթ սահիպի օլան առամլար , խալըք
տայիմա , քէօր քէօրիւնէ իթաաթտա
թուլթապիլմէք նիյէթիլէ , ֆագըրլը-
ղա ըիայէթ իթմէքլիք սօֆուլուղու-
նու իճատ իթմիլլէր տիր , վէ իլթէ
պու սէպէպէ մէպնի տիրքի , նիչէ խալը-
լար ճէհալէթ վէ ֆագըրլըգ , վէ հաթ-
թա մէղէլլէթ օրթասընտա գալմագտա
տըրլար , տիմէքտէ տիրլէր : Վէլհասըլ
Մօրմօնլար , կէրէք ինկիլթէրրաեա վէ
կէրէք Ալմանեատա , պու ուսթալըգ-
լարը վէ պու տիպաղլըղլարը իլէ , ա-
չաղը սընքֆլարտան խայիճէ խալը-
գանտըրարագ , տայիմա հիճրէթ իթ-
տիրմէքլիյէ մուվաֆֆագ օլապիլմէքտէ
տիրլէր :

Մէմալիքի սայիրէտէն նիչէ սէֆիլ
ու բէրուչան ֆամիլեալար , կէրչի , քէն-
տի վաթանլարընը թէրք իլէ , թօրրագ
սահիպի օլմագլըգ գօլայլըղը օլան Ա-
մէրիգաեա հիճրէթ իթմէք իսթէմիչ-
լէր իսէ տէ , քիմէնյի թանքմագ սըղըն ,
վէ հիչ պիր համիյէ մալիք օլմագսըղըն ,
պուլունտուգլարը մահէլլի պըրագըպ-
տա , պիր էճնէպի մէմէքէթինէ կիթ-
մէքլիք կիւճլիկիւ , չօղլարա , վէ ալէլ-
խուսուս քէօյլիւ թագըմլարընա թէ-
րէտտիւտ վիրմիչ տիր : Լաքին , Մօր-
մօնլար պու կիւճլիկիւն տախի էօնիւ-
նիւ ալմըչլար տըր : Շէօյլէքի , հիճրէթ
հիչ տիր , չիւնքի , սալըլ գէնկինլիք չալը-
մանըն սէմէրէսի տիր , վէ մատամքի Մօր-
մօնլարտա չալըչմագլըղը տին կիպի պիր
պօրճ տէյի թանըեարագ իճրա իթմէքտէ
տիրլէր , հալիլլէ գէնկին օլմագտա , վէ հա-
լիլլէտէ ըահաթ իթմէքտէ տիրլէր :

իտէճէքլէրին էօնլէրինէ խասսէթէն ա-
տամլար գօշարագ բէհպէրլիք իթտիր-
միշլէր , վէ պիր քէրրէ իւթահա վա-
սըլ օլտուգլարընտա , օրատա հազըր
տօսթլար , հազըր խանէլէր , վէ հազըր
իշլէր պուլահագլարընա տայիր էֆնի-
յէթլէր վիրմիշլէր տիր : Պէօյլէ պիր
Փըրգանընարգասընտան չօգլարըն գօ-
շուպ կիտէճէքլէրի աշիքեար տըր :

Հէլէ Մօրմօնլարըն պու թարիգ
ու թէտպիրլէրի , դատըն թայլիֆէսի
սէֆիլլէրինին իշինէ բէք իյի կէլմիշ
տիր , չիւնքի , նիչէ ֆապրիգալար քէօ-
շէլէրինտէ , սէֆալէթ իւզրէ չալը-
մագտա օլուպ , վէ պիր թարաֆտան
ֆագըրլըդ , վէ տիկէր թարաֆտան իշ-
լէտիքլէրի մահէլլէրին ապ ու հավալա-
րընըն պօղուգլուղու , վիճուտլարընա
տախի զայիֆլիք վիրտիկինտէն , վէ
Մօրմօն միսիօնարլարտան , կիտէճէք-
լէրի մահէլլէր հագգընտա էնվայի
մէտհ ու սէնալէր իշիտիպ , վէ բէյլամ-
պէրլէր գարըլարը օլահագլարընը , վէ
կիւճ իշլէրտէն գուրթուլարագ , եալը-
նըզ էվլատլարընը պիւիւտիւպ թէր-
պիյէ իթմէքլէ մէշղուլէ գըլընահագ-
լարընը , վէ կիւղէլ վէ միւքէլլէֆ խա-
նէլէր տէրուշլէրինտէ եաշաեարագ ,
անճագ հիւսնի նիզամ վէ բաթըպահա
չալըչահագլարընը տիյնէտիքլէրինտէն ,
թապիաթիլլէ գօշուպ գօշուպ կիթմէք-
տէ պուլունմուշար տըր :

Իշթէ Մօրմօնլարըն բէսուլարը , պու
թարիգ իլէ , սիւրիւ սիւրիւ ատամլարը
գանտըրարագթուղու-կէօլէնագլ իթ-
տիրմէքտէ տիրլէր , վէ իշթէ բէյլամ-
պէրլէրի Եունկուն թէէսսիրիլէ , Մօր-
մօնլուգ կիւնտէն կիւնէ իլէրու կիթ-
մէքտէ տիր : Եունկ էօյլէ սայիր մէգ-
հէպ ֆըրգալարը կիպի , մանասթըրլար

աչըպ , վէ ճէմիյեթլէր թէշքիլ իյլէեե-
րէքի էվվէլա ատամ եէթիշտիրմէքլիկէ ,
վէ պատէհու եէնի իւմմէթ գանտըրթ-
մագլըղա իհթիեան կէօրմէյիպ , իլլա ,
բէք գօլալըգլա , վէ իսթէտիկի վա-
գըթտա դանտըրմագլըղըն Եօլունու
տիւշիւնմիւշ , Եանի հէր քէսի գանտըր-
մագլըղըն էն սաղ վէ էն էմին թարիգի-
նին , ալթուն իլէ զէվգ ու սէֆահա հըրս
ու թամատան իպարէթ օլտուղունու
մէվգըի իճրայէ գօյմուշ տուր էվվէթ ,
Պրիկամ Եունկ , պու թարիգ իլէ , վէ
պիլմիշ , վէ էն զիեատէ սէրպէսթլիք
պուլունան պիր մէմալիք օրթատընտա ,
թէքմիլ տէքսօթլուգ իհտաս իտիպ , վէ
մէղհէպ իլէ հիւքիւմէթ պէյնինտէ աս-
լա միւնասէպէթ պուլունմաեան պիր
միլքտէ , քէնտի իճատ իյլէտիկի մէղհէ-
պի , պէնիի առէմին վաղ իյլէտիկի հէր
նէվի նիզամաթ ու գավանիտէն իւս-
թիւն թութմուշ , վէ շու եաշատըղըմըզ
օն տօղուղունճու ասըրտա , հազրէթի
իսատան իքի պին սէնէ էվվէլ մէվճուտ
օլան պիր թարիգին իճրատընտա իճ-
թիսար իտէպիլմիշ տիր :

Մօրմօնլար հէր իլմի , վէ հէրնէվի թա-
րիխճէ մալիւմաթլարը աեագ ալթընա
ալարագ , հէր թէրպիյէլի միլլէթին ային
ու առէթլէրինի , էֆքեարլարընը , սէր-
պէսիյյէթի շախիյէսինի , ֆամիլեան
էօմիլու ուսուլինի , վէ էհալի թարա-
ֆընտան պիլ վէքեալէ , Եանի էհալի-
նին միւրատ վէ բէյի իլէ հիւքմտար-
լըգ իթմէք գաիտէսինի , մաթպամթ
հուգուգունու , վէ մահքէմէլէր ուսու-
լինի , վէ շէրիաթ նէզտինտէ հէր քէ-
սին միւսավի պուլունմասը էսատընը
պիւթիւն պիւթիւն պօղուպ թէպտիլ
իյլէմիշլէր տիր : վէ պինլէրճէ սէնէ-
լէրտէն պէրու գանլար տէօքիւլէրէք

էլտէ իտիւէպիւղմիչ օլան մէզքիւր իյի-
 լիքէրի պէր թարաֆ իտէրէք, ատի
 պիր ֆամիւեատան օլուպ, վէ թալիմ
 ու թէրպիյէսի պէր քէմալ օլմանան
 եալընըզ պիր ատամըն էմր ու քէյֆի-
 նէ, կիտիպ քէօր քէօրիւնէ էսիր օլ-
 մուշար, վէ իթաաթ իթմէյէ պաշա-
 մըշար տըր: Շէօյէ քի, պու ճահիլ
 վէ սօֆու ատամլար, «պիզիմ քիլիսէ-
 միզի իհտասս վէ թէշքիլ իտէն բէյղամ-
 պէրիմիզէ պիզ քէմալի իթաաթա պօրճ-
 լուեուզ, ծնա ազաճըզ գարշը սէօյէ-
 մէք, վէ էմրիմտէն գըլ բաեը այրըմագ,
 տօղրուտան տօղրու ճէհէննէմէ, քէն-
 տիմիզ իչին պիր եօլ աշմագ տըր» տի-
 մէքտէ տիրէր»:

Մօրմօնլար կէրչի քէնտի չօճուգլա-
 րընը, հազրէթի իսա իսմիհէ վաֆիթիզ
 իտիպ, վէ թէվրատը-Շէրիֆին ահքեա-
 մընճա ամէլ ու հարէքթ իթմէքտէ
 տիրէր տէյի իտտասս իյլէմէքտէ տիր-
 լէր, լաքին, պու ճիւմէ իլէ տախի,
 պունլարա իօրիսթիեան իամի վիրիլմէք
 ճայիզ տէյի տիր, չիւնքի, իսլամլարըն
 ճամիլէրիյլէ իրիսթիեանլարըն քիլիսէ-
 լէրի չպէյնիտէ, Մօրմօնլարըն իպա-
 տէթխանէլէրիտէն զիեատէ եագընըզ
 վէ միւնասէպէթ վար տըր, զիրա, իս-
 լամլար պուլթարը բարէ բարէ իտէրէք
 ճամիլէրիտէն տէֆի իյլէմիչ օլտուգլա-
 րը հալտէ, Մօրմօնլար իսէ, քէնտի ի-
 պատէթխանէլէրիտէն պիրէր պուլթա-
 նէյէ պէնզէթմէքտէ տիրէր:

Մօրմօնլարըն իթիզատընճա, Ալլահ
 ազիմիւշան հազրէթլէրի, քեայինաթը
 խալգ իտիճի օլմանըպ, իլլա ասիւմանըն
 բատիշահլըղընտա, էսկի զէմանըն Ժիւ-
 լիթէրի կիպի, պիր բէյի մագամըն-
 տա պուլոււնմագտա տըր, վէ օ տախի
 ինսանլար կիպի էթտէն վէ քէմիքտէն

միրէքքէպ օլտուղունտան (1), ճանլը
 մաթուուգաթա գարըմաեա հազգըեօզ
 տուր, չիւնքի ծնլարա քէնտի ճան վիր-
 մէմիչ տիր:

Մօրմօնլարըն իթիզատընճա, թա-
 պիաթտա պիր ալլահլըզ մէվճուտ օ-
 լուպ, վէ ինսանլար տախի մէզքիւր
 ալլահլըզա հիսսէտար պուլոււնմագտա
 տըրլար, վէ մէզքիւր ալլահլըղըն էվ-
 վէլի վէ սօնու պուլոււնմատըղընտան,
 ինսանլար տախի պիր կիւն ասիւմանըն
 բատիշահլըղը քիւրսիտիտէ օթուրա-
 ճագլար տըր: Պու պաթըլ իթիզատ-
 լար, պէնիլ ատէմին քիպրինի պէսլէ-
 յիճի շէյլէր օլտուգլարընտան, քեաֆ-
 ֆէտի տէ գօշայլըզա գանըպ վէ ինան-
 մագլըզա գօշուշմուշար տըր:

Կէրչի Մօրմօնլար իսլամլարըն ախ-
 լագըլա հիւքիւմէթլէրիինն ուսուլինէ
 թագլիտիյլէմիշլէր տիր, լաքին, մէզ-
 հէպ ճիհէթիյլէ ծնլարտան տախի չօզ-
 ֆարգը պիր հալտէ պուլոււնմագտա
 տըրլար. վէ մէզհէպլէր իսէ, պիր խալ-
 գըն ախլագ ու բուհունուն այնասը մա-
 գամընտա պուլոււնտուղունտան, պուն-
 լար իլէ իսլամլարըն պէյնիտէ բէք պիւ-
 յիւք ֆարգլար տէրքեար տըր, չիւնքի
 Գուրանը-չէրիֆ ահքեամընճա, ճէնապը
 Հազգ նէ գատար սահլպաղամէթ վէ

(1) Հէր շէյ քէնտի զլտուր իլէ իլէրի
 կիտէր: Ամէրիզ տտա էֆքեար սէրպիսլիլթի
 հատտէն զիեատէ իլէրիտէ պուլոււնտուղուն-
 տան, հէր ճիհէթլէ կիւզլ վէ ազլէ մու-
 վաֆըզ էֆքեարլար նէ գատար իլէրի կիթ-
 միշլէր իսէ, մուղայիլի օլարագ պէօյլէ կիւ-
 լէճէք վէ էսէֆ իտէճէք էֆքեարլար տախի
 օլ գատար իլէրի կիթմիշլէր տիր: շէօյէ քի
 Ամէրիզատտա պուլոււնտան պիր թալըմ պու-
 տալաճա իթիզատ վէ ային ու ատէթլէր
 եապանի մլլէթլէրաէ պլիլէ եօզ տուրլար
 տիրիսէ ճայիպ տիր:

գուտրէթ օլուպ , վէ մուղայիրի օլա-
 րագ ինսանլարտա նէզտի ալիսինտէ նէ
 գատար քիւչիւք վէ նէ գատար սէրպէ-
 սիյեթտէն մահրում գըլընմը իսէլէր ,
 Մօրմօնլար իթիգատընճա տախի զըտ-
 ար օլարագ , օլ գատար Ալլահ քիւ-
 չիւմիւչ վէ ինսանլար եօգարը գալար-
 րըլմըլար տըր . վէ իսլամըգ տա ինսան-
 լար քիպրի օլաչանըլմատըլընտան , հէր
 չէյի գատէրէ թէսլիմիտէրէք բէք էտ-
 նա վէ թէմպէլճէ պիր հալէ քէնտու-
 լէրի տիւչար գըլտըգլարը թագտիրտէ ,
 Մօրմօնլուգ տա իսէ , քիպրլէրի օլ գա-
 տար օլաչանըլմըլ տըր քի , տիվանէլիք
 տէրէճէսինէ գատար թահրիք վէ թէչ-
 վիգ իտիլէրէք , հատտէն զիեատէ չա-
 րըլմօեա պաչլամըլար տըր : վէ կէրչի
 իսլամըլգ գավատիտի իսլամլարը մուհա-
 ֆաղա իտէպիլմէքտէ տիր , լաքին , մա-
 տամ քի Մօրմօնլուգ տա ազլ ու պա-
 սիրէթ հուտուտու թէճալուգ իտիլմէք-
 տէ տիր , հալիլէ չօղա վարմանըպ , Մօր-
 մօնլուգ իտարապա եիւլ թութաճագ
 տըր :

Մօրմօնլարըն իթիգատընճա , կէօյ
 եիւղիւնտէ տէրէճէլէր վար տըր , վէ
 էն եիւքսէք տէրէճէտէ էօլմէզ օլան
 ալլահլար պուլունմագտա օլուպ , վէ
 պունլարըն տախի ճանլարը վէ թէնլէ-
 րի վար իսէ տէ , մէզքիւր տէրէճէյէ
 վասըլ օլմագլըգ քէմալէթինէ վասըլ
 օլմուլլար տըր . վէ պիր կիւն Մօրմօնլար
 տախի մէզքիւր տէրէճէյէ չըգաճագ-
 լար տըր : չիւնքի , տիւնեա իւղէրինտէ
 թութուգլարը թարիգ , օլ պապտէ
 լաղըմ կէլէն վէ ճայիզ օլան թարիգ
 տիր : Մօրմօնլարտան սօնրա պուլու-
 նան տէրէճէ սայիր ինսանլարըն տէրէ-
 ճէսի տիր , վէ սայիր ինսանլար տէրէ-
 ճէսինտէն սօնրա պուլունան տէրէճէ

տախի , թա էվվէլտէն պէրու մէվճուտ
 պուլունան րուհլարըն տէրէճէսի տիր
 քի , պիր կիւն պէնիի ատէմ կիպի թէն
 ալարագ , տիւնեաեա կէլմէքիւք իգպա-
 լինէ նայիլ օլմագ իւզրէ պէքլէմէքտէ
 տիրլէր . վէ պունլարտանտա սօնրա
 կէլէն տէրէճէ , ալլահլար տէրէճէսի-
 նէ չըգաճաեա իսթիտատ վէ գապիլի-
 յէթլէրի պուլունմահան , վէ գուսուր
 պիր հալտէ պուլունան մէլայիքլէրին
 տէրէճէսի տիր , չիւնքի պունլար պի-
 րէր րուհ օլուպ , պիր վագըթ հավա-
 տա գալմըլար , վէ պատէհու ինսան
 օլարագ տիւնեաեա կէլմիչլէր իսէ տէ ,
 ասըլ եաչամագլըգ տէնիլէն չէյին գա-
 նուլարընը իճրա իթմէտիքլէրինտէն ,
 եանի Աբրահամ , Յակոբ , Դաւիթ , վէ
 Սողոմօն կիպի պիր չօգ գարըլար ալ-
 մատըգլարընտան , պուլունտուգլարը
 տէրէճէտէն եիւքսէյէ չըգամամըլար
 տըր : Մօրմօնլարըն իթիգատընճա , մէ-
 լայիքլէր , տիւնեատէ էվլէնմէտէն էօ-
 լէնլէր իլէ , եալընըգ պիր գարը ալ-
 մագլըգ գանաթ իտէնլէրին ճանլա-
 րը տըրլար , վէ պու սէպէպտէն նաչի
 օնլար , հիչ պիր վագըթտա , րույի ա-
 սիւմանտէ , Մօրմօնլարըն տէրէճէսինէ
 նայիլ օլամանեաճագլար տըր :

Մօրմօնլուլուն միւէսսիսլէրի , իք-
 ըիսթիանլըղըն րուհունու տախի գուլ-
 լանարագ , քեաֆֆէյի միլլէթլէրէ տա-
 վէթ օգումագ իսթէմիչլէր , վէ պիր
 թարաֆտան քէնտի եէնի իթիգատ-
 արընը տիւնեանըն տէօրթ թարաֆը-
 նա եայմագ իսթէտիքլէրի հալտէ , տի-
 կէր թարաֆտան տախի , մէզքիւր ի-
 թիգատըն զայիֆլիկինի հիսթիլէտիք-
 լէրինտէն , պիր հօլ իլէ խալգը էթրաֆ-
 լարընա թօրլամագլըղը , վէ էնվայի
 հիւճում վէ թասալութտան արի պու-
 լունմագլըղը տիւչիւնմիւլլէր տիր , վէ

Մօրմօնյարքն բիրլէրի, հէր նէվի եանլըջ
 թարիգի իլէրի կէօթիւրմէք իչին, կէ-
 նիչ եօյլար կէօսթէրիպ, վէ չօդ շէյլէ-
 րի ճայիգ կէօրմէքլիյին էլգէմիյէթ-
 տէն օլմասքնք պիլտիքլէրինտէն, Մօր-
 մօն օլմագ իչին, հէր գաբուեու աչբգ
 պըրագմըլար տըր, շէօյլէ քի «Մօրմօն-
 լուգ, հէր մէզհէպ վէ իթիգատտան
 պիւյիւք վէ իւսթիւն օլտուղունտան,
 հէր մէզհէպ ու իթիգատը իչինէ ալա-
 պիլիր, եանի պիր ատամ իսթէր պութ-
 բէրէսթ օլտուն, իսթէր Պըրահմեա
 թաբընան Հինտլի օլտուն, իսթէր իը-
 րիսթիեան օլտուն, վէ իսթէր իսլամ
 օլտուն, եինէ քէնտի էվվէլքի իթիգա-
 տընտա պագը գալարագ Մօրմօն օլա-
 պիլէճէք տիր, էլվէրիր քի պիրտէ ֆագ-
 լա օլարագ Մօրմօնլուղա իման կէթիր-
 սին :

Մէզհէպճէ պու մէրթէպէ միւսաա-
 տէտէն, կէրչի Մօրմօնլար պիւյիւք պիր
 գուվվէթ պուլմագ էմէլինտէ տիրլէր,
 լաքին, պու խուսուստա մուղայիրինի
 կէօրէճէքլէրի տէրքեար տըր, չիւնքի
 հէր մէզհէպի գապուլ իթմէք, վէ հէր
 մէզհէպ հագգընտա պիթարաֆ պու-
 լունմագ, հիչ պիր մէզհէպի սահիհ
 տիր տէյի գապուլ իթմէմէք տիմէք
 տիր. վէ հիչտէն պիր շէյ հասըլ օլա-
 մեաեաճաղը աչիքեար օլտուղու հալտէ,
 պիր իթիգատտա իսէ, հէր նէ գատար
 եանլըջք պուլունսա, եինէ պիւյիւք
 մուհասսէնաթ հասըլ օլաճաղընտա
 չիւբհէ եօգ տուր :

Վագաա, Մօրմօնլար, իթիգատտա
 թէմէլսիգ վէ պիգարար պիր հալտէ
 պուլունմագտա տըրլար, լաքին, ղայ-
 րէթի մէզհէպիլէլէրի օլ տէրէճէտէ
 տիր, վէ Պըրիկամ Եունկ հագգընտա
 օլ գատար զիեատէ էմնիլէթլէրի վար

տըր քի, մէրգոււմ իչին, միւրատը սէ-
 մավիյի իճրայէ մէմուր տուր տէյի ի-
 թիմատ իթմէքտէ տիրլէր, Մօրմօնյա-
 րքն իթիգատտընճա, Ալլահ քէնտիլէրի,
 տայիմա բէյղամպէրլէրինէ իհամլար
 պէեանիլէ գուլունտա իթմէքտէ տիր,
 վէ եալընըղ ումումա այիտ իչլէրի ի-
 չին Ալլահըն րէյ ու միւրատընա միւհ-
 թաճ պուլունմագտա, իլլա էն ուֆագ-
 վէ էն խուսուսի իչլէրինտէ տախի միւհ-
 թաճ պուլունմագտա տըրլար. վէ զա-
 րայիպի շունտա տըր քի, քէնտիլէրի,
 պիր թարաֆտան Ալլահա միւսավի
 թութուղլարը հալտէ, նասըլ քի ան-
 լաչըմագտա տըր, տիկէր թարաֆտան
 տախի, քէնտի ղայիֆիլէրինի իգրար
 իտէրէք, հէր միւրատը Ալլահտան
 պէքլէմէքտէ օլտուղլարընտան, պիր
 թօհում էքմէք, պիր աղաճ տիքմէք,
 վէ պիր էվ եաբմեա չըգըշտըղլարըն-
 տա, բէյղամպէրլէրինին րէյինի թահ-
 սիլ իթմէտիքճէ, միւպաշէրէթ իլլէմէ-
 մէքտէ տիրլէր :

Կէրչի շիմտիլէ գատար, Մօրմօնլար
 աղլըգ օլուպ, վէ եէնի օլմալարը, վէ
 Պըրիկամ Եունկուն ուսթալըղը ճիհէթիլ-
 լէրահաթ իւզրէ եաշամագտա օլտուղ-
 լարընտան, պէյնլէրինտէ ֆիթնէ վէ
 ֆէսատ գուհուր իթմէքսիզին իլէրու
 կիթմէքտէ տիրլէր, հալ պու քի, եա-
 վաշ եավաշ պէյնլէրինտէ հալճէ պիւ-
 յիւք ֆարգլար հասըլ օլուպ, վէ կէօզ-
 լէրի աչըլտըղընտա, շիմտիքի իթաաթ,
 իթթիֆագ վէ իմթիղաճըն պագը գա-
 լամեաեաճաղը պի իլթիպահ տըր :

Վէ իլթէ օլ վագբթ քէնտի ֆիւթու-
 հաթլարը սէրխօչուղունտան աեըլա-
 րագ, քէնտի իթիգատտարընըն չիւրիւք
 պիր թէմէլ իւզլէրինէ միւհսսէս պու-
 լունտուղուն կէօրէճէքլէրի, վէ ախլագ

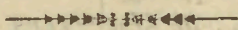
լարը պօղուգլուղունու անլահաճագլար
տըր :

Զաթէն պիր գարջտան զիեատէ ալ-
մագլըդ ուսուլինտէն տօլայք, պէ յնլէ-
րինտէ շէտիտ միւճատէլէլէր աչըլըպ վէ
պիւլիւք նիֆադ հասըլ օլմահա պաչլա-
մըշ տըր: Մէգքիւր մէգհէպի վազ իտէ-
նին գարջսը իլէ էվլատլարը, աչըգտան
աչըզա, ժօզէֆ Սմիթին, քէնտի սաղ-
լըգքնտա, էօյլէ պիր շէյ էօյրէթմիշ
վէ վազ իթմիշ օլմասընը ինքեար իթ-
մէքտէ տիրլէր, վէ հաթթա պունլար
իւթահը թէրք իտէրէք, թէքրարէն յնօ-
վօօեա կիթմիշլէր տիր, վէ նիշլէր տա-
խի արդալարընտան կիթ մէքտէ տիրլէր:

Պըրիկամ Եունկ թէհի եէրտէ օնլա-
րա, մէրգումա քէնտի էլիլէ երկիրմի
նէֆէր գարը վիրմիշ օլմասընը գան-
տըրմագլըզա, վէ մէրգուման իտտաա
իթտիկի գարըլարտան պիր չօղունու
քէնտի հարէմինտէ սաղլամագտա տըր:
Պըրիկամըն լագըրտըլարընա, շիմտի,
պիր չօգ Մօրմօնլար տախի ինտնմագ-

լըգտան կէրի տուրմագտա տըրլար,
վէ մէրգումա զըտտ օլանլար, Սմիթին
կիղլիտէն երկիրմի նէֆէր գարը ալմըշ
օլմասընա տայիր շահիտլէր, վէ հիչ
տէյիլ իսէ ալէամէթի զահիրէ օլարագ-
էվլատլար իպրագ իյլէմէսինի թէքլիֆ
իյլէմէքտէ տիրլէր:

վէ չօգ իհիթմալտէն կէօրիւնտիւ-
կիւնէ կէօրէ, ժօզէֆ Սմիթ, պիրտէն
զիեատէ գարը ալմագ ուսուլինի եա
հիչ տիւշիւնմէմիշտիր, վէ եախօտ պու
տէրէճէյէ վասըլ օլմասընը իսթէմէմիշ
տիր, հալ պու քի, մէրգում Պըրիկամ
Եունկ Մօրմօնլուգ գալընթըլարընը պիր
իզսիզ մահէլլէ նագլ իթտիքտէն սօնրա,
օրատա, հիչ պիր ինսան էլիլլէ վազ
իտիրմիշ գավանին գօրգումու պուլուն-
մատըղընտան, քէնտի էմրագընէֆսա-
նիյլէսինէ, իսթէտիկի գատար մէյ-
տան վիրմիշ, վէ քէնտի ֆըրգասընըն
ագ վագըթտա չօղալմասընա, մէգքիւր
թարիգի իթթիսազ իյլէմիշ տիր:

ԻՔԻՆՃԻ ՊԱՆՍ

Շ Է Գ Ը Բ Լ Ա Ր Վ Է Ս Բ Ի Բ Ի Թ Լ Է Բ

Ամերիգա էհալիսի, պու կիւնքի
կիւն, պիր շէյտէ, հէր եէրտէն զիեա-
տէ իլէրու կիթմէքտէ տիր, վէ պու-
նունտա սէպէպի պաչգա պիր շէյ օլ-
մահեզպ, իլլա, պէնիի ատէմիշին, բու-
հու մագամընտա լիւղումու օլան իւշ
նէվի սէրպէսիյէթին պէր քէմալ պու-
լունմասը տըր, եանի տիւշիւնմէք սէր-
պէսիյէթի, սէօյլէմէք սէրպէսիյէ-
թի, վէ եաղմագ սէրպէսիյէթի, պուն-
լար իւշ նէֆէր գըզ գարնտալար մա-

գամընտա օլտուգլարընտան, պուն-
լարտան հէր գանղիսինէ թօգումուլ-
սա, տիկէրլէրինէ տախի թօգումուլ-
մուշ օլուր, վէ պունլարտան էկէր պիրի-
սի էօլտէ, անինտէ տիկէրլէրի տախի
էօլիւր. իմտի, պաթըլ իթիգատլար-
տա վէ եանլըշ էֆքեարլարտա օլանլար
հէր նէ տէրլէրստէ տէսինլէր, հէր գան-
ղի միլլէթ իլէրու կիթմէք իսթէր իսէ,
հէր շէյտէն էվլէլ, մէգքիւր իւշ գըզ-
լար իլէ նիքեահլանմալը տըր, հէր միւ-

լէթին սերվէթ, վէ սէատէթի հալ, վէ մէտէնիյէթ վէ ինսանիյէթի տէրէճէսի, մէզքիւր սերպէսիյէթիւր իլէ էօլչիւմէլի տիր. էօյլէ, « Շու եա պու միլլէթէ վէ էհալիյէ թէքմիլ սերպէսիյէթ վիրմէք օլմաղ, զիրա, հէր շէյին վազթի վար տըր, եավաշ եավաշ վիրիլմէլի տիր, էկէր պիրտէն պիրէ թէքմիլ սերպէսիյէթ վիրիլիւր իսէ, կէօզիւզայիֆ օլան ատամըն գարչըսընա, գուվլէթի պիր ըջըզ չըգարըլտըղընտա, գամաչըպ կէօզլէրի պօզուլաճաղը միսիլու, նէ եարտըղընը պիլմէզ, էվլէլքի ըահաթլըղընը տախի զայպ իտէր » կիպի մասալար օգումազ քեամիլէն ագլէ վէ ինսաֆա գարչը տըր, տիւչիւնմէք, սէօյլէմէք, վէ եազմազ սերպէսիյէթի, պէնիի ատէմին ճան կէօզլէրի տիրլէր, պու կէօզլէրտէն պիրիսի էքսիք օլսա, վէ պիրիսի գուսուրլու օլսա, հէր կէօրտիւկիւնիւն պօզուզ վէ գուսուրլու օլաճաղընտա շիւքհէ եօգ տուր :

Պէնիի ատէմ տիւչիւնմէսիյլէ, վէ տիւչիւնտիւկիւնիւ իճրա կլլէմէսիյլէ ատէմ տիր. քիշի տիւչիւնտիւկիւնիւ իճրա իտէպիլմէք իչին սէօյլէյէպիլմէլի, վէ եազապիլմէլի տիր, վէ տիւչիւնմէք իչին տախի, իճրա իտէպիլմէքլիկէ իւմիտի վէ զայրէթի օլմալը տըր, վէ պու հիսապ իլէ պիր միլլէթին ագըլճա վէ ֆիքիրճէ զէնկիւնիլիկի, տէյիլ պաչգա շէյտէն անլաչըլապիլիւր, իլլա, մէզքիւր իւչ սերպէսիյէթտէն, շէօյլէքի, պիր էհալիւնին զէնկիւնիլիկի : եալընըզ շու եա պու շախսըն զէնկիւնիլիկի տիմէք օլմաեքպ, իլլա, մէզքիւր էհալիտէ, նէ գատար նուֆուզ վար իսէ, օնլարըն քեաֆֆէսիւնին զէնկիւնիլիկի պիրիքտէ հիսապա ալընմալը տըր, էօյլէ-

տէ շու եա պու էհալիւնին ագըլճա զէնկիւնիլիկի, շու եա պու շախսարըն տլիմլիյի տիմէք օլմաեքպ, իլլա, նէ գատար ատամտան միւրէթթէպ իսէ, քեաֆֆէսիւնին տիւչիւնէպիլտիկի տէրէճէյէ տիգգաթ օլունմալը տըր, եօգսա, պիր գաշ միլիտօն ատամըն տիւչիւնմէքլիք գուտրէթինի եապանի հալտէ մէթրուք գըլըպ տա, եալընըզ պիր գաշ վէ եախօտ պիր չօգ ատամլարըն տիրայէթ ուլիեազաթ վէ մալիւմաթլարըյլա էօյիւնմէք, իֆթիխար իթմէք, օնլարը քեաֆի սայմազ, վէ օնլարա պաղլանըպ գալմազ, պիր չօգ միլիտօն թարլաեք եապանի պիր հալտէ վէ ֆայիտէսիզ օթլար վէ թիքէնլէր ալթնտա պըրագարազ, եալընըզ պիր գաշ վէ եախօտ պիր չօգ մահսուլտար թարլալարա պազըպ սէվիլմէք, վէ անճազ օնլարա միւհթաճ գալմազ, վէ նիհայէթ օնլարա էսիր օլմազ, տիմէք տիր. էկէր պիր միլլէթին պիր թարլասը վար իսէ, պիր թարլատան, վէ էկէր պին թարլասը վար իսէ, պին թարլատան մահսուլ պէքլէմէլի, վէ ալմալը տըր, վէ պուճուճ կիպի տախի, պիր միլլէթտէ էկէր պիր ատամ վար իսէ, պիր ագըլ մահսուլու, վէ էկէր պին ատամ վար իսէ, պին ագըլ մահսուլու պէքլէնիլմէլի վէ ալընմալը տըր : Պու հիսապա տիգգաթ իթմէյէն խալգ վէ միլլէթ, հէր նէրէտէ վէ հէր նէ վազըթ օլսա, քէնտի սաեքսընտա օլուպ տա, քէնտինտէն զիեատէ տիւչիւնէնէ, սէօյլէյէնէ, վէ եազանա մալիք օլան խալգ վէ միլլէթէ, մէզքիւր իւչ նիյմէթի սէմալիյէնին էքսիքլիյի տէրէճէսիւնէ նիսպէթլէ միւհթաճ օլուպ, վէ էսիրի մագամընտա գալաճաղընտա, վէ պինաէն ալէյ, օնտան ֆազըր պիր հալտէ եա-

չաեարագ , կիւնտէն կիւնէ սէֆալէթէ տիւչէճէկինտէ իշթիպահ տուր :

Մեղքեր սերպէսիյէթլէրի ճայիզ կէօրմէք իսթէմէյէնլէրտէն պազըլար , էվրօպատա վէ ալէլ խոսոսու Ամէրի-գատա , էֆքեար սերպէսիյէթի սա-յէսինտէ մէյտանէ կէլէն էյլիքլէր եա-նի մուհասսէնաթ սըրասընտա , պիր չօգ տախի կիւլէճէք , վէ թէաճճիւպ իտէճէք շէյլէր կէօրտիւքլէրինտէն , վէ թապիաթըն գանուկունուն էօյլէ օլ-տուղունու լաեքգըլա ֆարգ ու ֆէհմ իտէմէտիքլէրինտէն , եանլըշ տիւչիւ-նէնլէրէ գարչք սէօյլէյէճէք եէրտէ , սերպէսիյէթին տէրէճէսինի զիեատէ , վէ պինաէն ալէյճ գարարլը տըր զանն իթմէքտէ տիրլէր :

Պու նօգթա զայէթ տիգգաթ վէ միւթալաա իտէճէք պիր նօգթա տըր , վէ էսէֆ իտէրիզ քի , միլլէթիմիզ տէ-լիգանլըլարընըն վէ ուսումնական ատտ օլունանլարընըն բէք չօգլարը , օգու-տուգլարը պիր չօգ շիրլէրէ վէ բօման-լարա վէ լագալգըլէթէ տայիր քիթապ-լար սըրասընտա , հիչ տէյիլ իսէչ օնտա պիր թանէ տախի ֆէյլէսօֆլուղա , վէ մանթըգա , վէ ախլէագա տայիր քի-թապլար տախի օգուեուպ միւթալաա էյլէմէտիքլէրինտէն , էօյլէ սահիհլիք-լէրտէն պիւթիւն պիւթիւն պիխապէր պուլունմագտա տըրլար :

Վագաա , ագլ ու ֆիքիր սերպէսիթ օլան եէրտէ , իլի վէ կիւզէլ էֆքեար-լար վէ իճրալար տախի չօգ օլտուղու միսիլու , ֆէնա վէ չիրքին էֆքեար-լար վէ իճրալար տախի օլ գատար չօգ օլուրլար , պու ինքեար գապուլ իթմէզ պիր սահիհլիք տիր . լաքին , թապիա-թըն գանուկունու տախի պու տուր , վէ էվ-վէթ էօյլէ օլմալը տըր , չիւնքի , սեր-

պէսիյէթ օլմահան եէրտէ էյի եա ֆէ-նա պիր շէյ օլամազ , վէ սերպէսիյէթ օլան եէրտէ տախիա էյիլիք վէ ֆէնալըգ պիրլիքտէ հասըլ օլուր . էկէր պէօյ-լէ օլմահաճագ օլսա , վէ էկէր էհալէյէ ֆէնալըգ եարամահաճաղը տէրէճէտէ սըգըլար վիրիսէ , հիչ պիր եարտըղը էյիլիք էյիլիք սաեըլամազ , վէ էօյլէտէ , էկէր էհալէյէ , էյիլիք եարամազ տէրէ-ճէտէ սըգըլար գօնուլսա , եարտըղը ֆէնալըգ ֆէնալըգ սաեըլամազ . չիւն-քի էհալի օլ վագըթ ատամ հալինտէ պուլունմաեքպ , իլա թաշ վէ տէմիր վէ եախօտ պիր մաքինա վէ պիր հայվան հալինտէ պուլունմուչ օլուր , վէ իշթէ պու սէպէպէ մէպնի տիր քի , սերպէ-սիյէթ ազ օլան մէմէքէթլէրտէ , է-հալիտէ պիր գաիտէյէ իթիպար իտիպ , վէ պիր շէյ հագգընտա տալա իթ-մէքլիք , վէ ճէնապ ու թէքէպպիւր տուղուսու օլամազ , պունու հէր քէսին պիտիկի պիր միսալ իլէ տախի թաս-տիգ իտէլիմ . մէսէլա չօճուղուն պիրի-սի , պիրիսինէ պիր գարար վիրիպ , վէ եախօտ թահգիրամիզ պիր լագըրտը սէօյլէյէճէք օլսա , նէ մէրգուկիտիպ չօճուղու զապթիյէյէ վիրիր , վէ նէ տէ զապթիյէ չօճուղու գալտըրըր , քէզա-լիք հայվանաթ տան պիրիսի պիր ատա-մըն խասարընը մուճիպ օլաճագ օլսա , վէ եախօտ թէրպիյէսիզճէ պիր հարէ-քէթտէ պուլունահագ օլսա , նէ մահ-քէմէ հայվանը մուհաքէմէյէ ճէլպ էյ-լէր , վէ նէ տէ պիր հիւքմ պէեան ի-տէր , իլա , գապիթ վէ շէրիաթ , տէ-յիլ չօճուղու վէ հայվանը , իլա սահի-պինի մէսուլ թուլթարագ , անը ճէլպ ի-լէ , լագըմ կէլէն հիւքմիւ վիրիր . սէ-պէպ , չիւնքի , վագաա ամէլու հա-րէքէթ չօճուղու վէ եախօտ հայվան թա-

րաֆրնտան վագը օլմուշ տուր, լաքին, նէ չօճուգ վէ նէ տէ հայվան պիւյիւք պիր՝ատէմ կիպի իյի եա ֆէնա՝պիր ամէլ ու հարէքէթտէ պուլունմագլըգ սէրպէսիյյէթինէ մալի ք պուլունմաեքպ, իլլա, չօճուգլուգ վէ հայվանլըղըն թապիի օլան տուլղուսունա թապի պուլունմագտա տըրլար : Պաշգա պիր միսալ տահա իպրազ իտէլիմ. տիվանէէր վիճուտճա հէր ազալարը եէրինտէ պուլունտուղու հալտէ, վագաա, թըպգը պիզիմ կիպի ատամ տըրլար, հալ պուքի պիրիսինէ պիր հագարէթ իթտիքլէրինտէ, հիչ պիր նիզամ վէ շէրիաթ անլէր իչին պիր ճէգա թէրթիպ իթմէքտէ տէյիլ տիր, չիւնքի, ագըլլարընըն տիւմէնի, քէնտի էլլէրինտէ օլմաեքպ, եանի սէրպէսթ պուլունմաեքպ, իլլա, միւպթէլա պուլունտուգլարը իլլէթին հիւքմինէ իթաաթ իտէրէք հարէքէթ իթմէքտէ տիրլէր :

տիւնեաճա վէ ահրէթճէ հէր իշտէ տախի պու պէօլէ տիր. վէ պուլունտան պաշգա թարիգ եօգ տուր. վէ պինաէն ալէյհ հէր ատամ վէ հէր միլլէթ, քէնտի սէրպէսիյյէթի տէրէճէսինէ կէօրէ ատամ վէ միլլէթ տիր :

Էվրօպատա վէ Ամէրիգատա իշտիւլէն վէ կէօրիւլէն աճայիպ հալլէր իսպաթ իթմէքտէ տիրլէր քի, մահէլլի մէզպուրլարտա, չօգ կիւղէլ էֆքեարլար վէ հալլէր վար տըր :

Էֆքեար, լիսան, վէ գալէմ սէրպէսիյյէթինին էն զիեատէսի Ամէրիգատա օլտուղունտան, էն զիեատէ բէսէնտ օլունաճագ էֆքեարլարտա օրատա զուհուրա կէլմէքտէ օլտուղու միսիլու, էն զիեատէ կիւլէճէք վէ աեքպլանաճագ էֆքեարլար տախի օրատա կէօրիւլմէքտէ տիրլէր. նապը քի, պուլունտան էվվէ նագշ ու պէեան իթտիկիմիզ Մօրմօնլարըն հալլէրի կիպի զարայիպ նէվիտէն օլան, պու տէֆա պէեանընա միւպաշէրէթ իտէճէկիմիզ Շէգըրլէր վէ Մըրիթլէրին, վէ սայրիւրէրին հալլէրի տախի, թաստիգ իթմէքտէ տիրլէր :

Ամէրիգատա պուլունան հուտուտսուգ էֆքեար սէրպէսիյյէթի(1), Մօրմօնլարըն տին ու մէզհէպճէ պիւյիւք պիւյիւք եանլըչարընա սէպէպիյեթի վիրմիշ տիր, լաքին, օնլարտան պաշգա, էօլլէ ֆըրգալարտա վար տըր քի, օնլարըն հալլէրինէ տախի աթֆը նագարը տիգգաթ իտիլսէ ճայիզ տիր : Նիու-

Պիր իւչիւնճիւ միսալ տահա վիրէլիմ, էկէր ատամըն պիրիսի, թամաքեար պիրիսինին էլինտէն էօրֆէն վէ ճէպրէն բարասընը ալըպտա, եա պիր տօսթունա պիր զիեաֆէթ վիրսէ, վէ եախօտ պիր սէվապ իլլէսէ, մէզքիւր զիեաֆէթ իգրամէ կէչէպիլի՛ր մի, վէ մէզքիւր սէվապտա սէվապ սաեքլապիլի՛ր մի. հա՛շա . սէպէ՛պ, չիւնքի, բարանըն սահիպի օլան քէս, մէզքիւր զիեաֆէթի վիրմէյէ վէ եախօտ սէվապը իլլէմէյէ սէրպէսթ պըրագըլմաեքպ, իլլա, էօրֆ վէ ճէպր իլլէթտիրիւմիշ տիր. վագաա, զիեաֆէթճէ վէ սէվապճա հարէքէթտէ պիր հարէքէթ տիր, լաքին, չի՛ ֆայիտէ քի, արա եէրտէ պիր շէյ, եանի սէրպէսիյյէթ էքսիք տիր . իլլթէ, հէր ատամ վէ հէր միլլէթ հագգընտա, վէ մատտի վէ մանէվի սուրէթտէ, վէ

(1)Պու պէնտլէրի թէրճէմէ իթտիկիմիզ քիթապըն միւլէլլիֆի, անլաշըլըղընա կէօրէ, Գաթօլիք օլուպ, վէ Բրօթէսթանլըզա գարը, վէ Գաթօլիք քիլիսէսինէ զիեատէ թասահուպ իտիճի օլտուղունտան, թապիաթիլլէ, էֆքեար սէրպէսիյյէթի իչին պիր էօլլիւ լազըմ տըր տէյնլէր զիւլիւմիւնտէ պուլունմագտա տըր :

Եօրդ էհայէթինտէ պուլունան Հիւա- սօն բրմաղբնըն կէօրիւմէեէ շահան մէնպալարը եագընլարընտա վագը պիր թէբէճիք իւզէրինտէ, կէրչի եպանի- ճէ, Փագաթ շիրինճէ պիր գըբեաֆէթ- տէ, վէ սասէ-կիւզէլիք ճիհէթիլէ ազաճըգ Բիւրիթէն թապիր օլունան սօֆու բրթէսլթանլարա պէնզէր պիր մըղտար խալգըն իսքեան իթմէքտէ օլ- տուղու կէօրիւմէքտէ տիր : Մէղբիւր թէբէճիկէ ճէպէլի Լիպնան իսմի վիրիւ- մէքտէ օլուպ, վէ մէղբիւր թայիֆէնին մէրքէզ մահէլի օլան պիր քիւչիւք քէօյ տախի, օրաճըգտա պուլունմագ- տա տըր : Մէղբիւր թայիֆէեէ Շէգըր վէ եախօտ թըրանպէօր, եանի տիթրէ- յիճի, վէ եախօտ քէնտիլէրէ նէզարէն, «հազրէթի իսանըն իքինճի տէֆա օլա- րաք տինեաեա կէլէճէկինէ ինանան- լար » իսմի վիրիւմէքտէ տիր :

Մէղբիւր թայիֆէեէ վէ եախօտ ճէ- միյեէթէ, գատընլար տախի էրքէքէր կիպի տախիլ օլապիւմէքտէ տիրլէր : Շէ- գըրլար(2) մանաթըրա թօլլանըր կիպի պիր մահէլի թօլլանարազ կէչինմէք- տէ տիրլէր : Պունլար պիր սուֆրատա թաամ իթմէքտէ իսէլէր տէ, անճագ ճան ճիհէթիլէ պիրլէչմէքտէ օլուպ, հալ պու քի թէն ճիհէթիլէ պիրլէչ- մէքլիկի գապուլ իթմէքտէ տէյիլ տիր- լէր . պունլար տախի Մօրմնլար կիպի կէրչի քէնտի իտտաալարընճա, Թէվրա-

(2) Մօրմնլար հագընտա թէրճէմէ իթ- տիկիմիզ պահստան տօլայը, պալըր զաթլար թարաֆընտան իզհարը մէմնունիյեէթիլուն- տուղունու կէօրտիւկիւմիւզտէն, օնլարա մանէնտ պուլունան իչպու պիր գաչ զա- րայիպ նէվինտէն հալլէրի օլան թայիֆէ- լէր հագընտա տախի մալիւմաթ վիրմէք- լիկի, միւֆիտ վէ էյլէնճէլի ատտ իլլէմիչիզ տիր :

աբ-չէրիֆէ իթիգատ իթմէքտէ, վէ քէնտի մէզհէպէրինէ տախի էսասանը իթթիխազ իլլէմէքտէ տիրլէր, լաքին, իթիգատլարը, Մօրմնլարըն իթիգատ- լարընա, տապան տապանա զըտտ պու- լունմագտա տըր :

Շէգըրլար, էվլէնմէմէք ճիհէթիլէ Գաթօլիքլէրի տախի կէչտիքլէրինտէն, տէյիլ եալընըզ էվլէնմէմէքտէ, իլլա, հաթթա, «էկէր Ալլահա մագպուլ օ- լաճագ պիր հալ վար իսէ, օ տախի էվ- լէնմէքսիզին էօմիւր կէչիւրմէքլիք տիր» տէյի տերս վէ նասիհաթ տախի վիր- մէքտէ տիրլէր . վէ իչթէ, էկէր Բըրօ, թէսլթանլըգ ազաճը իւզէրինտէ, բէք թօհաֆ նէվինտէն պիր մէյվէ վար ի- սէ, օ տախի, պիզգաթ քէնտի իւզէր- լէրինտէ, պու իքի պիրպիրինէ քեա- միլէն զըտտ հալին կէօրիւմէսի տիր :

Շէգըրլարըն իթիգատընա կէօրէ, ինսանլարըն էքսէրիսի քէօր վէ սաղըր օլտուղլարընտան, տիւնեա իւզէրինտէ իճրայէ կէլմէքտէ օլան պիւյիւք պիւ- յիւք թէպէտտիւլաթլարը կէօրիւպ վէ անյաեամամագտա իմիլլէր . վէ անճագ նատիր իւլէմալ, եանի սէչմէ օլան քի- մէսնէլէր, մէղբիւր ըէպպանի տալէ- թի գապուլ իլլէմէքտէ, վէ զըտտիյէ- թի վէ էմրազը նէֆսանիյէյի պերթա- րաֆ իտէրէք, եէնի պիր էօմիւր, վէ էօյլէ պիր եէնի էօմիւր քի, հէմ ճանա մախսուս օլուպ, վէ հէմտէ էվլէնմէք տէնիլէն շէյ տիչարը պըրագարագ, պաչլամագտա իմիլլէր, շիւնքի, բէ- տէրլիք պիհուտէ վէ մագսէտսիզ պիր շէյ իմիլլ, վէ շիւնքի էօլմէզ օլան մախ- լուղլարըն, քէնտի սիլիլէրինի էպէ- տի գըլմագլըզա իհթիեաճլարը եօգ իմիլլ : Շէգըրլարա նէզարէն, ճէմիյ- յէթի պէչէրիյէ, պաչլըճա իքի գա-

նուն թահթընտա պուլունմագտա տըր, եանի պիրիսի էվլէնմէք քի էօլմէք տիմէք տիր, վէ տիկէրի էվլէնմէմէք քի բլըը կէօրմէք, վէ եաշամագ տիմէք տիր :

Շէգըրլար տախի Ռիթագօրեան թապիր օլունան ֆէլլէսօֆլուղուն թարաֆտարլարը կիպի սուսլուղա իթիպար իթմէքտէ օլտուգլարընտան, սուֆրա պաշընտա ասլա լագըրուը իթմէղլէր. գամբանա վուրուտուղու կիպի հէր քէս սըրա իլէ թաամխանէյէ տօղրու կիթմէյէ պաշլաեբպ, պիր թարաֆտա էրքէքլէր, վէ տիկէր թարաֆտա տախի գարըլար տիգիլիլէր, պատէհու ճիւմլէսի տիգ իւզէրինէ կէլէրէք, պիր ուֆագ տուա իթտիքտէն սօնրա, թաամա պաշլարլար :

Թաամլարը ղայէթ սատէ սուրէթտէ իսէ տէ, բէք կիւզէլ եարըլմագտա, վէ եալընըգ սիւտտէն, մէյվէտէն, սէպղէվաթտան վէ եումուրթատան իպարէթ պուլունմագտա տըր : վէ թաամ վագթիտէ պիրիսինին պիր շէյ իսթէմէսի իգթիգա իթսէ տախի, եինէ եիւքսէք սէս իլէ սէօյլէմէյիպ, իլլա եավաշ սուրէթտէ սէօյլէր, վէ կէօրտիւքլէրի խըտմէթէ գարըլըգ պիր թէշէքքիւր իպրազ իթմէզլէր : Թաամլարընը եիկիրմի տագըգատա եէյիպ պիթիրտիքլէրի կիպի, քէնտի իշէրինէ տէօնմէքտէ տիրլէր : Գարըլար պիր թարաֆտան քէնտի թաամլարընը բիշիրիպ, վէ էլպիսէ վէ չամաշըրարընը տիքտիքլէրի, վէ մէյվլէրի հըֆըգ իթտիքլէրի, վէ բուհլարընը չըգարտըգլարը, վէ եէլբագէ վէ սայիր օնա մանէնտ ուֆագ թէֆէք շէյլէր եարմագլա մէշղուլ օլտուգլարը հալտէ, պիր թարաֆտան տախի պէսթէլէր օգուրլար,

վէ չօճուգլարըն թալիմ ու թէրպիյէսինէ պագարլար, հաթթա մէքթէպլէրի, Նիւ-Եօրգ էեալէթինին էն իլէրուտէ պուլունան մէքթէպլէրի սըրապընտա տըր : էրքէքլէր ֆիտանլար վէ չիլէքլէր եէթիշտիրմէքլէ մէշղուլ օլուրլար :

Շէգըրլար, թապիաթը պէղայէթտէրէճէտէ սէվտիքլէրինտէն, առէթաալէագալարը վար տըր կիպի նազար գըլմագտա, վէ քէնտիլէր իլէ թօրրագպէյնինտէ սէմավի պիր պաղլանըշ մէվճուտ տուր տէյի գըեաս իթմէքտէ տիրլէր : շէօյլէ քի պէնիի ստէմէ մախսուս օլան էմրագը նէֆասանիյէյի, պունլար անճագ պաղլարը, պաղլէլէրի, վէ թարլալարը ուղրունտա իսթիմալ իլլէմէքտէ տիրլէր : Պունլար տախի իրիսթիան օլուպ, վէ հաղրէթի Ատէմտէն հէր առէմէ միրաս գալմըշ օլան իլք կիւնահա ինանտըգլարընտան, տիւնեա իչին, մէղքիւր կիւնահ սէպէպինտէն լանէթ ալթընտա գալմըշ տըր տէյի իթիգատ իթտիքլէրի կիպի, մէգքիւր լանէթտէն տախի, անճագ ֆաղիլէթ սայէսինտէ գուրթուլաճագ տըր տէյի իթիգատ իթմէքտէ տիրլէր : Պունլարըն իթիգատընճա, պիր ատամըն ալլէագը, նէպաթաթա պիլէթէսսիր իլլէմէքտէ օլտուղունտան, էքիպ պիշտիկի նէպաթաթ տախի քէնտիսինտէն իպրէթ ալմագտա տըր, վէ պունտանտա շու նէշէթ իթմէքտէ տիր քի, էկէր պիր առէմ իյի վէ կիւզէլ մահսուլ ալմագ իսթէր իսէ, էվլէլաքէնտիսի իյի առամ օլուպ ֆագիլլէթ իլլէյէրէք ճանընք թէմիլլէմէլի, վէ էքտիյի թօհումու, վէ տիքտիլի աղածը ճան ու կէօնիւլտէն սէվիպ կէօղէթմէմէլի տիր, չիւնքի, հէր թօհում վէ

հէր աղան , պիր չօճուգ մագամընտա պուլունտուղունտան , հօճասընըն մուհապպէթ վէ զայրէթինէ միւհթամ պուլունմագտա տըր , տիմէք տիր քի օնըարա պիր իյի հօճա նագարըյա պագըլըպ , թապիաթլարը թէֆթիշ իւէ տիգգաթ օլունմալը տըր . վէլհասըլ , էկէր քիշի քէնտի թօհումուհու վէ աղաճընը սէվէր իսէ , գարըլըգ միւքեաֆաթընա նայիլ օլաճաղընտա շիւբհէ Եօգ տուր :

Պու տինտար մէհաճիրինին պիւյիւքլէրի օլան պիրատէր Ֆրէտէրիք պիր կիւն , «պիր աղան աճէպա քէնտիյէ թիմար իտէն սահիպինի թանըրմը թանըմագմը կէրչի պիւմէմ , լաքին շունու իյի պիլիւրիմ քի , հէր աղան քէնտի րահաթլըղըյա րահաթսըղլըղընը պէնիի ատէմ կիպի բէք ալէա հիսս իտէր , վէ իշթէ պու սէպէպէ մէպնի տիր քի , պիգ պու պաղչէլէրի Եարմաղա պաշատըլըմըտա , էն իյի աշըլարտան պաշամըշ , վէ հէր աղաճըն թապիաթընա մուվաֆըգ սուրէթտէ պիրէր Եէր հաղըրամըլըտըր , Եանի տիքտիկիմիղ շուգուրլարը տէրինճէ աշմըշ , վէ սուլարըն ագմասը իչին պիրէրտէ պօրուլար վաղ իյլէմիշիղ տիր . վէ պունտանտա մաատա հէր աղաճըն քէօքիւնիւ ալէա կիւպրէ վէ խաս թօփրագ իւէ գաբաթմըլըգ տըր , վէլհասըլ հէր աղաճա պիրէր մասուլմ նագարըյա պագարտգ , քէնտի հօշլանտըգլարը գունտագլարտա Եաթըրմըլըգ տըր , վէ պիւյիւմէյէ պաշլատըգճո , մատէնտէն միւրէթթէպ գաֆէսլէր իչինէ ալարագ վիգայէ իյլէմիշիղ տիր , էմմա , պու գատար տիգգաթ վէ իհթիմամ , շօգ տուր տէնիլիւր իմիշ , վարսըն տէնիլսին , գարըրը Եօգ , պիգ քէնտի պաղչէլէրիմիղ

սէվէրիգ վէ կէօղէտիրիգ » տէմիշ տիր :

Պունլար միւլայիմ թապիաթլը , վէ քիմէյի ինճիթմէզ ատամլար օլտուգլարընտան , Ամէրիգանըն նէ գալղալարընա վէ նէտէ բօլիթիգաընա գարըլըլար , հաթթա , րէյիսի ճիւմհուրիյէթ իչին գուրա տախի վիրմէզլէր . վէ քէզալիք նէ միթինկլէրէ թօբլանըլար , վէ նէ տէ զաղէթա վէ շու Եա պու մէճլիս ազալըղը հուգուգլարընա էհէմիյյէթ վիրիւլէր . լաքին , պու ճիւմէ իւէ տախի Ամէրիգատա պիւյիւք թէէստիրէրի վար տըր (1) :

Պունլար չօճուգլարըն թալիմ ու թէրպիյէսինէ չալըլըպ , վէ ֆէտաքեարլըգ իթմէք րուհունու նէշր իտէրլէր . վէ ֆիլվագը թութտուգլարը թարիգ բէք կիւզէլ թարիգ տիր , լաքին , Եաղըգ քի մէզհէպլէրինճէ էօյլէ ֆիթիպա , Եանի Ալլահ իւէ քէնտի պէյիլէրինտէ վուգու պուլան միւնասէպէթլէրէ ինանմագլըգլար վար տըր քի , ատէթա իէԵալաթ տիվանէլիյի տիր տէնիլսէ ճայիղ տիր :

Շէգըրլարըն իթիգատընճա , մէլա-

(1) Ղաղէթամըղը օգուհուպ միւթալաա իտէն զաթլար , էլլէթթէ , տիգգաթ իթտիքլէրինտէ անլաԵաճաղլար տըր քի , Շէգըրլար պիգիմ Երիսփոխան էֆէնտիլէր կիւպի տիւշիւնմէյալ , իլլա , պիւթիւն պիւթիւն մուղայիրինի տիւշիւնմէքտէ տիրլէր . շէօյլէ քի , ասկէր վիրմէյէ , գուրա վիրմէյէ , վէ տէվէթլէրի իւլէրինէ գարըմտա հաղըլարը վար իքէն , մէզքիւր հաղըլարընտան , քէնտի հիւննի րիգալարըյա վաղ կէշէրէք րահաթ իթմէքլիկի ագըլըլըգ սոյմագտա տըրլար , վէ ֆիլվագըտա ագըլըլըգ իթմէքտէ տիրլէր , շիւնքի , պու ճիւմէլէ իւէ տախի նուֆուգ բէյաա իտիպ , իւլէթմէքտէ տիրլէր , լաքին տէյիլ սիլահ վէ ասկէրլիք իւէ , իլլա պտապ ու թէրպիյէ վէ չալըլըպ իւէ :

յիբլեր իլէ պիրլիքտէ եաշամագտա օ-
 լուպ, վէ սաղարտան զիեատէ էօլիւ-
 լէր իլէ միւնասէպէթլերի պուլունմագ-
 տա տըր, շէօյլէ քի օտալարընտա օ-
 թուրտուգլարը վէ իլէրիլլէ մէշղուլ
 պուլունտուգլարը, վագըթլարտա տա-
 խի, հավանքն իլինտէ պիր թագըմ
 ճանլար կէօրմէքտէ վէ սէսլէրինի ի-
 շիթմէքտէ տիրլէր, վէ պունլարը կէօր-
 տիւքլէրի, վէ սէսլէրինի իշիթտիքլէ-
 րինտէ խէեալաթ տէրեասընա տալա-
 րագ, քէնտիլէրի պիր նէվի մէճնուն-
 լուգ հալինէ իլգա իթմէքտէ, կէօղլէ-
 րինի մէլիլ մէլիլ պիր թարաֆա տիք-
 մէքտէ, վէ լէհճէլէրինտէ էօյլէ ալէա-
 մէթլէր իղհար իթմէքտէ տիրլէր քի,
 էկէր քէնտի իլէրինճէ ազլ ու Փիրա-
 սէթ վէ էհլիեթլէրի զաթէն տէրքեար
 օլմուշ օլմասա, պիւթիւն պիւթիւն զայ
 ազլ օլմուշ պուտալալար տըրլար գը-
 եաս օլունաճագլարընտա շիւքհէ եօգ
 տուր:

Կէրչի Շէգըրլար, հէնուգ չօգ թա-
 նըմը պիր ֆըրգա տէյիլ տիրլէր, լա-
 քին, իհտասլարը եիւգ սէնէլիք գատար
 վար տըր, շէօյլէ քի, օն սէքիգինճի
 ասըն սօնլարընա տօղրու, ինկիլթէր-
 րանքն Պօլթըն-Մօր նամ մահզունիյէթ-
 պախշ շէհրինտէ, ժան իսմինտէ պու-
 լունան, վէ իշճի թագըմընտան օլան
 պիր թէրզի գարըսը, շու ֆըրգանքն
 իհտասա իտիճիսի օլմուշ տուր: Մէր-
 գումէ գատըն քէնտիսինին պիր թա-
 գըմ ֆէնա եօլլարա սարըպ, վէ սէֆա-
 լէթէ տիւշար օլտուղունու կէօրտիւք-
 տէ, տիւնեաեա պիր խըտմէթ իտէրէք
 իհեա գըլմագլըք նիլմէթինէ մալիքէ
 պուլունմագտա տըր իթիգատընա զա-
 հիպէ օլարագ, եօլա չըգմըշ, վէ եօլ-
 արտա վէ մէյտան եէրլէրինտէ կէզէ-

լէք, հազրէթի իսանքն բատիշահլըղը
 զէմանը կէլիպ պաշլամըշ տըր, վէ քէն-
 տիսի տէ իքինճի տէֆա օլարագ տիւն-
 եաեա կէլէճէք տիր, վէ պու տէֆա
 տէյիլ էրքէք, իլլա գատըն հալինտէ կէ-
 լէճէք տիր տէյի վագլար վիրմէյէ միւ-
 պաշէրէթ իլլէմիշ տիր, կէրչի մէրգումէ
 քէնտիսի իլին, օլ տէտիկի գարը հազ-
 րէթի իսա տըր տէյի իտտասա իթմէմիշ
 տիր, լաքին, պու ճիւմլէ իլէ տախի,
 եէրէ վէ կէօյէ հիւքմ իթմէքլիք գուտ-
 րէթի քէնտույէ իհալէ պուլրուլմուշ
 տուր կիպի թավը ու հարաքեաթտա
 պուլունմուշ տուր, հաթթա, քէնտի
 վագ վէ նասիհաթլարընը տիյնէյէրէք
 իման կէթիրէնլէր, մէրգումէ հագըքն-
 տա, Ալլահըն ըուհույլա տօլու տուր
 տէյի ինանըպ, վէ հէր պիր լագըրտը-
 սընը, իլհամը րէպպանի մագամընտա
 գապուլ իլլէմիշլէր տիր:

Ֆագաթ, մէրգումէնին էօմիւլ չօգ
 սիւրմէյիպ վէֆաթ իթտիկինտէ, Ման-
 շէսթէր տէմիրճիլէրինտէն պիր ֆագը-
 րըն Աննա լի նամ կէնճ պիր գըզը,
 իլք չըրագլարընտան պիրիսի պուլուն-
 տուղունտան, հիշ օգուեուպ եաղմագ
 պիլմէտիկի, վէ պիր թագըմ ախլէագը
 պօղուգ ատամլար իլէ էօմիւր կէլիւ-
 միշ օլտուղու թագտիրտէ, թա տօղու-
 շունտան միւպթէլա պուլունտուղու
 պիր նէվի սինիր իլլէթի իգթիգասըն-
 ճա, մէրգումէ հօճասընքն եէրինէ կէշ-
 մէքլիկի տիւշիւնմիւշ, վէ շու պիր մըգ-
 տար էհալիյէ պաշ օլուպ հիւքմ իթ-
 մէքլիք արղու վէ աթէշիլլէ եանըպ
 թութուշմաեա, վէ քէնտու քէնտույի
 եէմէյէ պաշլամըշ տըր: Աննա հէր նէ
 գատար օգումագ եաղմագ պիլմէգ ի-
 տի իսէ տէ, թէէսսիրլի վէ քէսկին
 սուրէթտէ սէօյլէյէրէք, էհալիյի գան-

տրամագլըգ հիւնէրինէ տախի մալիքէ պուլունմագտա իտի :

Քէնտի մէմլէքէթի ուսուլի վէ քէնտի պուլունտուղու հալիքթիզասընճար հէնուզ օն պէշ չաղլարընտա իքէն էվլէնէրէք Սթանլէյ իսմինտէ պիր տէմիրճի ալմըշ, վէ մէրգուամտան տէօրթ նէֆէր էվլատ սահիպի օլմուշ իտի : Սէֆալէթ վէ իհթիեաճաթը զարուրիյէ էքսիքլիկի սէպէպինտէն, մէրգումէնին չօճուգլարընըն տէօրտիւ տախի էօլմիւշ օլտուղունտան, մէրգումէ օլ գատար միւթէէսսիրէ օլմուշ իտի քի, պիւթիւն պիւթիւն գարըլըգ տէնիլէն շէյտէն, եանի էվլէնմէքլիքտէն նէֆրէթ կէթիրմիշ իտի (1) : Մէրգումէ պուլունն իւզէրինէ կիտիպ ժանանըն Ռարիգաթընա տախիլ օլմուշ, վէ եօլարտա սօգագլարտա պաշընա ատամլար թօրլաեարագ վազլար վիրմէյէ պաշամըշ, վէ մէրգումէնին թութտուղու թարիգին իլէրու կիթմէքտէ օլտուղունու զապթիյէլէր կէօրէրէք, վէ պունա պիր նէթիճէ վիրմէք իսթէյէրէք, թութուպ մահպէսէ իլգա իլլէմիշլէր տիր : Մէրգումէնին մահպէսէ իլգա իտիլմէսիյլէ, վէ հագարէթ կէօրմէսիյլէ, ասլա զայրէթի էքսիլմէյիպ, իլլա տահա գիեատէ արթտըղընտան, մահպէստէն գուրթուլուր գուրթուլմազ, Ալլահըն նուրու քէնտի իւզէրինէ ինմիշ տիր, վէ Ալլահըն քէլամը իքինճի տէֆա օլարագ տիւնեաեա կէլմէքլիկի միւրատ իլլէտիկինտէն, քէնտիսինի պիր եէնի տապանակ ուխտի տէյի ինթիխապ իլլէմիշ տիր : Մէրգումէ քէնտի իթիգա-

տընը Մանչէսթէրտէ վէ Պօլթընտա վազ իլլէմիշ տիր, լաքին, քէնտի քէլամլարընա գարըլըգ չօգլար թարաֆընտան եո՛հալար իշիթմիշ տիր : վէ պուլունն իւզէրինէ զաղապա կէլտիկինտէն, Ամէրիգաեա կիտէրէք, տահա զիեատէ քէնտի սէօյլէտիքլէրինէ ինանըպ գապուլ իտիճի եիւրէքլէր առամաեա գարար վիրմիշ տիր, չիւնքի, կէօլլէրինէ կէօրիւնմէքտէ օլան հալանըն իլինտէքի ճանլար, սէրպէսիյլէթ արգուսինտէ կէզէն ատամլարա պիր սըղընաճագ մահէլլ վէ պիր իւմիտ մէրքէզի օլմագտա պուլունան մէմուլիքին (Ամէրիգանըն) քէնտի եէնի ֆիլիսէսի իլին պիր գարարկեահ օլաճաղընը խապէր վիրմիշլէր տիր : իմտի, մէրգումէ, շու աթիգ ճիհան իւզէրինէ քէնտի աեագլարը թօզլարընը սիւքէրէք, վէ եետի սէքիզ նէֆէր հէմէֆքեար վէ հէմիթիգատլարընը ալարագ, սէմթի մագսուտինէ տօղրու եօլճու օլմուշ տուր :

Պու ազլըգ օլան մէհաճիրինին իլէրուլէմէսի խալլիճէ վագըթա միւհթաճ օլմուշ, վէ չօգտա մէշագգաթ չէքիլմիշ տիր, չիւնքի, էհալի թարաֆընտան հիւնի գապուլիլլէթ պուլմատըղընտան, մէմալիքի մէզպուրէնին ինկիլթէրրատան այրըլարագ հիւքիւմէթի միւսթագիլէ օլմասը իտտասսը մուհարէպէսի հէնկեամընտա, Նիուեօրգտա զընտանա աթըլմըշ տըր, Հալ պու քի, մէրգումէ մուհաքէմէեէ չէքիլտիկինտէ, հազրէթի իսա օլմագլըգ իտտասսընտա կէզմէքտէ օլան պիր գարը հագգընտա պաշգա տիւրլիւ պիր հիւքմ վիրիլմէեէճէկինտէն, տիվանէ տիր տէյի հիւքմ օլունմուշ, վէ ինկիլթէրրաեա քէնտի վաթանընա կէօնտէ-

(1) Աշիքեար անլաշըրմագտա տըր քի, Մօրմօնլարըն մուգայիրի օլարագ, Շէգըրլարըն էվլէնմէքլիկէ գարըք օլմալարընա, իքիւնճի վալիգէլէրի Աննանըն շու նէֆրէթի սէպէպիլլէթ վիրմիշ օլմալը տըր :

ըրկմէսինն գարար վերելմիշ տիրւլաքին, մուհարէպէ վագթի օլտուղունտան, կէօնտէրիւմէսի թէէլիւր իտիւրէք, Միւճթէմէայի Ամէրիգատա գալմըշ վէ կիցտիկի հիւքմսայէսինտէ քէսպի շէօհ-րէթ իյլէմէկէ պաշլամըշ տըր . վէ մէր-գումէ Աննա, մէմալիքտէ կէզէրէք, վէ Ալլահըն բատիշահըլը զէմանը եէ-թիշմիշ տիր, արթըգ պուռտան սօնրա քէնտի քիւրսիսինի ըույի ճիհանտէ գուրաճագ տըր, վէ պուռտան սօնրա Ալլահ քէնտի ճէօմաաթընը էօյլէ եա-զըմըշ քիթապլար վէ գանուշլար վա-սըթասըյլա գհւմանտա իթմէյիպ, իլ-լա տօղրուտան տօղրու քէնտի ֆէլամը րէպպանիսի իլէ գումանտա իտէճէք տիր, վէ էսիլ տին լազվ իտիւրէք, հագրէթի Ատէմտէն պէնիի ատէմէ մի-րաս գալմըշ պուռունան կիւնահ տէֆ-թէրտէն սիլինմիշ տիր, տէյէրէք վագ-լար վիրմէկէ տէվամ իյլէմիշ տիր :

Պուշլարըն էն զիեատէ զարայիպ նէ-վինտէն օլան հալլէրի շու տուր քի, ճէնապը Հագգ թարաֆընտան, պէնիի ատէմէ պիւյիւյիւնիւզ վէ չօղալընըգ աէյի վիրիւմիշ օլան տուա, ինտլէրին-տէ պօշ վէ մագսէտսիզ պիր շէյ մա-գամընտա թութուլմուշ տուր . շէօյլէ քի, նիքեահ տէնիլէն շէյի քիլիսէլէ-րինտէն ըտտ իթմիշլէր տիր, չիւնքի, քէնտի, իթիգատլարընճա, արթըգ քիւրրէյի արզ լէքէյի իէթատան թէ-միզլէնէրէք, պիր ճէննէթ հալ ու հէյ-եէթի քէսպ իթմիշ օլտուղունտան, մէ-լայիքլէր վէ ճանլար, պաշգալարընա կէօրիւնմէյիպ, իլլա սէչմէ ատէմէր, եանի քէնտիլէր իլէ տօսթճա վէ ֆա-միլեաճա միւքեալէմէ իւզրէ պուլուն-մագտա տըրպար :

Պու թօհաֆ նէվինտէն օլան լագըր-

տըլարա, պիր թագըմագլը զայիֆ վէ իսեալաթը սէվէր քիմէսնէլէր ինան-տըգլարընտան, մէզքիւր մէհաճիրլիք թէմէլ թութմուշ, վէ մէրգումէ Աննա վալիտէնին պաշընա եիւզլէրճէ իւմ-մէթլէր թօբլանմըշլար տըր. ֆագաթ, պուռուն տալի էճէլի եագլաշտըլըն-տան, վէ քէնտիսիտէ էվվէլինտէն հիաս կիյլէտիլինտէն, Ալլահըն բատիշահըլը-նը, էն զիեատէ զայրէթ քէշլէրինտէն ժօզէֆ Մէգամ իլէ լիւսի վրայթա էմ-նիյիէթ վէ թէսլիւմ իյլէմիշ տիր :

Մէրգումէ 1786 սէնէսինտէ էօլմիւշ, վէ քէնտի չըրագլարընա պիւյիւք պիր զայլէ վէ էնտիշէ վիրմիշ տիր, չիւնքի, պու եէնի վէ գատըն թայիֆէսինտէն օլան ֆրիստոս հէմ էօլմէյէճէք, վէ հէմտէ, մէզքիւր ալլահանի մէմուրիյ-յէթ պու տէֆա գատըն թայիֆէսին-տէ գալաճագ իքէն, հէմ էօլմիւշ, վէ հէմտէ տէյիլ պիր, իլլա իքի նէֆէր էրքէք իւհտէսինէ կէչմիշ տիր: Լաքին, մէզքիւր մէմուրիյէթէ կէչն իքի էր-քէքլէր, պու կիւճիւկիւն էօնիւնիւ տալի ալմագլըղա հէմ պիր ագըլ տիւ-չիւնմիւշլէր, վէ հէմտէ եէնի տինտար-լարա եութտուրմուշլար տըր, շէօյլէ քի, Ալլահըն գուղուսուռնընըանըսը օլան բէյղամպէր Աննա, սահիհէն էօլ-միւշ օլմաեբպ, իլլա, ահրէթճէ եէնի կէլինլիք էլպիսէսինի կիլինմէք իւզրէ, թէնտէն իպարէթ պուլունան էլպիսէ-սինի իւզէրինտէն չըգարբպ թէրք իյլէ-միշ տիր, տէյի գանտըրմաեա պաշլա-մըշլար տըր : վէ մէրգումէնին ճանըն-տա օլ գատար բըբգ վար իմիշ քի, քէն-տի մէզհէպլէրինտէ օլմաեան իմանսըզ-լարըն կէօզլէրի գամաշտըլընտան անը կէօրէմէզլէր իմիշ, հալ պու քի, քէնտի միւմիւնլէրի վէ եալսա էվլատլարը,

հէր վագրթ անը կէօրիւպ վէ գօնուչ-
մագտա իմիչէր: Պուշար մէրգուձէնին
թէնինի տախի զայպ իթմէք նիյէթիյէ,
պիր գապրիսթանէ տէֆն իթմէյիպ,
իլլա պիր թարլաեա կէօմէրէք չիւ-
րիւթմիւչէր, վէ պատէհու թօբրազա
գարըշտըմբըլար տըր:

Շէգըրլար, պէնիի ատէմ էօլտիւք-
տէն սօնրա, եէվմի գըեամէթտէ, թէն-
լէրինին եինէ գըեամ իտէճէկինէ աս-
լա իման կէթիւրմէզլէր. օնլարըն իթի-
գատընա կէօրէ, էօլիւմտէն սօնրա է-
պէտի եաչամագլըգ քէրէմ ու ինայէ-
թինէ նայիլ օլմագլըգ նօգթասը, իչթէ
մէզքիւր նօգթա տըր, եանի ինտանըն
թէնինին պիր կիւն թէքըարէն ճանըյ-
լա պիրլէչմէմէսիլէ, միւրատ օլունան
կիւզէլ էօմրէ նայիլ օլաճագլար տըր.
չէօյլէ քի, պիրիսի կէլիպ Շէգըր օլմագ-
իսթէտի մի, վիճուտճա հիչ պիր թէ-
պէտտիւլաթ վուգու պուլմագսըզըն,
օլ ատէմ, սօնու կէլմէզ եէնի պիր էօմ-
րէ նայիլ օլմաեա պաչլամագտա տըր.
Շէգըրլար իչին էօլիւմ եօգ տուր, վէ
քէնտիլէրտէն պիրիսի էօլտիւկիւնտէ
իսէ, սահիհէն էօլմէյիպ, իլլա, խալ-
գըն էֆքեարընա թէվֆիգան, տիւնեա
իլէ տէրքեար օլան միւնասէպաթք քէ-
սիլմէքտէ տիր, լաքին, քէնտի էֆ-
քեարլարընճա, զաթէն էօլմիւչ օլան
Շէգըր պիրատէրլէրիլէ զայէթ թաթ-
լը վէ խալիսէթ իւզրէ միւնասէպաթա
պաչլամագտա տըրլար: էօլէն Շէգըր-
լար եինէ եաչաեարագ տիւնեա իւզէ-
րինտէ կէրչի եաչամագտա տըրլար,
լաքին, օնլարըն ճանլարը թէմիզլէն-
միչ, վէ թօբրագտան եաբըլմըչ օլուպ,
վէ իւզէրինտէ պիր աղըրլըգ սաեբլան
վիճուտտան գուրթուլարագ, պիր սու-
րէթի քեամիլէտէ տիւնեանըն հէր նէ-
վի հիքմէթ վէ կիւզէլլիկինի կէօրմէկէ

պաչլամագտա տըրլար քի, իչթէ ճէն-
նէթ տէնիլէն չէյ տէ, քէնտիլէրճէ
մէզքիւր հալ տիր, վէ իչթէ, պու սու-
րէթլէ գըեամ իթմիչ օլմագտա, վէ
սէչմէ ըուհար, եանի Շէգըրլարըն
ճանլարըյլա իւնսիյէթէ պաչլամագ-
տա տըրլար: Պուշար քէնտիլէրին Ա-
մէրիգատա, հէր քէստէն էվլէլ, թա-
պիսթըն շու էսրարլարընա, վէ շու
կէօրիւնմէգ տիւնեատա եաչամագլըգ
հիքմէթինէ վագրֆ օլմագլըգա, վէ
հէր քէսի իսբիրիթ իզմ տէնիլէն իթի-
գատա սէվգ իթմէքլիկէ նայիլ օլտուգ-
լարը իչին, քէմալ տէրէճէ իֆթիխար
իթմէքտէ տիրլէր: Պուշար պիր եէրէ
թօբլանտըգլարընտա, հազըրունա խի-
թապէն նութգ իտէճէք ատէմ, լա-
գըրտըլարընը օնլարա խիթապէն սէօյ-
լէմէյիպ, իլլա, պուլունտուգլարը տի-
վանխանէ տէրունինտէ, հավատա սօ-
լու պուլունան, վէ կիւեա քէնտիլէրին
կէօզլէրիլէ բէք ալէա կէօրմէքտէ օլ-
տուգլարը ճանլարա խիթապէն սէօյ-
լէմէքտէ տիրլէր:

Պուշարըն պաչլարը օլան պիրատէր
Ֆրէտէրիք պիր կիւն չէօյլէ «Պէն ճան-
լար իլէ, հէր քէս իլէ տէրքեար օլան
գօնուչմագլըգտան զիեասէ տօսթուգ-
իւզրէ, վէ կիւզէլ սուրէթտէ կէօրիւ-
չիւպ վէ գօնուչմագտաեբմ, պու սիզին
կէօզիւնիւզէ պօչ տուր կիպի կէօրիւն-
մէքտէ օլան օտա, պէնիմ իչին մէլա-
յիքլէր, վէ սէրովրէլէր իլէ օլտու պու-
լունմագտա տըր, վէ Աննա վալիտէ տա-
խի պուրատա հազըր տըր, վէ քեաֆ-
ֆէյի թէնինտէն գուրթուլմուչ օլան
պիրատէրլէրիմիզ տախի, պիրլիքտէ
տիրլէր» տէմիչ տիր:

Ֆիլվագըտա, մէրգում, չէնտ տա-
գըգա, չէօյլէ պիր սիւքիւթ փւզրէ

տուրտուգտա , էօյլէ պիր հալ վէ հէյ-
 եթ իպրազ իթմէքտէ տիր քի , սա-
 հիհէն կէօզլէրինէ պիր շէյլէր կէօրիւ-
 նէրէք նազարը տիգգաթընը տավէթ
 իթմէքտէ , վէ քէնտույէ պախըը մէմ-
 նունիյէթ իյլէմէքտէ տիր կիպի կէօ-
 րիւնմէքտէ տիր , վէհհասըլ , պիգիմի-
 շին էօլմիւշ օլանլար , իշ պու Ամէրի-
 գա ճէպէլի լիպնան Փըրգասը օլուպ ,
 վէ խէեալաթ իլլէթինէ միւպթէլա
 պուլունանլար իշին եաշամագտա տըր-
 լար , վէ կիւեա պունլար , էօլիւմիւ
 եհնէրէք , էպէտի էօմրէ նայիլ օլմագ-
 տա տըրլար :

Շէգըրլար , շէգըրլըը գապուլ
 իթտիքլէրի կիւնտէն պէտ իլէ , էօլէնէ
 գատար հէր գաշ սէնէ եաշարլար իսէ,
 եհնի պիր էօմրէ նայիլ պուլունմագ-
 տա տըրլար տէյի թէսավվուր իթմէք-
 տէ օլտուգլարընտան , ասլա տիւնեա-
 ճա իշլէրէ վէ միւնազաալարա գարըշ-
 մամագտա տըրլար : Պաշլարը օլան ժօ-
 զէֆ վէ լիւսի պունլարը պաշլարընա
 թօբլաներագ , գանունլար վագ իթ-
 միշլէր , վէ հէմ իթիգատլարը չօղալ-
 տըզճա , օնլար տախի եհնիտէն եհնի
 մահէլլէր բէյտա իյլէմիշլէր տիր , վէ
 պու կիւնքի կիւն Բօյրազ թարաֆը է-
 եալէթլէրինտէ օն սէքիզ գըթա ճէ-
 միյյէթկեահլարը պուլունմագտա տըր :

Շէգըրլար , Մօրմօնլար կիպի , քէն-
 տի մէզհէպլէրինի , էօթէտէ պէրուտէ
 վաղ իտէրէք ատամ գանտըրմետա չա-
 ւըշմազլար . վէ քէնտիլէրէ կիտէնլէրէ
 իսէ , պաշգա պիր շէյ թէնպիհ իթմէ-
 յիպ , իլլա , պաշլըճա , հէր շէյի թէրք
 իլէ Փագըրճա եաշամագլըղա բազի օ-
 լուպ նիյէթ իթմէքլիլի թալապ իտէր-
 լէր : իմտի , նասըլ օլուպաա , նիւ-Եօր-
 գուլն զէնկին պաղիլկեանլարընտան պի-

լէ պազըլար , քէնտիլէրին սէրայ կիպի
 խանէլէրինի թէրք իլէ , կիտիպտէ էօյ-
 լէ պիրէր ուֆաճըգ օտալար իշինէ կիր-
 մէքտէ , վէ Փագըր հալ վէ մահրումիյ-
 յէթ իւզրէ կէշինմէքլիկի , կէօզէ ալ-
 մագտա տըրլար :

Ֆրէտէրիք պիրատէրին իթիգատը-
 նա կէօրէ , պաեաղը վագըթլարտա
 ագլընը պաշընա ալըպտա , իմանա կէ-
 լէնլէրին սաեըսը վագաա ազ օլմագտա
 տըր , վէ քէնտի պօրճլարը պաշգա պիր
 շէյ օլմաեըպ , իլլա , Ալլահըն ինայէ-
 թիլլէ , հէր քէսին , քէնտի ճանընըն սէ-
 լամէթի սաաթը կէլմիշ օլմասընը հիսս
 իթմէլէրինէ պէքլէմէքլիք տիր , վէ իշ-
 թէ , շիմտի , սէշիլմիշլէրին չաղըլմա-
 լարը վագթի կէլմիշ տիր :

Ամէրիգալըլար իւզէրինտէ պիրպի-
 րինէ մուղայիր բէք աճայիպ թապիաթ-
 լար պուլունմագտա օլտուղունտան ,
 պիր կիւն մէմլէքթլէրին ճատտէլէ-
 րի տօլաշըլտըղընտա , հատտէն զիեա-
 տէ դայրէթ վէ հարէքթ իէօրիւլմէք-
 տէ տիր , շէօյլէ քի , լիմանլարտա կէ-
 միլէր պիրպիլէրինի սըգըշտըրըպ , խըն-
 ճախընճ գալապալըզլար Բէլէր իւզէրի-
 նէ եըղըլտըգլարը , վէ մէվճուտ պու-
 լունան տէմիր եօլլար ուզագլըզլարը
 վէ սաաթլարը եութմագտա իքէն պի-
 լէ , միւրատ օլունտան չարուգլուղու իճ-
 րա իտէմէեօր կիպի կէօրիւնմէքտէ ,
 վէ իշլէնմէքտէ օլան իշլէր իշին , պու-
 լունան Փապրիգալար վէ ալէաթ ու-
 մաքինալար քիֆայէթ իտէմէեօրլար
 կիպի պուլունմագտա իքէն , պիրտէ
 տիկէր պիր կիւն , պիր թագըմ էհալի-
 լէր իւզէրինտէ , վէ տիկէր պիր կիւն
 տախի տիկէր թագըմ էհալիլէր իւզէ-
 րինտէ , մէզհէպճէ ուեանըգլըզլար
 (ըբվիվալ) աթէշի ալէվլէնմէյէ պաշլա-

տըղընտան , մէզքիւր հալ ու հարէ քէթ-
 լէրի , տապան տապանա զբտտ պիր
 հէյեթ քէսպ իթմէքտէ տիր , Հալ
 պու քի , Ամէրիգալըլարըն պու հալլէ-
 րի տախի թապիի տիր , չիւնքի հատ-
 տէն զիեատէ զայրէթ վէ հարէքէթ-
 տէն սօնրա , քիչի բատիչա հ տախի օլ-
 սա , էօյլէ պիր կիւն կէլիր քի , պիր ա-
 րալըգ եօրուլուր , վէ տիւնեատա հէր
 շէյին ֆանի օլուպ , եինէ հէր շէյին
 տիւնեատա գալաճաղընը տէրխաթըր
 իլէ , պիրազտա մէզհէպին եարտըմընա
 միւրաճաաթ իտէրէք , ճանընը տիւ-
 չիւնմէքլիկէ գարար վիրիբր : Ամէրի-
 գալըլար իւզէրինտէ կէօրիւմէքտէ օ-
 լան մէզհէպճէ ուեանըգլըգ ամէլ ու
 հարէքէթլէրինի կէօրէն , պիր նէվի
 իւմիտ քէսիքլիյի ալէամէթի տիր զանն
 իթսէ ճայիզ տիր , չիւնքի ազլ ու տի-
 րայէթ տէնիլէն գուտրէթ նէ գատար
 ազիմ վէ եիւքսէք օլսա , ագըպէթքեար
 պիր կիւն Ալլահ , բըբգ վէ էպէտի պիր
 հալ արամագլըղա միւհթաճ պուլուն-
 տուղունտան , օլ պապտէ տէրքեար օ-
 լան արգու վէ իւմիտի վէ զայրէթ ու
 մուհապպէթի տէրէճէսինտէն թահրիք
 օլունարագ , հէր իշիթտիկի սէսէ ալ-
 տանմագտա , վէ հէր կէօրտիւկիւ բըբգ
 իւմիտինի բըբգ զանն իթմէքտէ , վէ
 պէօյլէլիքլէ , եանի սահիլի սէլամէթի
 պուլմագ էմէլիլէ , հէր քէնտույի բէյ-
 զամպէր եէրինէ գօեանըն արգասըն-
 տան կիթմէքտէ տիր :

Ամէրիգատա մէզհէպճէ ային ու ա-
 տէթ վէ աճայիպ հարէքէթլէրին սա-
 եբսը չօգ տուր , վէ կիւնտէն կիւնէ
 պաղըսը պաթըպ , պաղըսը քէսպի ա-
 զամէթ իթմէքտէ , վէ պաղըլարը եէ-
 րինէ տախի եէնիլէրի չըգմագտա տըր .
 իմտի , Մ . Հէրվօրթ Տիգսընտան ալա-

րագ , զարայիպ նէվինտէն պուլունան
 պիր նէվինի պէեան իաէլիմ : Մէրգոււմ
 պիր հոկտեմբեր այընտա , վէ հազա
 կիւզէլ օլտն պիր կիւնտէ , էօյլէտէն
 սօնրա պիր բէլէււ , եանի Ալլահ թա-
 րաֆընտան վուգու պուլան մէզհէպճէ
 պիր ուեանըգլըգ զիյնէթինտէ հազըր
 պուլունմուշ տուր :

Պուլունտուգլարը մահէլլ Օհիյեօ
 գըրլարընտա օլուպ , մէզքիւր զիյնէթի
 իսէ , լսասսէթէն օրաեա կիտէրէք , վէ
 չատըրլար գուրարագ իճրա իթմէքտէ
 տիրլէր , Մահէլլի մէզքիւր օրմանլըգ
 պիր եէր օլտուղունտան , տէօրթ թա-
 րաֆտա էնվայի չիչէքլէր , վէ չայըրլար
 շիմէնլէր , վէ սուլար վէ գուլլար վէ
 էնվայի սայիր հայվանաթ պուլունմագ-
 տա իտի : Թօհաֆ նէվինտէն օլան շէ-
 քիլլէրտէ եիւզլէրճէ չատըրլար գու-
 րուլմուշ օլուպ , պիր թարաֆտա էօ-
 քիւզ արապալարը վէ տիկէր թարաֆ-
 տա տախի աթ արապալարը պիրիքմիչ
 օլտուղունտան , աթլար վէ էօքիւզլէր
 կէրիլէրտէ օթլամագտա օլտուգլարը
 կիպի , Աշ գըթատան իպարէթ պուլու-
 նան կէնիչ կէնիչ պարագալար , տէրու-
 նինտէ իսէ , պիր չօգ ատամլար եէմէք-
 տէ , իչմէքտէ , թիւթիւն թիւթտիւր-
 մէքտէ վէ էնֆիյէ շէքմէքտէ իտիլէր
 վէ պաղըլար տախի , մէզքիւր չատըր-
 լարըն վէ պարագալարըն իարիճինտէ
 վէ աչըգտա աթէչլէր եագմագտա , վէ
 տիկէրլէրի ախամ թաամընը հազըր-
 լամագտա , օղլանլար օտուն թօրլա-
 մագտա , վէ գըզլար տախի եագըն եէր-
 լէրտէն գայնամագտա օլան կէօզլէր-
 տէն սու թաչըմագտա իտիլէր :

Մէզքիւր չատըրլարըն օրթա եէրին-
 տէ , սօֆու սուրաթլը վէ սօլիունլէհ-
 ճէլի պիր ատամ , պիր աղաճ քիւթիւր

կիւ իւզէրինէ չբարագ , աեագտա
 տուրմագտա իտի . վէ քէնտի տիվա-
 նէճէ պաղբը վէ չաղբը շարքնտան պու-
 տալա հէյեթի քէսպ իտէն խալգ ի-
 սէ , անճագ տօտագլարը օյնտմասընա ,
 եանի վազա պաշլամասընա պէ քէմէ . ք-
 տէ իտիլէր . պաղբ սիեահլար պայրամ-
 ւրգ էլպիտէլէրիլէ կէլիլ օլուպ , վէ
 Հինտիլէր տախի պաշլարընտա , սիս
 եէրինէ էնվայի գուշար թիւլէրի , վէ
 վիճուտլարը իւզէրինտէ ճէն . քէմէյէ
 տայիր տիւրլիւ պէ տիւրլիւ նոգըլար
 վէ եախօտ , Գուտսա կիտէն հաճիլէ-
 րին գօլլարընտա . քի րէսիմլէր կիպի
 րէսիմլէր պուլունտուղու հալտէ , մէգ-
 քիւր հարարէթի վէ զայրէթէ կէլիլ
 խալգըն իչինտէ պուլունմագտա իտի-
 լէր : Նութգ իտէճէ . օլան մէրգում
 ատամ նութգա պաշլատըղընտա , հո-
 ր՝ սէտալարը , վէ ահ ու ֆիղանլար , վէ
 քըքըլար տախի պաշլամըլ իսէ տէ ,
 մէրգումասլա ալտըրմաեարագ տէվամ
 իթմիլ , ճօշտուգճա ճօշմուլ , վէ քէնտի
 վաղընտա էօյլէ գօրգու վէ տէհէթ
 վիրիճի լուղէթլէր գուլլանմըլ տըր քի ,
 տիյնէեհէլէրին րէն . քէրի մօրարարագ
 պութ կիպի տօնա գալմըլար , վէ էր-
 քէքլէր իւմիտ քէսի . քիլիլինէ տիւշէրէք
 էլէրինի օլ եօլտա թութմաեա պաշլա-
 եքպ , վէ գարըլարը տիվանէճէ էօթէ-
 եէ պիւույէ գօշուչմաեա պաշլամըլար ,
 էլէրինի եօգարը եօգարը գալտըրմըլ-
 ար , վէ եիւքսէք սէս իլէ կիւնահլա-
 րընը իթիրաֆ իտիպ , վէ եախօտ իւ-
 ղէրլէրինտէ պիր տիթրէմէք վաղբ օլա-
 րագ , եէրլէրէ տիւշիւպ սէրիմէքտէ ,
 կէօղլէրինի պէլէրթմէքտէ , վէ աղբը
 լարընտան քէօրիւքլէր ագըթմագտա
 պուլունմուշար տըր :

Հինտիլէր պու ճալէրի սէյր իտէ-

րէք , պէեաղ ատամլարըն պու մէրթէ-
 պէ զայիֆիլիքլէրի հագգընտա իղհարը
 թէ աճճիւպ իտիպ , վէ արապլար իսէ ,
 համտ օլտուն եա րէպպ , համտ օլտուն
 եա րէպպ , ալէլուեա , ալէլուեա տէյի
 պաղբըմըլար տըր :

Իշթէ օն տօղուղունճու ասըր կիպի
 պիր ասըրտա , վէ էօյլէ պիր ագըլը
 միլլէթ իչինտէ պիլէ , պու եօլտա հալ
 ու մէնզարէլէր կէօրիւմէքտէ օլուպ , վէ
 մէղքիւր մէղհէպճէ ուեանըղըլարա
 ինանանլարտան չօգլարը լսասթա տիւշ-
 մէքտէ , վէ հաթթա պաղըլարը , զիյ-
 նէթ պիթմէղտէն էվիլէլ , քէնտի իթի-
 գատլարընա գուրպան կիթմէքտէ տիր-
 լէր :

Պու ֆէնալըղլարա , եալընըղ վաղ
 վիրէնլէր սէպէպիյեթ վիրմէյի . ք . իլլա
 հիւքիւմէթ թարաֆընտան տախի սէ-
 պէպիյեթ վիրիլմէքտէ տիր , չիւնքի ,
 պաղբ մահէլլէրին հաքիմլէրի վէ զա-
 պիթլէրի , պէօյլէ զիյնէթլէրին իլան-
 լարընը կէօրտիւքլէրինտէ , զիեատէճէ
 գալղա վէ մուարագա զուհուր իտէրէք
 հալիլէ զիեատէճէ հասըլաթ օլաճա-
 զընտան նաչի մէմնուն օլմագտա տըր-
 ւար : Էօյլէ զիյնէթլէրտէ , էրքէքլէրին
 պիր պիրլէրիլէ գալղա իտէրէք , տա-
 եագ բաթըրտըսընա չըքըլտըղլարը , վէ
 պիր պիրլէրի գարըլարընա կէօղ տի-
 քիպ վէ հարֆ աթտըղլարը , վէ պիր պի-
 րինէ պըչագ չէքտիքլէրի , վէ նիչէ
 գանլար տէօքիւպիւկիւ տախի , մա
 թէէ . ք . կէօրիւմէքտէ տիր :

Արատան պիր իքի հաֆթա կէչտիք-
 տէ , սօֆուլուգ աթէլլէրի սէօնմէեէ
 պաշլաեքպ , աթլարը արապալարա գօ-
 շարլար , վէ եալընըղ պիր գաչ մէզար-
 լարը , վէ եարը եանմըլ աղաճ քէօքլէ-
 րինի վէ եօսունլարը վէ սարմաչըղլարը

նըշան պրրագարագ կէրի տէօնէրէր ի սէ տէ , քէնտի եիւրէքլէրինտէ գավի պիր էսէր պրրագըրլար : Պիրատեր Ֆրէտէրիքին շէհատէթինէ նէգարէն , Միւճթէմէայի-Ամէրիգատա , հէր տէֆա եէնի պիր մէզհէպ չըգաըղընտա , Շէգըրլարըն սաեըսը արթմագտա տըր , վէ պունա տախի իսպաթ շու տուր քի շիմտի 18 դըթա ճէմիյեթկեհահարը պուլունմագտա օլուպ , վէ մէգքիւր ճէմիյեթկեհահարընն պաշլանկըճընտան պէրու , օն սէքիզ տէֆա մէզհէպ ճէ ուեանըգըրգ զուհուր իթմիշ իմիշ , վէ էկէր իթիմատ իթմէք ճայիզ իսէ , պու եագընլարտա պիր 19 ունճու ուեանըգըրգ տահա վուգու պուլտճագ իմիշ :

Շէգըրլարըն իթիգատընա եագըն իթիգատըր , Ամէրիգատա պաշգա պիր ֆըրգա տահա վար տըր , վէ պունլար տախի մէզհէպճէ թէպէտտիւլաթլարտա արթմագտա տըրլար . վէ պու ֆըրգա տա Սըրիթիլէր ֆըրգատը օլուպ , պու կիւնքի կիւն իւշ միլեօնա եագըն թէվապիսի պուլունմագտա տըր : Հէր նէ գատար կէօղէ կէօրիւնմէյէն ըուհլարըն կէօրիւլէպիլմէսի իթիգատընն թագվիյէթ պուլմատը զըմընտա չօգ զայրէթլէր իտէնլէր չըգմըշ , վէ բէյղամպէրլէրի մէգքիւր ըուհլար իլէ տայիմա կէօրիւլիւպ դօնուշմագտա օլմասընը իտտաա իթմէքտէ պուլունմուշ իսէ տէ , հէնուզ մէգքիւր էսրար հագգընտա միւսքիթ պիր իսպաթմէյտանա վաղ իտէն պուլունմամըշ տըր :

Մէրգուման բէյղամպէրլէրտէն պիրիսի , պունտան շէնտ մահ մուգատտէմ վէֆաթ իթտիքտէ , Գօնան իսմինտէ պիր գարը Գօնի , եանի Սըրիթիլէր բէյղամպէրի , մէրգումուն ըուհունու ա-

նինտէ քէնտի եանընտա կէօրմիւշ , վէ մէգքիւր ըուհ քէնտի իմանտաշարըյուա դօնուշարագ , անլէրէ կէլէճէք վագըթտա օլաճագ շէյլէրէ տայիր իլմէր իսպէր վիրմէսինի իսթէմիշ տիր : Մէրգումէ իւղէրինտէ կիւեա պիր ըուհանի հալ վագըր օլտուղունտան , շու ութիտէքի բէյղամպէրլիքլէրի սէօլէմիշ տիր :

«Միւպարէք վէ իւշ տէֆա միւպարէք տիրլէր օլ ատամլար քի , տօյրուլուղու թանըտըգտան սօնրա էօլմէքտէ տիրլէր :

«Գարնտաշար վէ գըրգարնտաշար , շիմտի պէնճէ , միւշքիլիմիզ հալլ օլմուշ տուր , նասըլ քի պէն եաշամագտա երմ , սիզ տախի եաշաեաճագսընըգ , զիրա , պիր ըուհա էօլմէզլիք նիյմէթինի իհսան իթմէքտէ օլան օլ սէմավի բէտէր վէ վալիտէ , շու նիյմէթի հէվիսիմիզ իչին ճայիզ կէօրմէքտէ տիր» :

Մէգքիւր գարանլըգտա օլան մէզհէպ , Սըրիթիլէր իչին , միգտարի քիֆայէտէ աչըգ պիր հալտէ կէօրիւնմէքտէ տիր . հաթթա պունլար , տիթիգ մէզհէպլէրի , պիրէր էսկիմիշ էլպիսէյէ պէնյէթմէքտէ տիրլէր , վէ ճէմիյեթի պէշէրիյեթ , եագըն վագըթլարտա , մէգքիւր էսկի էլպիսէլէրտէն գուրթուլաճագ իմիշ , Պունլարըն իթիգատընճա , Աղիզ քիթապլար , եէնիտէն եէնիյէ զուհուրա կէլէն իլհամըրէպպանիլէր նէգտինտէ պօղուլուպ լաղլ օլմագտա իմիլլէր , վէ պու թէպէտտիւլաթըն էսէրի վէ եախօտ պաշլանկըճըտա , գաթէն Ամէրիգատա կէօրիւլմէյէ պաշլամըշ տըր , վէ ումունի մէզհէպ , քէնտիլէրին եէնի մէզհէպլէրի օլաճագ իմիշ :

Սըրիթիլէր տախի բրօթէսթանլա-

րըն պիր նէվի օլուպ, քէնտիւէրէ իը-
 րիսթիան սըֆաթը վիրմէքտէ տիրւէր,
 վէ քէնտիւէրէ մախսուս ային ու ատէթ-
 էր վէ եօրթուլար, վէ շէհրիճէ վէ
 բօլիթիգաճա ճէմիյէթէր իհտաս իթ-
 տիքէրի կիպի, մէքթէպէր աչքպ, վէ
 զաղէթալար թապ ու նէշրինէ տախի
 պաշլամբշար տըր: Պունլարտան չօգ-
 ւարը, միւճիզէ իշլէմէքլիք գուտրէթի-
 նէ մալիք պուլունտուգլարընը իտտաա
 իթտիքլէրի կիպի, ճանլար իլէ կէօրիւշ-
 մէքլիք, վէ ճանլարըն սէօլէտիքլէրի
 հէր լիսանը անլամագլըգ իտտասսըն-
 տա տախի պուլունմագտա տըրլար,
 վէ էլլէրինի իւզէրլէրինէ վազ իտէրէք
 խասթալար սաղալթմագտա, վէ հէր
 կիւն էնվայի իլանլար նէշր իլէ, օն եա
 օն պէշ տօլարա (1 տօլար 30 զշ. գըյ-
 մէթինտէ տիր) շու եա պու Գոթիսան
 ճանճա վէ թէնճէ իլլէթլէրէ շիֆա վի-
 րէճէկինի իլան իյլէմէքտէ տիրւէր,
 վէ հաթթա, ուզադ մահէլլէրտէ պու-
 լզնան խասթալարը տախի, պուլուն-
 տուգլարը մահէլլտէն օգուեուպ իւֆ-
 լէյէրէք սաղալթմագտա տըրլար:

Պու մէզհէպին տախի պաշլանկըճը,
 բէք ատի սուրէթտէ վուգու պուլմուշ
 տուր. քէնտի նագլիյէթլէրինէ կէօրէ,
 Անտրիու Տէյվիս նամ պիր էսկիճի,
 կէօրտիւկիւ հիքմէթլի տիւշլէր սայէ-
 սինտէ, շու միւճիտտիք շէրէֆ ու իգ-
 պալինէ նայիլ օլմուշ տուր. շէօլլէ քի,
 կիւեա Ալլահ թարաֆընտան, պէնիի
 ատէմին եէնիտէն քէսպի հաեաթ իյ-
 լէմէսինէ սէպէպ օլմագլըղա թայեին
 գըլընմըշ տըր: Մէրգում տախի Աննա
 կիպի, պիւթիւն պիւթիւն պիւյիւք-
 լիւք եանի Ալլահլըգ, վէ եախօտ հազ-
 րէթի իսալըգ իտտասսընտա կէզմէք
 իսթէտիկինտէն, եալընը Ալլահըն սէշ-

մէ գուլլարընտան պիրիսի օլմագլըղա
 գանաաթ իյլէմիշ տիր. վէ իշթէ պու-
 հիքմէթ սայէսինտէ տիր քի, ըույի
 զէմինտէ պուլունան էօլիւլէրին ճան-
 ւարըլա կէօրիւշէպիլմէք իգպալինէ,
 քէնտիսի նայիլ օլմուշ տուր: Մէրգում
 բէյլամպէրին իթիգատընա կէօրէ,
 խասթալար իշին իլաճ գուլլանմագ գա-
 րարլը տըր, վէ եախօտ պիհուտէ պիր
 շէյ տիր, հէր նէվի քէյֆիսիլիքլէրին
 շիֆա պուլմասը իշին, եալընը էլ գօ-
 եուպ օգումագլըգ քեաֆի տիր (1):

Պունլարըն մէզհէպինտէ, պիր նէվի
 տէրվիշիք տախի պուլունտուղունտան,
 Շէգըրլարտա օլտուղու կիպի, տուա-
 ւարընտա էլլէրինի վէ գօլլարընը օյ-
 նաթմագտա տըրլար:

Մէրգում Անտրիու Տէյվիսին իթի-
 գատընա կէօրէ, թապիաթտա իքի Ալ-
 ւահ վար տըր, պիրիսի Բէտէր վէ տի-

(1) Թըպգը պունլար, էօլլէ հէքիս, վէ իլա-
 ճա ինանմագ, վէ էֆուսուս օգումաեա
 ինանմագ ճիհէթլէրիլլէ, պիլիմ թիւրքիա
 էհալիսինէ պէնլիտիքլէրի կիպի, սայիր
 նիշէ իթիգատըրըլա տախի, պիլիմ պա-
 գըճըլարը վէ պիւյիւճիւլէրի թագլիտ իթ-
 մէքտէ տիրւէր, ֆագաթ, արա եւրտէ շու
 ֆարգ վար տըր քի, պիլիմ պէօլլէ շէյլէ-
 րէ եալընը անմագլար վէ ճահիլլէր ինան-
 տըզլարը հալտէ, Սիէրիգատա խա, ատէ-
 թա պիր մէզհէպ սըրասընա պիլլէ կէշտի-
 կինտէն, հէր սընըֆ էհալիտէն ինանան-
 ւար պուլունմագտա տըր, նասըլ քի պիլիզէ
 մասգարալըգ սաեըլան շու Սըրիթիլիգմ տէ-
 նիլէն մէզհէպէ, իւշ միլիօնտան իպարէթ
 պիր խալգ իւմմէթ եազըլմըշ, վէ կիւնտէն
 կիւնէ տէ չօղալմագտա իմիշ, վէ պունլա-
 րըն իշինտէ ալիմ, վէ հիւնէլքեար վէ նու-
 ֆուգքեար ատալար տախի պուլունմագ-
 տա իմիշ, իշթէ պու տախի խապաթ իթ-
 մէքտէ տիր քի, պէնիի ատէմ իւզէրինտէ,
 հէր շէյ քէնտի զըտուր լիլէ իլէրու կիթ-
 մէքտէ տիր:

կերի վալիտէ, վէ պու գախտէտէն տա-
խի, էրքէքլէր իլէ գարըլարըն հէր հու-
գուգ վէ հէր իմթիեազ ճիհէթիլէ մի-
սալի պուլունմասընը չըգարմըլ տըր :

Հէր տին ու մէզհէպճէ, գարըլար,
էրքէքլէրտէն ազ եա չօգ տէրէճէ ա-
չաղը սաեըլմագտա օլուպ, վէ մէզքիւր
գախտէյէ մէպնի, էրքէքլէրին հիւքմ-
լէրի ալթընտա պուլունմագտա օլտուգ-
լարընտան, հալիլէ գարըլար իչին պու-
եէնի մէզհէպ բէք էյիկէլմիչ, վէ չօգլար
կիտիպ գապուլ իթմիչլէր տիր, վէ գա-
րըլար պիր քէրրէ մէզքիւր հուտուտա
վասըլ օլտուգտա, օլ գատարա տախի
գանաաթ իթմէք իսթէմէտիքլէրին-
տէն, մէզքիւր հուտուտու տախի աչ-
մասեա գալգըլըլար, վէ իչլէրինտէն
պիր թագըմ բէյտա օլարագ, վէ քէն-
տիլէրէ էլիզապէթլէր սըֆաթը վիրէ-
րէք, բարասըլգ տէնիլէն րուհանի խըտ.
մէթլէրին, էրքէքլէրտէն զիեատէ քէն-
տիլէրէ եագըլաճաղընը իտտաա իթմէ-
կէ պաչլամըլար տըր, վէ պու իտտա-
ալարընը իլէրու կէօթիւրմէք իչին, պիր
թագըմ ատամլարըն, էրքէքլէրին վի-
ճուտճա իրիլիյի վէ գավիլիյինի սէպէպ
թուլթարագ, գատըն թայիֆէսինտէն
իւսթիւն թուլթմագ իտտաասընտա
կէզտիքլէրի կիպի, պու գարըլար տա-
խի այնի իսպաթը էլլէրինտէ պիր ալթթ
իտէրէք, եանի, մատամ քի բարասըլգ
ֆիքիւրճէ պիր իչ տիր, վէ բէք ինճէ վէ
եիւքսէք պիր շէյ տիր, արթըգ էրքէք-
լէր իչին պու խըտմէթին վագթի կէչ-
միչ տիր, վէ գարըլարա կէչմէնին վագ-
թի կէլմիչ տիր, չիւնքի էրքէքլէր, հէմ
տույղու վէ հէմտէ ազլ ու ֆիքիր ճի.
հէթիլէ գարըլարտան աղըր վէ գապա
պիր հալտէ պուլունմագտա տըրլար,
սիմէքտէ տիրլէր :

Պու հիքմէթլի պուլուչու իլք պու-
լան, Պօսթըն շէհրի մէշհուր ալիմլէ-
րինտէն վիլեամ Տէնթըն նամ ալիմին
գըզ գարընտաչը Աննա Գրիճ օլմուչ
տուր . մէրգումէ գատըն քէնտի գար-
տաչը իլէ պիրլիքտէ չալըչարագ, նիչէ
թէճրիւպէլէրտէ պէրապէր պուլուն-
մագտա իքէն, քէնտի ճինսինին էրքէք
ճինսինտէն իւսթիւն օլմասընը պիլմէք-
լիք լուլթֆու, կիւեա ճանիպի իէպպա-
նիտէն քէնտույէ տույ օլմուչ տուր :

Չինչիննաթի նամ պիր հէքիմին տիգ-
գաթընա կէօրէ, պաղը վիճուտու նա-
ղիք վէ սինիրլի օլան քէսանը սաղալթ-
մագ իչին, Գ-Ն-Նիէթ թէսմիլէ օլու-
նան իլաճլարտան, մէրգումուն սատէճէ
էլլէրինէ վիրէրէք թուլթուրմագըլգ
էլ վիրմէքտէ տիր : Աննա Գրիճ պուլու-
թէճրիւպէ իթտիքտէն սօնրա, քէն-
տինճէ բէք աչըգ վէ բէք շիւքհէսիզ
օլան պիր իթիգատա թէվֆիդան, ին-
սանըն թէսավվուրունտան, քէնտի վի-
ճուտի իւզէրինէ, պէղայթ տէրէճէ-
տէ պիր թէէսսիրի վուգու պուլմասընէ-
թիճէսինի չըգարմըլ, վէ մէզքիւր թա-
րիգի պիւլիւք նիյէթլէրէ տախի գուլ-
լանմասեա գարար վիրմիչ տիր, շէօյլէ
քի, մէրգում մէօհիւրլիւ պիր քեաղըտ
բարչասընա պագարագ, կիւեա իւզէ-
րինտէ բէք աչըգ սուրէթտէ օղունա-
պիլիր եագըլար կէօրտիւկիւ կիպի,
մէզքիւր մէքթուպու եագմըլ օլան տէ-
լիգանլընըն թասվիրինի տախի կէօրէ-
պիլմիչ իմիչ . վիլեամ Տէնթըն պուլու-
տան բէք պիւլիւք նէթիճէլէր չըգար-
մագ իսթէմիչ, վէ գըզ գարընտաչընըն
մէզքիւր թասվիրի կէօրմէսի իթիգա-
թընտան, պիր նէվի ֆօթօկրաֆ իլմի
հուսուլէ կէլմէքտէ օլմասընը քէշֆ իյ-
լէմիչ իմիչ, շէօյլէ քի, նասըլ քի ֆօ-

Թօկրաֆ մաքնասար վէ իլմի սաեէսին-
տէ , կիւնէշին թէէսսիրի իլէ պիր շէ-
յին թասվիրի , գարչքսքնտա պուլու-
նան ճամ իւզէրինէ չըգմագտա տըր ,
էօյլէ տէ հէր վագըթ , կիւնէշին գար-
չքսքնտա պուլունան հէր շէյին իւզէ-
րինէ , օլ շէյին էթրաֆքնտա պուլու-
նան հէր շէյին թասվիրի , եհնէ կիւ-
նէշին թէէսսիրիլէ չըգմագտա իմիշ ,
վէ պունուտա հէր նէ գատար հէր ա-
տամ ֆարգ իտիպ կէօրէմէմէքտէ իմիշ
իսէ տէ , քէնտի հէմշիրէսի մէգքիւր քէ-
րամէթէ մալիքէ պուլունտուղունտան
կէօրէպիլմէքտէ , վէ թապիաթըն հէր
նէվի էսրար վէ հիքմէթինէ վագըթէ
օլպիլմէքտէ իմիշ :

Պու իլմէ մալիք օլանլարա պօրէն սը-
ֆաթը վիրիլմէքտէ օլուպ , վէ թապիի
հալինտէ գալմըշ օլան պիր գաեա թաշ
բարչասքնա պագըլտըքնտա , քեաֆ-
ֆէյի ալիմէրին պիլէմէտիքլէրի , վէ
սու թիւֆանքնտանաա էվվէլ վուգու
պուլմուշ օլան քեաֆֆէյի հալու սըրր-
լար անինտէ կէօրիւէպիլմէքտէ իմիշ-
լէր . վէ քեզալիք Իքի պին սէնէլիք
պիր աղաճքն գապուղու իւզէրինտէ ,
Ամէրիգանքն աթիգ հալլէրի կէօրիւ-
լէպիլտիկի կիպի , Պոմպէա աթէշֆիշան
տաղը պիր բարչա լավասը իւզէրինտէ
տախի , իթալեանքն չէզարլար վագթին-
տէ տէրքեար օլան հալ ու հէյեթլէ-
րի օգունապիլմէքտէ իմիշ , վէլհասըլ
պու եէնի վէ հիքմէթ նէվինտէն օլան
իլիմ սայէսինտէ , հէր իլիմ քէմալէ ի-
րիպ , վէ հէր միւշքիլ հալլ օլունապի-
լէճէք իմիշ :

Լաքին , վիյեամ Տէնթօնուն գարըսը
էլիզապէթ Տէնթօն , մէրգումուն գըզ
գարնտաչքնքն պու քէրամէթինի գըս-
գան տըղքնտան , պիր կիւն մէրգումա

եանի գօճասքնա , քէնտինին տախի շու
իլմէ վագըթէ օլմասքնը պէեան իյլէ-
միշ , վէ պիր կիւն էլինէ պիր թաշբար-
չասը ալարագ , «Այ , պու նասըլ տէհ-
չէթամիզ պէօճէք տիր , շու կէօրտիւ-
կիւմ պէօճէք , հէր թարաֆքնտա սէ-
տէֆլի գանատլարը վար տըր , վէ պա-
չքնտաքի պույնուզլարը պիրէր աեազ
պօեուտա տըր , վէ քէնտիսի պիր գա-
եա իւզէրինէ տաեանմըշ տըր , վէ պի-
րազ կէրուտէ , սըճագ եէրլէրէ մախ-
սուս օլան օթլար արասքնտա կիզլէն-
միշ գօճա պիր եքլան պուլունմագտա
տըր» տէյի պաղըրմըշ տըր :

Էլիզապէթ քէնտի տիլպազլըղը վէ
իշկիւզարլըղը սայէսինտէ , տահա զի-
եատէ ատամլար գանտըրարագ , քէն-
տի կէլինինտէն զիեատէ իլէրուլէմիշ ,
վէ քէսպի շէօհրէթ իթմիշ օլտուղուն-
տան , եալքնըզ թաշլար վէ գաեալար
իւզէրինտէ եազըլար օգուեուպ , վէ
թասվիրլէր կէօրմէքլիկէ գանաաթ իթ-
մէյիպ , իլլա , տէնիզլէր տիպինտէ , վէ
քիւրէյի արզըն թա օրթասքնտա պու-
լունան հալ ու հէյեթլէրի վէ էսրարը
տախի քէշֆ իտէպիլմէքլիք քիւս-
թախլըղքնա տախի չըգըշմըշ տըր (1) ,

(1) Գանկարանութիւն (Գրանօլօթի) տէ-
նիլէն իլիմ տախի պու պուտալալըզ նէ-
վինտէն օլուպ , Ամէրիգատա չօգ իլէրու
կիթմիշ , վէ չօգլար ինանմագտա պուլուն-
մուշլար տըր , հաթթա , Ամէրիգատան կէլ-
միշ օլան հէքիմին պիրիսի , մէգքիւր պու-
տալալըզ էհէմիլյէթ վիրէրէք , պիր գաշ
սէնէտէն պէրու , էօթէտէ պէրուտէ , շու
հիւնէրինի սաթմագտա , նիշէ շաչքնլարը
ալտաթմագտա , վէ պու ալտատըճըլըղը
սայէսինտէ , խայլիճէ միւշթէրիլէր գաղան-
մագտա , եանի խասթալարա կիթմէքտէ օլ-
տուղու իշիտիլմէքտէ տիր , վէ պու տա
թապիի տիր , չիւնքի հէր ատամտա ազ եա
չօգ պիւլիքլիւք , ալիմիք , վէ իսթիտա

վէ հաթթա , սու թիւֆանքնտան էվ-
վէլ պուլունան էհայլիէրին եէմէ.բլէ-
րինին լէղզէթլէրինի ալըպ , վէ պին-
լէրճէ սէնէ էվվէլ կէլմիշ կիթմիշ օլան
ատամլարըն լագըրտըլարընը իշիթէպիւ-
մէ.բլիկէ գատար գալգըշմըշ տըր :

Էսէֆ իտէճէ.ք եէրի շուրասը տըր քի,
էրքէ.բլէր շու հի.քմէթլէրէ վագըֆ օլա-
րագ , մէզքիւր սուրէթլէրի կէօրիւպ վէ
էսրարլարը քէշֆ իտէմէզլէր իմիշ , չիւն-
քի էր.քէ.բլէրին ագլ ու ֆի.բրի բէք ին-
ճէ օլմատըղընտան , պու հիւնէրէ գա-
տըն թայիֆէսի շայէսթէ իմիշ , վէ էր-
քէ.բլէր , մէզքիւր բէ.յղամպէրլի.բլէրէ
գատընլար սայէսինտէ նայիլ օլմալը ի-
միշլէր : Էլիզապէթ Տէնթօնուն պու ի-
թիգատճա գաիտէ սի , պիր քէրրէ գա-
պուլ օլունուպ թէմէլ թութտուգտան
սօնրա , Էլիզա Ֆարնամ իսմինտէ տի-
կէր պիր Ամէրիգալը գատըն տահա
չըգմըշ , վէ մէզքիւր գաիտէ վէ իթի-
գատա տահա զիեատէ էհէմիյյէթ վէ
թագ.վիյէթ վիրմիշ տիր : Մէրգումէ Պօ-
ղոս վէ Պետրոս առաքեալլարըն , գա-
րըլար էրքէ.բլէրէ իթաաթ իթմէլի տիր-
լէր տէյի վագ իթմէլէրինի ճէրհ իլէ ,
եէնի պիր էսաս վագ իյլէմիշ տիր , շէօյլէ
քի , մէրգումէնին իթիգատ վէ իտտաա .

արգու վէ տավասը պուլունմագտա օլտու-
ղունտան , հալլլլէ մէրգում տախի , չին-
կեանէ գարըլարընըն ֆալաշորըլարը , եա-
նի ալունճար չիզկիսինէ պագարագ , հէրքէ-
սին նիյէթլէրինի վէ իսթիգպալէրինի , ա-
տամընա կէօրէ ույտուրուպ ույտուրուպ
սէօյլէտիթլէրի կիպի , մէրգում խարեթայ վէ
չարլաթան տօթթօր տախի , պիր թագըմմէ-
րագլը գարըլարըն վէ գըզլարըն գաֆալա-
րընա պագարագ , միզաճարընա վէ ար-
զուլարընա կէօրէ պիրէր ճէվապ վիրմէքտէ ,
վէ տամարլարընա կէօրէ գան ալմագտա
օլմալը տըր :

սընա կէօրէ , գատըն թայիֆէսինին իլ-
քի օլան Եւա , պէնիի ատէմին ֆէնալը-
ղընը մուճիպ օլմաեբպ , իլլա լիլիկինի
մուճիպ օլմուշ տուր , չիւն.քի Ադամը է-
սիրլի.ք հալինտէն գուրթարարագ , սէր-
պէսթլի.ք տայիրէսինէ իտիալ իթմիշ
տիր . զիրա , էկէր Ադամ , եէմէյէսին
տէյի քէնտույէ թէնպիհ օլունան մէյ-
վէտէն եէմէմիշ օլա իտի , հալլլլէ իյի-
լիկի վէ ֆէնլաըղը ֆարգ իտէճէ.ք գուտ-
րէթէ մալի.ք օլմաեարագ , գուլմէթի ճէ-
հալէթտէ պագը գալաճագ , վէ հալլլլէ
հայվանաթ սըրասընտա պուլունաճագ
իտի . հալ պու քի Եւա , մէզքիւր էսիրլի.ք
վէ հայվանլըգ զէնճիրինի գըրմըշ վէ
թարիգի թէգատտիւմէ վագը գատէմ
իլլէմիշ տիր : Վէ ագըլլըլըգ տէնիլէն
գուտրէթ , պիր երլան հալ ու հէյէ-
թինէ կիրէրէ.ք Ադամա կէօրիւնմէքտէն
իսէ , Եւաեա կէօրիւնմէ.բլիկի իւսթիւն
թութմուշ տուր , չիւն.քի , քէնտի վիրէ-
ճէկի ագըլլըլըգ նասիհաթընը անլա-
եապիլէճէ.ք գատար գուտրէթ վէ իիեա-
գաթը , Ադամտա պուլամաեբպ , իլլա Ե-
ւատա պուլապիլմիշ տիր : Եւա մէզքիւր
մէյվէյի եէտիկինտէ , բըբգ վէ քէմա-
լէթ ճիհէթլէրիլլէ իլէրու կիտիպ , թա
տիւնեատաքի ճէննէթտէ պուլունտու-
ղու հալտէ տախի , քէնտի իւսթիւն-
լիւկիւնիւ պէեան իլլէմիշ տիր :

Էլիզա Ֆարնամ , կէշմիշ վագըթլար
հագգընտա պէօյլէճէ մանէա վիրտիք-
տէն սօնրա , չիմտի.քի վագըթ իշին
տախի , գատըն թայիֆէսինին հիւքմիւ
պալլամըշ օլմասընը իտտաա իլլէմիշ
տիր : Մէրգումէնին իտտաաաընա կէօ-
րէ , էրքէ.ք թայիֆէսի , Եւանըն քէն-
տիսի իշին աշմըշ օլտուղու էսասլը տօղ-
րուլուգ վէ ուլում ու բըբգ թարիգի-
նին գըլմէթիւնի պիլէրէ.ք , ֆայիտէ չը-

գարամատըղընտան , գատըն թայիֆէ- սինին հիւքմիւնիւ թանքեամամըշտըր : Հալ պու քի , պու կիւնքի կիւն իլիմ քէնտի տէվրինի ալմըշ օլուպ , վէ կէ- լէճէք վադըթտա , արթըգ Սբիրիթիլմ տէնիլէն իթիգատ եախօտ մէզհէպ հիւքմ իտէճէք տիր . իլիմ շիմտիյէ գա- տար էրքէքէր էլինտէ գալտըղընտան , գապտ վէ տիւնեէվի պիր հալտէ գալ- մըշ տըր , ֆագաթ , շիմտիտէն սօնրա րահմանի օլաճաղընտան , գատըն թա- յիֆէսի էլինէ կէշմիշ տիր : էլիզա քէնտի ադայիտի տինիյէսինին հէր քէսէ զարա- յիպնէվինտէն պիր շէյ կէօրիւնէճէկինի պիլտիկինտէն , Էվվէթ , էօյէ օլաճագ տըր , շիւնքի , էրքէքէրին . քիպրինէ թօգանըպ , վէ իշէրինէ էլ վիլրմէյէճէ- կինտէն , տայիմա գարլը չըգաճագլար տըր , լաքին , հէր նէտէ եաբաալար , ար- թըգ պու էֆքեար հէր էֆքեարա դա- լիպ կէլիպ , տիւնեաեա հիւքմ իտէճէք տիր . վէ գարըլարըն բէյզամպէրլիյի- նին պօրճու , էրքէքէրի գանտըրարագ իմանա կէթիրմէկէ չալըշմագ տէյիլ տիր , շիւնքի էրքէքէր գարըլարըն է- սիրի տիրլէր , վէ մատամ քի գարըլար հիւքմ սահիպի էֆէնտիլէր տիրլէր , հա- լկյլէ էսիրլէր իլէ միւճատէլէյէ կիրիշմէք քէնտի էֆէնտիլիկիմիզին շանընտան օլմատըղընտան , պէն քէնտի իթիգա- տըմը գատընլարա թագտիմ իթմէք- տէյիմ տիմէքտէ տիր , վէ մէրգուճէնին պու գուլաղա վէ գալպէ խօշ կէլիճի լագըրտըլարը , թապիաթիլէ գատըն թայիֆէսի նէգտինտէ հիւսնի գապու- լիյեթ պուլմագտա տըր :

էլիզա , պիրագ տահա իլէրու կի- տէրէք , գատըն թայիֆէսինին , էր- քէքտէն իւթիւն պիր հալտէ պուլուն- մասընը , իլմի հիքմէթճէ տախի իսպա-

թա գալգըշարագ , մատամ քի , թէվ- րաթը-Շէրիֆին գալլինճէ , գատըն թա- յիֆէսի էրքէքտէն սօնրա խալգ իտիլ- միշ տիր , պիթթապի էրքէքտէն զի- եատէ լաթիֆ վէ շէրիֆ պիր հալտէ , վէ էրքէքտէն զիեատէ մէլայիքէրէ եագըն պիր մէվգըտէ պուլունմագտա , վէ պիթթապի էրքէքտէն զիեատէ , կէ- րէք էասաճա , վէ կէրէք թէրքիպի վի- ճուտճա ալէա վէ թէմիզ տիր , նասըլ քի քէնտի պէյնլէրինին նաղիքիկի վէ քէն- տի էթլէրինին գարիֆլիկի տախի պու- նու թաստիգ իթմէքտէ տիր , վէ թապի- աթըն իգթիզասընճա , հէր շէյ կիւնտէն կիւնէ իլէրու կիտիպ քէմալէ իրմէքտէ օլտուղունտան , էրքէքէր հայվանաթ- տան ալէա պիր հալ քէսպ իթտիկի կի- պի , գարըլար տախի , էրքէքէրտէն իւթիւն պիր հալ քէսպ իտէրէք , էր- քէքէր իլէ մէլայիքէրին արա եերլինտէ պիր մէվգը թութմագտա տըրլար , խիւլասայի քէլամ , էրքէքէր անճագ չիֆթճիլիքլէ մէշղուլ օլմաեա լաեըգ օ- լուպ , հալ պու քի գարըլար բաբասլըգ իթմէկէ , էսրարը թապիաթա վագըֆ օլմաեա , վէ բուհլար իլէ կէօրիւշիւպ գօնուշմագլըղա շայէսթէ տիրլէր , էվ- վէթ , էրքէքէր չալըշմալը , վէ գա- րըլար տախի սէվմէքիք նէ իտուկինի պիլմէլի տիրլէր , վէ էրքէքէր գապա իշլէր վէ գապա շէյլէր իլէ ուղրաշմալը , վէ գարըլար իսէ Ալլահ իլէ պէնիի ա- տէմ պէյնինտէ պիր վասըթա օլմալը տըրլար» տիմէքտէ տիր (1) :

(1) Սբիրիթիլմ տէնիլէն չու ադայիտի տինիյէնին , վագաա , պիլլճէ , կիւլմէյէ շա- եան պիր շէյ օլմատընտա շիւքէէ եօգ տուր , լաքին , էֆքեար սէրպէսիյէթի սայէսին-

ՉԻԳԱԿՕ, ԿԵՅԼԼԷՐ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

Ամերիգանըն Չիգակօ նամ եէնի վէ մէջհուր շէհրինտէ, մուսխիսէրէն վուգու պուլան եանդըն միւնասէպէթիյէ, զաղէթալարտա չօգ տէֆա զիքրի կէշմիշ իսէ տէ, հագգընտա հիշ պիր մալիւմաթ վիրիւմիշ օլմահըպ, հիքեայէսի վէ ահվալը հագըրէ վէ մազիյէսի իսէ, աշուրի մէրթէպէտէ տիգգաթ վէ միւթալաեա շահան օլտուգտան պաշգա, թիւրքիամըզ էհալիսի թէնպէլիլիինի վէ գուտրէթսիզլիյինի բէք րանա սուրէթտէ իսպաթ իյլէմէսիյլէ, պէլքի ազաճըգ իպրէթ ալմամըզ տախի մէմուլտէն պուլունտուղունտան, շէհրի մէզպուր հագգընտա եաղըլմըջ օլան պիր պէնտին թէրճէմէսիինի, միւֆիտ վէ միւնասիպ ատտ իտէրիզ:

«Աթլանթիգ տէնիզի գըբըլարընտա թէճէմմիւ իտէրէք, կիւնտէն կիւնէ իւլէրու կիթմէքտէ օլան էհալիլէրին թէ-

տէ, Ամերիգանըն տէյիւ եալընըզ էրքէքլէրինին, իլլա գատընլարընն տախի, հատտէն զիեատէ իլէրու կիտիպ վէ քէսպիքէմալէթ իյլէմէքտէ օլմասընը, մէզ քիւր կիւլէճէք մէզհէպ տախի իսպաթ իթմէքտէ տիր, զիրա, սահիհ ու զայրի սահիհ, պու մէրթէպէ եիւքսէք միւլահազա վէ թէֆէքքիւրլէր իթմէք, պահաղը խալը վէ պահաղը ազըլ իշի տէյիւ տիր:

Ամերիգատա տէրքեար օլան շու մէզհէպ վէ էֆքեար սէրպէսիյէթի, վէ պու գատար չօգ էֆքեար վէ մէզհէպ պուլունմասըտա աշիքեար կէօթէրմէքտէ տիր քի, պիզիմ էն ազըլըզ զանն իթտիկիմիզ ատամլար տախի, թիւրքիատա վէ էյրօպատա, պիր ճիհէթլէ, պու կիւնէ գատար չօգ եանըլմագտա տըրլար: շէօյլէ քի, էն պիւլիւք տիրլումաթլար տախի, պիր մէմալիք-

վաթթուն իթմէքտէ օլտուգլարը էեալէթլէրին էօթէլէրինտէ, վէ Ալէկանի վէ Բօշէօզ թապիր օլունան տաղլարըն արա եէրինտէ, պիր մըգտարը սիւրիւմիւշ վէ եախօտ իյլէնիլմիշ օլուպ, վէ պիր մըգտարը տախի հալաէ եապանի հալտէ օլարագ, էօյլէ կէնիշ օվալար վար տըր քի, պիր թարաֆտան պէտէվիյյէթ իպրագ իթտիկի հալտէ, տիկէր թարաֆտան տախի մէտէնիյյէթ իպրագ իթմէքտէ օլտուղունտան, պիր տճայիպ հալտէ կէօրիւնմէքտէ տիր:

Մահէլլի մէզպուրտա, տահտ եէնի իպնա գըլընմըջ էօյլէ շէհրլէր վար տըր քի, ճէտիտ-ինկիլթէրրա նամ էեալէթին թա մէրքէզլէրինտէ պուլունան միւլթէնա վէ միւլթէպէր շէհրլէրին պէրէքէթ վէ մամուրիյյէթինէ գարը մէյտան օգուեապիլմէքտէ տիրլէր: Մահալլի մէզպուրտէն պիրիսի օլան

տէ չօգ ճիւն միլլէթ վէ մէզհէպ պուլունմասընը, օ մէմալիք իշին մուզիրը վէ իտարէսի միւլքիլ պիր շէյ ատտ իթմէքտէ օլուպ, վէ Մէմալիքի մահրուսէյի շահանէյի վէ Ալըսթրիա վէ Բուսիա տէվլէթլէրինի տախի պունա պիր իսպաթ տէյի իպրագ իթմէքտէ տիրլէր, հալ պու քի րանա կէօրիւնմէքտէ տիր քի, Ամերիգատա պուլունտուղու գատար միլլէթ, վէ ճիւն, վէ մէզհէպ չօգլուղու հիշ պիր մէմալիքտէ պուլունմասըղը հալտէ, Ամերիգատա կէօրիւլտիւկիւ գատար կիւզէլ վէ գօլայ պիր խտարէ տախի հիշ պիր եէրտէ կէօրիւլմէքտէ տէյիւ տիր, վէ պու հիքմէթին տէ սէպէպի պաշգա պիր շէյ օլմահըպ, իլլա, օրատա, հէր ճիհէթլէ, վէ սահիհ սուրէթտէ, տիւշիւնմէք, եապմագ, վէ սէօյլէմէք սէրպէսիյյէթի պուլունմասը տըր:

եալընը Շիգալի շէհրինէ նազար գը-
 րընտըգտա , Պին Պիր կիճէ մասալարը-
 նըն ղարայիպ նէվինտէն օլան հալլէրի
 տէրխաթըր իտիլսէ ճայիզ տիր : Շէհրի
 մէզպուր քէնտի քիլիսէլէրի , մէտրէ-
 սէլէրի , էմրի թիճարէթի , վէ բօլիթի-
 գաճա հալլէրի իլէ քէսպի շէրէֆ իլլէ-
 մէքտէ տիր : Լիվէնվօրթ , Օմահա ,
 Տէնվէր վէ սայիր եիկիրմի գըթա դա-
 տար շէհրլէր այնի հալտէ պուլուն-
 մագտա , վէ Ամէրիգա էհալիսինէ մախ-
 սուս օլան ղայրէթ քէշլիք , իճատ իտի-
 ճիլիք , վէ եարատըճըլըգ բուհունու
 իպրազ իթմէքտէ տիրլէր :

Հէնուզ թարլարտա պուլունան
 մահսուլաթ եէթիշիր եէթիշմէզ , եօ-
 բուլմագ պիմէզ չիֆթճիլէր , տիկէր
 թարաֆտան եէնի թօհուլար էքմէյէ
 պաշլամագտա տըրլար : Նիչէ չիֆթճի-
 լէր , միւքէլլէֆ շէհրլէրի թէրք իտէ-
 րէք , վէ պէլլէրինէ պիրէր չիֆթճի
 պըշաղը սօգուպ , վէ էլլէրինէ տախի
 պիրէր պէլ վէ պիրէրտէ ըիվօլվըր աա-
 պանճասը ալարագ , օրալարա կէլմէք-
 տէ , վէ եէր իչինտէ պուլունան խա-
 ղինէլէրի չըգարմագ նիյէթիլլէ , օրա-
 ւարըն աթիզ էհալիսի օլուպ , վէ Գըր-
 մըզը-տէրիլի թապիր օլունան ետպա-
 նիլէրի գօվմագտա , վէ Նապանի թօր-
 րալարը , չալըշարագ , զիեատէսիլլէ
 մահսուլտար գըլմագտա տըրլար :

Օրալարըն թօրրագլարը նասըլ պի-
 քիր պիր հալտէ պուլունմագտա իսէ ,
 կէլէն էհալի տախի այնի հալտէ պու-
 լունմագտա տըր , չիւնքի , հիչ պիր պա-
 թըլ իթիգատ վէ հիչ պիր պապաման պէօ-
 լէ կէրտի-ճ լագըրտըլարը պօհունտու-
 բուղու ալթընտա պուլունմագտա տէ-
 յիլ տիրլէր : Հէր ատամ , հէր վէ թէք-
 միլ ճիհէթլէ պիրպիրինէ միւսավի հալ-

տէ պուլունմագտա տըր , չիւնքի մէզ-
 քիւր իգսիզ չաեըլլար վէ օլալարտա ,
 նէ սահիպ մէսնէտ վար տըր , նէ սահիպ
 սընըֆ վար տըր , վէ նէ տէ պիր միլ-
 լէթլիք իտտաասը վար տըր , իլլա օ-
 բատա հիւքմ իթմէքտէ օլան պաշլը-
 ճա շէյ , ագըլ իլէ չալըշմագլըգ տըր .
 վէ մահէլլի մէզպուրուն թապիլի հալ-
 լէրի , եանի կէնիլլիլի , ազամէթի , պաղ
 վէ պաղչէ վէ թարլարըն եէնիլլիլի
 վէ սուսլուղու տախի , ատամա սէր-
 պէսիլլէթէ տայիր պիր արզու վէ մու-
 հապպէթ , վէ պիհուտէ ֆարգլարճա
 նէֆրէթ , վէ չալըշմագ հագգընտա
 հիւքմէթ վէ ղայրէթ տուլղուսու վիր-
 մէքտէ տիր :

Էօլլէ պիր եէրտէ պուլունան էհա-
 լինին , ագըլ ճիհէթիլլէ բէք գօլայ վէ
 բէք չարուգ սուրէթտէ պիւլիւք մէն-
 զիլ ալըպ , վէ սայիր ճիվարլարընտա
 պուլունան էհալլէր իւզէրինէ տախի
 պիւլիւք թէէսսիր բէյտա իտէճէքլէ-
 րինտէ շիւրհէ եօգ տուր : Ամէրիգանըն
 պու եէնի գըթասը հագգընտա , պիր
 թէսավիուր ալընմագ իչին , մահէլլի
 մէզպուրուն պաշլանիլըք իլէ , իպրաղ
 իլլէտիլի թէգատախմէ տիզգաթ օ-
 լունտա ճայիզ տիր : Ամէրիգանըն պու
 թարաֆլարը օլգատար վասի տիրլէր
 քի , եալընըլ Օրէկօն , ինիլլիթէրրատան
 կէնիշ օլտուղու կիպի , թէքսաս տախի
 Ֆրանսատան , վէ Գալիֆօրնիա իսբան-
 եատան կէնիշ տիր . վէ Ալէկանիպ տաղ-
 ւարը իլէ Քօշէօլ տաղլարը արա եէրին-
 տէն կէշմէքտէ օլան , վէ էմրի թիճա-
 րէթ վէ սանաթլարա գօլայլըգ վիրէն
 չայրտըն վէ բրմագլարըն ուղունուղու
 եէտի պին սասթլըգ մէսաֆէտէ տիր .
 վէ իւզէրլէրինտէ գաեղըլար վէ կէմի-
 լէր իչէյէպիլիլլէր : վէ պուրալարտա

իւշ տէօրթ Լիւզ միլեօն էհալի էքիւպ
պիչէրէք բէք ալէա սըղընըպ կէշինէ-
պիլիւր :

Ամէրիգա էհալիսինին արղու վէ
նիյեթի , օրալարը քեաֆֆէթէն մա-
մուր վէ ապաա գըլմագ տըր , վէ օլ
տէրէճէ զայրէթ վէ քիւսթաիլըգ սա-
հիպի տիրէր քի , Ֆիլվագըտա միւրատ-
լարընը իճրա իտէպիլէճէքլէր տիր , գի-
րա , պիզիմ իիթիեար Էվրօպա էհալի-
սինէ պէնզէմէտիքլէրինտէն , օնլար օ-
սանմագ վէ եօրուլմագ նէ տիր պիլմէք-
տէ տէյիլ տիրլէր : Էվրօպա էհալիսինին
բէյ տէր բէյ Ամէրիգաեա հիճրէթ իյ-
լէմէքտէ օլմասընտան , պիր կիւն բօլի-
թիգաճա տախի պիւյիւք պիր թէպէտ-
տիւլաթ հասըլ օլաճագտըր : Ամէրիգա-
նըն պու գըթա սը , վագաա , հէնուզ
չօճուգ հալինտէ պուլունտուղունտան ,
ճէտիտ—ինկիլթէրրա էեալէթլէրինին
թուլթտուղու թարիգլէրէ սիւլուք իթ-
մէքտէտիր , լաքին , ազ վագըթտան քէն-
տիսի տախի պիր էեալէթ վէ պիր հիւ-
քիւմէթ սահիպի օլաճագ տըր : Հաթ-
թա , պագըլարըն էֆքեարընա նէզա-
րէն , օրալարը օլ գատար քէսպի մա-
մուրիյէթ իտէճէք տիր քի , իհթիմալ
տիր ազ վագըթտան , Միւճթէմէայի Ա-
մէրիգա ճիւմհուրիյէթի հիւքիւմէթի ,
քէնտի հէյեթթի հիւքիւմէթինի Վա-
շինկլթընտան գալտըրարագ , մահէլլի
մէզպուրա նագլ իթմէքլիկի , տահազի-
եատէ միւնաոսիպ աստ իտէճէք տիր :

Միւրատըմըզ Ամէրիգանըն , զէմանը
աթիգին Մինէրլա նամ իլահէսի կի-
պի , հէր ճիհէթլէ պէր քէմալ օլարագ
տօղուպ մէյտանէ կէլմիշ օլան շէհր-
լէրինտէն պահս իթմէք օլմատըղըն-
տան , վէ Շիգալի շէհրի իսէ , ճիւմէ-
սի հագգընտա պիր իլի իպրէթ սաեըլ-

մագլըզա լաեըգ պուլունտուղունտան,
Ամէրիգալըլարըն պատիի շէրէֆ ու իֆ-
թիխարը օլան տիրայէթ ու գապիլիյէ-
թինի իպրագ նիյէթիլէ , եալընըզ շէհ-
րի մէզպուրուն նագընը իթմէքլիկի
քեաֆի աստ իտէրիզ : Շիգալիօտա զա-
յէթ ճէսիմ էպնիլէր , վէղայէթ կիւ-
զէլ եօլլար վէ մէքթէպլէր վար տըր , վէ
պունլարըն քեաֆֆէսիտէ բէք ազ
միւտտէթ զարֆընտա մէյտանէ կէլ-
միշլէրտիր : Վէ էհալինին զէնկիլիկի
կիւնտէն կիւնէ թէքէսաիւր պուլմուշ
տուր :

Շիգալի շէհրինին թէմէլի , պու-
ասըմըզըն պաշլանկըճընտա գօնուլ-
մուշ տուր , լաքին , շիմտիքի հալի իլէ օլ
վագըթքի հալի պէյնինտէ , եէր իլէ
կիւնէշ պէյնինտէ պուլունտան ֆարգ-
գատար ֆարգ վար տըր :

1832 սէնէսինտէ , մահէլլի մէզպուր-
տա եալընըզ պիր ասկէր գարաղօլլա-
նէսի իլէ օն իքի գըթա տախի խանէ ,
վէ պիրտէ աղաճ քէօքլէրինտէն եա-
բըլմա գուլէ , վէ եապանիլէրէ պիր նէ-
վի իշրէթ վէ սիւահ սաթըճը իքի իւշ
գըթա բէք ասի տիւքքեանլար պու-
լունմագտա օլուպ , վէ եապանիլէր օ-
րաեա քիւրքիւք հայվանաթ տէրիսի
կէթիլիպ սաթմագտա օլտուգլարըն-
տան , պաշլըճա մէզքիւր ախզ ու իթա
իշին պիր մէրքէզ սաեբըլմագտա իտի :

1833 տէ պիր թագըմ մէհաճիլլէր
կիթմէյէ պաշլամըշ , վէ սէնէ թէքմիլ
օլմագտան էվլէլ ֆամիլեա էլլիյէ տօլ-
մուշ , վէ եապանի գըրլարտա եօլլար
աշմաեա , մըսըր պուլտայը էքմէեէ ,
վէ պաղշէլէր եարմաեա պաշլամըլար
տըր :

Էօյլէ պիր վասի մահէլլ օրթա-
սընտա , եալընըզ էլլի ֆամիլեա պու-

լունտուղունտան, կէօրէնլէր, պուլունտուգլարը եէր իշին, հէմ քէնտիլէր վէ հէմտէ եապանիլէր, եանի եէրլիլէր իշին քեաֆի տիր տէյի գբեաս իտէրլէր իտի, հալ պու քի մէրգուման չիֆթճիլէր էօյլէ տիւշիւնմէյիպ, իլլա ուզաղը կէօրտիւքլէրինտէն, 1834 սէնէսի սեպտ. աերնտա, օրաեա թօրլանան եէտի պին նէֆէր գատար եապանիլէրտէն, պիր թագբմ ուճուղ մալլէր վիրէրէք, էլլէրինտէն, չամչարչբսը տէօրթ պէշ պին սաաթլըգ մէսաֆէտէ արսալարը գարչբբգ ալմըլլար, եանի թրրամբա իյլէմիշէր տիր. վէ պու ախզ ու իթաեա պիրտէ շարթ պէեան իյլէմիշէր տիր, շէօյլէ քի, մէրգուման եապանիլէր, օլ ճիվարլարը թէրք իտէրէք, զարպ թարաֆլարընա սոլրու պըրագբպ կիտէճէքլէրինտէն, արատան պիր հաֆթա կէշտիքտէ, հէր պիրինէ տէօրտէր էօքիւզ գօշուլմուշ գբրգ գբթա արապաեա, չանագ շէօմլէք, վէ չուլտան բաչավրատան իպարէթ պուլունան էշեալարըյա չօճուգլարընը եիւքլէտիպ, վէ էրքէք վէ գարըլար եաեա եէօրիւեէրէք, չբգբպ կիթմիշէր տիր. վէ պուլար թէրք իթտիքլէրի հուտուտտան տիշարը չբգմագ իշին, պիր պաշտան տիկէր պաշա գբրգ կիւնլիւք եօլ եէօրիւմիւշէր տիր: Հալ պու քի պու կիւնքի կիւն Շիգափօեու կէօրէն հիշ պիր ատամ, տէյիլ ինանմագ, խաթրընտան պիլէ կէշիւմէզ քի օթուզ սէնէ մուգատտէմ, օրասը պիր թագբմ եապանիլէրին թօրրաղը վէ վաթանը օլմուշ օլտուն:

Եապանիլէր կիտէրլէր, վէ կէրչի Ամէրիգալըլար եէրէ սահիպ օլուրլար իսէ տէ, պու գատար իլէ իշ պիթմիշ օլմագ, չիւնքի, օրալարըն իսքեան ի-

տիլիր պիր հալ քէսպ իթմէսի իշին? տահա չօգ զահմէթլէր շէքիւմէսի իգթիգա իտէր, Միշիկան գբբսը թարաֆընտա պուլունան չաեբրլըգլար, կէօլտէն եիւքսէք պիր մէվգբտա պուլունմատըգլարընտան, իլք տէֆա օրալարընը պլլէտիքլէրինտէ, ալթընտան էօյլէ չամուրլար մէյտանէ չբգմըշ տըր քի, պիր ազ եաղմուր կէլտիկինտէ պիր տէնիզ, վէ պիրագ կիւնէշ կէօրտիւկիւնտէ տախի պիր գում օվասը հալի քէսպ իթմէկէ պաշամբշ տըր: Շէօյլէ քի, եաղմուրլար մէվսիմինտէ, շէհրի մէզպուրուէն սօգագլարընը քեամիլէն սու պաստըղընտան, հէր քէս կէօլ իլինտէն կէշէր կիպի կէշմէկէ մէճպուր օլտուգլարը կիպի, աթլար տախի կէշտիքլէրինտէ, սուլար գարընլարընա գատար չբգմագտա պուլունմուշ տուր: Պու հալտէ, էմրի զիրաաթըն իլէրու կիտիպ ուեաճաղը մէմուլտէն կէօրիւնմէտիկի շէօյլէ տուրսուն, շէհրի մէզպուր տախի քէնտիսի իշին էքսիլէն զէխայիրի, մէզքիւր կէօլիւն շարգ թարաֆը գբբլարընտան ճէլպէ մէճպուր օլմուշ տուր:

Իյի էմմա, մէրգուման մէհաճիրլէր, նէ սէպէպէ մէպնի կիտիպ տէ մէզքիւր միւնասէպէթսիզ պիր մահէլլի շէհր եարմագլըղա չբբշմբշլար, վէ նէ սէպէպէ մէպնի հէր մէվանիյէ գարչը գօեարագ շու միւրատլարը հուսուլինէ իւմիտվար պուլունմուշլար տըր, պուտա սէպէպսիզ տէյիլ տիր, շէօյլէ քի, Շիգափօեու իպնա իթտիքլէրի մահէլլտէ, Միշիկան կէօլիւ սուլարը վուրա վուրա 150 արչըն էնիւտէ, վէ 1800 արչըն պօեուտա պիր լիման աշտըգլարընտան, վէ պու լիման իքի գօլ օլարագ, եանի պիրիսի շիմալ վէ տիկէրի ճէնու-

պէ տօյրու օվա թարափընա իլերուլէ-
մէքտէ օլտուղունտան , վէ էօյլէ պիր
լիման տէրունինտէ կէմիլէր վէ գաեբգ-
լար քէմալ մէրթէպէ էմնիյէթ վէ րա-
հաթ իւղրէ պուլունահագլարընտան ,
հալկլէ ուղաղը կէօրէրէք , եանի ալ
վագըթտան օրասընըն պիր ազիմ մէմ-
լէքէթ օլաճաղըն տէրք իթտիքլէրին-
տէն , օրասընը միւնասիպ կէօրմիւլէր
տիր : Մէղքիւր լիմանտա պիւլիւք թէք-
նէլէր սըղընապիլտի քտէն պաչգա , ի-
քի թարափը , պօեունա , օն սաաթլըգ
մէսաֆէտէ , սըրա իլէ հարման եերլէ-
րի , մաղաղալար , վէ գալաֆաթ եեր-
լէրի եարըլմագլըղա տախի գօլայլըգ
վէ միւնասէպէթ պուլունմագտա օլ-
տուղունտան , Ամէրիգա կէօյլէրինէ
պիր մէրքէզ օլաճաղըն ֆէհմ իթմիլէր
իպէ տէ , պու ճիւմլէ իլէ տախի , օլ-
վագըթլարտա , սայիր մա՛հէլլէրէ նիս-
պէթլէ , ուֆաճըգ վէ էհէմմիլյէթ ճի-
հէթիլլէ տէօրաիւնճիւ վէ եախօտ պէ-
չինճի տէրէճէտէ պուլունմուչ տուր :

Շիգակօ էհալիսի , էվվէլ էմիրտէ ,
պիրազ էօքիւզ էթի սալամօրասը եա-
բարագ , պաչգա մահէլլէրէ կէօնտէր-
մէկէ , վէ պունունլա թիճարէթէ պաչ-
լամըլ տըր . վէ 1839 սէնէսինտէ մէզ-
քիւր թիճարէթի ազաճըգ իլերու կէօ-
թիւրաիւքլէրինտէն , իւչ պին պաչ
հայվան քէսիպ վէ թուղլամըլլար , վէ
կէօթիւրիւպ սաթմըլլար տըր : Պու ա-
րատա թիւճճարտան պիրիսի Շիգակօ-
տա պիրտէ զախիրէճի մաղաղասը աչ-
մագլըգ քիւսթախլըղընը տիւչիւնմիւլչ
օլտուղունտան , թա իչէրիլէրտէն , հէր
սէնէ զախիրէ կէլմէյէ պաչլամըլ տըր :
լաքին , ֆէնալըգ շունտա տըր քի , զա-
խիրէ կէլմէ ալլարը , եաղմուրլար այ-
լարընա թէսասաիւֆ իթտիկիւնտէն , էօ-

քիւզ արապալարը ուղագ ուղագ հօլ-
լարտան կէլմէք իչին , բէք պիւլիւք
կիւճիւքլէր շէքիպ վէ շամուրլարա միւ-
լէմմա օլտուղտան պաչգա , Շիգակօ
չէհրինէ վասըլ օլտուղլարընտա իսէ ,
տահա զիեատէ պաթաղլարա տալ-
մագտա , պիրպիրինի գարչըլամագտա ,
պիրպիրինէ շաթմագտա , վէ թարիֆ-
տէն միւսթաղնի պիր նիգամսըղլըլը
մուճիպ օլմագտա իտիլէր :

Օլ կիւնլէրտէ , շէհրի մէզպուրտէ
պիւլիւք պիր ալթիւսթիւք բէյտա
օլմագտա օլուպ , հէր քէսին եօլլարը
գարանմագտա , պաչտան աեաղա գա-
տար շամուրլարա պաթմագտա , վէ ա-
րապալար կէչտիքտէն սօնրա տախի ,
թէքէրլէքլէրին աչտըղլարը շուգուր-
լար իւղէրինտէն թահլթալար աթարագ
կէչմէկէ մէճպուր օլմագտա իտիլէր .
վէլհասըլ , պու կիւնքի կիւն , կէօլլէր
սուլթանը օլան պիր կէօլ , պունտան
եալընըզ օթուղ սէնէ էվվէլ , էօյլէ
պիր սէֆիլ վէ մէքրուհ հալտէ պու-
լունմուչ տուր (1) :

(1) ՀայրՓ քի , Ամէրիգա կէօյլէրինտէ
պուլունուպաա , պունտան օթուղ սէնէ էվ-
վէլ , շու հալտէ իտի տէյի հիքեայէ իտիլէն
պիր մէմլէքէթին մէզքիւր հալի , հալէա պու
կիւն վէ պու սաաթ , պիւթիւն թիւրքիա-
մըղտա մէվճուտ օլտուղտան պաչգա , նէֆ-
սի Խսթանպօլ կիպի պիր բայիթախթըմըգ-
տա տախի մէվճուտ օլտուղունտան , տէ-
յիլ առի սօգաղլարըմըղտա , իլլա Պէյօլ-
լու ճատտէմիպտէ , վէ շարչըլարըմըղ իչին-
տէ տախի էօքիւզ արապալարը կէօրիւլ-
մէքտէ , վէ հէլէ շամուրլուղ ճիհէթիլլէ ,
հէր կիւն շէքմէքտէ օլտուղունմուղ բիպիք ,
թարիֆէ հաճաթ օլմանտան պիր տէրէճէտէ
պուլունմագտա տըր . վէ պունուն սէպէպի-
տէ պաչգա պիր շէյ օլմանըպ , իլլա թէն-
պէլլիլմիլ , վէ անճագ պու բիս վէ մուր-
տար էօրիէ լաեբգ օլմանըլ տըր :

Էվվեթ, մահէլլի մեղպուր պու հաւ-
տէ պուլունմագտա օլուպ, վէ կիտէն
եօլնուլար հէման պիր սաաթ էվվէլ
թէրք իթմէկէ չարչմագտա իքէն, պու
կիւնքի կիւն Ամէրիգանքն զէնկիւնլիք-
տէ վէ մամուրիյէթ ճիհէթիլէ պայիսի
իֆիթիսար վէ դուրուրու օլմագտատըր:

Ամէրիգա էնդիլերինի, եանի էհալի-
սինի, հիչ պիր կիւնլիւք գօրգուտուպ
վէ ղայրէթիսի քէսէպիլմէքտէ տէյիլ
տիր, չիւնքի Ամէրիգալը օլան, ասլա
չու «միւնքին տէյիլ տիր» լուղէթինի
լիսանքնա ալմամագլըղա ալըմալը տըր,
վէ, պու լուղէթ, Ամէրիգալըլար իչին
տէյիլ տիր, տիմէլի տիր: Շիգակօ շէհ-
րինին մամուրիյէթի իչին իքի շէյլա-
ղըմիտի, եանի գարա վէ սու ճիհէ-
թիլէ եօլար բէյտա իթմէքլիք. իմտի
չէհրի մէղպուրուն գանալընը իլլինօա
վէ Միտիսիբէ չայլարըլա պիրլէշտիր-
մէքլիկի տիւչիւնտիւքլէրինտէն, 1836
սէնէսինտէ պաշլամըլար, վէ 1848 սէ-
նէսինտէ պիթիլմիլէր տիր:

Մէղքիւր գանալըն աչըմասըլա,
մէրգուման չիֆթճիլէր իչին եէնի պիր
ասր աչըմըլ տըր, չիւնքի, Ղարպ թա-
րաֆընըն միւնպիթ չայըրլարընը սիւ-
րիւպ նատաս իտէրէք հուսուլէ կէթիր-
տիքլէրի զէխայրի, հայվանաթը վէ
օթլարը, գօլայլըգլա Շիգակօտա նազլ
իլէ, օրատան տախի կէօլլէր մարիֆէ-
թիլէ, Աթլանթիգ տէնիզի գըբըլարը-
նա, վէ հաթթա, էվրօպաեա տախի
կէօնտէրէպիլմէկէ պաշլամըլար տըր:
վէ տէմիր եօլար իճատը, մէրգումա-
նըն շու թէչէպպիւսաթ վէ շու ղայրէ-
թինի տահա զիեատէ արթըրմըլ տըր:
Գանալ պիթտիքտէն պիր սէնէ սօնրա,
եանի 1849 սէնէսինտէ, գարա վարօր-
արընըն ըսլըգլարը տախի իչիտիլմէյէ

պաշլամըլ տըր (1): Էվվէլ էմիրտէ իւչ
սաաթլըգ մէսաֆէյէ տէմիր եօլ եար-
մըլար, վէ պիւլիւք ֆայիտէ վէ մու-
հասսէնաթընը պիլտիքլէրինտէն, վէ
կէօրտիւքլէրինտէն, մահէլլի մեղպու-
րու պիր զէնկիւնլիք մէրքէզի եարմագ-
միւրատ վէ արզուսիլէ, շէհրի մէղ-
պգրտան գըրլարըն վէ չայըրլարըն հէր
թարաֆընա տախի, տէմիր եօլ շիւպէ-
լէրի աչմագլըղը տիւչիւնմիւլէր, վէ
իճրասընա միւպաշէրէթ իլլէմիլլէր տիր.
վէ պու տա թէհաճճիւպ իտէճէք պիր
չէյ տէյիլ տիր, չիւնքի Գիւնէնի վէ
Գիւնէնի Գիւնէնի Գիւնէնի Գիւնէնի Գիւնէնի
օլն էօլլէ պիր էհալիսինի, հէր տիւչիւն-
տիւկիւնիւ անինտէ իճրա իտէճէկիւնտէ
չիւրհէ եօզ տղար, Հէր մահէլլին էհա-
լիսի, օրաճա քէնտի մէնֆաաթընը պաշ-
գասընտան զիեատէ թանքըպ, վէ պաշ-
գասընտան զիեատէ ղայրէթ վէ էհլի-
եթ իւզրէ չալըջաճաղընտան (2), պուն-
լար տախի քիմսէ թարաֆընտան միւ-

(1) Ամէրիգալը չիֆթճիլէր Ալահըն գըր-
լարընտա պիլէ պունտան եիկիրփի իքի սէ-
նէ էվվէլ տէմիր եօլարը եարմըլար իքէն,
պիլ իսէ, բայիթախթլար սուլթանընտա,
հէնուզ պիր արըն պօեուստանէ պիր գա-
նալ աչըպ վէ նէ տէ պիր տէմիր եօլ եա-
բապիլմիլի պիր, վէ պիր սէնէտէն պէրու
կէօրմէքտէ օլտուղումուզ Չէքմէճէ տէմիր
եօլու իլէ, պիր գաշ այտան պէրու պիլմէք
տէ օլտուղումուզ շու սէֆիլ թըրամիլլարա
տախի, պէրէքթ Վիրսին քի, էվրօպալըլար
հիմմէթիլէ նայիլ օլմագտաեղը:

(2) Թիւրքիամըղտա, էհալիլմիլ հէր շէ-
յի հիւքիւմէթտէն պէքլմէքտէ, վէ հիւ-
քիւմէթ տախի հէր շէյէ գարըմագտա օլ-
տուղումտան, միւրատ օլունան հիչ պիր
խալահաթ լանըգըլա կէօրիւլէմէմէքտէ տիր
վէ կէօրիւլէմէյէճէք տիր, զիրա, սիւլուք
օլունան մէսլէք եանլըլ տըր:

տախելէ վէ միւսմանաթ կէօրմէքսի-
ղին , անճագ քէնտի մէնփաաթլարընը
քէնտիլէր տիւչիւնմիւչլէր վէ քէնտիլէր
էզճան ու տիւ չարըմըլար տըր :

Արատան օնպէչ սէնէ կէչէր կէչմէզ .
Շիգակօնուն էթրաֆընտա իւչ պին սա-
աթլըգ ուզունլուզունտա տէմիր եօլ-
լար եաբըլտըղը , վէ Շարգ վէ Շիմալ
թարաֆլարը պազը մէրքէզլէրիլէ իի-
թիլաթ բէյտա օլարագ , Ղարպ թա-
րաֆընըն հէր նէվի զէնկինլիքլէրինին
օրաեա ագմաեա պաչլատըղը կէօրիւ-
մէեէ պաչլամըլ տըր , իլինօա էեալէ-
թինտէ հիչ պիր չիֆթիլիք եօգ տուր
քի , ուզագլըղը պիր տէմիր եօլ մէրքէ-
զինտէն օնպէչ սաաթլըգ մէսաֆէտէն
զիեատէ օլուն , շէօլէ քի , բէք չօգ-
լարը բէք եագըն օլտուգլարընտան ,
իւսթ իւսթէ իքիչէր սաաթլըգ մէսաֆէ-
լէրի պուլունտուղու անչաչըլմըլ տըր (1) :

Մէզքիւր տէմիր եօլլար սայէսին .

(1) Թիւրքիամըզտա իսէ քեամիլէն պու-
նուն զըտար տըր , չիֆթիլիքլէրիմիզէ տէ-
միր եօլլար պուլունմասընտան վազ կէչտիք ,
պիրէր տիւչ ինէք արապասը եօլլարը պիւլէ
եօգ տուր , չիֆթիլիքլէրիմիզտէն վազ կէչ-
տիք , քէօլէրիմիզէ վէ գասապալարըմըզա
կիտիմէք իչին պիւլէ պիրէր գալտըրըմ եօգ
տուր , վէ քէօլէրիմիզտէն վէ գասապալա-
րըմըզտան վազ կէչտիք , շէհիլիքլէրիմիզ պի-
լէ պիր պիրլէրիլէ պիրէր եօլ իլէ իլիթի-
լաթ իւզրէ պուլունմազտա տէյիլ տիրլէր ,
վէ շէհիլիքլէրիմիզտէն տախի վազ կէչտիք ,
բայիթաթլըմըզտա վէ բօսթա եօլլարըմըզ-
տա պիլէ ատամ էէօրիւմէյէ լաեըգ պիրէր
գալտըրըմ պուլունմազտա տէյիլ տիր . իմ-
տի , պու հարտէ օլտուղումուզ մէյտանտա
իքէն , նաֆիլէ եէրտէ գապահաթլըղը
Սլաչ վէ եաթօտ Շէյթան իւզէրինէ աթա-
րագ , կիւնտէն կիւնէ ֆաղըրըգ վէ սէ-
ֆիլիք բէնչէսինէ տիւչմէմիզտէն թէչէրքի
թիմէյիլիմ :

տէ , միլեօնլարճա էպըր (1) արագիլէր
չիֆթիլիլէ գուլլանըլարագ , հիսապ-
սըզ մահսուլտըր ալընմաեա պաչլամըլ
տըր (2) :

Վէլհասըլ Շիգակօ քչ սէնէ զարֆըն-
տա պիւլիւք իչլէրէ էլ աթմըչ , վէ պիւ-
չիւք սէրվէթ վէ մամուրիլիլէթ բէյտա
իլլէմիչ տիր . Շէօլէ քի , 1838 սէնէսին-
տէ , անճագ 2808 լէր (3) զախիրէ չը-
գարմըլ իքէն , 1855 սէնէսինտէ իսէ 416
միլեօն լէր , վէ 1867 տէ տախի 2160 միլ-
եօն լիթրա զէխայիր չըգարմըլ տըր քի ,
չիմտիլէ գատար այնի նիսպէթլէ տահա
զիեատէ չըգարմըլ օլաճագը իհիթիմալի
գավիտէն տիր : Միչիկան չայը էվլէլ-
լէրի սիւքիւնէթ իւզրէ օլուպ , վէ եա-
լընըզ Հինտիլէր քիւրէքլէրիլէ գարըչ-
տըրըլմագտա իքէն , սըրա սըրա թէք-
նէլէր , եանի շէքտիրմէլէր , վէ իքիչէր
իւչէր տիրէքի կէմիլէր վէ վարօրլար
հէֆլ իլլէմէկէ պաչլատըղընտան , 220,
000 թօնէլաթա եիւքիւք թէքնէլէր , վէ
10 պին նէֆէր կէմիլիլէր կէլիպ կիթ-
մէքտէ պուլունմուչլար տըր :

Ինսանա , ազլընը զայ իթտիրիճի
տէրէճէտէ քէսրէթ իւզրէ , շէհրի մէզ-
պուրա կէլմէքտէ օլան մէզքիւր զա-

(1) Չաիչարը օն պին մթրօ արագիլէյ
պիր էթմար տէնիլիր :

(2) Թիւրքիամըզտա իսէ եօլլար պու-
լունմատըղընտան , մուզայիրի օլարագ , մի-
լիօնլար քէրրի միլիօն տէօնիւմ արազիլէր ,
էօլէ մուսթթալ պիր հարտէ գալմագտա
օլտուգտան պաչգա , չըգմըլ օլան մահսու-
լաթմըզ տախի հէր եէրէ նագլ իտիլէմէ-
տիլիլինտէն , պիլտէ , հէր շէյի էճնէպիտէն
ալմաեա միւհթամ պուլունմազտաեըզ :

(3) Պիր լիթրա , պիր էօլիւ տիւր քի ,
էնի , ալյու վէ տէրինլիլի , պիր մէթրօ-
նուն օնտա պիր լայընա մուսապի տիր :

խորհելէր , կերչի տաղլար կիպի եղբւր-
 մադտա տըրլար , լաքին , էհալինին
 չէվիքիկի , իշկիւզարլըբ վէ թիւճճար-
 լըբ էօյլէ պիր մէրթէպէյէ վասըլ օլ-
 մուշ տուր , վէ օլ գատար գօլայլըբ-
 լար պուլմուշար տըր քի , էհալի մէգ-
 քիւր զէլսայիրին կէլիպ կիթմէսինի
 պիլէ , սայրի կէօրմէքտէ տէյիլ տիր ,
 չէօյլէ քի , էկէր էճնէպիտէն պիրիսի
 պիր այ Շիգակօտա միւսաֆիր գալա-
 ճագ օլսա , մէգքիւր զախիրէճէ կէչ-
 մէքտէ օլան օլ ճէսիմ ախղու իթանըն
 ֆէհմինէ պիլէ վարամամագտա տըր :
 Շէհրի մէգպուր բիշկեհաննտա պօեու-
 նա եարբըլճ օլան իլէր , եանի իսկէ-
 լէլէրտէ եէթմիշ պէշ գըթա գուվվէթլի
 մաքինալար գուրուլմուշ օլտուղուն-
 տան , կէմիլէր վէ եախօտ տէմիր եօլ-
 լար Քիլարը եանի արապալարը կէլիր
 կէլմէգ , մէգքիւր մաքինալար չէքիպ
 սիւբիւրմէքտէ , վէ գօճա գօճա սան-
 տըղլարլա , ագտարմա օլուսաճագ կէ-
 միլէրէ վէ անպարլարա նագլ իթտիրիւ-
 մէքտէ տիրլէր . վէ մէգքիւր մաքինա-
 լար վաբօրլար իլէ իշլէմէքտէ օլտուղ-
 լարընտան , պինլէրճէ քիլէ զախիրէլէ-
 րի , եալընըգ պիր գաշ տագըգա գար-
 ֆընտա , պիր մահէլլտէն տիկէր պիր
 մահէլլէ պօշալթմագտա տըրլար :

կերչի Շիգակօ չէհրի էհալիսի , եա-
 լընըգ օթուղ սէնէ զարֆընտա , էմրի
 զիրաաթ վէ էմրի թիճարէթ պապըն-
 տա , միլիօն քէրրէ թէգատտիւմ իլէ-
 միշ , վէ իշլէրիտահա զիտտտէ գօլայ-
 լաշտըրըպ , վէ մէսարիֆաթը էքսիլթ-
 միշ տիր , լաքին , հուսուլէ կէլէն վէ
 տէրանպար օլան պուղտայլար բէքչօք
 եէր թութմագտա օլտուղլարընտան ,
 ազ եէր թութտուրարագ , վէ եախօտ
 ազ նապուլուն վիրէրէք , այնի թիճարէ-

թի չըգարմագլըբ տախի տիւշիւնմիւշ-
 լէր , վէ միւրատ իյլէմիշլէր տիր :

Իմի իտարէ տէնիլէն իմի բէք իյի
 պիլէն ագըլըբ զաթըն պիրիսի պիր կիւն ,
 իկէր օն վէ եախօտ օն իքի չուվալ Մը-
 սըր պուղտայլընը , եալընըգ պիր ֆըբ
 իշինէ սըղտըրարագ նագլ իթմէք իս-
 թէր իսէնիզ , օնտանտա գօլայ պիր չէյ
 եօգ տուր , մէգքիւր պուղտայլարը հայ-
 վան էթինէ թէպտիլ իթմէլիսինիզ ,
 մէսէլա , պիր ըէս տօմուղ տիմէք նէ՞
 տիմէք տիր , մէկէրչի տէօրթ աեագլը
 օն եա օն իքի չուվալ պուղտայլ տիմէք
 տէյիլ միտիր , մէսէլա , տօմուղ պուղ-
 տայը եէր էթ օլուր , վէ ինսանտա տօ-
 մուղու եէր , իմտի , էօթէյէ պէրույէ
 զախիրէ նագլ իթմէքտէն իւէ , անըն ի-
 լէ տօմուղ պէսլէմէլի , վէ տօմուղուն
 էթինի նագլ իյլէմէլիսինիզ» տէյի նա-
 պիհաթ վիրմիշ տիր :

Պագիրկեանլար մէրգուլուն նասի-
 հաթընը միւֆիտ կէօրտիւքլէրինտէն ,
 տօմուղ բասթըրմասը եաբտըրմագլըլա
 գարար վիրմիշլէր , վէ տէրագապ պիւ-
 յիւք թէչէպպիւսաթա պաշլամըշլար ,
 վէ եալընըգ իւշ մահ զարֆընտա , Շիգա-
 կօտան մահալլի սայիրէյէ , տօղուղ
 եիւզ պին տօմուղու բասթըրմա եաբ-
 տըրարագ կէօնտէրմիշլէր տիր : Պու
 եէնի թիճարէթ գաբուսու աշըտըղըն-
 տա , էօյլէ պիր եէնի մէմլէքէթտէ , հա-
 լիլլէ եէնիտէն իշճիլէր պուլմագլըբ
 կիւճլիկիւ մէյտանէ կէլմիշ տիր . չիւն-
 քի , հէր քէս զաթէն չիֆթ վէ չըպու-
 ղուլա մէշղուլ պուլունմուշ տուր , լա-
 քին , Շիգակօ էհալիսի , պուղտայլա-
 րըն էլէնմէսի վէ նագլ իտիլմէսի ի-
 չին , էնվայի թարիգլէր վէ գօլայլըբլար
 տիւշիւնտիւկիւ կիպի , պուլսուսուստա
 տախի , նիչէ թարիգլէր իլէ գօլայլըբ-

լար տիւշիւնիւպ , վէ էնվայի ալէթլէր վէ մաքինալար իճատ իյլէտիքլէրինտէն , մէղքիւր իշ իշին գուրտուգլարը բասթըրմա Փապրիգալարընտա 50շէր քիշի իշլէմէքտէ , վէ սասթ կիպի նիղամընտա օլարագ , իշլէր իլէրու կիթմէքտէ օլտուղունտան , սիւրիւ սիւրիւ տօմուզլար , Փապրիգալարըն պիր գարուսունտան կիրէրէք պօղաղլանտըրտան սօնրա մաքինալարա վիրիլմէքտէ , վէ մաքինալար մարիֆէթիլլէ տախի բարչալանմագտա , բասթըրմա վէ սասթիւր շէյ օլաճագ օլան բարչալարը այրըմագտա , իգթիգա օլան շէյլէրի գօնուլմագտա , թուղլանմագտա , ֆըչըլարա իսթիֆի իտիլմէքտէ , վէ Փապրիգանըն տիկէր գարուսունտան , պիր գաչ տագըգա զարֆընտա կիտէճէկի կէմիլէրէ վէ եախօտ արագալարա նագլ օլունմագտա տըր , շէօյլէ քի , իշլէր եըտըրըմ չաբուգլուղունտա մէվգըի իճրայէ գօնուլմագտա օլտուղունտան , տամ պաշընա պիր տագըգատա իւշ տօմուղ տիւշմէքտէ , վէ տիմէք տիր քի , էլլի ատամ իլէ տագըգատա եիւղ էլլի ըէս տօմուղ բասթըրմա վէ սասթիւր եարըլպ եօլա չըգարըլմագտա տըր : Մէղքիւր Փապրիգալարտա կիւնտէ օն սասթ իշլէմէքատէթտէն օլտուղունտան պէհէր Փապրիգատա , հալիլլէ կիւնտէ օթուղ պին ըէս տօմուղ քէսիլմէքտէ , վէ բասթըրմա իտիլմէքտէ տիր :

Շէհիրտէն պիր սասթլըգ մէսաֆէտէ օլան հայվանաթ պաղար եէրի իլէ Ամէրիգա մէմլէքէթլէրի ըէհպէր քիթապլարընտան պիրիսինին , տիւնեանըն էն պիւլիւք Գարա-սըղըր-շէհրի թէսմիլլէ իլլէտիկի ակըրլարըն նագլ ու պէեանընտան սարֆը նագլար իտէր իսէք տէ , եալընըղ շունու պէեան ի-

տէրիղ քի , հայվանալարըն եաեըլաճագլարը մէրա վէ էպնիլլէրի ինշասը իշին իքի միլեօն տօլար (60 միլեօն ղշ) սարֆիտիլմիշ տիր , վէ մէղքիւր բար վէ եախօտ մանտրատա 20 պին ըէս գօեռն , 20 պին ըէս ինէք վէ եախօտ էօքիւղ , վէ 75 պին ըէս տախի տօմուղ հըֆղ իտէպիլմէքտէ տիր (1) :

Շիգալիօ էհալիսի , եալընըղ թիճարէթ ճիհէթիլլէ մամուրիլլէթէ դանաաթ իթմէյիպ , իլլա , Բարիս սօգագլարը վէ մահէլլէրիլլէ պէգայէթ տէրէճէտէ կիւղէլլէտիպ վէ թանգիմիտէն շէհիր էմինի միւսիւ Հօսմանըն տախի հասէտիլլէ թահրիք իտիճի մէրթէպէտէ շէհրի կիւղէլլէնտիրմէք միւրատ իթմիլլէր վէ իճրասընք տախի կէօսթէրմիլլէր իսէ տէ , օնլար իլէ միւսիւ Հօսմանըն պէյնինտէ շու պիւլիւք Փարգ հասըլ օլմուշ տուր քի , Բարիս շէհրի մէղքիւր կիւղէլլէյէ , միւսիւ Հօսման մարիֆէթիլլէ պօրճլարա կիրիֆթար օ-

(1) իքի միլիեօն տօլար 60 միլեօն ղուրուշ տիմէք օլուպ , վէ միլլէթիլլէ պօրճու իսէ , անճագ պիր միլեօն ղշ օլտուղունտան , աշիքեար անլաըրմագտա տըր քի , իսթանպօլտա պուլունան միլլէթասալարըմըղըն սաեըսը , սայքի Շիգալիօ շէհրիինն էհալիսի սաեըսընա միւսավի պիր հալտէ պուլունա տուղու թագտիրտէ , մէղքիւր էհալիլլին , եալընըղ պիր հայվանաթ մանտրատընա սարֆ իլլէտիկի ագճէնին , եալընըղ պիթմը բայտա պիր բաեընը պիլլէ մէյտանէ կէթիւրէրէք , եիկիրմի սէնէլլը պօրճունու վիրէմէմիշ տիր , վէ տիմէք տիր քի , եալընըղ պիր մանտրա պէտէլլէ տախի , իսթանպօլտա պուլունան թէքմիլ շայլարըմըղ , Շիգալիօ էհալիսիտէն տէյիլ ալթմըլ , իլլա տահա գիեատէ գուտրէթսիւղ , վէ տահա սահիհի աչաղը պիր հալտէ պուլունմագտա տըր : Եալընըղ պիր մանտրա ճիհէթիլլէ պու գատար աչաղը պուլունտուղունուղ թագտիրտէ , հէր ճիհէթլէ , եանի թէքմիլ

լուսպ , վէ օլ ճիհէթլէ վէրկիլէր ալթըն-
 տա էլիլէրէք նայիլ օլտուղու հալտէ ,
 Շիգակօ շէհրի իսէ , աօլա պօրճա տիւ-
 շար օլմագսըզըն , հէմ տահա զիեատէ
 կիւզէլլիկէ , վէ հէմտէ ֆայիտէլի վէ
 թէմէլլի սուրէթտէ պիր մամուրիյեթէթէ
 նայիլ օլմուշ տուր . չիւնքի , շէհրի մէզ-
 պուր սէֆահաթ շէհրի օլմահըպ , իլ-
 լա չալըշմագ շէհրի օլմուշ տուր : վէլ-
 հասըլ պաթագըզ մէրքեզի օլան Շի-
 գակօ շէհրի , քէնտի էհալիսինին սայ
 ու հիմմէթիլէ , եալընըզ օթուզ սէնէ
 զարֆընտա , Մէմալիքի-Միւճթէմէա-
 նըն էն բարադ շէհրիլէրինտէն պիրի-
 սի օլուպ , վէ շիմտիլէ գատար 300 պին
 նուֆուս սէքէնէսի բէյտա օլմուշ իսէ-
 տէ , ազ վագըթտան պիր միլիօնա պա-
 լիզ օլաճաղընտա շիւբհէ եօզ տուր :

Ամէրիգալըլարտան պու թարաֆլար-
 տա , սայքի հիլ պօշտա կէզէն առամ
 պուլունմահըպ , քեաֆֆէսի տախի գէն-
 կին օլմուշլար տըր , լաքին , պու ճիւմլէ
 սուրէթտէ 60 պին տէֆա կերտէ պուլուն-
 մագտա օլմամըզա , աճէպա շիւբհէ իտէ-
 պիլթըմիլիզ . պիլգճէ պիլ տերիզ քի . հաշա :
 էհալիմիլիլին տուլղուսուպուղունու , թէն-
 պէլլիլինի , թամաքեարըզընը , վէ սահիհի
 շաղընըլընը անլաթտըրմագ իչին , աիկէր
 վէ շիէյի պուրնունտա պիր իքի միսալ
 տահա վիրէլիմ , Մամաթեատա վէ Նէնի-
 գարուտա էն ազը պինէր Հայ Փամիլեատը
 վար տըր , պուլնլարտան իքիսի տախի ,
 տէյիլ սըղըր , սըբա , վէ տօմուզ ախըբը
 եարմագըզա , իլլա , քէնտի էվլատլարը ի-
 չին պիրէր մէքթէպ եարմագըզա չըզըմըշ-
 լար , վէ իքիսի տախի , Շիգակօ մանտրա-
 սընա սարֆի իտիլէն մէպըզըն եալընըզ պին
 բայտա պիրինի կիւճ իլէ թ օրլաեապիլտիթ-
 լէրինտէն , Մամաթեա մէքթէպի սայիր դայ-
 րէթ վէ հիմմէթ իլէ թէքմիլ օլմահա եագ-
 լաշըն իսէ տէ , Նէնի-գարու մէքթէպի , մէզ-
 քիւր իգսպլէ տախի նայիլ օլմամաըզըն-
 տան , գուսուր շալիր հալտէ գալմըշ տըր :

իլէ տախի չալըշմալարընը էքսիլթմէ-
 յիպ , իլլա , տահա զիեատէ արթըրմագ .
 տատըրլար : հաթթա Ամէրիգալըլարըն
 պու տերէճէ չալըշմալարընը , քէնտի-
 լէրին պէղայէթ տերէճէտէ մալ ճանը
 օլուպ , վէ թամաքեարըզլարընա համ
 իտէնլէր վար իսէ տէ , հագըզաթի հալ
 էօյլէ օլմահըպ , իլլա , մուղայիրի օլա-
 րագ , չալըշմահը սէվտիքիլէրի կիպի , վա-
 գաա փարահը տախի սէվմէքտէ տիր-
 լէր , լաքին փարահը սէվտիքիլէրի գա-
 տար , վէ պէլքիտէ զիեատէ , վէ հէր
 եէրին էհալիսինտէն զիեատէ ճէօմէրտ-
 լիկի վէ համիլյէթի տախի սէվմէքտէ
 տիրլէր . շէօյլէ քի , պուլնլար նէզտին-
 տէ չալըշմամագ , պիր առամ , պիր շէհ-
 րի , վէ ալէլիսուսուս պիր պիւլիւք միլ-
 լէթ իչին , նէ գատար աեզպ վէ նէ
 գատար պահաղըլըզ սաեըլմագտա ի-
 սէ , եալընըզ քէնտիսի իչին գէնկին օ-
 լուպ , վէ ումումա տայիր հէր նէվի
 խայր ու սէվապ վէ մէնֆաաթ զըմնըն-
 տա թամաքեարըզ իտերէք փարա
 սարֆի իթմէմէք տախի , օլգատար ա-
 եբպ վէ օլգատար պահաղըլըզ սա-
 եըլմագտա տըր (1) :

Շիգակօ հէր ճիհէթլէ իլէրու կի-
 տիպ , վէ քէսպի մամուրիյեթ իլլէտի-
 կի հալտէ , պաշըճա պիր խուսուս է-
 սէֆլէրինի մուճիպ օլմագտա իքէն , օ-
 նուն տախի չարէսի պուլունտուղուն-
 տան , պիլթիւն պիլթիւն մէմնուն օլ-
 մուշլար տըր , շէօյլէ քի , քեարկիլը էպ-
 նիլէլէր ինչասը իչին , եագընլարտա իյի
 ճինս թաշմատէնլէրի պուլունմահըպ ,
 վէ ուղագ եէրլէրտէն ճէլպէ միւհթաճ
 պուլունմալարը ճիհէթլէ , ախշապ ալի-

(1) Թամամ , պուլնլար տախի թըպը
 պիլիմ պիր չօզ ապիլամ գէնկինլէրիմիլ կի-
 պի պօրճլարընը թանըմագտա իմիլէր :

նալարեաբամսեա մէճպուր պուլունմադ-
տա իտիլէր, վէ պու սանաթտա տախի
օլ դ ստար իլէրու կիտի գ վէ մէհորէթ
վէ շէօհրէթ գաղանմըլար տըր քի ,
քէնտիլէր իչին բէք կիւղէլ ախշապ պի-
նալարեաբտըդ տան պաշդա , քերէսթէ-
լէրի զայէթ շօդ , վէ էհվէն , վէ ալէա օլ-
տուլունտան , խասսէթէն ֆապրիգա-
լար դուրարագ , օլ թարաֆլարտա էն
ուղադ Եէրլէրէ տախի կէօնտերմէք
իւղրէ , էյրէթի օլարագ , վէ հէր բար-
չասքնտա նիւմէրօլար պուլունարագ ,
միւքէմմէլ վէ տաեանըդլը Եվլէր , դօ-
նաղար , քէօշըլէր , քիլիսէլէր , մէք-
թէպլէր , վէ հէր նէվի Եպնիլէլէր , էհ-
վէն սուրէթտէ վէ իսթէնիլտիկի թարգ-
տա , Եարըպ կէօնտերմէքտէ իտիլէր .
վէ պիր թարաֆտան տախի , մէմէքէթ-
լէրինի ախշապտան քեարկիրէ թէպ-
աիլ իթմէք նիլէթ վէ արզուսիլէ , հէր
վագըթ պիր իյի թաշ մատէնի արա-
մագտա իտիլէր , չիւնքի , էօյլէ կիւ-
ղէլ վէ միւքէլլէֆ Եպնիլէլէրինին պիր
կիւն աթէշէ Եանըպ քիւլ օլաճաղքնտան
դօրդմագտա իտիլէր (1) :

Պունտան չէնտ սէնէ մուգատտէմ ,
պիր մահէլլտէն գանալ աշմագտա ի-

(1) Նասըլ քի պունտան իքի այ մու-
գատտէմ էօյլէ պիր տէհէթլու Եանկընտա
ղուհուր իթմիշ , վէ Շիգաիօ շէհրի իամի
ղոգէթալարտա կիւղէնէ պաշլաեւպ , հէր
քէսին մէրաղընը տալլէթ իլէտիլինտէն ,
պիլլիմ պու աիգգաթ վէ միւթալաա օլուն-
տուլու թարաֆիրտէ , բէք շօդ խպրէթ վէ
նասիէաթը մուճիպ օլուճու օրան պէնտի
թէրճէմէմիլլէ սէպլ պիլլէթ վիրմիշ տիր :

Ջանն իտերիւ քի մէգքիւր Եանկընըն օլ
գատար իլէրու կիթմէսինէ , մէգքիւր ախ-
շապ պիլնալար սէպլպ օլմուշար , վէ Շի-
գաիօլարըն դօրդտուղլարը , աղլլլէթքեար
պաշլարընա կէլիշ տիր :

քէն , պիր նէվի պէեաղ թաշ մատէնի
չըգտըղքնը կէօրիւրլէր վէ սէվինիլէր ,
վէ իլլէնիլլէք իչին բէք իյի վէ բէք
կիւղէլ օլմասը ճիհէթլէ մէմուռն օ-
լուրլար իտէտէ , ֆագաթ սօնրատան ,
բէք Եումուշագ օլուպ , վէ չարուք
էղիլտիկին տախի կէօրտիւքլէրինտէ ,
մահզուռն օլարագ էօյլէճէ թէրք իտեր-
լէր : Արատան պիր գաշ այ կէշտիքտէ ,
մէգքիւր մատէն Եագընլարքնտան կէշ-
մէքտէ օլան պիր գաշ նէֆէր իշճիլէր ,
մէգքիւր թաշ բարչալարքնըն սարք պիր
բէնկ քէսպ իթտիկի կիպի , պիրտէ դա-
յէթ սէրթլիք քէսպ իթտիկինի կէօ-
րիւրլէր , վէ հավանըն թէէսսիլիլլէ
Եսկի Եումաղլըղքնը զայպ իտերէք ,
արզու օլունաճագ մէրթէպէտէ պիր
սէրթլիք գաղանտըղքնը ֆէհմ իտերլէր ,
վէ կիտիպ շէհրտէ խապէր վէրտիքլէ-
րինտէ , անինտէ թահգըգ իտերլէր , վէ
քէմալի մէմուռնիլլէթ իլլէ մէգքիւր մա-
տէնի իլլէթմէկէ , վէ մէթին վէ միւ-
քէլլէֆ , վէ Եվլլէլ Եմիրտէ մէգքիւր
թաշըն Եումուշագ օլուպ գօլայ օեուլ-
մասը միւնասէպէթիլլէ , օյմալը վէ կիւ-
ղէլ Եպնիլլէլէր ինչասքնա միւսարաաթ
իտերլէր :

Շիգաիօլուր քէնտի մէմէքէթլէ-
րինի կիւնտէն կիւնէ զիեատէ մամուր
գըլըպ վէ կիւղէլլէնտիրմէք իսթէտիք-
լէրինտէն , բիշկեահքնտա պուլունան
կէօլիւն պօյունա ալէա վէ սըրա սըրա
աղաճլար իլլէ միւղէյյէն ճատտէլէր , վէ
ինկիլթէրրափարի պաղչէլէր Եարտըգ-
տան պաշդա , օնլարա տախի գանաաթ
իթմէտիքլէրինտէն , էհալինին խասսէ-
թէն կէգիպ էյլէնմէսի նիլլէթիլլէ , պէշ
ալթը սաաթլըգ պօեուռտա , վէ իքի
թարաֆքնտա միւքէլլէֆ Եպնիլլէլէր
պուլունտուղու հալտէ , պիրտէ դօլլէր

Թապիր օլունան աղաճըզը ճատտէ
ինչասընա տախի միւպաշէրէթ իյլէմիշ-
լէր տիր . վէ պունա տախի գանաաթ
իթմէյէրէք , վէ կէզինէճէք տիւզ Եօլ-
լարտան պաշգա , պիրտէ սայիր տիւր-
լիւ սէֆապախշ մահէլլէ մալիք օլմագ-
ըղը արգու իյլէտիքլէրինտէն , էվրօ-
պանըն պազը մահէլլէրինտէ պուլուն .
տուզու կիպի , պիր տէ տէրէլէր թէ-
բէլէր , աղաճըզլար , չահըրլար , չի-
մէնլէր , քէօշքլէր , հալուզլար , օրման-
լար , վէ հայվանլար իլէ միւզէյյէն քար
քիւշատ վէ թանզիմ իթմէքլիկէ միւ-
պաշէրէթ իյլէմիշլէր տիր . վէհասաը
պունլար օրասընք , եալան տիւնեանըն
ճէննէթի հալ ու հէյէթիկէ վազ իթ-
մէքլիկի նիյէթ իթ միշլէր տիր (1) :

Շիգակօլուլար , պիր թարաֆտան
չէհրին ազամէթինէ վէ կիւզէլիկինէ
չալըշտըզլարը հալտէ , քէնտիլէրէ տա-
միր թիճարէթ մէնպալարը արթըրմագ-
ըղը տախի ունութմամըշլար տըր : Պիր
մէմէքէթտէ տէրքեար օլան պէրէ-
քեաթ , վէ մահսուլաթ , վէ մամուլաթըն
հուսուլինէ , եէնիտէն եէնի րուհ վի-

(1) Թիքրարէն տէրիաթըր իթտիրմէք
նիլէթ իյլէ խապէր վիրիրիք քի , օթուզ սէ-
նէ գարֆրնտա , շու գատար ազամէթ , վէ
սէրվէթ , վէ մամուրիյյիթ քէսպ իթմիշ օլան
մէքքիւր Շիգակօ շէհրինտէ եարըմը վէ
եարըմագտա օլան , վէ տէյիլ եալընըգէֆ-
րատը նասա , իլլա ումուսիա տախի այլտ
պուլունան հիշ պիր եօլ վէ էպիլիէ , հիւ-
քիւմէթին էմր իթմէսի վէ գարըմասը իլէ
եարըմահըպ , անճագ էհալինին սէրպէսթ-
ճէ արգու վէ նիյէթ իյլմէսի վէ չալըշպ
հէր քէսին բարաճա եարտըմ իթմէսիլլէ
եարըմը տըր , վէ հաթթա , մէքքիւր շէհ-
րին օրատա գուրուլմասընա պիլէ հիւքիւ-
մէթ գարըմամը տըր . պէզտէ իսէ , պիր
ուֆուպ գուլ'պէ եարտըմագըզտա պիլէ ,
էնվայի կիւճիլիլէր շէքիլմէքտէ տիր :

րիլմէտիկի թագտիրտէ խարապա եիւզ
թութուպ մահվ օլաճաղըն րանա տէրք
իյլէտիքլէրինտէն , եանի ազլ իլէ պուլ-
տուզլարընտան , շիմտիլէ գատար քէն-
տի կէչինմէլէրինէ պիր մէտարը գալի
օլան էմրի թիճարէթէ , պիրտէ սանաթ-
լար սայէսինտէ բալա գաղանմագը-
ղը , իլավէ իթմէքլիկի , տիւչիւնմիւշլէր
տիր :

Ամէրիգա , էվրօպաեա պէնգէմէտի-
կինտէն , բէք իյի վէ բէք կիւզէլ պիր
ատէթ վար տըր , շէօյլէ քի , էհալի
պէյնինտէ ֆարգ տէնիլէն շէյին աւլա
էսէրի եօգ տուր . օրատա քիպար թա-
գըմր պաշգա , էսնաֆ պաշգա , վէ ֆու-
գարա եախօտ պաեաղը խալգ պաշգա
տէյիլ տիր , օրատա հէր իշ վէ հէր
խըտմէթ իգթիզալը տըր , վէ հէր իշի
վէ սանաթը իշլէյէն , ումուսիա ֆայիտէ-
լի տիր վէ միւթէպէր տիր տէյի թա-
նըմըշ տըր , մէսէլա սարաֆըն թէրգիյէ ,
վէ թիւճճարըն պէրպէրէ , վէ գուեում-
ճունուն պալըգճըեա , վէ պալըգճընըն
տախի շէօրճիւյէ ղուրուր վէ ահքեամ
սաթմաեա հազգ ու սէլահիյյէթի եօգ
տուր , եանի քիմսէ քիմսէյի աեըպլա-
մագ :

Պու կիւզէլ ատէթ ին սայէսինտէ տիր
քի , պէյն էլէհալի քին ու ղարազ ճէ-
րէեան իթմէքտէ տէյիլ տիր , հէր ա-
տամ իշին հէր թարիգ ալըգ տըր , էն
քիւչիւք պիր ատամ տախի , գուտրէթի
օլտուղունտա , էն պիւլիւք պիր իշէ էլ
աթապիլտիկի կիպի , էն պիւլիւք վէ
էն զէնկին պիր ատամ տախի , էկէր իս-
թէր իսէ , էն քիւչիւք պիր իշ իլէ բա-
րա գաղանապիլիր :

Ամէրիգատա մէգհէպճէ տուլղուլար
պիր թարաֆտան էմրազը նէֆասանիյյէ-
լէրէ գարըշ կէլտիքլէրի հալտէ , տիկէր

Թարափտան տախի հէր սընըփ էհալի-
 ճէ Թէքմիլ միւսսովաթ վէ սերպէսիյ-
 յէթ , վէ քէմալ մէրթէպէ Թալիմ ու
 Թէրպիլէ զայրէթի , հէր քէսի հէր նէ-
 վի քիսպ ու քեարա Թէշվիգ ու տա-
 վէթ իլլէմէմէքտէ , վէ քիմսէնին քիմ-
 սէյի գըսգանմասընա , մէյտան պը-
 րագմամագ տա տըր , վէ պինաէն ա-
 լէյհ , հէր Թագըմ իշճի վէ սանաթ-
 քեարլար տախի օրաեա գօշմագտա օլ-
 տուգլարընտան , հալիլլէ սէքէնէսինին
 սաեքսը , կիւնտէն կիւնէ արթմագտա
 տըր (1) :

Շիգակօ էհալիսի , էվվէլ էմիրտէ ,
 դայէթ սատէ վէ ուճուզ սուրէթտէ
 չիֆթճիլէք ալէթլէրի եարմաեա պաշ-
 լամըշ , վէ հէր Թարափտա հիւսնի գա-
 պուլիյէթ պուտուղունտան , Ֆապ-
 րիգալարա քիւլլիյէթլի ալէթլէր ըս-
 մարլանմըշ , վէ պիւլիւք Թէմէթթիւ-
 աթ հասըլ օլտուղու կէօրիւմիւշ տիւր :

Պատէհու , աեազ գապլարը եար-
 մաեա պաշլամըշլար , վէ օնտան տախի
 Ֆայիտէ կէօրմիւշլէր տիր . վէ պուն-
 տանտա սօնրա եուն վէ բամուգ իշլէրի-
 նէ էլ աթմըշլար , վէ շէհրին վարուշուն-
 տա աշըմըշ օլան եալընըգ պիր Ֆապրի-
 գա , Թիւճճարլըղա սէնէտէ 100 պին գը-
 Թա չալար սաաթ չըգարմագտա պու-
 լունմուշ տուր , վէ տիկէր պիր Ֆապ-

(1) Պուրատա իսէ , հէր էսնաֆ վէ հէր
 սանաթքեար , մէմէքէթ վէ էսնաֆըզ ու-
 սուլլէրինճէ էնվայի կիւճլիւքլէր չէքմէքտէ
 օլտուգլարը կիպի , էհալի տախի սէպէպլէր-
 տէն սօլայը գարարտիտէ օլմագտա տըր .
 նասըլ քի կէչէնլէրտէ տէրճ ու պէեան իյ-
 լէտիկիմիլզ պիր բիեանօ համնալլըղը քէյ-
 ֆիլլէթի սէօլլէտիկիմիլզի Թաստիգ իթմէք-
 տէ տիր , վէ պու համնալլըզ մուարագա
 վէ սըգընթըսընը հալէա հէր քէս հէր կիւն
 չէքմէքտէ տիր :

րիգա տախի գօեուն սաաթը եարմագ-
 լա մէշղուլ օլմուշ տուր : Պունլարտան
 պաշգա բիեանօ Ֆապրիգալարը , վէ
 բիեանօ նօթալարը վէ քիթապլար Թապ
 իտեր Թապխանէլէր քիւշատ օլուն-
 տուղու կիպի , նիչէ հիւնէրլէր տախի
 նէշվ ու նիւմա պուլմաեա պաշլամըշ
 տըր :

Շիգակօտա , էհալիսին , օթուզ սէ-
 նէ զարֆընտա , պու մէրթէպէ , եանի
 հիքմէթ նէվինտէն օլարագ , իլլէրու
 կիթմէսինին սէպէպի վէ էսրարը պաշ-
 գա շէյ օլմաեքպ , իլլա շու տուր քի ,
 Ամէրիգալըլարտա իման վէ եախօտ ի-
 Թիգատ վար տըր , վէ տիւշիւնտիւկիւ-
 նիւ տախի իճրա իթմէքիկի պիմէք
 վար տըր , էվվէթ , Ամէրիգալըլար ,
 եալընըզ չալըշմաեա կիւվէնմէյիպ ,
 իլլա , հէր իշ վէ հէր Թէշէպպիւսաթա
 ճան վիրմէքտէ օլան իմանա վէ ագլէ
 տախի կիւվէնմէքտէ տիրլէր : Շէօլլէ
 քի , պիր մահէլլտէ , պիր գաշ խանէ
 մէհաճիր Թօրլանտը մը , իլք իպնա
 իթտիքլէրի շէյ , պիր քիլիսէ վէ պիրտէ
 մէքթէպ օլմագտա տըր : Տէյիլ պիր
 գաշ խանէտէն իպարէթ օլան քէօլլէր-
 տէ , իլլա օվալար օրթալարընտա , վէ
 տաղար պօղաղարընտա տախի , միւ-
 քէլլէֆ իպատէթխանէլէր պուլուն-
 մագտա տըր : վէ հէր ֆըրգա քէնտի
 ային ու մէգհէպինէ հիւրմէթ վէ ըի-
 այէթ իթմէքտէ օլտուղու կիպի , բա-
 զար կիւնլէրինի տախի զիեատէսիլլէ
 սըգը Թութմագտա տըրլար :

Միւճթէմէայի-Ամէրիգանըն հէր Թա-
 րաֆընտա , մէգհէպճէ պիւլիւք զայ-
 րէթ վէ տինտարլըզ պուլունմագտա
 օլտուղունտան , Ամէրիգալըլար , շու ,
 « Պիզիմ » մէմալիքիմիլտէ Ալլահ գօր-
 գուսու տալիմա մէվճուտ պուլունմագ-

տա տըր» քելամլարընը թէքէրրիւր իթմէքտէ տիրլէր : Եալընըզ Շիգալիօտա, վէ անճագ 300 պին նուֆուստան իպարէթ պիր էհալիսի պուլունտուղու հալտէ, 150 դըթա քելիսէ վար տըր, վէ պու գատար քելիսէ տախի օրապը իչին չօգ աէյիլ տիր, չիւնքի, էհալի տինտար օլտուղունտան, տուա վէ իպատէթ սաաթլարընտա, քեաֆֆէսի տախի խընճախընճ տօյմագտա տըր :

Պու ճիհէթլէ, Ամէրիգա իլէ Բարիս պէյնիստէ պիւլիւք պիր ֆարգ վար տըր, շէօյլէ քի, պիր էճնէպի Ֆրանսասեա կէտիկինտէ, կէրչի քելիսէլէրի սէյրէք պիր հալտէ, լաքին մուղայրի օլարագ, սըգ սըգ գըջլալար վէ մահպուսխանէլէր կէօրմէքտէ տիր, վէ պունլար հանի գըջլալար իլէ մահպէսլէր հալիլէ պիրլիքտէ եիւրիւմէքտէ տիրլէր, չիւնքի պիր մէմալիքտէ ախլէագը համիտէ տէնիլէն շէյին էհալի իւզէրինէ վագը օլան գուվլէթ ու թէէսսիրի զայպ օլտուգտա, թապիաթիլէ ասկէր, զապթիլէ, վէ մահպէս գուվլէթինճէ իհթիեաճ հասըլ օլուր, Մէզհէպ սէրպէսիլեթի Ամէրիգա էհալիսինի հէմ տիւնեա էսիրլիլինտէն գուրթարմըջ, վէ հէմտէ տինտար գըլմըջ տըր . հէլէ մէզհէպսիլիք պիւթիւն պիւթիւն էսիրլիք տիմէք տիր : Վագաա, էհալիլի տինտար գըլարագ, իլիլիք տէնիլէն շէյին թօհումունու գալպինտէ էքմէք վէ քեօքլէշտիրմէք ֆէրիզէտէն տիր, լաքին, եալընըզ պու գատարը քեաֆի տէյիլ տիր, քիչի մէզհէպինէ հիւրմէթ վէ ըիայէթ իտիպ, վէ ֆագիլէթ տէնիլէն շէյի իլլէմէք իչին, ագլ ու տիրայէթ վէ մալիւմաթ սահիպի օլմալը, վէ քէնտի մէզհէպինի լաեղըլա թանըեղպ, գալպէն իս-

քեաթ օլմուշ պուլունմալը տըր :

Հէր ատամ այրը այրը, ուլում ու ֆիւնսունճանէ գատար մալիւմաթ թահսիլ իտէր իսէ, ատապ ու ախլէագճա տախի օլ գատար մալիւմաթ թահսիլ իլլէմէլի տիր, նասըլ քի քեաֆֆէյի Ամէրիգալըլար, Հօրաս Ման նամ ալիմ կիպի տիւչիւնէրէք, «Իսթէր էրքէք օլսուն վէ իսթէր գարը, մատամ քի պէնիի ատէմտէն տիր, թալիմ ու թէրպիլէ ալմագլըգ պապընտա քեամիլէն հագգը վար տըր, պու հագգա գարըջ կէլէրէք, պիր ատամը անտէն մահրում գըլմագ, օլ ատամը պուտալըգ հալինէ իլգա վէ սէֆալէթէ տիւչար գըլմագ տըր, վէ պու զատարըլըգ ճէսարէթ, վէ եախօտ պու խայնիկի գապուլ իթմէք, Ալլահըն գանունլարընը աեագ ալթընա ալարագ, զազապը ըէպպանիլի քէնտի իւզէրինէ տալէթ իլլէմէք տիր . չիւնքի, ճահիլ ատամ, ճէմիլյէթի պէչէրիլէ իչին պիր ֆէլաքէթ տիր, վէ պիր կիւն էօյլէ պիր պիւհրան վուգու պուլուր, վէ էմրագը նէֆսանիլյէ (կիրք) էօյլէ պիր հալքէսպ իտէր քի, ատի հայվան մագամընտա պուլունան մէրգում ճահիլ ատամ, վահչի պիր ճանվէր հալ ու հէյլէթի քէսպ իտէրէք քէնտի ճահիլ գալմասընա սէպէպ օլան, վէ եախօտ ալիմ օլմասընա չալըջմըջ օլմաեան ճէմիլյէթին պաշընա պիր պէլա օլուր(1)» տիմէքտէ տիրլէր :

(1) Պու էօյլէ պիր սահիկիլէ տիր քի, հիչ պիր ազաճըգ տիւչիւնմէք պիլէն ատամ ինքեար իտէմէզ . նասըլ քի պունուն խալաթընը հիւր կիւն կէօլլէրիմիլ իլէ, նիչէ խուսուարտա կէօրմէքտէ իսէք տէ, հէլէ Բարիսին գօմիւնլէրինին տէհչէթլու հալլէրի վէ վահչիճէ հարէքէթլէրի իլէ, չու

Չօճուգլարքն թալիմ ու թէրպիյէսի-
 նէ չալըչմագ մատտէսի, Միւճթէմէայի
 Ամէրիգա Էհալիսի իչին, հագըգաթէն
 պիր Էմրազը նէֆսանիյեէ եէրինէ կէչ-
 միշ տիր. շէօյլէ քի, օլ պապտէ հէր
 քէս քիսէսի աղղընը աչարագ ճէօմէրտ.
 լիք իպրագ իթ տիկի կիպի, հէմ վագըթ
 օարֆ իթ մէքտէ, վէ հէմտէ Էմէք վէ
 զահմէթ շէքմէքլիկի տէրիւհտէ իյլէ
 մէքտէ տիր. սէրմայէ սահիպլէրի մէք-
 թէպլէր ինչասը իչին պիւյիւք մէպլազ-
 ար վիրիպ(1), վէ Փապրիգաթօրլար,
 քէնտի իչլէրինտէն վագըթ չալարագ,
 շակիրտանքն իլէրու կիթմէսի իչին նէ-
 զարէթ իտէրլէր, վէ կէնճ գըզլար
 տախի, քէնտի Էօմիւրլէրինին էն զի-
 եատէ չիշէքլի, եանի կիւզէլ սէնէլէրի-
 նի, չօճուգլարքն թալիմ ու թէրպիյէսի

պու կիւնէ գատար գօրգուսունու վէ վա-
 րարընը չ'քմէքտէ օլտուղումուզ գօլէրա իլ-
 լէթի մախուֆէսի, քեամիլէն թաստիգ իթ-
 մէքտէ տիրլէր: Բարխտէ վուզու պուլան
 վահիլիլէրի իճրա իտէն գօմիւնլէրին
 եիւզտէ սօգսան սօգուզունուն ճահիլ ա-
 տամլար օլարագ պիւթիւն Բարիս, վէ
 պիւթիւն Ֆրանսա Էհալիսինէ զարար վիր-
 տիքլէրի կիպի, պուրատա գօլլարտան վու-
 րուլան վէ Էօլէնլէրին տախի բէք չօլու-
 նուն, ճահիլ, եանի հիչ պիր շէյ պիլմէզ
 վէ ազլ ու տիրայէթ վէ Ֆէթանէթէ ինան-
 մագ վէ ըիայէթ իթմէզ թագըմտան օլտուգ-
 արը անլաըլմը տըր:

(1) Տէյիլ Ամէրիգատա, իլլա իսթան-
 պօլլտա տախի պունուն էմսալի վար տըր,
 նասըլ քի, միւսիւ Բօպլէթ նամ Ամէրիգա-
 լը զաթ, խայլի սէնէ եէրինին մուարազա-
 սը իչին չալըչպ էօրուրուգտան պաչգա,
 եիկիրմի պիւն տէ լիրա սարֆ իտէրէք, Նիտա-
 րըն թէրէսինտէ Բօպլէթեան Աարժարանը
 ինչա իթտիրմիշ, վէ իտարէ իյլէսին իչին
 մըտտըր Համլինէ վիրմիշ տիր. պիլզտէ ի-
 սէ, հիչ պիր գէնիինին ջըզըլ տա պիր կիւն
 պիր մէքթէպ իչին, պին լիրա սարֆ իթ-

ուղրունտա սարֆ ու իճրա իտէրլէր(1),
 իլլրօպատա, հէնուզ հէր նէ գատար,
 գատըն թայիֆէսինտէն օլան հօճալար
 (վարժուհիներ), հէմ մէճհուլ իւլ հալ
 ու մէվգըրաէ օլուպ, վէ հէմտէ իքինճի
 տէրէճէտէ պուլունմագտա իսէլէր տէ,
 մուղայիրի օլարագ, Ամէրիգատա գա-
 տըն թայիֆէսինտէն օլան հօճալար,
 մէզքիւր մէմուրիյեթի քէնտիլէրճէ
 պիւյիւք պիր շէրէֆ ու իֆթիխար ատտ
 իտէրէք, իճրա իթմէքտէ տիրլէր (2):

տիկի, եագըն սէնլէրտէ իչիտիլմիշ շէյ
 տէյիլ տիր:

(1) Միլլէթիմիզտէ, հիշ տէյիլ իսէ Էվ-
 րօպա վէ Ամէրիգա մէքթէպլէրինին վէ
 հօճալարընըն հագըլարընտա պիլլէ միգտա-
 րի քիֆայէտէ մալիւմսթը պուլունսն պու-
 լունմատըլընտան, պըրագալըմ խալըզ,
 պիր թագըմ սէօզիւմ օնա գալէմ սահիպ-
 լէրի վէ զպլթաճըլար պիլլէ, գատըն թայի-
 ֆիսինին, Էրքէքտէն զիեատէ մէքթէպլէր-
 տէ հօճալըք իթմէքտէ օլմասընը պիլմէ-
 մէքտէ տիրլէր, հաթթա, գըզլարն հէր իլ-
 մի Էօրլէնմէսինի պիլլէ ճայիզ կէօրմէմէք-
 տէ տիրլէր. հալ պու քի, նասըլ քի իչպու
 թէրճէմլ միլտէն տախի անլաըլմագտա տըր,
 Ամէրիգատա տէյիլ գըզլար օլունմագտա
 տըրլար, իլլա, շակիրտանըն թալիմ ու
 թէրպիյէսի ուղրունտա Ֆէտաքեարլըզլար
 տախի իթմէքտէ տիրլէր: Պիլլիմ, իլթի,
 էն զիեատէ աճընաճագ պիր հալիլիւ տա-
 խի պու տուր քի, մէտէնիյէթտէ իլէրու
 կիթմիշ օլան միլլէթլէրին թարիզլէրինի,
 լիսանէն, թութմագ իսթէմէքտէյիզ կիպի
 կէօսթէրմէքտէ օլտուղումուզ հալտէ, Ֆիի-
 լէն իսէ, մուղայիրի օլարագ, օնլարըն էն
 իյի գախտէլէրինէ գարը սէօյլմէքտէ վէ
 իչլէմէքտէյիզ. հէլէ, պազը եալանճը վէ
 ճահիլ զպլթալար, Էրօպա վէ Ամէրիգա
 հագըլնտա, հէր կիւն էնվայի եալանլար
 ույտուրուպ եագմագտա տըրլար:

(2) Պիլ իսէ, հէնուզ, հայվանլըզ ին-
 սանլըգտան զիեատէ իթիպար իթմէքտէ
 օլտուղումուզտան, չօճուգլարըլմըն իճր-

Ամէրիգատա հէր քէս պաշգա էթ-
քեար վէ իթիգատտա օլտուղունտան,
իքիսի պիր տէրէճէտէ նէզաքէթ վէ
թէրպիյէ սահիպի օլան իքի դըզտան
պիրիսիյէ նիքեահլանմաղա չըգըտըգ-
լարընտա, էն զէնկինլէրի պիլէ, մէրգու-
մէլէրտէն գանդիսի պիր մահէլլէ մէք-
թէպինտէ հօճալըգ իտէրէք, ճէմիյյէ-
թի պէշէրիյյէ չօճուգլարընըն թալիմ
ու թէրպիյէսինէ խըտմէթ իթմիշ իսէ,
օնու իւսթիւն թութարագ ալմագտա
տըրլար :

Չօճուգլարըն թալիմ ու թէրպիյէ-
սինէ, ճէտիտ-յինկիլթէրրատա, հէր
եերտէն զիւտատէ տիգգաթ օլունմագ-
տա օլուպ, վէ էն իլէրուտէ հօճալար
վէ մէքթէպլէրի տախի մահէլլէ մէգ-
պուրտա պուլունմագտա օլտուղուն-
տան, վէ Շիգակիօլուլար պու խուսուս-
տա տախի իլէրուտէ պուլունմագ իս-
թէտիքլէրինտէն, մէքթէպլէրէ պիւ-
յիւք էհէմիյյէթ վիրմէքտէ տիրլէր :
Կէնիշ կէնիշ վէ միւնասէպէթլի մէք-
թէպլէր քիւշատ իտիպ, վէ էն իյի հօ-
ճալարը հէր թարափտան օրաեա ճէլպ
իլլէմէքտէ տիրլէր, վէ քէնտիլէր պէղա-
յէթ տէրէճէտէ զայրէթլի վէ չալըշիան
օլմալարը ճիհէթիլլէ, կէրչի շիմտիյէ
գատար, սըհհէթի պէտէնիյէ իլմինէ
չօգլուգ տիգգաթ իտէմէմիշլէր տիր,
լաքին, շիմտիլէրտէ օլ պապտէ տախի
լաղըմ կէլէն էհէմիյեթէ տէվամ ու
իգտամ իլլէմէկէ պաշլամըշլար տըր :

պիյէ խտիճիսի օլան վարթուհիլէրի (էկէր
օ տա վար իսէ), տթլարըմըզըն վէ էհէքլէրի-
միդին սէյիսլէրինտէն աշաղը թութմագ-
տաեըզ, վէ օնլար տախի մէգքիւր մէմու-
րիյյէթէ այնի նաղար իլէ պադմագտա օլ-
տուգլարընտան, աղաճըզ հալ ու վագթի
եէրլնտէ օլան պիր դըզ եախօտ գատըն,
ասլա հօճալըզա իրթիքեապ իթմէմէքտէ տիր :

Ժիմնասթիգ, աեագ օեուճու, վէ
սայիր պունլարա տայիր օլան վիճուտ-
ճա իճրալարա հէր կիւն տիգգաթ վէ
իգտամ օլունմագտա տըր . վէ կէրէք
Շիգակիօտա, վէ կէրէք սայիր շէհիր-
լէրտէ, մէքթէպլէրտէ շի չօճուգլարը ,
իվրօպատա օլտուղու կիպի չօգ սէնէ-
լէր սագլամաեըպ, իլլա զիւտատէ չա-
լըշտըրթարագ, ազ վագթթ իլլինտէ չօգ
շէյ վէ Փայիտէլի շէյ էօյրէթտիրմէք-
տէ տիրլէր, լաքին, պու ուսուլ չօ-
ճուգլարը չօգ եօրմագտա օլտուղուն-
տան, իվրօպատան կէլմիշ օլան վի-
ճուտլու Փամիլեալարըն էվլատլարը ,
կիթտիքճէ զայիֆ տիւշմէքտէ տիրլէր ,
պէրէքեաթ վիրսին քի, Փիքիրճէ վէ
ախաղճա տէրքեար օլան լահաթլըգ-
լարը պու մահգուրու գարըլլամագ տա
տըր . պու ճիւմլէ իլէ տախի, պու
խուսուս իյի պիր շէյ օլմատըզընտան,
ումարըգ քի, Ամէրիգա էհալիսի, թահ-
թընագարը տիգգաթա ալարագ, չօ-
ճուգլարը օլգատար զիւտատէ եօրմագ-
լըգտան վագ կէշմէքլիլին էլզէմիյյէ-
թիինի հիսս իտէճէք տիր :

Իքինճի տէրէճէտէ օլան իլիմլէր նէ
գատար թէշվիք իտիլմէքտէ իսէլէր,
եիւքսէք տէրէճէտէ օլան իլիմլէր տա-
խի այնի տէրէճէտէ թէշվիք իտիլմէք-
տէ տիրլէր, պու կիւնքի կիւն Շիգա-
կիօտա պիրմէտրէսէ (ատէթա մէտրէսէ-
լէրի անլամաեըպ, իլլա համալարան
տէնիլէն եիւքսէք իլիմլէր մէքթէպլէ-
րինի անլամալըեըզ), վէ պիր ուլում ու
ֆիւնուճ ագատէմեասը, իքի բաբաս-
լըգ մէքթէպի, իւշ գըթա հէքիմիլիք
մէքթէպի, վէ պիւյիւք մէսարիֆաթլա
մէյտանէ կէլմիշ ճէսիմ պիր լասաթ-
խանէ, վէ պիր տէ մէշհուր միւնէճճիմ
պուլունմագտա տըր :

վէ հաթթա շէհրի մէզպուր Էհալիսի , ղայրէթի վաթանիյէտէն թէշվիգ օլու- նուպ , վէ ճէօմէրտլիքլէրինի մէվզըի իճրայէ գօյմագ իսթէտիքլէրինտէն , հէնուզ Նիու-Եօրք կիպի ազիմ վէ պիր աթիգ շէհրէ մալիք օլմագտան Էվվէլ , քէնտիլէրի մալիք օլմագ իտտաասըյ- լա , պիրտէ անթիլա վէ նէվատիրխա- նէ (միւզէօմ) իպնա վէ թանղիմինի տիւ- շիւնիւպ միւրատ իթմիլէր , վէ տէր- ագապ պիր իեանէ վէ եախօտ հիսսէ- տարլըգ տէֆթէրի քիւշատ իտէրէք , քիւլի մէպլաղ եազըմըլար , եէրինի սաթըն ալմըլար , վէ Էպնիյէսի ինշա- սընա տախի պաշլամըլար տըր (1) : Ի- կէր իթիգատըմըգտա եանըմագտա տէյիլ իսէք , մէզքիւր նէվատիրխա- նէնին քիւշատընա հէնուզ պիր սէնէ- տէն պէրու տուր քի միւպտշէրէթ օ- լուճմուշ իքէն , բէք չօգ անթիգալարա վէ նատիր իւլ Էմաւլ շէյլէրէ մալիք օլ- մուշլար տըր :

Ամէրիգալըլար , վագաա պիւթիւն գուվվէթլէրիլէ մէքթէպլէրէ Էհէմմի- յէթ վիրիպ վէ իլէրու կէօթիւրմէքտէ տիրլէր , լաքին , մէքթէքլէրի նէ գա- տար պիւլիւք վէ Էօյրէնտիքլէրի իլիմ- լէր նէ գատար չօգ օլսա , եինէ քեաֆի

(1) Շիգահօլուլար օթուզ սէնէլիք պիր մէիլէքէթ սահիպի օլտուզ լարը հալտէ , հէր շէյտէն պաշգա պիրտէ Միւզէ եագտըրմա- եա չըգըմըլար տըր , պիլ իսէ , իքի պին րէնէլիք պիր շէհրի ազիտտէ պուլունտու- ղումուզ թագտիրտէ , հէնուզ , տէյիլ միւ- ղէ , իլլա պիր ումում քիւթիւպիսանէսինէ պիլէ մալիք պուլունմագտա տէյիլիպ իմտի , պարի շու ատամլար , կէլիպ պիլիտէ ալըպ օրաեա կէօթիւրսէլէրտէ , Էսիլի տիւնեա- նըն Էսիլ թէնպէլէրի վէ սէֆիլէրի տէյի ալէմէ սէյր իթտիրսէլէր , տիւնեա թարի- իսինճէ գիեաակսիլէ քէսպի մալիւմաթ իթ- տիրմիլ օլուրլար :

սայմայըպ , իլլա քէնտիլէրէ լազըմ օլան թալիմ ու թէրպիլէնին անճագ պիր պաշլանկըճըն Էօյրէնմիլլէր տիր տէյի սայմագտա տըրլար , շէօլէ քի , թէքմիլ տէրսլէրի ալըպ ատամ օլմագըլըք , մէքթէպտէն սօնրա տիշարտա Էօյրէն- մէքլիք գաիտէսինի գապուլ իթմէքտէ տիրլէր : Հալ պու քի պիլտէ իսէ (Յը- րանսըզլարտա) , պիր քէրրէ մէքթէպ- ճէ լազըմ կէլէն տէրսլէր պիթտիմիլի- տի , արթըգ հէր շէյ տէ պիթտի , պաշ- գա պիր շէյ տահա Էօյրէնմէկէ իհթի- եաճլարը գալմատը զանն իտէրէք , պիր թագըմ մասալ քիթապլարը վէ ախաղ- պօզուճու ըրտալէլէր օգուճագտա , իյլ ու իշրէթ , գէվգ ու սէֆա , վէ իշ իլէ մէշղուլ օլմաեա պաշլամագտա , վէ պու եօլ իլէ կիւնտէն կիւնէ ազլ ու ֆիքիր- լէրի տէրէճէսինին Էքսիլմէսինի , ալիճէ- նապլըգ խասսէլէրինին ղայպ օլմասընք , վէ հէր շէյտէ մահտուտ (սահմանեալ) պիր հալտէ գալարագ , ատամլար վէ շէյլէր հագգընտա իյի վէ սօղրու թար- թըպ մուհաքէմէ իթմէքլիք գուտրէթ- սիգլիկինի գազանմագտա օլմալարընք կէօրմէքտէ տիրլէր (1) :

(1) Էն պիւլիւք սահիլիլիքլէրտէն պիրիսի տախի իլթէ պու տուր , վէ պու սահիլիլիկի Յրանսըզլար քէնտի հագգըլարընտա գապուլ իթտիլէրի հալտէ , արթըգ պիլ իսէ պին- լէրճէ տէֆա գիեատէ տիլգաթ իթմէլիլիպ Յրանսըլար քէնտի մէքթէպլէրինտէ , պիլ- տէն եիւզ գաթ գիեատէ ուլում ու ֆիւնուն Էօյրէնտիքլէրի թագտիրտէ , օնտան սօնրա , քէնտիլէրի թէքմիլ ատամ եէրինէ գօեա- րագ , տիւնեա մէտրէսէսի տէրսլէրինէ , Ամէրիգալըլար կիպի Էհէմմիլիթ վիրմէտիք- լէրի իշին , Էկէր պու գատար թէշէքքի ի- տէրլէր իսէ , արթըգ պիլ , պիլիմ մէքթէպ- լէրտէն չըգանլարըն , ալէսսէվիյէ ասի թա- պիր իլէ , պիրէր քէլլա օլտուզլարընա թէ- աճճիւպ իթմէյլիլիմ , նասըլ քի պէյն ԷՆ

Հալ պու քի Ամէրիգալըլար, «տասմ տէտիկին, եալընըզ մէքթէպտէ էօյրէնտիկինէ գանաաթ իթմէյիպ, իլլա, միւտտէթի էօմրիւնտէ, վէ թա սօն սաալընա գատար քէնտի ագլը պաղչէսինի հէր կիւն տօնաաըպ իլէրու կէօթիւրմէկէ, վէ եէնիտէն եէնի չիչէքլէր վէ ֆիտանլար տիքմէկէ վէ եէթիշտիրմէկէ չալըչմալը տըր » տիմէքտէ, վէ պուճու պիր գատիտէ տէյի գապուլ իթմիշ օլտուգլարընտան, իաթէր հիւնէր ու սանաթճա զայլէլէրի վէ ճէսիմ մէշղուլիյէթլէրի արասընտա օլտուն, վէ իսթէր բօլիթիգաճա մէնֆաաթլար տալըլարըր ալթլարընտա օլտուն, տալիմա քիթապլար վէ զաղէթալար օգուճագտա, վէ մէզհէպճէ, ուլում ու ֆիւնունճա, վէ եախօտ ճէմիյէթի պէշէրիյէճէ միւթալաաթա սարֆէ էգհան (զիհնէլը) ու էվգաթ (վագըթլար) իթմէքտէ տիրլէր, վէ մուղալիլի օլարագ, պիղտէ (Ֆրանսըղլարտա) իսէ, հիշ

պիր իշ վէ զայլէսի օլմաեանլար տախի, օլ խուսուսլարտա, օնլար գատար զիհին վէ վագթ սարֆ իթմէքտէ տէյիլ տիրլէր : Տիւնեանըն հէր գանղի գըթասընտան օլուր իսէ օլտուն, հէր սընըֆ էհալիտէն միւրէթթէպ պիրէր միւեօն էհալի ալընարագ թէֆթիշ վէ տիգգաթ օլունտուգտա, աշիքեար անլաշըլմագտա տըր քի, Ամէրիգալըլար գատար օգուճագտա էհէմիյէթ վիրեր հիշ պիր էհալի եօգ տուր, վէ պիր միւլէթին ագըլճա չալըչգանլըղընը իսպաթ իտէր պիրինճի վէ եանըլմագ Քէրօֆէր եանի թէրագլտէ, իշթէ պու օգուճագտա մէրագ իթմէքլիք մատտէսի տիր : Ամէրիգալըլար քէնտի էֆքեարլարընը պաշգասընտան հազըր էթմէք վէ բիշմիշ եէմէք կիպի սաթըն ալմաեըպ, իլլա քէնտիլէր պիր չէյի իշիթտիքլէրինտէ, իւղէրինէ աիւշիւնիւրլէր, էօլչէրլէր, պիչէրլէր, վէ օնա կէօրէ եա գա

նաս ալիրտէ տարպը մէսէլ օլարագ էֆէնտիճ, Տէրիւտէն շէֆա տէյիլ օ, հէֆա տէյիլ օ, շաշէն օլար, շէվէն օլար, պիւ շէյիտէ պիտպէր օլար տէնիլլէքտէ տիր, վէ պուտա հագըսըզ տէյիլ տիր, չիւնքի, պըրագալըմ մէքթէպտէն չըզ տըգտան սօնրա տիւնեա մէտրէսէսի տէրուլէրինտէ բիւմիտիքլէրինի, պըրագալըմ մէքթէպլէրտէ էօյրէնտիքլէրինին բէք առի շէյիլ օլտուգլարընը, պըրագալըմ մէքթէպլէրիմիղտէ հիւքմ իթմէքտէ օլան ուսուլլէրին, չօճուգլարըմըլըն աթէչինի սէօնտիւրիւպ վէ բուհունու էօլտիւրտիւքլէրինի վէ պըրագալըմ պիր թագըմ ճիգվիթ պապախանլար վէ ճիգվիթ միսիօնարլար մէքթէպլէրինէ կիտիպ, գէհիրլի գատիլէր էօյրէնտիքլէրինի, վէ պիրէր էմաթի օլարագ, վէ բըրաթիգա իլէ պիր եա իքի լիսան լուղէթլէրի էօյրէնտիպտէ տիշարը չըզտըգլարընը, տիշարտա տախի էօլէ

ախլէագը պօզուգ, իմտտակ, թէճրիւպէսիպ, վէ պիւթիւն պիւթիւն եանըլը գախտէ (սկըրուճը) սահլիպի ատամլարըն գալմիլէրինտէն չըգան դարա սաջմա լագըրտըլարը, պօշպօղապլըղլարը, գարա սաջմալարը, վէ բանաստեղծութիւն իսմինտէ օլան եա բէղալէթ պինտիլիինի վէ եախօտ լուկանգուրըլը օգուճագտա, վէ պիւթիւն պիւթիւն առի պիրէր առէմ թագլիտի օլմագտա տըրլար : վէ իշթէ պուճտան նէշէթ իթմէքտէ տիր քի միլլէթիմիւզ օթուգ սէնէտէն պէրու մէքթէպլէրէ պինլէրճէ քիսէ աղճէ, վէ շուճա էմէք սարֆ իթմիշ իքէն, պըրագալըմ էն զիւտտէ ալըմ տիր տէյի զանն իտէրէք հագըլարընտա յիսաննալար օգուճուգլարընը պիրէր թէքմիլ իմաստակ օլտուգլարընը, պու կիւնքի կիւն լաեըգըլլա, եալընըզ պիր էրմէնիճէ պիլիւր վէ էօյրէտէպիլիւր օն Կիւն պուլունամամալտա տըր : Հայըֆ, հէղարան քէզ հայըֆ, վէ այըպ :

պուլ վէ եախօտ րէտտ իտէրլէր (1) :

Ամէրիգալըլարըն ագըլճա քէսկին- լիկինի, վէ րէյճէ հարարէթինի մուճիպ օլան շէյ, անճագ, օլ օգուճագտա օլ- տուգլարը քէմալէթ իւզրէ եազըլմըջ օլ- ան քիթապլարը վէ զազէթալարը տըր- ւար . էվլէթ օնլարըն սայէսինտէ տիր քի կիւնտէն կիւնէ զիեատէ քէսպի մա- լիւմաթ իթմէքտէ, վէ զիեատէ չալըջ գան օլմագտա տըրլար :

Շիգակօլուլար տախի պու հիքմէթ նէվինտէն օլան էսրարա վագըֆ պու- լունտուգլարընտան, մէնպաը մալիւ- մաթ վէ էւասը թէգատտիւ! օլան օ- գուճագ, վէ տայիմա օգուճագ, վէ խի քիթապլար վէ զազէթալար օգուճագ գաիտէսինէ էհէմմիյյէթ վիրտիքլէրին- տէն, շէհրի մէզպուրտա օլ մէրթէպէ պիր քիթապ ախզ ու իթասը աչըլմըջ տըր քի, ատամա ինանմամագ կէլիպ, վէ ատէթա պիր մասալ մագամընտա կէօրիւնմէքտէ տիր, շէօյլէ քի, քիթապ- ճը տիւքքեանլարը հէր կիւն տօլմագ- տա վէ հէր կիւն պօշալմագտա տըր- ւար . վէ քիթապճըլար իտէ, միւշթէ-

(1) Իշթէ թէքմիլ ատամիդ պու նօզթա- տա տըր, վէ իշթէ պիգիմ հէնուգ թէքմիլ ատամ սըրասընտա օլմատըղըմըզըն պիրին- ճի իսպաթըտա պու տուր. շէօյլէ քի պին- տէ պիր քիշիմիզ քէնտի ազլընը գուլան- մաեքպ, իլլա քէնտինտէն պիր լիրա զիեա- տէ զէնկինլիյէ, վէ ազաճըզ նուֆուսա սա- հ'պ օլանըն րէյ ու էֆքեարընա գուլ վէ քէօլէ օլուր . պիր մահգէր եա մագպաթա իչին իմգա եա միւհիւր եագմագ վէ պաս- մագ լաշմ կէլտի մի, անինտէ շու եա պու աղանըն կէօգիւնէ վէ հարէքէթինէ պագար, վէ հաթթա ընդհանուր ժողովումուզտա, երեսպիտան էֆէնտիլէրիմիզ պիլէ, գուրս վիրմէք վէ րէյ պէեան իյլէմէք իչին, գօ- եուն կիպի շու եա պու գօշուն արգասըն- տան կիտէրլէր, եանի շու եա պու էֆէն- տիյէ պագարլար :

րիլէրի հօշնուտ իթմէք արզու վէ նիյէ- թիլլէ, հէր նէվի կիւզէլ վէ Ֆայիտէլի քիթապլարը ճէլպ իյլէտիքլէրինտէն, էօյլէ պիր եէնի մէմլէքէթտէ, ճէ- տիտ-ինկիլթէրրատա պուլունմագտա օլան մէշհուր վէ միւնթագամ վէ զէն- կին քիթապճը տիւքքեանլարը կիպի տիւքքեանլար բէյտա իյլէմիշլէր տիր, վէ պուրատա քիթապլար իչին, էօյլէ Ֆրանսատա օլտուղու կիպի, պիւլիւք պիր սիւս մագամընտա թութուլարագ բարա վիրիլմէտիկի հալտէ տախի, ա- գըլ ու ֆիքրիմիզտէն կէչմէզ տէրէճէ- տէ բարալար վիրիլմէքտէ տիր . շէօյ- լէ քի, հէր ատամըն խարճը օլմաեան, եանի բէք աղ ատամըն օգուեաճաղը շէյ օլան ապիլքէտէ նամ քիթապլար- տան պիլէ, վէ թագըմը 200 տօլարա (1100 ֆրանք վէ եախօտ 5500 ղշ.) օլ- տուղու հալտէ, եիւզլէրճէ թագըմ սա- թըլմագտա օլտուղունտան, արթըգ սայիր էյլէնճէլի վէ ալէմ խարճը քի- թապլարտան նէ գատար զիեատէ սա- թըլմագտա օլմասը, գօլայճա քէշֆ ի- տիյէպիլմէքտէ տիր (1) :

(1) Արթըգ պու պապտէ պիգիմ, եա քէնտիմիզի պիթիւն պիւթիւն եապանիլէր սըրասընա վազ իթմէմիզ, եա կէօթիւրիւպ քէնտիմիզի թագըմլա տէնիլէ աթմամըզ, վէ եախօտ պարի պու կիւնտէն պաշաեա- րագ ատամ սըրասընա կէչմէքիկէ ահտ ու ատագ վէ եէմին իթմէքլէ գալպիմիզի րա- հաթ վէ թէսէլի իյլէմէմիզ իգթիզա իտէր, զիրա, ալարըմըզ մալիւմաթա նէզարէն, իւշ միլեօնտան իպարէթ պիր միլլէթիզ տէյի էօյլէնմէքտէ օլտուղումուզ հալտէ, սէնէտէ, քիթապ, զազէթա, րիսալէ վէ քեաղըտ տէնիլլէն շէյէ, էն զիեատէ սաթըլ- մագտա օլան օրացօյցլար վէ քերականլար, վէ Վէնէտիք վէ Վիէննա, վէ մահալլի սա- յիրէ քիթապլարը տախի պիրիլքտէ ալընա- րագ, անճագ պիր պուշուգ միլեօն ղշ. փր- վիրմէքտէյիլ, տիմէք տիր քի, նուֆուս

Հէլէ բօլիթիգա պահսընա կէլին-
տիքտէ, Ամէրիգալըլար պիւթիւն պիւ-
թիւն պաշգա ատամլար տըրլար, վէ
բօլիթիգա զայրէթի էֆքեարը օլ տէ-
րէճէ եայըմբը, վէ էֆքեարը ամմէյի
իսթիլա իյլէմիշ տիր քի, պիր միւսաֆի-
րին, հէր գանղի միլլէթտէն օլսա, վէ
նէ գատարտա ազ կիւնտէն պէրու օ-
րատա պուլունսա, Ամէրիգա զայրէթի
չէքիպ, վէ Ամէրիգալը օլմագլըլա ար-
գու իտէճէկինտէ շիւբհէ եօգ տուր,
չէօյլէ քի, զագէթալար պու պապտէ
պիւյիւք պիր ալէթ օլտուգլարընտան,
տէյիլ շէհիրլէրտէ վէ մէրքէզ մահէլ-
լէրտէ, վէ սէքէնէսի սըգ օլան եէրլէր-
տէ, վէ բայիթախտա եագըն պուլու-
նան քէօյլէրտէ վէ գասապալարտա,
իլլա կիւնլէրճէ, հաֆթալարճա, վէ այ-
լարճա պիր պիրլէրինտէն ուզագ պու-
լունան մահէլլէրտէ, տաղլարտա թէքէ-
լէրտէ, վէ օվալարտա տէրէլէրտէ պիլէ,
ղէնկինլէր ֆուգարալար, վէ քէօյլիւլէր
վէ շէհիրլիլէր, սապահ վէ ազչամ, հէր
կիւն վէ հէր սաաթ, օլ կիւնքի հիւքմ
իթմէքտէ օլան, վէ ումուսուն զարար
ու մէնֆաաթընա տայիր պուլունան
բօլիթիգա պահսլարընճա վէ հավա-
տիսլէրճէ, քէսպի մալիւմաթ իթմէք
աթէչիլլէ եանմագտա տըրլար: Վաշինկ-
թըն շէհրինտէ պուլունան պիր տիպ-
լումաթըն, վէ Նիւ-Եօրգտա պուլունան

պիր ֆապրիգաթօրուն, վէ Պօսթընտա
պուլունան պիր թիւճճարըն պիր էլին-
տէ գալէմ վէ տիկէր էլինտէ պիր զագէ-
թա պուլունտուղու կիպի, Ալլահըն
գըրլարընտա պուլունան պիր չիֆթճի-
նին տախի պիր էլինտէ պէլ եա գագ-
մա, վէ տիկէր էլինտէ տախի պիր զա-
գէթա պուլունմագտա տըր: Վէ իշթէ
Ամէրիգալըլարըն շաեանը թէաճճիւպ օ-
լան գուվլէթիւնի պատի օլան խուսուս-
տա, եալընըզ պու խուսուս տուր: Ամէ-
րիգանըն հէր գանղի քէօչէսինտէ բօ-
լիթիգա, վէ ումուսուն ֆայիտէսի թէ-
լինէ թօգունուլաճագ օլսա, Ամէրիգա
սուեունու իչիպ վէ հավասընը էմէն
հէր ատամըն տուլղուսու թէլլէրի, ա-
նինտէ վէ պիրլիքտէ հարէքէթ իթմէք-
տէ տիր(1):

Վագաա, էհալի իւզէրինտէ պու մէր-
թէպէ բօլիթիգա տուլղուսու պուլուն-
մասընըն, էնտիչէյի մուճիպ օլուճու
քէօչէլէրի վար տըր, չիւնքի, անինտէ
ազիմ ֆըրգալար բէյտա օլարագ, վէ
հիւքմտարըն քէնտի թարաֆկիրլէրին-
տէն օլմասընա չալըշարագ, բահաթը
ամմէյէ խալէլ կէթիւրէպիլէճէքլէրի

(1) Թիւրքիամըզտա, վէ ալէլսուսու միւ-
լէթիմիզտէ իտէ, պիւթիւն պիւթիւն պու-
նուն մուղայիրի մէվճուտ պուլունմագտա
օլտուղունտան, հալիլլէ պիր պիրինէ տա-
պան տապանա զըտտ օլան սէպէպլէրտէն,
պիրիպիրինէ տապան տապանա զըտտ սէ-
մերէ հուսուլէ կէմէքտէ տիր, եանի Ամէ-
րիգատա հէր քէս պիրպիրինին մէնֆաա-
րիգատա հէր քէս զէն-
թընա չալըշարըլարընտան, հէր քէս զէն-
կին վէ բահաթ օլտուղու կիպի, պիզտէ
տախի քիմսէ պիր պիրինին մէնֆաաթընա
չալըշարտըլընտան, հէրսի տախի ֆագըր
չալըշարտըլընտան, վէ պու տա հագգ
վէ սէֆիլ օլմագտա տըր: Վէ պու տա հագգ
տըր վէ պէօյլէ օլմալը տըր, չիւնքի պէնիի
աաէմ ճէմիյյէթ իւզրէ եաշամաղըզ իչին
խալը իտիլմիշ տիր:

պաշընա պիր եըլտա, իւսթ իւսթէ, եալընըզ
20 փր. վէ ֆամիլէա պաշընա 3 զշ. տիւշ-
մէքտէ տիր, վէ տիմէք տիր քի, էն ֆա-
գըրըմըզ վէ տիլէնճիմիզ տախի պիրլիքտէ
օլարագ, թէնիմիզ իչին էն ազը իւսթ իւս-
թէ կիւնտէ 40 փարն սարֆ իթմէքտէյի
տէյի թութսագ պիլէ, ճանըմըզ իչին տէյիլ
կիւնտէ, իլլա եըլտա պիլէ եարըսընը սարֆ
իթմէքտէյի: Տէհէթ վիրիճի պիր սա-
հիսիք:

չիւբհէսիզ տիր . լաքին, մէկերչի , պիղ-
 տէ (Ֆրանսազլարտա) օլտուղու կիպի ,
 մէզքիւր հալին մուղախրի պուլունտու-
 ղու հալտէ , եանի էհալի բօլիթիգա ճի-
 հէթիլէ սէրպէսթ պուլունմատըլը
 թագտիրտէ, բահաթը ամմէ, տահա զի-
 եատէ պիր գավի թէմէլ իւզէրինտէ
 պուլունարագ, պատիի ղուրուրումուզ
 օլպպիլմէքտէ մի տիր : Մէկերչի Ֆրան-
 սատա , մէզքիւր բօլիթիգա սէրպէսիյ-
 յէթի օլմատըլը հալտէ տախի , եալը-
 նըզ պիր ուֆագ կիւրուհտան իպարէթ
 օլան ֆէսատավէրէր , իսթէտիքէրի
 վագըթ օրթալըզը ալթիւսթ իտէպիւ-
 մէքտէ տէյի՛լ մի տիրլէր . մէկերչի ,
 էօյլէ պիր ֆէսատ ղուհուրինտէ , էհլի
 բրզ թագըմը, պու պիր պէլա տըր տէ-
 յէրէք չէքմէքտէ օլտուղունտան , վէ
 պիրլէչէրէք իճապը իճրասընա գալ-
 գըմագըլըգ ատէթտէն օլմատըլընտան
 սիւքիւթի իթթիսազ իթմէքտէ , վէ
 թա բէք պիւյիւք պիր պիւհրան զու-
 հուրինէ գատար թէհամմիւլ էյլէմէք-
 տէ , վէ անճագ օլ վագըթ սէս չըգար-
 մագտա տէյի՛լ մի տիրլէր . պու խու-
 սուպարա տիգգտթ օլունտուղու սու-
 ըթտէ աշիքեար անլաչըլմագտա տըր
 քի , Ամէրիգանըն ուսուլի պիղիմքին-
 տէն չօգ ֆայիտէլի տիր , չիւնքի, հէր
 քէս ֆէնալըղա գարչը իյիլիկի մուհա-
 ֆագա էյլէմէք իչին , իգթիգա իտէն
 սիլահա մալիք պուլունմագտա տըր ,
 վէ օլ վագըթ տայիմա ֆիւթու հաթճա
 էմիլէթ շիւբհէսիզ օլուպ , վէ ասայի-
 չի ամմէնին տահա ղիեատէ պիր գա-
 վի թէմէլ իւզէրինտէ պուլունահաղը
 պէտիտար տըր , զիրա , շու տախի սա-
 հիհ տիր քի , պու ալէմտէ , տայիմա
 հուգուգ վէ հագգանիյէթին թարա-
 ֆընը թութան , խէթա վէ գուսուրաթ

թարաֆընը թութանտան ղիեատէ տիր ,
 վէ պուլունտանտան էչէթ իտէր քի , սէր-
 պէսթլիք , ֆէնալըղըն եատըլըպ հէր-
 քէսին իշիթմէսինէ գօլալըգ վէրիր ,
 վէ հալիլէ էօնիւ տախի գօլալըգլա
 ալընապիլիր . նասըլ քի , կիլի իշա-
 ըթլէրէ սահիպ օլան ճէմիլյէթլէրտէ,
 պիրիսինին գուլաղընտան սէօյլէնիլէն
 պիր բէք լագըրտըտան պիւյիւք պիր
 պէլա ղուհուրա կէլէպիլիպ , հալ պու-
 քի այնի լագըրտը աչըգտան սէօյլէնիլ-
 տիկինտէ , հէր քէսին նէֆրէթ վէ իս-
 թիհաղաթ թահրիք իտիլէրէք , քէնտի
 էհէմմիյէթինի ղայպ իտէճէկի պի իշ-
 թիպահ տըր :

Հէր նէ հալ իսէ , Ամէրիգալըլար
 քէնտի թարիգլէրինի պէյէնմէքտէ վէ
 ֆայիտէլի կէօրմէքտէ օլտուգլարըն-
 տան , ղագէթալարըն սէրպէսիյէ-
 թինտէն , վէ հատտէն ղիեատէ չօգլու-
 ղունտան գօրգմատըգտան պաշգա ,
 տահա ղիեատէ թէչվիգ էյլէմէքտէ տիր-
 լէր . վէ պիղ տէ պու պապտէ թէհաճ-
 ճիւպ իթմէմէլիլիզ , չիւնքի , պիղտէ
 օլտուղու կիպի , էհալի պիր թագըմ
 ղագէթաճըլարըն էֆքեարընա գուլ օ-
 լարագ , արգալարընտան կիթմէքտէ օլ-
 մաեբպ , իլլա , ղագէթաճըլարը , քէնտի
 էֆքեարլարընա խըտմէթ իթտիրմէքտէ
 տիրլէր , շէօյլէ քի , ասըլ ղագէթաճը
 քէնտիլէր տիրլէր կիպի, եաղըլանլար իւ-
 գէրինէ մուհաքէմէ էյլէմէկէ միւքթէ-
 տիր օլտուգլարընտան , էֆքեար վէ
 մէնֆատթը ամմէյէ մուվաֆըգ օլմա-
 եան ղագէթաեբ օգուամաեբպ , ըէտտ
 էյլէմէքտէ , վէ պէօյլէլիքլէ , քէնտի
 նուֆուղարընը ղագէթալար իւզէրինէ
 իչլէթմէքտէ տիրլէր . վէլհասըլ , պիր
 էհալ էյի ղագէթաճըլարըն սույի իսթի-
 մալ վէ էսիրլիլինտէն գուրթարան պի

ընծի չարէ, պաշտօն չէյ օլմաեբպ, իւր
մեզքիւր էհալինին բօլիթիգա ճի-
հէթիլլէ սեբպէսթ պուլունմասը տըր,
վէ իշթէ Ամերիգատա տախի պու ու-
սուլ վէ պու իթիգատ հիւքմ իթմէք-
տէ տիր:

Շիգակօտա տախի, ղայէթ քէմա-
լէթ վէ տիրայէթ իւզրէ եազըլմագտա
նիչէ ղազէթալար վար տըր, վէ պուն-
լարըն Լօնտրատա, Բարիստէ, վէ Էվրօ-
պանըն էքսէր մէմլէքէթլէրինտէ մուխ-
պիրլէրի պուլունմագտա տըր, վէ պուն-
լարըն իչլէրինտէ, Բէրիւպլիքէն նամ
ղազէթանըն, տիւնեանըն տէօրթ թա-
րաֆընտա, եէտի սէքիզ եիւզ նէֆէր
մուխպիրլէրի (1) պուլունտուղունտան,
պուլունտուղարը մահէլլ հագգընտա
մեզքիւր ղազէթաեա, հէմիչէ հավա-
տիս եազըպ եէթիչտիրմէքտէ տիրլէր:

Շիգակօ իւզէրինէ պու գատարճըգ
մալիւմաթ վիրմիչ օլտուղունմուզտան,
կէրլի արթըգ խիթամ վիրրիւղ, լաքին
չունու տախի ունութմաեբը իչար իլլէ-
մէեէ քի, իչ պու ազ սէնէ գարֆընտա
գուհուրա կէլմիչ օլան, վէ հիքմէթ նէ-
վինտէն պուլունան թէգատտիւմ վէ
թարագգը եալընըզ շէհրի մեզպուրա
մախսուս օլմաեբպ, իլլա Ամերիգանըն
ղարպ ճիհէթիինին հէր թարաֆընտա,

(1) Սէքիզ եիւզ նէֆէր մուխպիրլէրէ,
մեզքիւր ղազէթա իտարէսի, էկէր այտա,
պիր պիրի իւզէրինէ, եալընըզ պէչէր եիւզ
ղչ մաաչ վիրէճէք օլսա, այտա իտէր 400
պին ղչ վէ եախօտ սէնէտէ ց միլեօն ղա-
եազըն պիր մէպլաղ քի, քէաղըտ վէ սայի-
րէտէն մաստա շէլլէր, եանի եազըճըլար,
միւրէթիթիւլլէր, մաքինիսթլէր վէ սայիր
մէմուրլար իչին տախի պիր օլգատար մէպ-
լաղ մէսարիֆաթ հիսապ օլունաճագ օլսա,
օն միլիօն ղա պալիլ օլաճաղը տէրքեար,
վէ մապալլահ էօլլէ պիր ղազէթաճը պու-
րատա պուլունուպտա, սէնէտէ պիր իքի

այնի թէգատտիւմ վէ այնի թարագգը
կէօրիւլմէքտէ տիր, վէ շու հիքմէթ
նէվինտէն օլան հալ ու հէյեթ, պիր
մինիսթրօ վէ եախօտ պիր հիւքմտա-
րըն սայ ու հիմմէթ վէ լութֆ ու քէ-
րէմիլլէ մէյտանէ կէլմէյիպ, իլլա սեր-
պէսթ էհալինին, պիզըպ սեբպէսթ-
ճէ չալըմասը սայէսինտէ մէյտանէ
կէլմիչ տիր վէ կէլմէքտէ տիր, վէ Ա-
մերիգա էհալիսինին պու էֆքեարը,
էպէտի սուրէթտէ պայիսի շէրէֆի վէ
իֆթիխարը օլսա ճայիլ տիր, չիւնքի,
հէր մէմալիքտէ ագըլը վէ չալըչգան
թէք թէք ատամլար չըգարլար, լաքին
անլէր գատիմ գալմաեբպ, իլլա վագըթ
վագըթ գույրուգլու եըլտըզ կիպի սէօ-
նիւպ կիթտիքլէրի կիպի, քէնտի նա-
տիր իւլ էմալ օլան ագլ ու ֆիքիլէրի-
նի տախի պերապէր կէօթիւրիւրլէր,
հալ պու քի պիր էհալի վէ եախօտ
պիր միլլէթ տայիմա պագը գալաճա-
ղընտան, քէնտի թարագգը վէ թէ-
գատտիւմիւնէ, վէ քէնտի սէրվէթ վէ
սէատէթի հալինէ քէնտիսի չալըմագ-
լըգա պօրճու օլտուղունու էօյրէնիպ,
վէ օլ ճիհէթլէ քէսպի գուտրէթ վէ
մէհարէթ իլլէտիկինտէ, գույրուգլու
եըլտըզ կիպի պիր արթըգ բարամա-
քէրրէ թաթիլ իտիլմէքիք թէհիքէսինէ
տիւչար օլաճագ օլսա, անինտէ խարապա
եիւզ թութաճագը աչիքեար տըր, վէ իչ-
թէ պէօլլէ սէպէպլէրէ մէպնի տիր քի,
թիւրքիամըզտա հիչ պիր շէյ, արպու օլու-
նան թարագգը վէ թէգատտիւմէ մուվաֆ-
ֆագ օլումամագտա տըր, վէ էհալիմիզ
վէմնուն օլմալը տըր քի պէօլլէ պիր թէհ-
լիքէլի հալտէ տախի, թէնճէրէտէ բիչի-
րիպտէ գարաղընտա եէմէքլիկէ գանաթ
իտէր պազը ղազէթաճըլարըն ճէսարէթի
սայէսինտէ, իյի ֆէնա պիր գաչ գըթա
ղազէթա բարչասը պուլունուպտա օգրեա-
պիլմէքտէ տիր:

սըլա պիրտէ սէօնմէսի կէօրիւմէ յիպ, գը գալըպ վէ զիեաէնտազ օյաճաղըն-
իլլա շէմսի թապան կիպի տայիմա պա- տա զէրրէճէ շիւբհէ եօգ տուր (1) :

ԲԵՐՖԷՔՍԻՕՆԻՍԹԼԻՐ (ԿՍՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՔ)

ԵԱԽՕՏ ԳՕՄԻՆԻՍԹԼԷՐ

Մօրմօնլար վէ Շէգըրլար վէ Սըբ-
րիթլէր հօգգընտա վիրտիկիմիզ մա-
լիւմաթլարտան տօլաեը պազըլար թա-
րաֆընտան զուհուրա կէլմիշ օլան մէմ-
նունիյէթտէն թէշվիգ օլունարագ ,
օնլար գատար վէ պէլքիտէ օնլարտան-
տա զիեատէ զարայիպ նէվինտէն օլան
պաշգա պիր մէզհէպ , վէ եախօտ պաշ-
գա պիր ֆըրգանըն տախի հալլէրինի
պիթթէրճէմէ պէեան իտէրիզ քի , ա-
սըլ ֆօֆօլէր իշթէ պունլար տըրլար :

Պու պէեան իտէճէկիմիզ մէզհէպ-
տէն օլանլար , քէնտիլէրէ , թէվրաթը
Շէրիֆին Բէրֆէքսիօնիսթլէրի , եանի
ֆէմալէթէ իրաիրիճիլէրի իամինի վիր-
մէքտէ օլուպ , վէ քէնտիլէրին ֆամիլ-
եաճա թէրթիպաթլարընըն , ինճիլի-
Շէրիֆ իզէրինտէ միւէսսէս օլմասընը ,
վէ ըուլի զէմինտէ Ալլահըն բատիշահ-
լըղընըն իպգա գըլընմասընը իտտաա
իթմէքտէ տիրէր :

Պու մէզհէպի իհտաա իտէն ժօհն
Հիւմֆիէյս Նօյիս նամ պիր իրի պօյլու ,
սօրկուն լէհճէլի , չագըր կէօզլիլ , տալ-
ղըն պագըլը , վէ սարը սաշը վէ սա-
գալը պիր ատէմ օլուպ , պիր գաշ մէք-
թէպլէրտէ հօճալըգ իթմիշ , վէ չօգ
տէֆա պէյն էլ էհալի ֆէսատ թօ-
հումու էքմէքտէ պուլունմուշ իսէ-
տէ , պու կիւն տախի , Ալլահ թարա-
ֆընտան քէնտույէ իհսան պուլրուլան

լութֆ ու քէրէմի մախտուս սայէսին-
տէ , բէյղամպէրլէր սըրասընա կէշմիշ
իմիշ :

Բէրֆէքսիօնիսթլէր , թագըմ թա-
գըմ օլարագ , պիրէր պիւլիւք խանէ-
տէ , վէ եախօտ մանասթըրա պէնզէր
էպնիյէտէ իգամէթ իթմէքտէ օյտուգ-
լարընտան , մէզքիւր խանէլէրէ լիսանք
ֆրանսէվիտէ ֆալանդէր իամի վիրիմէք-
տէ տիր քի , մէրգուլար հէր նէ գա-
տար պիր չօգ ֆալանսթէրլէրէ մալիք
օլմուչլար իսէ տէ , Օնէյտա-Գրիքտէ

(1) Ֆիլվագը Ամէրիգալըլարըն պու պու-
լուչլարը էպէտիւլէպէտ շէրէֆ ու իֆիթի-
խար , վէ հաթթա թէքէպպիւրլէրինի մու-
ճիպ օլտա ճայիգ տիր գիրա , եալընըզ քէն-
տիլէր , պէշ ալթը պին սէնէտէն պէրու ,
հէր միլլէթին սիւլուք էյլէտիկի պիր եան-
լը իթիգատըն ֆէհմիլնէ վարտըգտան պաշ-
գա , տիրիւսթ թարիգ վէ գախտէյի պուլ-
մուչլար , վէ սիւլուք ու տէվամէ տախի
պալլամըլար տըր , շէօլէ քի իըլպաթը ա-
տէմտէն պէրու , հէր միլլէթ քէնտուլի շու
եա պու ալիմէ , նուֆուգքեարա , վէ հիւքու-
տարա էսիր իտէրէք , սէատէթի հալէ նա-
յիլ օլմագըրգ իթիգատը պաթըլընտա տէ-
վամ իտէկէլմիշ իքէն , քէնտիլէր իսէ , ճէմիյ-
էթի պէշէրլիյէէ էլին , էկէր պիր սէատէ-
թի հալ վար իսէ , անըն տախի անճագ հէր
ատամըն ալիս , նուֆուգքեար վէ հիւքմտար
օլմասըլա օլապիլ ճէկիլնի պուլմուչլար վէ
իճրասընա տախի մուվաֆիֆագ օլմուչլար
տըր :

պուլունան մանասթըրլարը հէքսինտէն մէջհուրու օլմուշ տուր : Մէզքիւր էպ- նիյէյի Պապա Նոյիս , պիւթիւն պիւ- թիւն եհնի պիր ուսուլ իւզրէ եար- տըրմըջ օլտուղունտան , հիչ պիր գալ- ֆալըղա պէնզէմէքտէ օլմաեբպ , ֆա- գաթ տէրունինտէ իգամէթ իթմէքտէ օլան կիւրուհուն էֆեար ու ախլազը մախսուսէսիլլէ իմթիզաճ իւզրէ պու- լունմագտա տըր :

Մէզքիւր էպնիյէտէն իչէրու կիրիւ- տիքտէ , իւսթիւ գարալը կէնիշճէ պիր եօլ վար տըր , վէ մէզքիւր եօլուն նի- հայէթինտէ պիր թաշ մէրտիվէն իլէ , էպնիյէնին օրթա եէրինտէ պուլունան քիլիսէյէ չըգըմագտա տըր , վէ մէզ- քիւր քիլիսէտէ եալընըզ իպատէթ գը- լընըմաեբպ , իլա , հէմ պիր հիւնէր մահէլլի սաեբըմագտա , վէ հէմտէ թէ- Թրօ օեուկարը իչին , վէ սայիր զիյ- նէթլէր վէ ճէմիյէթլէր իչին գուլա- նըմագտա օլտուղու կիպի , գըզլար վէ գատընլար կէօրիւչիւպ գօնուչմագտա վէ մուզիգալար չալմագտա , վէ իսթի- եարլար վազլար վիրմէքտէ , վէ պիր մուգայեիտ հավատիսլէր օգումագտա , վէ տէլիգանլըլար իլէ կէնճ գըզլարտա ալագա իւղէրինէ լագըրտըլար իթմէք- տէ տիրլէր : Օրատան պիր գարու տի- վանխանէյէ , վէ տիկէր գարուլար տա- խի եաթագ օտալարընա աչըմագտա տըրլար : Ալթ գաթտա եազքխանէլէր իլէ պիրտէ քիւթիւպխանէ պուլուն- մագտա օլտուղու կիպի , այրը այրը տայիրէլէրտէ տախի մութպախ , թա- ամխանէ , քիլէր , վէ չամաչըրխանէ պուլունմագտա տըր , վէ տահա էօթէ- տէ , աղածլար արալարընտան , տէյիր- մէնլէրի , չիֆթլիքլէրի , ախըրլարը վէ չիրախանէլէրի եախօտ մէնկէնէլէրի

պուլունտուղու կէօրիւմէքտէ տիր : Պունլար նէ գատար էսկի ատէթ վէ ուսուլլէր վար իսէ գալտըրմըջ օլ- տուգլարընտան , էրքէքլէրին այրը վէ գարըլարըն այրը պիչիմ վէ թարզտա էլպիսէ կիյինմէլէրինի , վէ բազար վէ եօրթու վէ բէսմի կիւնլէրտէ պաչգա էլպիսէ իսթիմալինի գալտըրտըզլարը կիպի , բազար վէ եօրթու թութմագ- լըզը տախի պիւթիւն պիւթիւն գալ- տըրմըջլար տըր . լաքին , հէնուզ շար- գալար վէ գունտուրալար իչին քէն- տիլէրճէ սօն մօտա պուլունմուշ օլմա- տըլընտան , տէրքեար օլանլարըն իս- թիմալինի ճայիզ կէօրմէքտէ տիրլէր : Պունլարըն գարըլարը գըսսա վէ էն- թարի շէքլինտէ պիր սէթրի , պիրտէ կէնիչ բանթալօն , վէ թա պօեուկա- ընա գատար տիւյմէլի պիր եէլէք կի- յինմէքտէ օլուպ , մէզքիւր էլպիսէլէ- րինին բէնկի տիչարտա կէզտիքլէրին- տէ եա մաի վէ եախօտ սիեահա եա- գըն պիր բէնքտէ օլտուղու կիպի , ախ- շամլարը թօբլանտըզլարը վագըթտա իսէ պէեագ օլմալը տըր . մէզքիւր էլ- պիսէլէրին պիչիմի , Աճէմէրին իսթի- մալ իյլէտիքլէրի պիր նէվի սէլլրի վէ բանթալօնա պէնզէմէքտէ օլուպ , վէ գարըլարտան չօգլարընա բէք կիւզէլ եազըչմագտա տըր : Պունլար պաշարը- նա տայիմա հասըր շարգա գօյմագտա տըրլար :

Պինլէրճէ ատամլար մէրագ իտէ- րէք , կիտլպ մէզքիւր գօմիւնիսթլէ- րին ֆալանսթէրլէրինի կէզմէքտէ , վէ կէօրտիւքլէրի հիւսնի նիզամ , բահաթ- լըզ , վէ իքրամ ու իզզէթ վէ մուզիգա սէսլէրինին կիւզէլլիյի , թէհայլիւրլէ- րինի մուճիպ օլմագտա , վէ իչլէրինտէն պիրիսի կէօթիւրիւպ չիֆթլիքլէրինի

վէ պաղ պաղչէլէրինի կէզտիրմէքտէ , վէ քէզալիք օրալարտա տախի զարեթ վէ պէրէքէթ կէօրիւմէքտէ իսէ տէ , բրգճա հալլէրինէ վագբօ օլունտուգտա , ատամա նէֆրէթ կէլմէքտէ տիր : Զիւնքի պունլարտա , նիքեհալը դարբ գօճա պուլունմատըզնտան , եէմէք , իչմէք , չալըչմագ , էյլէնմէք վէ հէր շէյ օրթանըն օլտուղու կիպի , գարբլար վէ եախօտ պունա դարչըրբ էրքէքլէր տախի օրթանըն տըրլար :

Ինկիլթէրատա , Ալմանեհատա , վէ Ֆըրանսատա , պու գօմիւնիսթլիւկիւ մէյտանէ կէթիրիպ իճրա իթմէք նիյէթիլէ չօգ ճէմիյէթլէր թէշքիլ օլունմուչլար իսէ տէ , հիչ պիրիտի իլէրուկիտէմէտիկիւնտէն տաղըմըչլար վէ պօղուլմուչլար տըր , վէ հաթթա , իգարի տըր Գապէ մէգքիւր ճէմիյէթտէն պիրիսինի Ամէրիգանա նագլ իթմիչ , վէ իսթէտիկի գատար սէրպէսիյէթ , միւսավթ , վէ գարտաչլըգ մուհապպէթի պուլմուչ իսէ տէ , եէվմիյէ լագըմ կէլէն մէսարիֆաթա տաեանամատըզնտան , վէ բուլի ղէմինտէ վագբ պիր ճէննէթտէ իսէ , պօրճուլ օլուպ տա , փարա վիրէմէմէք տէրտի չէքիլէմէյէճէկիւտէն , մէրգում տախի միւրատընա իրէմէմիչ տիր . լաքին , Պապա Նօյիս , Ամէրիգա եանքիլիկինի իճրա իտէրէք Ֆիքրինի եօրուպ տիւչիւնմիւչ , վէ պունա տախի պիր չարէ պուլմուչ տուր . շէօլէ քի , մէրգում քէնտուքէնտույէ , «պէնտէն էվվէլ պու եօլա չըգանլար նի՛չին եօլտա գալտըլար , շունուն իչին եօլտա գալտըլար քի , քէնտի ճէմիյէթլէրինի թէվրաթը-Շէրիֆ իւզէրինէ իպնա իյլէմէտիլէր , հալ պու քի հէր էօմրիւն էօսաք տին ու մէզհէպ տիր , վէ ճէմիյէթճէ տէր-

քեար օլան հէր նագարիեաթտա , տա-յիմա մէզհէպճէ պիր սահիհլիք էսէրի կէօրիւմէքտէ տիր , հէր Ֆամիլեա թէշքիլաթը էսապնտա , մութլագա տէօրթ շէյ պուլունմալը տըր , եանի 1. Ալլահ իլէ պարըբգ պիր հալտէ պուլունմագ , 2. կիւնահտան արի օլմագ , 3. գարբլար վէ էրքէքլէր իլէ գարտաչլըգ իւզրէ պուլունմագ , վէ 4. հէր քէս պիրիլքտէ չալըչմագ , վէ չալըչմանըն սէմէրէսինէ պիրիլքտէ նայիլ օլարագ կէօնէնմէք տիր . հալ պու քի , էվվէլքի իսլահաթա չալըչան Օվըն , Ֆուրիյէ , վէ Գապէ , պու տէօրթ գըթա պաչըճա գախտէլէրտէն եալընը պիր իքիսինի իճրա իտիպ , Ֆագաթ Ալլահը ունուլթմուչ օլտուղլարընտան , քէնտիլէր տախի պաթըպ կիթմիչլէր տիր» տէմիչ տիր :

Պու մէզհէպի , Պապա Նօյիս 1831 սէնէսինտէ , մէյտանա չըգարաըբ մէզհէպճէ պիր ուեանըբըբ սայէսինտէ իհտաս իյլէմիչ տիր . վէ ղայէթ թէմքինի պիր թավր ու հարէքէթտէ պուլունարագ , կիւյա քէնտիսինին մէզհէպճէ պօղուլուլարը կէօրտիւկիւնտէն , վաթանտաչլարընը աճըմագտա օլտուղունու , վէ պու եէնի մէզհէպէ բէհպէր օլմագլըգտա բէք չօգ կիւճիլք վէ զահմէթ չէքմէք լագըմ կէլտիկին պիլտիկիւնտէն , հէր նէ գատար տէրիւտէ իթմէմէքլիկէ չալըչմը իսէ տէ , պիր տիւրլիւ ֆիքրինի վէ զամիրինի բահաթ իթտիրէմէտիկիւնի տախի պէեան իյլէմիչ տիր :

Մէրգում էօլլէ պիր ղարայիպ նէվինտէն օլան , վէ ուլղունտուղլուգ գալըպը պուլունան մէզհէպէ տախի թէվրատը-Շէրիֆի էսաս իթմէք իսթէտիկիւնտէն մէզքիւր քիթապը տէֆալարճա

օգուստոս, գալստուրտան կէշիրմիշ, վէ քէնտի գուրաճաղը տօլապա ույկուն պիր գայիշ ուճու պուլմագլըղա չալըմը, վէ քէնտի ագլընճա, Պօղոս առաքեալէն եաղտըգլարբնտա արատըղը շէյի պուլապիլմիշ տիր :

Մէրգուստոն իտտասարնա նէղարէն, առաքեալլարբն պազը կէօսթէրտիքլէրի թարիգին էսասը տօղրուլուգ, եանի հէր քէսին իթթիֆագ վէ իթթիհատը, վէ միւսավաթը, վէ աղիգլիկինտէն իպարէթ իմիշ, հալ պու քի շիմտիյէ գատար նէ էվրօպա վէ նէտէ Ամէրիգա շու սահիհիկի լայըգըյա անլայըպ մէվգըի իճրայէ գօեամատըղընտան, վէ շէյթան իսէ պասիրէթլէրինի պաղլատըղընտան, թա էվկէյինտէն պէրու, զուլմէթի ճէհալէթտէ մէթրուք գալմըչլար, վէ Բօմա, վէ Բում, վէ ինկիլիզ քիլիսէլէրի, իսթալար իշին պիրէր մէրքէզ օլմուչլար տըր(1) :

Մէրգուստոն իթիգատընճա, վագաատիւնեատան տօղրու եօլ պիւթիւն պիւթիւն գալգըպ զայպ օլմամըշ տըր, լաքին, եալընըզ պիր գաշ սէրպէօթ վէ սէպաթլը քիշիլէրին ըուհլարբնտա մահֆուգ գալմըշ տըր, իշթէ տիւնեաեը թէնվիր իտէճէք օլան մէզքիւր սա-

(1) Ղարայիպի շունտա տըր քի, Ամէրիգատա նէ գատար մէվհէպչըգմըշ իսէ, նասըլ քի, կէօրիւլմէքտէ տիր, քեաֆիֆէսլտէ Աստուածաշունչու քէնտույէ պիր թէմէլթաը իյլէմիշ տիր, հալ պու քի պունլարբն հէքսինէտէ պիգ, պիր սուտա եըյգարագ Բրօթէսթան սըֆաթը վիրմլքտէ օլտուզուսուպ հալտէ, պունլարբն իշինտէ էօյլէ մէզհէպլէր վար տըր քի, իրիսթիանլըգտան գիւեատէ իսլամլըղա, վէ Մուսավլիկէ, վէ հաթթա Պութբէրէսթլիկէ պիլէ եագըն պուլունմագտա տըր, վէ պունլարբն քեաֆիֆէսիտէ Աստուածաշունչա ինանըպ, մէզքիւր քիթապը տիլէրինտէ էզպէր, վէ էլ

հիհիք նուրու արթըգ շիմտիտէն սօնրա մէյտանէ չըգաճագ տըր, վէ պու իգպալ ու շէրէֆէտէ, քէնտիսի նայիլ օլաճագ տըր :

Պապա Նօյիսին, Հագգ թարաֆընտան մէմուրիյէթի, պէնիի ատէմի, շէյթանըն զէնճիրլէրինտէն շէզիպ գուրթարմագլըգ օլտուզունտան, էվվէլա, քէնտի իսթէտիկի սուրէթտէ պիր սէրպէսթլիք էօյրէթ մէկէ պաշլամըշ, վէ Ալլահ թարաֆընտան սէշիլմիշ օլան ատամլարբն, եանի իէրֆէքսիօնիսթ եասաթ Գօմիւնիսթլէրին, սէրպէսթլիքլէրի գարշըսընա, հիշ պիր գանուն չըգարագ մէն իթմէմէլի տիր, տէտիկի կիպի, էվվէլա, նիքեալը գարը ալմագ, պիր պաթըլ իթիգատ էսէրի տիր, վէ միլք սահիպի օլմագտա խըրսըղըգտըր, վէ բատիշահլըգ վէ հէր նէվի հիւքմտարլըգտա հագգսըզ եէրտէ պիր ճէպպարլըգ իշէթմէք տիր, տէմիշ տիր : վէ մէրգում վաթան զայրէթիւնի վէ վաթան տէնիլէն շէյի տալի պօշա չըգարտըղընտան, աչըգտան աչըղա, Միւճթէմէայի—Ամէրիգատան այրըլըպ պիր թարաֆա շէքիլմէքլիկի իտտաա իյլէմիշ տիր : Հէլէ շու սօնրաքի իտտասաք եէնի վէ շաեանը թէաճճիւպ պիր շէյ տէկիլ տիր, շիւնքի,

լէրինտէ պիր ալթթ իյլէտիքլէրի հալտէ, ասլա պիրպիրլէրինի պէյէնմէքտէ տէյիլ տիրլէր, վէ պէօյլէլլքլէ Աստուածաշունչ պիր մանանայ օլարապ, հէքսինինտէ գարնընը տօյուրմագ տա տըր : Տօղրուսու Փէնա ալթթ տէյիլ տիր սլու ալթթ, եիկիրմի օթուզ դարը ալմագ իշին պիր մէզէպ իճատ իթմէք իսթէտիւն մի, մէզքիւր քիթապը կէօսթէր, հիշ էվլնմէմէք տիր էն իյի եօլ տէտիւն մի, մէզքիւր քիթապը կէօսթէր, վէ գարըլար օրթա մալի տիրլէր տիմէք իսթէտիւն մի, եինէ մէզքիւր քիթապը կէօսթէր :

Մօրմօնլար , Շէգբըլար , վէ տահա սա-
 յիր պիր չօգ մէզհէպ ֆըրգալարը տա-
 խի այնի իտտաատա պուլունարագ ,
 Ամէրիգա իթթիհատը պաշգա պիր շէյ
 օլմահըպ , իլլա բօլիթիգաճա պիրէր
 չէլէ-դտէն իպարէթ պուլունտուղուն-
 տան , հէր քէս իսթէտիկի թարաֆա
 այրըլըպ չըգապիլիր , տէմիշլէր տիր ,
 լաքին , պաշգա մէզհէպլէրտէն օլան-
 լար իլէ , Բէրֆէքսիօնիսթլէր պէյնին-
 տէ պուլունան պէօյիւք պիր ֆօրգ-
 շու տուր քի , պունլար Ալլահ վէ ին-
 սան թարաֆընտան վազ իտիլէն հէր
 նէվի գավանինի պէր թարաֆ իտէ-
 րէք , ճանլարընըն իսթէտիկինի եար-
 մագլըղը ճայիզ կէօրմէքտէ տիրլէր .
 չիւնքի պունլարըն ճանլարընտա , Հո-
 գին-Սուրբ պուլունտուղունտան , հէր
 նէվի կիւնահտան արի պուլունմագտա
 իմիշլէր , Պապա Նօյիս պիր քէրրէ պու-
 էսասը գապուլ իթտիքտէն սօնրա ,
 գահվէլէրի վէ մէյխանէլէրի կէզէրէք ,
 սէրհօշլարը վէ խըրսըզլարը պաշընա
 թօրլամահա , վէ , «մատամ քի պէնիմ
 էմիլիէթ իթտիկիմ Ալլահտա , պէնի
 գուրթաբապիլմէքլիքտէն բէք չօգ
 զիեատէ գուլվէթ ու գուտրէթ վար
 տըր , արթըգ պէն հիշ , շէյթանըն իղ-
 վասընտան գօրգաւրմբեքմ» տիմէկէ
 պաշլամըշ տըր :

Մէրգուլմ պուլ լազըրտըլարըյա տի-
 մէք իսթէմիշ տիր քի , պիր ատամ ,
 պիր քէրրէ «Նշէտ տէֆթէրինէ գայտ
 իտիլտիքտէն սօնրա , հէր նէ խէթա
 վէ կիւնահ տախի իշլէսէ , պիլա ճէզա
 գալաճագ տըր , լաքին , մէզքիւր տէֆ-
 թէրէ կէշմէքիւք իգպալինէ նայիլ օլ-
 մագլըղըն ուսուլ ու տէրէճէսի նէ» տիր
 Պունտա հիշ պիր կիւճիւք եօգ տուր
 ազիլլիկի եալընըզ արզու իտէն , ազիլ-

լէր սըրասընա կէշէպիլիր . տուա վէ
 իպատէթ կիպի շէյլէրին քեաֆֆէսինի
 պօշա չըգարմըշլար տըր . էլ վիրիր քի
 պիր ատէմ պիր սուրէթի ալէնիտէ օլ-
 տուղու հալտէ , եէնի գանունու թա-
 նըմըշ օլտուղունու իգրար իյլէսին , ա-
 նինտէ կիւնահ էսիրլիկինտէն գուր-
 թուլաճաղընտա , վէ քէնտի ճանընըն
 լէքէյի խէթատան արի օլաճաղընտա
 իշթիպահ ճայիզ տէյիլ տիր (1) :

Պու ճիւմէ իլէ տախի , Նօյիս քէն-
 տի թարիգաթընը մէվգըի իճրայէ գօյ-
 մագ իգպալինէ նայիլ օլամամըշ տըր ,
 չիւնքի , բարա մատտէսինէ տաեանա-
 մամըշ տըր . վէ պու միւշքիլ հալտէ
 պուլունմագտա իքէն , մէրգուլմ բէյ-
 ղամպէր , Հարիէթ Հըլթըն իսմինտէ
 պիւյիւք միրասլարա գօնմուշ օլան էօյ-
 լէ պիր կէնճ գըզա թէսատիւֆ իթմիշ
 տիր քի , մէրգուլմ քէմալի հարարէ-
 թի շէվգ ու ղայրէթ իւզրէ կէլիպ քէն-
 տի եէնի թարիգաթընը գապուլ իյլէ-
 միշ տիր . լաքին , պունտա տախի պիր
 կիւճիւք հասըլ օլմուշ տուր , շէյլէ
 քի , վագաա , էկէր մէրգուլմ իլէ նի-
 քեահլանարագ քէնտույէ գարը տէյի
 ալաճագ օլտա , զէնկինլիկի սայէսինտէ
 գաեղընը եիւզտիւրէրէք , եէնի պիր
 մանասթըր տահա աչըպ նիզամընա գօ-
 եապիլէճէք տիր , հալ պու քի , քէն-
 տիլէրին Աւետարանը անլաեըշընա կէօ-
 րէ , էվլէնմէք մէմնուլթտան օլտու-
 ղունտան , շու գօլայըղա նայիլ օլմագ
 տախի միւմքինսիզ օլաճագ տըր , լա-
 քին , Նօյիս պունա տախի պիր ուսթա-
 րգօր չարէ տիւշիւնիւպ պէճէրէպիլ-

(1) էկէր պաշգա կիւճիւքլէր եօգ իսէ ,
 պու մէզհէպին չօգ թէվապիսի պուլունա-
 ճաղընտա չիւբէ եօգ տուր , զիրա գաթէն
 հէր եէրտէ այնի ալպէագ պօզուլուղու ի-
 լէրու կիթմէքտէ տիր :

միջ տիր , իմտի , մերգումէ գբզա , օլ
միւնասէպէթլէ եագմբշ օլտուղու պիր
գբթա մէքթուպ բէք տիգգաթա շա-
եան օլտուղունտան , պէեան իտէրիգ :

« Սէվկիւլիւ գբզգարտաշ , պիր սէ-
նէտէն զիեատէ պիր միւտտէթտէն
պերու թէֆէ քիւրլէր տէրեալարքնա
տալտբգտան , վէ ձէնապը Հագգ թա-
րաֆքնտան քէնտի միւրատը իլահիսի-
նին , պանա պէեան գբլքնմասը նիյէ-
թիլլէ , քէմալի թէհամմիւլ իւզրէ պէ.թ-
լէտիքտէն սօնրա , համտ օլտուն քի
արթբգ շիմտի սիզէ , սիզին իլէ պիր-
լիքտէ էօմիւր կէչիրմէքլիք թէքլիֆի-
նի իլլէմէկէ , քէնտիմճէ պիր մէճպու-
րիյէթ հիսս իթմիշիմ տիր , ֆագաթ ,
էվվէլինտէն պիր իյիճէ գարար վիրիպ
վէ իսքեաթ օլմատրգճա , մէգքիւր պիր-
լէշմէմիզէ , նիքեահյանարագ էվլէնմիշ
օլմագլբգ իսմինի վիրէմէյէճէկիմ տիր :

« Զաթէն պիգ , քէնտի տինտարլը-
ղբմբղ սայէսինտէ , պիրպիրիմիզ իլէ ,
րույի զէմինտէ պուլունան հէր նէվի
պաղլարտան զիեատէ գավի պիր պաղ
իլէ պաղլը պուլունմագտաբբգ : Հաթ-
թա , ինճիլի-Շէրիֆին շու քէլամլարը
պիզիմ իչին տիր « Եէվմի գբեամէթտէ ,
« նիքեահ իլէ գարը ալմագ , վէ գարը
« վիրմէք ճայիզ օլմաեաճագ տըր » . տի-
մէք տիր քի պէնիմ միւրատըմ սիզին
մուհագպպէթինիզէ պիր հուտուտ կէօս-
թէրմէք օլմաեբպ , իլլա , պանա ար-
գատաշ օլան , պիզիմ կիպի Ալլահը
սէվէնլէրին քեաֆֆէսինի տախի սէվ-
մէկէ սէրպէսթ օլաճագ տըր , շիւնքի-
նէ իսթէրիմ քի քէնտի եիւրէկիմ է-
սիրլիք բէնչէսինտէ գալմբշ օլտուն , վէ
նէ տէ արգատաշբմբն եիւրէկի էօյլէ
պիր էսիրլիքտէ պուլունսուն , զիրա ,
պէնիմ միւրատըմ , անճագ շու տուր

քի , իքիմիզ պիրլիքտէ օլարագ , ու-
մուսի ֆամիլեաեա տախիլ օլարմ . իմ-
տի , էկէր շու ագայիտ իւզէրինէ պի-
նա օլունմուշ օլան պիր պիրլէշմէքլիկէ
նիքեահ իսմի վիրիմէք ճայիզ իսէ , պէն
շիմտիտէն , քէնտի էլիմլէ պէրապէր
քէնտի եիւրէկիմի տախի , պիւա թէ-
րէտտիւտ սիզէ թէսլիմ իթմէկէ , վէ
իթիգատը պաթբլլար մուճիպինճէ եա-
նի նիքեահճա հէր պիր ային ու ատէթ-
լէրի շէրան վէ նիզամէն իճրա իյլմէկէ
հագլբր ու միւնթագլբր պուլունտուղու
մու պէեան իտէրիմ : »

Նօյիս , մէգքիւր մէքթուպունտա ,
տահա պիր չօգ սաթբլլար իլավէ իտէ-
րէք Հարիէթին ֆագիլէթլէրինի պիրէր
պիրէր սաեբշտըրմբշ , վէ իքիսի պիր
եէրէ կէլտիքլէրինտէ , ճէմիյեթի պէ-
շէրիյեէեէ եաբաճագլարը իյիլիքլէրի
բէք թանթանալը սուրէթտէ նագշ
իթմիշ , վէ մէրգումէյի պիր իյիճէ գան-
տըրմագ նիյէթիլլէ , արթբգ օնտան
սօնրա , էօյլէ սէրսէրիճէ պիր էօմիւր
կէչիրմէքլիքտէն վագ կէչէրէք , պիր
եէրտէ թէմէլ թուլմագլբգտա պիւ-
յիւք արզու վէ ղայրէթի վար իտու-
կինի տախի պիւտիրմիշ օլտուղունտան ,
մէրգումէ տախի իսքեաթ օլմուշ , վէ
արատան պիր գաշ կիւն կէչտիքտէ ,
նիքեահյարը իճրա իտիլմիշ , վէ Նօյիս
միւրատընա իրէրէք , գարքսքնքն սա-
յէսինտէ , Բինթնէկտէ , քէնտի թարի-
գաթընտա պուլունանլարը պաշընա
թօրլամագ իւզրէ , պիր ճէսիմ էպնիյէ
եաբտըրմբշ , վէ մաքինալար տէրտէս-
թիլլէ , պիրտէ ղագէթաթապ ու նէշ-
րինէ պաշլամբշ տըր :

Լաքին , Ամէրիգանքն մէգքիւր ճէն-
նէթինտէ , աոայիշի հալ չօգ պիւրմէ-
յիպ պօզուլմուշ տուր , շիւնքի , մէրգ

գուման Բերֆէքսիօնիսթլէր , իշլէրէնէ
 էօյլէ կէլտիկինտէն , եանի , պիր քէրրէ
 շու եէնի թարիգաթա եազըլտըգ տան
 սօնրա , հէր պիր կիւնահ լէքէլէրին-
 տէն թէմիզլէնէրէք , հազրէթի Ատէմին
 ճէննէթտէն գօլուլմասընտա , էվվէլքի
 կիւնահսըզըգ հալինէ մալիք օլմագտա
 օլտուգլարընտան , միւտտէթի էօմիւր-
 լէրինտէ , ճանլարընն իսթէտիկինի
 եարմատա մէզուն օլտուգլարընա , բէք
 չարուգ սուրէթտէ իգնա օլմուշլար
 տըր . լաքին , պիր թագըմըն իշինէ եա-
 րամագտա օլան շու քէյֆ սէրպէսթ-
 լիյի , հալիլէ տիկէր թագըմըն իշինէ
 կէլմէյէճէկինտէն , մէզքիւր մանաս .
 թըրտա նիգամսըզըգ վէ ուլղունսուգ
 լուգ հիւքմ իթմէկէ պաշլամըշ , վէ
 մէմէքէթ իշինտէ , ալէմին տիլինտէ
 պիր տէսիթան օլմուշլար տըր : Պունուն
 իւզէրինէ Նօյիս օրասընը տախի թէրք
 իլէ , վէ խայլի կիւճիւք չէքէրէք , Օ-
 նէյտա-Գրիք արագիյի պայիտէ վէ
 միւմպիթէսինտէ պիր մահէլլէ չէքիւ-
 միշ , վէ պու թարիգ իլէ , եանի , բէք
 ուզագ մահէլլէրտէ եալընըգ պիր հալ-
 տէ գալարագ , հէմ խալքըն քին ու
 զարագընտան գուրթուլմուշլար , վէ
 հէմտէ կէչինմէք ճիհէթիլլէ , պիր գօ-
 լալըգ օլուլմուշլար տըր :

Հազրէթի իպրահիմին , քէնտի խալ-
 գըյա Ֆիլիսթին էօլքէսինի պըրագըպ
 պիր թարաֆա չէքիլտիկի կիպի , Բէր-
 ֆէքսիօնիսթլէր տախի , ուֆագ պիր
 թագըմ օլտուգլարը հալտէ , Միւճթէ .
 մէայի-Ամէրիգատան այրըլմըշլար , վէ
 քէնտիլէր իշին գանուն օլարագ , ան-
 ճագ շու էօմրիւն սէֆասընը չըգար-
 մագըղա գարար վիրմիշլէր տիր : Մէզ-
 քիւր մէզհէպէ ազա եազըլանլար , հազ-
 րէթի իսա աշգընա օլարագ քէնտի

մալլէրինի , բույի զէմինտէ , անըն վէ-
 քիլի օլան Նօյիսէ թէրք իլլէ՛րիշլէր տիր .
 վէ պունլար նիքեահը պօշա չըգարա-
 րագ , խօտպինլիքտէն իպարէթ պիր
 չէյ տիր տէսիքլէրինտէն , վէ պիր գըզ
 իլէ պիր տէլիգանլընըն , եալընըգ պիր-
 պիրլէրինի սէվմէյէ պօրճու վէ մէճ-
 պուր օլմալարընը , ստէթա պիր պուլթ-
 բէրէսթիք սաեքպ , վէ Ալլահըն շէրէ-
 ֆինէ , վէ ինսանըն եիւրէքէ տուլղու-
 լարընա մուղայիր ատա իթտիքլէրին-
 տէն , վէ պիր գըզ իլէ պիր տէլիգան-
 լընըն եալընըգ պիր պիրլէրինի սէվմէ-
 լէրինատիրէն վուգու պուլպպիլիր պիր
 չէյ տիր տէտիքլէրինտէն , գատընլար
 վէ չօճուգլար տախի , կիտիպ ազա եա-
 զըլմըշլար տըր :

Պագաթ , Նօյիս պու նիքեահ մատ-
 տէսինի գալտըրմագըլըգ իլք թէճրիւ-
 պէսինին ֆէնալըգլարընը կէօրտիւ-
 կիւնտէն , իքինճի պիր թարիգ տահա
 թուլթմատա գարար վիրմիշ , վէ էվվէլ-
 քի օրանսըգ սէ րպէսիյեթի թատիլ
 իթմէք նիյէթիլլէ , հէր նէ գատար նի-
 քեահ , վէ պիր գըզ իլէ պիր տէլի-
 գանլընըն , գատիմի սուրէթտէ , Վեա-
 նի նիքեահ պաղըյա պաղանմասը
 ճայիգ տէյիլ իսէ տէ , գարը վէ էր-
 քէք թարաֆընտան , պիրպիրինէ թա-
 պիի պիր մէյլ ու մուհապպէթլէրի
 պուլուլմասը , վէ պու սուրէթլէ խ-
 թէտիքլէրի գատար պիր պիրլէրինի
 սէվմէլէրի ճայիգ տիր , տէմիշ տիր վէ
 պունա տախի պիր նէվի նիքեահ սը-
 ֆաթը վիրէրէք , էրքէք իլէ գարընըն
 պիր պիրլէրինէ օլան մէյլ ու մուհապ-
 պէթլէրինին իճրասը պապընտա , սա-
 յիր մէզհէպտաշլարընըն տախի րէյ
 կէօսթէլմէլէրինէ իհթիեատ կէօսթէր-
 միշ տիր , չէօյլէ քի , օնլար րէյ կէօս-

թէրմէյիպ գարչը կէլտիքլէրինտէ ,
 պիր պիրլէրինի սէվէճէք օլանլար , է-
 կէր Ալլահնէն քէրէմինտէն մահրում
 գալմագ իսթէմէզլէր իսէ , պիր պիրլէ-
 րինտէն մահրում գալմագլըղա իթ աաթ
 իտէճէքլէր տիր : Վէ պու իթ աաթ
 խուսուսու օլ գատար իլէրու կէօթ իւ-
 րիւլիւնչ տիր քի , պիր տէլիգանլը ,
 տէյիլ պիր գըզը սէվմէք արզու իթ տի-
 կինտէ , իլլա եէնի պիր շաբգա ալմագ ,
 վէ պիր կիւն պօշ կէզմէք իսթէտիկինտէ
 տախի , իսթիեարլարտան պիրիսինէ
 միւրաճաթ իտէրէք , անըն վասթա-
 սըյլա , պաշգալարըն ըէյ ու էֆքեար-
 ւարընը անլամաեա վէ թահսիլ իթ մէ-
 կէ տախի պօրճու պուլունմագ տա տըր :
 Կէրչի սէրպէսթլիկէ գարչը օլան պու
 խուսուսուն իճրասընտա , սուրէթի զա-
 հրէտէ կիւճլիւք կէօրիւնմէքտէ տիր ,
 լաքին , Նոյիս պունուն տախի չարէսի-
 նի տիւչիւնէրէք , տիւրլիւ թէտպիրլէր
 իլէ հէր քէսի հօշնուտ իթ մէքտէ օլ-
 սուղունտան , մանասթըրլարընտա քէ-
 մալի ասայիչ հիւքմ իթ մէքտէ տիր :

Բէրֆէքսիօնիսթլէր , վագաա պիրէր
 եօլ իլէ տախիլի օլան նիզամըզլըգալ-
 րընըն էօնիւնիւ ալապիլմիչլէր , վէ եա-
 խօտ էհալինին նէֆրէթինտէն գուր-
 թուլմագ իւզրէ , պիրէր բէրտէ իլէ
 գաբաեապիլմիչլէր տիր , լաքին պաշգա
 պիր մանի , եինէ կիտիչլէրինէ սէքթէ
 վիրմէքտէ պուլունմուչ տուր , շէօյլէ
 քի , զարուրէթին էօնիւնիւ ալամամըչ-
 ւար տըր , զիրա , կէրչի պէրէքթ իւզ-
 րէ մահսուլաթ ալմըչլար տըր , լաքին
 իրատլարը մէսարիֆլէրինի գաբաեա-
 մատըղընտան , էկէր քէնտիլէրտէն օ-
 լուպ , Դանատալը Սէվէլ նամ պիր ֆա-
 գըր ատէմ , մէմուլտէն խարիճ սու-
 րէթտէ օլսուղու հալտէ , իմտատլա-

րընա եթիչմէեէճէք օլսա , ճէմիյէթ .
 լէրի տաղըլմագ թէհլիքէսինտէ պու-
 լունմուչ տուր :

Տիմէք իսթէրիզ քի , Ամէրիգատա
 հայվանաթը մուզիրրէ բէք չօգ օլտու-
 ղունտան , աեք գաբանճասընտան թա
 ֆարէ գաբանճասընա գատար բէք չօգ
 սաթըլմագտա օլուպ , վէ Ամէրիգալը-
 վար իսէ , մէզքիւր թիճարէթի քէնտի-
 լէր իթ մէքլիկէ էհէմիյէթ վիրմէտիք-
 լէրինտէն , մէզքիւր թիճարէթ Ալման-
 եալըլարըն թիւճարըլըղնա թէրք ի-
 տիլմիչ իտի . մէրգում Սէվէլ պու խու-
 սուսու նազարը տիգգաթա ալտըգ տան
 պաշգա , Ալմանեատան կէլմէքտէ օլան
 գաբանճալարըն գուսուրլարընը , տիւ-
 ղէլթէրէք , օլ սուրէթլէ քէնտիլէր իլին
 պիր թիճարէթ գաբուսու ալմագլըղը
 տախի տիւչիւնմիւչ , վէ տահա ալէա ,
 տահա հաֆիֆ , տահա սատէ վէ տա-
 հա զիեատէ էօլտիւրիւճիւ տուզագլար
 թէրթիպ իլլէմիչ տիր :

Մէրգումուն չու հիւնէրի չուեու
 պուլմուչ , վէ Նիւ-եօրգ էօլքէսինին
 հէր թարաֆընտան ֆնէյտաեա մէք-
 թուպլար եազարագ , չօգ սաթըճըլար
 չօգ տուզագլար սիրարըչ իլլէմիչլէր
 տիր : Սէվէլ պունու կէօրէրէք , անին-
 տէ իչճիլէր ճէլպ իթմիւչ , օճագլար
 գուրմուչ , վէ էօյլէ տուզագլար եաբ-
 մաեա պաշլամըչ տըր քի , պիր գաշ այ
 զարֆընտա , Ալմանեա գաբանճալարը
 պիւթիւն պիւթիւն իթիպարտան տիւ-
 շէրէք մաղազալար քէօչլէրինտէ պէք-
 լէմէյէ պաշլամըչլար տըր , շէօյլէ քի ,
 եալընըզ պիր սէնէ իչինտէ , Գօմիւ-
 նիսթլէր տէօրթ եիւզ պին ֆրանգլըզ
 տուզագ եաբմըչլար , վէ կէրչի պու-
 նուն իւզէրինէ , Ալմանեալըլար տախի
 իտտաաեա պաշլամըչլար տըր , լաքին ,

Գօմիւնիսթիւր , պու կիւնէ գաւտար , պաշլըճա մէզքիւր սանաթլարը սա- յէսինտէ կէչինմէքտէ պուլունմուշլար տըր :

Գօմիւնիսթիւր Օնէյտատա մէզքիւր սանաթ սայէսինտէ կէչինմէքտէ օլ- տուգաճան պաշգա , բարա տախի ար-

թըրմագտա օլուպ , վէ պինաէն ալէյն մէզհէպլէրինի իլէրու կէօթիւրէրէք չօղալմագլըզը տախի տիւչիւնտիւքլէ- րինտէն , մահէլլի մէզպուրու արթըգ-

թէրք իլէ , կիտիպ Ֆնիւ-եծրգտա իս- քեան իթմէք նիյէթինտէ պուլուն- տուգլարը տախի սէօյլէնմէքտէ տիր :

ԱՄԷՐԻԳՍԼԸԼԱՐԸՆ ՄԵՔԹԵՊԼԷՐ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՏԷՐՔԵԱՐ ՕԼԱՆ ԷՖՔԵԱՐԼԱՐԸ

Միլէթիմիզտէ կիւնտէն կիւնէ մէք- թէպճէ արզու վէ զայրէթին ազաճըգ արթմագտա օլտուղունու կէօրտիւկիւ- միւզտէն , վէ Ամէրիգալըլարըն պու միւհիմմ վէ մուգատտէս մէսէլէյի , հէր եէրտէն իյի սուրէթտէ հալլ իթմիշ օլ- տուգլարընը պիլտիկիմիզտէն , Ֆրան- սըզ գալէմ սահիպլէրինտէն միւսիւ է- միլ ժօնվօնուն օլ պապտէ գալէմէ ալ- տըզը պիր պէնտի , մաա միւթալաա թէրճէմէ վէ պէեան իտէրիգ :

Թէրճէմէ

«Պիր միւքին եա ազամէթինի վէ եախօտ խարապիյէթինի սէպէպ օլան էն պիւյիւք վէ էն գուվիլէթլի շէյ , մէք- թէպլէր , վէ եախօտ մէքթէպլէրտէ վիլրիլէն տէրպլէր տիր , տէնիլտէ ճայիգ տիր : Շէհրիլէրին գատր ու հայսիյէ- թինի մէքթէպլէր արթըրմագտա օլ- տուղունտան , պիթթապի պիր միւքին գուվիլէթի սահիհէսի , էհալինին թա- լիմ ու թէրպիյէսի տէրէճէսինէ թապի պուլունմագտա տըր : Պիր մէմալիքին արազլիսի նէ գատար կէնիյ օլուր իսէ օլտուն , վէ նէ գատար չօգ օրտուսու վէ ասկէրի , վէ նիզամաթը ազըլանէ- սի պուլունուր իսէ պուլունսուն , էկէք

մէզքիւր մէմալիքին էհալիսի ատապ ու ախլագ վէ թալիմու թէրպիյէ ճիհէթիյ- լէ զայիֆ վէ պօզուգ պիր հալտէ պու- լունմագտա իսէ , նաֆիլէ շէյ տիր , մէզ- քիւր խալգըն ճէմիյյէթ ճէ բուհունուն զայ օլաճաղընտա , վէ եավաշ եավաշ վէ պէլլի օլմաեարագ խարապա եիւզ թու- թուպ , վէ թապիաթըն ազըլըճա պիր գանունու ահքեամընճա , հէրչի պատա- պատ եէնի վէիլէրու կէլիլի պիր ճին- սին , անըն ճէնազէսինին եէրինէ գայիմ գըլընաճաղընտա շիւբհէ եօգ տուր :

Պու գախտէ , ալէլտուսուս Ամէրիգա խալգը իչին էհէմիյյէթտէն տիր , զի- րա , հիւքիւմէթի միւսթագիլէ պու- լունան պիր մէմալիքտէ , եալընըզ պիր մուազզամ , վէ իչկիւզար , վէ խայրիսահ զաթ , քէնտի նուֆուզ ու թէէսսիրիյ- լէ չօգ պիւյիւք իյիլիքլէր եաբապիլիւր իսէ տէ , էօյլէ պիր զաթըն հէր վա- գըթ պուլունմաբտա , իգպալէ պաղ- լը պիր շէյ տիր , հալ պու քի Ամէրի- գալըլարտա , էֆքեարը էհալի հիւքմ իթմէքտէ օլտուղունտան , հէր քէս ազլը թամ օլմալը տըր , վէ էն պիւ- յիւք իճրաաթտա պուլունապիլէճէք մէրթէպէտէ ճէվհէր ու զայրէթ պու- լունմալը տըր :

Պու սէօյլէտիկիմիզի , Ամէրիգալըլար ,
 րըն , ազ վագըթ զարֆընտա , հատ-
 տէն զիեատէ , կէրէք հիւնէր ու սա-
 նաթճատա , կէրէք բօլիթիգաճատա ,
 վէ կէրէք արագիճէտէ իպրագ իթտիք-
 լէրի թարագգընաթ , քէմալ մէրթէպէ
 թաստիգ իթմէքտէ տիր : Լաքին , շու-
 րասը զարիպ տիր քի , շու սօն սէնէ-
 լէրտէ , պաշարընտան պու գատար
 ֆէլաքէթլէր կէչմիշ իքէն տախի , նա-
 սըլ օլուպտա , մէմալիքի մէզպուրէ ,
 էֆքեարը ամմէ սայէսինտէ , պէօյլէ
 պիր շաեանը թէհայյիւր սուրէթտէ
 թէգատտիւմ իտէպիլմէքտէ տիր . սա-
 հիհէն պու խուսուս բէք զարիպ տիր .
 վէ իշթէ պիզ գավիէն սէօյլէրիզ քի ,
 սէպէպի պաշգա պիր շէյ օլմաեըպ ,
 իլլա , մէքթէպլէրինտէ , չօճուգլարա
 վիրիլմէքտէ օլան բէք կիւզէլ պիր թա-
 լիմ ու թէրպիյէ տիր(1) . նասըլ քի
 վաշինկթըն տախի սէօյլէմիշ տիր , պիր
 միլլէթին ազամէթի վէ սէլամէթի սա-
 հիհէպի , տէյիլ պաշգա շէյ , իլլա ի-
 քի թէմէլ , եանի պիրիսի(2) ֆագիլէթ
 վէ տիկէրի ազլ ու տիրայէթ իւզէրին-
 տէ միւէսսէս պուլոււնմալը տըր :

(1) Ամէրիգա մէքթէպլէրի տիմէքէ ,
 թիւրքիամըպտա պիր թագըմ Միսիօնար-
 արըն աշարգլարը մէքթէպլէրի անլաեա-
 րագ , եանլըլ իթիգատա զահիպ օլմամա-
 լըեըզ , զիրա , օնլար իլէ պուեւարըն արա
 եէրինտէ , եէր իլէ կէօյ արասընտա օլտու-
 ղու գատար հիսապսըզ ֆարգլար վար տըր ,
 շէօյլէ քի , միսիօնարարըն աշարգլարը մէք-
 թէպլէրտէ , մէզհէպ զայրէթի վէ նիյէթի
 հիւքմ իթմէքտէ տիր :

(2) Էվվէթ , պու պիր ինքեար գապուլ-
 իթմէզ սահիհիլք տիր , վէ Ամէրիգա պու-
 նու հէր կիւն թաստիգ իյլմէքտէ տիր ,
 պիր միւք ու միլլէթին բուհու պաշգա շէյ ,
 եանի ազճէ , աքէր , օրտու , տօնանմա
 վէ գուտրէթ ու նուֆուզ օլիսեըպ , իլլա

Ամէրիգալըլար , մէմալիքի մէզպու-
 րէյէ աեագ պասար պասմազ , էօյլէ
 պիր ուզագ վէ եալընըզ պիր մահէլլ-
 տէ , քէնտի իթթիհատարընը իքի գա-
 վի թէմէլլէր , եանի պիրիսի թալիմու
 թէրպիյէ , վէ իքինճիսի տին ու մէզ-
 հէպիւզէրինէ թէհէսիս իթմէքլիկի տիւ-
 շիւնմիւշլէր տիր , շէօյլէ քի , թա 1647
 թարիխինտէ , եանի Ամէրիգանըն ին-
 կիլթէրրայի-ճէտիտ նամ մահէլլինէ
 հիճրէթ վէ իսքետն իթմէլէրինտէն ,
 եալընըզ երկիրմի պէշ սէնէ սօնրա ,
 էօյլէ պիր գանոււն վագ իթմիշլէր տիր
 քի , նազարը տիգգաթա ալընտըղըն-
 տա , քէնտի ազլ ու պասիրէթլէրինի,
 վէ քէմալէթլէրինի , վէ ազըպէթ-էն-
 տիշլիքլէրինի քեամիլէն իպրագ իթ-
 մէքտէ տիր . Ամէրիգալըլար նէ գա-
 տար իշկիւզար վէ չալըզան իսէլէր , օլ
 գատար տախի տինտար օլտուգլարըն-
 տան , հէր իշլէրինտէ տուա իտէրէք
 պաշարլար(1) : վէ Ամէրիգալըլարըն
 պիւյիւք միւրատը վէ զայրէթի , պէնիի

ուլում ու ֆիւնոււն , եանի ազլ ու տիրա-
 ելթ իլէ թալիմ ու թէրպիյէ , եանի ախ-
 լէագը համիտէ վէ ֆագիլէթ տիր : Պիզ
 պու նասիհաթը օն սէնէտէն պէրու նիտա-
 լար իտէրէք վիրմէքտէ օլտուգտան պաշգա ,
 պիզպաթ ֆիլիլէն տախի թէճրիւպէսինի
 տէօրթ պէշ սէնէտէն պէրու պիր գաշ ճի-
 հէթլէ իպրագ իթմէքտէ իսէք տէ , էսէֆի-
 տէրիզ քի , հէնուզ սէսիմիզ լաեըզըլա ի-
 շիտիլմէտիկինտէն , հալէա մէքթէպլէրիմիզ
 հէմ ազ վէ հէմտէ պուլոււնանլարը պիւ-
 թիւն պիւթիւն եանլըլ պիր թարիգտէ
 պուլոււնմագտա տըրլար :

(1) Կերչի Ամէրիգատա պիրպիրինէ մու-
 զայիր , վէ զարայիպ նէվինտէն մէզհէպլէր
 վար տըր , վէ պիզճէ օնլարըն չօգլարը տին-
 սիզ վէ իմանսըզ կիպի կէօրիւնմէքտէ տիր-
 լէր , լաքին , օնլար պիզիմ կիպի միւրայի-
 լիք իթմէյիպ , ինանտըզլարը շէյ , եիւ-
 րէքտէն ինանմագտա տըրլար :

ատէմին ատույի էքպէրի օլան ճէհա-
 լէթի տայիմա գօվալամագ , վէ էվրօ-
 պատան պիրլիքտէ կէօթիւրմիւշ օլ-
 տուգլարը ուլում ու ֆիւնուն ըշըզը-
 նըն հըֆզ ու վիգայէսինէ , վէ կիւն-
 տէն կիւնէ թէքէսսիւր պուլմասընա
 շարշմագտան իպարէթ պուլունմուշ
 տուր , վէ պուլունմագտա տըր . վէ իշ-
 թէ պուլունտանտա , հէր քէսին միւմքին
 օլտուղու գատար ուլում ու ֆիւնուն ,
 վէ թալիմ ու ինէրպիյէ թահսիլ իթմէ-
 սինէ քէմալ մէրթէպէ սայ իթմէքլիք
 էֆքեար ու իթիգատ գաիտէսինէշէթ
 իթմիշ տիր քի , պու ուսուլ հէնուզ
 շիմտիյէ գատար , օլ տէրէճէտէ հիշ
 պիր եէրտէ կէօրիւլէմէմիշ տիր(3) :

Էվրօպա միլլէթլէրի , հէնուզ ուլում

(3) Էվլէթ Ամէրիգանըն պիւթիւն գուլ-
 վէթի պու գաիտէտէն իլէրու կէլմէքտէ
 տիր , շիւնքի օնլար պիգիմ կիպի , օթուզ
 միլեօնտան իպարէթ պուլունան ճահիլ ,
 ֆագըր , վէ սէֆիլ պիր իալզ սագլամա-
 երպ , իլա , պիր ատամըն թամ ատամ օլ-
 մասընա , թա չօնուգլուղունտան միւրատ
 իտիպ շարշմագտա , վէ օլ պապտէ լազըմ
 կէլէն հէր նէվի նուգուտ , վէ էզհան , վէ
 էվգաթը սարֆ վէ իսրաֆ իթմէքտէ տիր-
 լէր : Որպտէ իսէ , էսասլն , վագաա , մէզ-
 քիւր գաիտէ գապուլ օլունմուշ տուր , շէօյ-
 լէ քի միլքճէ վէ միլլէթճէ մէմուրիյէթ վէ
 իսրամէթլէր իշին , տայիմա օգումուշ վէ ա-
 լիմ վէ քեամիլ զաթլար արանըլմագտա ,
 վէ հաթթա օնլար իշին խասսէթէն մէք-
 թէպլէր վէ գալէմիէր քիւշատ օլունմագ տա
 տըր , լաքին , պու ճիհէթլէ եալընըզ , վէ էն
 չօղու պէլքի պիր միլեօն նուֆուս գայըրըշ
 օլմագտա օլուպ , վէ ՉՅ միլեօնու իսէ ճէհա-
 լէթ բէնչէսինտէ պագը սագլամըլմագտա ,
 վէ հալիլլէ ազ չօգ ուլում ու ֆիւնուն թահ-
 սիլ իթմիշ թագըմ , ումում խալգա շէշմի
 հագարէթլէ սլագմագտա վէ քէնտի իլմինի
 ֆէնայէ իսթիմալէ ճէսարէթ իտիպ , վէ
 միւգթէտիր օլարագ , միլքին տէ խարա-
 պընը տօլանքտան մուճիպ օլմագտա տըրլար :

ու ֆիւնուն իշին , էհալինին անճագ
 պիր գըսմընա մախսուս պիր շէյ տիր
 կիպի թութտուգլարը հալտէ , Ամէրի-
 գանըն Մասաչիւզէթ նամ նահիյէսի-
 նին գանուն վագ իտիճիլէրի իսէ , չօ-
 ճուգլար իշին պատիհավա օլարագ ,
 հէր եէրտէ մէքթէպլէր աշըլըպ վէ
 տէրսլէր վիրիմէսինի էմը իլլէմիշլէր
 տիր . շէօյլէ քի , հէր էլլի նէֆէր սէ-
 քէնէսի օլան պիր քէօյտէ , տէրքեար
 օլան գանունլարը մուճիպինճէ , մէսա-
 րիֆաթը լազըմէսին շէքէրէք , իլք պի-
 լինմէսի իգթիզա իտէն իլիմլէրի էօյ-
 ըթթտիրմէք իւզրէ , պիր հօճա թութ-
 մագլըղա պօրճուլ սայրտըղը միսիլու ,
 ազաճըգ էհէմիլլէթլի պուլունան հէր
 շէհիր տախի , իլէրուտէ էն եիւքսէք
 մէքթէպլէրէ կիրէպիլիւր շալիրտան եէ-
 թիշտիրմէք իւզրէ , քէզալիք մէսարի-
 ֆաթը ումում սէքէնէ թարաֆընտան
 գայըրլարագ , պիրէր պիւլիւք , եանի
 տահա զիեատէ լիւզումլու իլիմլէր
 պուլունան մէքթէպ քիւշատընա պօրճ-
 լու պուլունմուշ տուր , վէ քէնտի էվ-
 լատարընը մէքթէպլէրէ կէօնտէրէ-
 պիլսինլէր իշին , հէր ֆամիլեաեա էն
 պիւլիւք գօլայըգլար վէրիլտիքտէն
 պաշգա , պու գանունլարը վագ իտէն
 գանունիլէր , պու ճիւմլէ իլէ տախի ,
 պէլքի իհմալ վէ թէքեասիլ վէ եա-
 լսօտ սայիր պիր մանի զուհուր իտէրտէ
 պազըլար չօճուգլարընը մէքթէպլէրէ
 կէօնտէրմէզլէր տէյի շիւքհէ իթտիք-
 լէրինտէն , հէր եէրտէ , հէր քէսին էվ-
 լատընը օգութ տուրմաեա մէճպուր օլ-
 մասընա տայիր տախի գանունլար վագ
 իթմիշլէր , վէ մէզքիւր թագսիրաթտա
 պուլունանլար իշին , էվլէլա 3 ատէտ
 ինկիլիզ լիրասը ճէզայի նագտի թէր-
 թիպ իլլէյիպ , վէ սօնրալարը մէզքիւր

ճէզայի նագատիլի օթուղ գըրգ լիրաեա
 գատար չբգարմբըլար տըր . չիւնքի
 պոււնլար , էվլատարբնը վէ շըրագլա-
 րընը մէքթէպէ կէօնտերմէյէրէք , ու-
 լում ու ֆիւնուն վէ թալիմ ու թէր-
 պիյէտէն մահրում գըլան բէտէր ու
 վալիտէլէրէ , վէ ութալարու , վէ էֆէն-
 տիլէրէ , պաեաղըճա պարպար նագա-
 րըլա պագըպ , վէ օնլարտան , շո-
 ճուգլարըն ազլ ու տիրայէթ վէ թա-
 լիմ ու թէրպիյէտէ իլէրու կիթմէլէ-
 րինէ չալըշմագլըգլարընը թալէպ իթ-
 մէքլիկի տախի , աոէթա պիր հագգը
 թապիի մագամընտա թութմուչլար
 տըր (1) :

Ամէրիգատա տէրքեար օլան սէր-
 պէսիյէթի շախսիյէյէ նէզարէն , պու
 ճէպր գանունուէֆքեարը ամմէյէրէք
 մուղայիր կէօրիւնտիւկիւնտէն , կէրչի

(1) Կէրչի Ամէրիգատա տէրքեար օլան
 սէրպէսիյէթէ նիսպէթլէ , հէրքէսէ ճէպ-
 րի էվլատընը օգութտուրմագլըգ ազլ մու-
 ղայիր կիւլի տիր , վէ ֆիւլագըտա շիմտի
 պու ճէպր գալտըրըլըշ տըր , լաքին , էհալի
 շիմտի շու էհէմիյէթի քէնտիլիկիւնտէն
 հիսա իտիպ վէ իճրասընա իգտամ իյէմէք-
 տէ տիր . պէսպէլի էվլէլէրի , օնլարտա
 տախի , պիգտէ ալսասէվիյէ օլտուղու կի-
 պի , էվլատը թալիմ ու թէրպիյէսլինէ է-
 հէմիյէթ վիրմէյէնլէր պուլունտուղուն-
 տան , մէգըիւր գանունճա իհթիեաճ կէօ-
 րիւլիւշ տիր , նասըլքի քուսիտա տա-
 խի մէգըիւր գախտէյէ բիայէթ իտիլմիշ վէ
 հաթթա Յրանսա տախի այնի գախտէնին
 իճրասընա միւպաշէրէթէ չալըշմագտա տըր
 Միւլէթիմիգ այրըճա շու գախտէյի մէվգըի
 իճրաեա գօեամաղ իսէ տէ , աղու իտէր
 իտիքքի , շիւքի մէթի սէնիյէյէ թարաֆըն-
 տան , էվրօպաճա պաղը շէյէրին թիւրքիա-
 մըգտա գապուլ վէ իճրասընա հիմմէթ պուր-
 րուլտուղու կիպի , էն զիեատէ ֆայիտէլի վէ
 միւհիսիմ օլան շու խուսուսուն գապուլ վէ
 իճրասընա տախի հիմմէթ պուրուլտուն :

եավաշ եավաշ իճրասընտան սարֆը
 նագար իտիլմիշ տիր , լաքին , մէգըիւր
 էհալի ուլում ու ֆիւնուն բըրընըն էլ-
 վէմիյէթիւնի , վէ պիւնտէն ալէյհ , քէն-
 տի քէնտույի իտարէ իթմէքտէ օլան
 պիր էհալիտէ , էքսէրիյէթին ճահիլ
 օլմասը ճիհէթլէ նիշէ ֆէնալըգլար վու-
 գուա կէլմէսիւնին միւճէրրէտ օլմասը-
 նը պիլտիքլէրինտէն , օլ պապտէ լա-
 գըմկէլէն էսպապըն իսթիհսալինէ սայ
 իլլէմիլէր տիր :

Ամէրիգատա , շու ղայրէթ վէ շու
 իգտամ հալէա տէվաճ իթմէքտէ տիր ,
 շէօյէ քի օրանըն հիւքիւմէթի , էհա-
 լինին թէնվիրի վէ եախօտ թալիմ ու
 թէրպիյէսի ղըմնընտա լաղըմ կէլէն հիշ
 պիր մէսարիֆաթը էսիրկէմէքսիղին
 իճրա իթմէքտէ պուլունմուշ տուր ,
 հաթթա խտղինէլէրի պիւտճէսինտէ
 աոաքիր վէ թէրսանէ մէսարիֆաթըն-
 տան զիեատէ կէօրիւլէն մէսարիֆաթ ,
 Մէարիֆի Ումուլիյէ մէսարիֆաթը
 տըր(1) , վէ իշթէ պունտան , Ամէրիգա
 էհալիսինին , մէքթէպ ճիհէթլէլէ , նէ
 մէրթէպէ ճէօմէրուլիք իպրաղ իթմէք-
 տէ ուպլունմասը անլտըլըմագտա տըր ,
 չիւնքի , մէգըիւր մէսարիֆաթ , էվվէ-
 լա միլլէթ մէճիսլէրինտէ թահթը թէ-
 ղէքքիւրէ ալընտըգտան սօնրա գարար
 վիրիլմիշ , վէ գանուն սըրասընա կէշ-
 միշ տիր , տիմէք տիր քի , էհալի քէն-
 տի հիւանի բիգասըլա գապուլ իյլէմիշ
 տիր , վէ հաթթա , պաղընահիյէլէլէ-
 տէ , քեաֆֆէյէ հիւքիւմէթճէ վարի-
 տաթլարընըն իւշտէ պիր գըսմը , եա-
 լընըգ մէքթէպլէր ուղրունտա սարֆ

(1) Պու խուսուս բէք տիգաթա շա-
 եան տըր , վէ սահիհէն Ամէրիգանըն էհէր
 պաղըճա էօյիւնէճէք պին հալի վար իսէ ,
 պիրինճիսի պու տուր տէնիլէ ճայիգ տիր :

իտիլմէքտէ տիր (1) :

Միւճթէմէայի-Ամերիգա հիւքիւմէ-
թի թարաֆընտան , մէարիֆի ումու-
միյէ հագգընտա , պու մէրթէպէ զայ-
րէթ վէ իգտամաթ զուհուրա կէլտիկի
միսիլու , ահատտը նաս թարաֆըն-
տան տախի այնի զայրէթ վէ մուավէ-
նէթէ միւսարաթ օլունմագտա օլ-
տուղունտան , սայիրնիչէ մէմալիքէրտէ
կէօրիւլտիւկիւ կիպի , մէքթէպճէ վէր-
կիլէր թալէպինտէ , քիմէսնէ թարա-
ֆընտան ասլա կիւճիւք կէօսթէրիւ-
մէտիկի շէօյլէ տուրսուն , պիլ իֆթի-
խար վէ մա թէքիպպիւր , մէմուլտէն
զիեատէ ճէօմէրտիւք տախի կէօսթէ-
րիլմէքտէ տիր . վէ հաթթա , պագը-
լար , զաթէն վիրտիքլէրի իեանէլէր-
տէն պաշգա , քէնտի քիսէլէրինտէն
այրըճա մէքթէպլէր տախի քիւչատը-
նա հիմմէթ իթմէքտէ տիրլէր : վէ պու
եօլտա օլան համիյյէթ քեար վէ միւ-
լէթբէրվէր զաթլար , էօյլէ քիւչիւք շօ-
ճուգլարա մախսուս օլան , վէ իւք իգ-
թիզալը իլիմլէր էօյրէթիլմէքտէ պու-
լունան մէքթէպլէրի , հիւքիւմէթ թա-
րաֆընտան լանքըլա գայրըմագ-
տա օլտուղունտան , քիւչիւք մէքթէպ-
լէր քիւչատ իթմէյիպ , իլլա թէնվիրի
էֆքեարը ամմէ մագսէտիյլէ , եիւքսէք
իլիմլէր մէքթէպլէրի աչմագտա տըր-
լար : Մահէլլի մէզպուրտա Չինչինաթի

(1) Թիւրքիամըզտա իսէ , մէարիֆի ու-
մումիյէ ուղրունտա , մէսարիֆաթը ասքէ-
րիյէնին անճագ օթուզ զըսմընտա պիրզըս-
մը գատարը սարֆ իտիլմէքտէ , վէ անըն
տախի պիւլիւք գըսմը , տէյիլ մէքթէպլէ-
րէ , իլլա մէարիֆի ումումիյէյէ տայիր օլան
մէմուրինէ վիրիլմէքտէ , վէ պիւլիւք էսէֆ
իտէճէք պիր շէյ տէ չու տուրքի , մէզքիւր
մէսարիֆաթ եալընըզ իսլամլար իչին ճայիզ
կէօրիւլմէքտէ տիր :

չէհրինտէ եալընըզ պիր թիւճճար , պի-
րսի էրքէք , վէ տիկէրի գըզ շօճուգ-
լարը իչին օլմագ իւզրէ , իքի գըթա
մէքթէպլէր քիւչատը նիյէթի մէմտու-
հէսիյլէ , 400 պին տօլար , եանի 12
միլեօն զուրուչ գատար պիր մէպլաղ
իհտա վէ վասիյյէթ իթտիկի կիպի ,
Ռուկիբսի նամ մահէլլտէ պիր պիրաճը
տախի , գատըն թայիֆէսինէ եիւք-
սէք իլիմլէր տէրալէրի վիրիլմէք միւ-
րատըլա , պիր ագատէմիա քիւչատը
իչին , քէզալիք պիր օ գատար մէպլաղ
իհտա իթմիլ , վէ քէնտի շանաթը սա-
յէսինտէ զէնկին օլմուչ օլան(1) իշճի-
նին պիրի , իթագա շէհրինտէ , պիր
պիւլիւք մէքթէպ քիւչատը նիյէթիյ-
լէ , պէշ եիւզ պին տօլար , եան 13 միւ-
եօն զշ իհտա իյլէմիլ տիր :

Մուախիտէրէն վուգու պուլան տէհ-
չէթլու գավղալար սէպէպլինտէն զու-
հուրա կէլէն հիսապսըզ մէսարիֆաթա
մէպնի , մէմալիքին ալթ իւսթ վէ զա-
րարտիտէ օլմասը իւզէրինէ , մէքթէպ-
լէր իտարէսի վէ մէսարիֆաթընա պիւ-
լիւք սէքթէ վիրիլմէսի շիւքհէ օլուն-

(1) Չօգ տէֆա իլիթմիլ վէ թահգըզ
իթմիլիզ տիր քի , Սմերիգատա զէնկին օ-
լանլար , էօյլէ պէգտէ օլտուղու կիպի , եա
խաղինէնին խասարընը , վէ եախօտ ֆու-
գարանըն զատընը մուճիպ օլարագ օլմա-
եըպ , իլլա հիւնէր ու սանաթլարը վէ չա-
լըշմալարը սայէսինտէ քէսպի սէրվէթ իյ-
լէմէքտէ տիրլէր . պու , պիգիմ զէնկինլէ-
րիմիզ հագգընտա սէօյլէտիկիմիզին սա-
հիւլիկինի անլամագ իչին , հիչ պիր կիւճ-
լիւք պուլունմանըպ , եալընըզ սէրվէթլէ-
րինին էսասընա տիգգաթ օլունուպ արաչ-
թըրըլա քեաֆի տիր , վէ հաթթա , մու-
ղայիրի օլարագ , պիգտէ էհլի հիւնէր վէ
սանաթքեար , վէ շալըզան օլանլար , նի-
չէ սէպէպլէրէ մէպնի ֆագըր գալմագտա
տըրլար :

մուշխտէ, ասլա էօյլէ օլմատրգտան պաշգա, մուղայիրի օլարագ, վէ քէն-տի խալգլարընըն սէլամէթի թարիգի-նին, անճագ ուլում ու ֆիւնուն նուր-լարըլա թէնվիր գըլընմասընա մէր-պութ վէ միւհթաճ օլմասընա րանա գանմըշ պուլունտուգլարընտան, մէք-թէպլէր հագգընտա, հէր վագըթտան զիեատէ զայրէթ, վէ հէր վագըթտան զիեատէ տախի ճէօմէրտլիք իպրագ իյլէմիշլէր տիր :

Ամէրիգա էհալիսի հագգընտա, Ա-մէրիգալը Հօրաս Մանն նամ ալիմ, Պիղիմ հիւքիւմէթիմիգ կիպի պիր հիւ-քիւմէթ իտարէսի թահթընտա պու-լունան պիր էհալիսին, հէր պիր Փէր-տի իշին, ուլում ու ֆիւնուն վէ թա-լիմ ու թէրպիյէ էհէմիյյէթտէն տիր, զիրա, հէր ատամ այրը այրը քէնտի-նին շէհրիճէ վէ ճէմիյյէթի պէշէրիյ-յէճէ լաղըմ կէլէն պօրճունու հէմթա-նըմալը, վէ հէմտէ իֆա իյլէմէլի տիր, չիւնքի, հէր եէրտէ հէր քէս, եա նէօ-պէթ իլէ, մահքէմէլէրտէ տավա սիյ-նէմէք վէ տավա քէսմէք, եանի թէ-րէ(1)

(1) Պու թէ-րէ եախօտ թէ-րէ ուսուլի, էվ-րօպա վէ Ամէրիգա էհալիսինին րուհու մագամընտա սաեըլսա սէգա տըր, չիւնքի, պիր կիւն, իշի տիւշիւպտէ, եա տավաեա կիթտիկինտէ, վէ եախօտ չաղըլտըղընտա, էօյլէ, պուրատա օլտուգըւ կիպի, կէրէք միւտտաինին վէ կէրէք միւտտաի ալէյին հագգը գագանըպ եախօտ գագանամամասը, հագգը եախօտ հագգսըղ օլանըն էլինտէ օլմանըպ, իլլա հագգանիյյէթին գահիրէ չը-գարըմասընտա տըր, պիղտէ իսէ հագգ ու նահագգ տէնիլէն շէյ չօգ տէֆա ազա վէ եախօտ հաթիմ պուլունան գաթլարըն քէյֆ-լէրի էլինտէ, վէ եախօտ տօտագլարընըն գորիլտանմասընտա տըր, վէ չօգ տէֆա քէյֆլէր վէ փօտագլարտա, էօյլէ գամիր ու զիմէթին ազ չօգ վիրտիկի թապի տույ-

օլմագ իշին, վէ եախօտ հինի իգթի-լատէ պիլտիկինի վէ կէօրտիւկիւնիւ սէօյլէմէք եանի շէհատէթ իթմէք ի-չին չաղըլաճաղը միսիլու, իքի ճի-հէթլէ, եանի, պիրիսի հիւքիւմէթի ումումիյյէճէ, վէ իքինճիսի աախի, քէնտի քէօյիւ, սէմթի վէ եախօտ մա-հէլլէսի ումուրու իտարէսինճէ գուրա վիրմէք իշին տախի չաղըլաճագ տըր, վէ պու պօրճլարըտա պիր ատամ լա-եքգըլա իֆա իտէպիւմէք իշին, ճա-հիլ օլմանբըպ, իլլա ագըլ ու տիրայէթի, վէ լիեագաթ վէ մալիւմաթը եէրինտէ պուլունմալը տըր, եօգսա, ճահիլ օ-

ղու վէ թէէսիրէ կէօրէ հարէքէթ իթմէ-յիպ, իլլա, պէյն էլ էհալի հէր կիւն իշտիւ-մէքտէ օլան ումումի պիր թէշէքքիյէ կէօ-րէ, գուհուրա կէլէն րիւշլէթլէրին միգ-տարընա, վէ խաթըր-կէօնիւ վէ իլթիմաս-լարըն տէրէճէսինէ կէսրէ հարէքէթ իյլէ-մէքտէ տիրլէր, չիւնքի թէ-րէ վէ եախօտ թէ-րէ ուսուլի իգպալինէ նայիլ պուլունմագ-տա տէյիլիգ պիր տավամըղ գուհուրունտա պիր մէճլիս հուգուրունա չըպտըգ մը, մէճ-լիս սահիպ տիր, վէ պիգ էսիրիգ, հէր նէ տէր իսէ էմրինէ իթաաթ իթմէլլիլիգ, չու եա պու ազա ճահիլ տիր, զարաղքեար տըր, պէնիմ մուհաքէմէմտէ պուլունման եագգը վէ լիեագաթը եօգ տուր, տէյմէ-յիլ, կէրշի շիմտի, պաղըլար, իսթիմաֆ մէճլիսլէրինէ միւրաճաաթ իթմէքիլէ նէ-ֆէս ալըպ վէ թէսէլլի պուլունագտա տըր-լար, լաքին, օրանա միւրաճաաթ իյլէմէք-տէտէ օլ գատար կիւճիւքլէր, վէ վագըթ զայպ իթմէքիլք գօրգուլարը վէ մէճլիսլէ-րին աայիմա պիր պիրլէրինի իլթիմաս իթ-մէլէրի հագգը շիւրհէլէրի վար տըր քի, հէման հէր ատամ, միւմքին օլաուղու հալ-տէ, պիր մէճլիս հուգուրունտա մուհաքէ-մէյէ չըգմագտան իսէ, հէր զարարը կէօգէ սլարագ, տավատան վազ կէյմիլքիկի արգու իթմէքտէ, վէ հաթիթա չօգլարտա, էօյլէ եաքմագտա տըրլար, հէլէ հագգը պիր տավատա մատտէյի իսգաթ իթմէք իշին :

լան ատեամ, պիղիմ ճիւղհուրիյէթ իմից կիպիւպիբ ազիմ ճիւղհուրիյէթ տէ շէհ-րիլիք սըֆաթընա շայէսթէ սնեքլա-մաղ » տէմիշ տիր :

Քէզալիք, Ամէրիգանըն Գօնկրէ նամ ումուսի մէճլիսի ազալարընտան Տանիէլ Վէպսթէր նամ սահիպ պէլաղաթ զաթ տախի այնի էֆքեարտա պուլունարագ

շահիտ կէթրմէք կիպի կիւճ շէյ օլամաղ, գիրա, քիմսէյէ կէօրտիւկիւնիւ պիլտիկի-նի կէլիպ սէօյլէմէկէ մէճպուր խտիլմէքտէ տէյիլ տիր. վէ նիչէ մահքէմէլէրտէ, մութ-լազ սուրէթտէ Խալամտան շահիտ իսթէնի-լիպ, վէ խըրիսթ իեան շահիտին տիյնէնիլմէ-մէսիտէ պու հիսապտան պաշղա տըր, հալ պու քի, էվրօպատա վէ Ամէրիգատա Զէ-րէ ուսուլի պուլունտուղունտան, հէմ հէր ա-տամ Զէ-րէ եանի մահքէմէ մուվազգաթ ա-զապ օլապիլմէք իչին, հէր վազըթ էհլի-ըրզ վէ քեամիլ օլմաեա չալլէ Դադտա տըր, վէ հէմտէ հէր տալասը օլան, ասլա րիւշ-վէթ, թարաֆիլիլըք, վէ դարազ քեարըք վէ ճէհալէթ սէպէպիւտէն, եանըլ տալա քէս-մէքիք գօրգուսու օլմազսըզըն մահքէմէկէ պիւյիւք իւմիտ վէ պիւյիւք պիր էմիլիլթ իլէ գօշմազտա տըր, շէյլէ քի, հէր քէօյ-տէ, դասապատա, վէ շէհիրտէ, էհալ ինին սանըսընա կէօրէ, եանի, պիր սէնէեէ գա-տար իգթիլա իտէճէք մըգտար, էհլի ըրզ վէ քեամիլ զաթլար, էհալի դուրասը իլէ Զէ-րէ սէչիլմէքտէ վէ էհալինին տալալարը մուհաքէմէսիւտէ, նէօպլթ իլէ օն իքիչէր, վէ եախօտ տահա էքսիք զիեատէ քէսան շաղրըլմազտա, վէ հաքիմ վէ դապիթ իլէ պիրատըր մէճլիտէ օթուրմազտա, տալաեը տիյնէյիլ հիւքի իթմէքտէ, վէ հաքիմ տա-խի շէրիաթ վէ դալանին վէ նիզամաթ ահ քեամընճա իլամ իթմէքտէ տիր. վէ միւտ-տաի վէ միւտտաի ալէյհ, մէրգուման Ժիւ-րիլէրտէն շու եա պու զաթ իչին, պանա դարազը վար տըր, մուհաքէմէմտէ գապուլ իթմէմ տէտիկիւտէ, տէյիլիլա եէրլէրի-նէ պաշղալարը շաղրըլմազտա, Ժըրլար, վէլհատըր պու ճէնուլ էօյլէ պիր դիւլէլ ու-սուլ տիր քի, Գօլլա նէ բիւլլէթ, վէ նէ

« Պիղիմ, իտարէմիզին թարղընք Գու-վէթ վէ խաթիգպալը, ուլում ու ֆիւ-նուն ըլըլըլա, էհալիմիզին էքսէրի-սինին միւնէվվէր (ըլըլանմըլ) օլմա-սընա թապի պուլունմազտա տըր. տի-շարտան պիղիմ իչին պիր թէհլիքէ վէ պէլա կէլէպիլմէսի շիւբհէ վէ գօրգու-սու եօզ տուր, շիւնքի, քիւրրէյի արզ

տէ խաթըր կէօնիւլ վէ իլթիմաս միւմքին օլմազ, վէ օլ վազըթտա, հալլիլէ կիտէն տալա անինտէ քէսիլիւր պիթէր, էօյլէ պիւ-տէ օլտուղու կիպի, պօշ եէրտէ, վէ եալը-նըզ վազըթ դազանըլարազ, բարմազ օյնա-սըն իւմիտիլլէ, վէ խաթըր կէօնիւլ վէ իլթի-մաս սաթմազլըք միւլահազալըլա, Փազըր ֆուգարտնըն էն քիւչիւք պիր իչինին տախի հաֆթալարճա, այլարճա, վէ եըլարճա սիւ-րիւքլէտիլմէսինէ իհթիեաճ դալմազ վէ կէ-րիւնմէզ. հէլլէ, հէր ատամ, պիլտիկիւնի վէ կէօրտիւկիւնիւ կիտիպ մահքէմէտէ սէօլէ-մէկէ պօրճու տուր, վէ հէր քէստէ, հազ-գանիլլէթ խաթըր իչին իսթէյէրէք կիտէր, շիւնքի, նէ չօգլուգ վազըթ դալա իտէճէք տիր, նէ հազարէթ իլիտէճէք տիր, նէ տիւլմէն դազանսաճազ տըր, վէ նէ տէ սէն խրիսթիւեանըն օլմազ. Զէ Կէշըր լուլլէթինի իլիտէճէք տիր : Վազաա, հիւքիւմէթի սէ-նիլլէ թարաֆընտան, տայիմա ատալլէթ վէ հազգանիլլէթին քեամիլլէն իճրանը միւ-րատ օլունարազ, չօզ տէֆա էքիտէն էմի-ու թէնալիւլէր կիթմէքտէ, վէ ազալար վէ հաքիմէր տէյիլլէրիլմէքտէ, վէ գանուն-լար վէ նիզամլար արթըրըլմազտա տըր, լա-քին, միւրատ օլունան սէմէրէ կէօրիւլլէմէ-մէքտէ տիր, շիւնքի սէպէպ տէֆ օլմատըք-ճա իլլէթ տէֆ օլմազ, պիղիմ պու շիւն տիր քի գաիտէ վէ ուսուլիմիլտէ, պունտան գիեատէ պիր իսալահաթ միւմքին տէյիլ տիր, շիւնքի, հէր հուգուգ, ազալար վէ հաքիմ-լէր էլլիտէ օլտուղունտան, վէ էհալի չօզ հուգուգտան մահրուլ վէ ճահիլ պուլուն-տուղունտան, հալլիլէ հէր եէրտէ վէ հէր վազըթ, սուլի խաթիմալ վուզու պուլմազ-տա, վէ էհալի կիւնտէն կիւնէ եըզըլմազ-տա, վէ վիլլէքտէ խարապ քիւլազտա տըր :

Ամերիգատա ումում մէքթէպլէրինէնէ , պիզտէ (Ֆրանսատա) օլտուզու կիպիլէ ալլա վիրմէկէ իրթիքեապ իթմէմէքտէ տիրլէր :

Պիգիմ մէքթէպլէրիմիգտէ տախի , պուզէնկին վէ Ֆուգարա Փարգը , հէման քէնտի մէքթէպլէրիմիգտէն պաշգա օլան հէր մէքթէպտէ , պիր պիրինտէն Փարգը տէրէճէտէ ճայիզ կէօրիւմէքտէ տիր , վէ եալընըզ շակիրտան հազգընտա ճայիզ կէօրիւմէյիպ , իլլա հօճալար վէ խըտմէթճիլէր հազգլարընտա տախի ճայիզ կէօրիւմէքտէ տիր : Չէնկին չօճուգլարընը հօճալար , չօգ մէքթէպլէրտէ իլէրու չէքիպ խի եէրտէ օթուրթմազըլա , վէ տայիմա իլթիֆաթիւզրէ մաւամէլէ իթմէքլիկէ , վէ Յնունդտա վէ Չատիկտէ քիլիսէտէ գիրք օգուրտուրմազըլա , մէճպուր պուլունմազտա տըրլար , վէ զէնկին չօճուգլարը սապահլարը կիւզէլ կիւզէլ ույգու ուեուտուգլարը հալտէ , Ֆուգարա չօճուգլարը իսէ , րահաթ ույգուլարընը ղայպ իտէրէք , վէ գըչըն սօուգտան տիթրէյէրէք , կիտիպ քիլիսէլէրտէլսաաթլարճա , պատիհապ օլարագ հէմ տիրացուուզ իթմէքտէ , վէ հէմտէ չօգ քէրրէ , շու կիճէլէրի կիտիպ կէլմէ միւնանսպէթիլէ , նիչէ անրարոյականութիւն քէնչէսինէ տիւշմէքտէ տիրլէր . . . վէ զէնկին չօճուգլարը կիւնտիւղլէրի րահաթ իւզրէքէնտիլէրին սայիր իլիմճէ տէրլէրինէ չալըշակիտիքլէրի հալտէ , զէվալը Ֆուգարա չօճուգլարը իսէ , տաեազլար եէյիպ վէ քիւֆր ու հազարէթլէր իշիտէրէք տիրացուուզ տէրսի ալմաեա պօրճու օլտուգտան պաշգա , պիրտէ մօրթիճիլիկէ չըգարագ , վէ էօրիւզ կիպի պաղըրարագ , սօգազ սօգազ , վէ գերեզման գերեզման կէզմէքտէ տիրլէր , վէ ղայրիհիւմ . վէ ղայրիհիւմ , վէ պու հալլէրի տէ , մէրգուման պիչարէ չօճուգլարըն անա , պապա , վէ գարտաշ վէ խըլըրարը կէօրիւմէքտէ , վէ ասլա սէս չըգարմաեարագ , թէհամիւլ իթմէքտէ տիրլէր , չիւնքի քէնտի Փարգըլըզլարընա օլունան շու հազարէթի հիսս իտէճէք գատար պիլէ տույլուեա մալիք պուլունմազտա տէյիլ տիրլէր :

պի , եալընըզ Ֆուգարա չօճուգլարը կիթմէյիպ , իլլա հէր սընքֆտան օլանլարըն տախի չօճուգլարը կիտէրլէր , վէ իշթէ միւսապաթ (հաւասարութիւն) տէնիլէն միւպարէք գաիտէյիթա մէքթէպտէն էօյրէնմիշ օլուրլար (1) : վէ պու թարիգին չօգ մէնֆաաթընը կէօրմէքտէ տիրլէր , չէօյլէ քի , զէնկին վէ Փագըր չօճուգլարը պիր պիրլէրինէ հիւրմէթ իթմէքլիկէ ալըշաթլարը կիպի , պիրպիրլէրինէ հիւնի թէվէճճիւհ տախի բէյտա իթմէքտէ օլտուգլարընտան , չօգ եէրլէրտէ կէօրիւտիւկիւ կիպի , Ամերիգատա զէնկինլէր վէ Փագըրլար պիր պիրլէրինէ չէշմի հազարէթ վէ հասէտ իլէ պագմամազտա տըրլար (2) Հասէտ վէ էմիլյէթսիզլիլի տէֆիթմէնին չարէսի , իքի սընքֆը պիր պի-

(1) Արիսթօգրաթըլա սաթմազ իսթէյէնլէր , վէ տահա տօյրուսու խօտպինլէր , պիզտէ տախի , նասըլ քի չօգ քէրրէ կէօրիւմէքտէ տիր , քէնտի էվատլարընը մահէլլէ մէքթէպլէրինէ վիրճէք , վէ մէգըլուր մէքթէպլէրէ նագտէն մուպէնէթիտէրէք նիզամընա կիրմէլէրինէ , վէ հէմ քէնտի էվատլարընը , վէ հէմտէ Ֆուգարա չօճուգլարընը լաեղըլա թահսիլի ուլում ու Ֆիւնուն , իլլէմէլէրինէ չալըշաճագ եէրտէ , կիւեա պիր զէնկինլիք ալլամէթի օլմագ իւզրէ , իսասէթէն հօճալար թութարագ էվատլարընը էվլէրինտէ սագլամագտա , վէ քէնտիլէր կիպի ճահիլ վէ խօտպին օլմալարընա սէպէպ օլմագտա տըրլար :

(2) Պու զէնկին վէ Փագըր չօճուգլարընա այնի նաղար իլէ պազըպ , ասլա Փարգ իթմէմէքլիլին մէյվէսինի կէօլլէրլիլէ կէօրմէքլիկի արզու իլլէյէն Ազապեան վարժարանա թէչրիֆիլէ տիգգաթ իլլէմէլի տիր մէգըլուր վարժարանտա , թէքմիլ միւսապաթ պուլունտուգլուտան , շակիրտան միւեանէսինտէ տախի քիմալ մէրթէպէ հիւրմէթ վէ մուհապլէթ հիւքմ իթմէքտէ տիր :

րինէ եագընլաշտըրմագտա տըր(1) :

Ամէրիգատա մէքթէպլէր բարասըզ
օլտուգտան պաշգա , քիթապ , քեա-
ղըտ , վէ միւրէ.քքէպ կիպի շէյլէր տախի

(1) Ամէրիգալըարտան միւլէթիմիգ կու-
րէթ ալարագ , Աղապեան վարժաբանտա ,
պիզիմ թուլթմագտա օլտուղումու զթարիգ-
տէն տօլաեր , հատտէն գիեատէ թէշէքքիւր
իտէճէք եէրտէ , չօղլար վէ հաթթա էն զի-
եատէ ալիմլիք թասաեանլար , վէ միւլէթ-
ճէ կիտիլիմիգէ րէհպէր օլմագ իսթէյէնլէր ,
թէքմիլ ճահլիլիքէրինի իսպաթ իտէրէք ,
պիզի անըպլաւմագտա տըրլար , տլյէրէք.քի ,
պիզ պօշ եէրտէ պալըգճը վէ գաեըգճը գըզ-
լարընա եիւքէք իլիմլէր , վէ բիեանօ . վէ
րէսիմ , վէ սէսճէ մուգիգա էօյրէթտիւր-
մէքտէյիլգ , ծղլար իշին պաշըճա իգթիգա
իտէն , պիրազ եագմագ օղումագ , վէ տիքիշ
ալիմէք , վէ խըտմէթ պիլմէք իմիշ , հալ
պուքի , պունլար հիշ տիւշիւնմէքտէ տէյիլ
տիրլէր քի , պիզիմ պօրճումուզ վէ մէտէ-
նիլյէթին իսթէտիկի շէյ , եալընըզ զէնկի-
նի զէնկին վէ ալիմ իթմէք օլմաեըպ , իլա ,
վէ ալէլուսուսա Փագըրը զէնկին վէ ալիմ
իթմէք տիր , վէ զէնկինին ըահաթը վէ ա-
լիմին մէնզիլի մագսէտէ իրմէսի , պաշգա
տիրլիւ օլմաեըպ , իլա , զէնկինիլին վէ
իլմին շէր սընըթա եաեըմասըլա վէ չօղալ-
մասըլա օլապիլէճէք տիր : էօյլէ ատամ-
լարընտա էքքեար վէ իթիգատընա կէօրէ ,
ինսանլար տայիմա իքի սընըթ օլմալը տըր-
լար , եանի զէնկինլէր վէ Փագըրլար վէ եա-
խօտ սէթիլլէր , վէ զէնկինլէր տայիմա զէն-
կին գալըպ , վէ Փագըրլար վէ սէթիլլէր
իսէ , քէնտի Փագըրըզլարընը էվլատտան
էվլատա միրաս պըրագմալը տըրլար . պիր
Փագըրըն գըզը ալիմ վէ թէրպիլէլ օլուպ-
տա , եա պիր զէնկին ալիլգանլըսը իլէ էվ-
լէնմէքտէն , վէ եախօտ րէսիմ , վէ բիեա-
նօ , վէ սայիր իլիմլէր հօճասը օլարագ ըա-
հաթ վէ շէրէթիլ էօմիւր կէշիւմէքիք իգ-
պալինէ նայիլ օլմագտան իսէ , ճէհալէթ-
տէ պագը գալարագ , տայիմա չամաշըր
եըլգաեըպ , վէ թահիթա սիւլմէքէ կէշինմէք-
լիկէ մէճպուր օլմալը իմիլլէր :

Ինսաֆսըլլար :

մէքթէպլէրտէն վիրիւմէքտէ տիրլէր .
վէ հէլէ էպնիլէճէ կիւզէլիկէ , թէմիգ-
լիկէ , բըրգա , վէ հալաուտըրըզա հատ-
տէն զիեատէ տիգգաթ վէ հիմմէթ օ-
լունտուղու կիպի , կէրէք չակիրտան
վէ կէրէք հօճալար իշին իգթիլգա ի-
տէն հէր շէյ մէքթէպլէրտէ միւքէմ-
մէլ պիր հալտէ պուլունմագտա տըր(1)

Ամէրիգատա , մահէլլէ մէքթէպլէրի-
նին մէսարիֆաթը բիքի ճիհէթլէ գայրըլ-
մագտա տըր , եանի պիրինճիսի հիւ-
քիւմէթ թարաֆընտան օլունան իմտատ
վէ մուավէնէթ , վէ իքինճիսի տախի ,
հէր շէհրին վէ հէր մահէլլէնին սէքէնէ-
սինին իեանէսիլլէ . պունլար , մէքթէպ-
լէրի պիւթիւն պիւթիւն հիւքիւմէթին
էլինտէ պըրագմագ իսթէմէտիքլէրին-
տէն , հիւքիւմէթ թարաֆընտան ալ-
տըզլարը բարայը , սըրֆ պիր թէշվիգաթ
ատտ իտէրէք , հէր շէհր վէ հէր մա-
հէլլէ , քէնտի մէքթէպլինի պիզգաթ
քէնտի գուտրէթինէ վէ քէյֆինէ կէօ-

(1) Թամ իսթանպօլտա պուլունան պիզիմ
մէքթէպլէրէ պէնզէմէքտէ իմիլլէր , շէօյ-
լէ քի , էն զէնկին զանն օլունան մէքթէպ-
լէրտէն իշէրի կիրիտիլինտէ , եիւզլէրճէ
իգթիլգալը շէյլէրին պուլունմատըրը կէօ-
րիւմէքտէ օլուպ , վէ հաթթա , էն իգթի-
լալը քեաղըտ , գալէմ , վէ քիթապ տախի ,
իսթէնիլտիկի կիւնտէն սլարճա սօնրա
կէլմէքտէ տիր . հէլէ , նիշէ բէտէրլէրին ,
զէվալը չօճուգլարընա , իգթիլգա իտէն շէյ-
լէրի ալմագ իսթէմէտիքլէրինտէն , ալիլէն-
ճի կիպի , էօթէքինին պէրիքինին քիթապ
վէ գալէմինէ միւրաճաաթա մէճպուր օլ-
տուգլարը , հէր կիւն կէօրիւմէքտէ տիր :
Պիգ , հիսապ իթմիլիլ տիր քի , Աղապեան
վարժարանտա , եալընըզ քիթապ քեաղըտ ,
վէ սայիր վէ րէսիմ թագընը ուղրունտա
սարֆ իթտիկիմիլգ բարա իլէ , պագը սէմթ-
լէր թէքմիլ մէքթէպլէրինի սագլամագ իս-
թէմէքտէ , վէ օ հալտէն տէ մէյլէ պէլէ-
մէքտէ տիրլէր :

րէ դաեբըբայ իտարէ իթմէքտէ տիր. վէ
էհալի, նասըբի զիքըրինի կէշտի իտիք,
մէքթէպլէր ուղրունտա, հէր շէյտէն
զիեատէ ճէօմէրտիք վէ ալիճէնապլէր

իպրաղընա ալըշմըշ օլտուղունտան
նիու-եօրգ կիպի պիր շէհրի ազիմին
քիւլլի մէսարիֆիլինն, պէշ բայտա պիրի
մէքթէպլէրէ կիթմէքտէ տիր :

ԱՄԷՐԻԳՍՏԱ ՈՒՄՈՒՄ ՄԷՔԹԵՊԼԵՐԻ

Ամէրիգալըլարըն թարիգը մէտէնիյ.
յէթտէ, վէ սէրվէթ վէ մամուրիյյէթ-
տէ պու մէրթէպէ իլէրու կիտիշլէրի-
նին անլաշըմասը, վէ պիզիմ (Պրան-
սըզլար) իլէ օլան Փարգլարընըն զահրէ
շըգարըմասը իչին, ումում մէքթէպ-
լէրինէ աթֆը նիկեահ իտիլմէսի էլզէ-
միյյէթտէն տիր, օնլարըն մէքթէպլէ-
րինն կիտիշի, էվրօպա մէքթէպլէրի-
նին կիտիշինէ պէնզէմէղ. օնլարտա,
նէ եալընըզ զէնկին չօճուգլարը տըր
մէքթէպլէրէ կիտէնլէր, վէ նէ տէ օնլար
պիզիմ կիպի, շու եա պու սընըֆ իչին,
շու եա պու իլիմ վէ եախօտ հիւնէր էլ-
վէրիր տէյէրէք, ուլումու ֆիւնուուն
հէր սընըֆ էհալի իչինտէ եաեքլմասը-
նա մանի օլմագտա տըրլար, պու ճի-
հէթլէ օնլար պիզաէն բէք չօգ ֆարգլը
պիր էֆքեար վէ դաիտէյէ խըտմէթ
իթմէքտէ տիրլէր, շէօյլէ քի, օնլար
ուլումու ֆիւնուուն իչին Փարգլը ատամ
թանըմահըպ, իլլա հէր ատամը, վէ հէր
սընըֆը վէ ճինսի միւսավի թուլմագ-
տա, վէ հէր ատամ իչին, միւմքին օլ-
տուպու հալտէ, հէր իլիմ իգթիզա տըր
տէյի ինանմագտա, վէ օլնիյէթլէ չա-
լըշմագտա տըրլար : վէ իշթէ, Միւճ-
թէմէայի-Ամէրիգանըն, կէրէք ճէմիյ-
յէթճէ վէ կէրէք բօլիթիգաճա տէր-
քեար օլան ըշըզը, քէնտի մէքթէպլէ-
րնտէն պալ ամագտա տըր :

Մէքթէպլէրի տէրէճէ տէրէճէ տը-

պիրինճի սընըֆտան օլան մէքթէպլէ-
րէ աէօրթ պէշ եաշընտա օլան չօճուգ-
լար կիթմէքտէ, վէ եալընըզ եազմագ,
օգումագ, սայմագ, վէ երգ օգումագ
էօյրէնտիքլէրի կիպի, հէր կիւն լազըմլը
օլան հիւնէր ու սանաթլար հագգըն-
տա տախի պազը մալիւմաթլար ալմագ-
տա տըրլար. վէ օրատան իքինճի սը-
նըֆ մէքթէպլէրէ կիթմէքտէ, վէ օ-
րատա տախի իմա, իլմի ըագամ, ըէ-
սիմ, ֆիզիք, ճօղրաֆիա, վէ քէնտի
մէմէքէթլէրի թարիլի, վէ տէֆթէր
թուլմագ ուսուլի թահսիլ իթմէքտէ
տիրլէր :

վէ պու մէքթէպլէրտէն չըգտըզ-
լարընտա տախի, եիւքսէք իլիմլէր մէք-
թէպլէրինէ կիթմէքտէ տիրլէր վէ օ-
րատա ինկիլիզէ քիթապէթ, վէ լա-
թինճէ, վէ էսկի վէ օրթա ասըր թա-
րիլէրի, վէ ատապ ու ախլէագ, վէ
հիքմէթէ տայիր օլան, վէլհասըլ պիր
շէհրի օլմագ իչին իգթիզա իտէն ու-
լում ու ֆիւնուուն թահսիլ իթտիք-
տէն պաշգա, էկէր իսթէրլէր իտէ, ձը-
րանսըզճա վէ Ալմանեաճա տախի էօյ-
րէնմէքտէ տիրլէր :

վագաա, հէր սընըֆ էհալինն չօ-
ճուգլարը իչին, հէր մէքթէպլին դաբու-
սու աչըզ տըր, լաքին հէր չօճուգ իս-
թէնիլտիկի դատար մէքթէպլէ տէվամ
իտէմէյէճէկինտէն, պիր տէրէճէ թահ-
սիլ իթտիքտէն սօնրա պիր սանաթա

կիրէրէք, բարա տախի գաղանմագ իս-
 թէյէն չօճուգլարա , հիչ տէյիլ իսէ ,
 սէնէտէ իքի իւչ այ կիտիպ տէրս տիյնէ-
 մէսինէ միւստատէ իթմէքտէ տիրլէր .
 վէ ուսթալար էօյլէ չըրագլարա , բէք
 կէնճ օլտուգլարընտա , միւսաատէ իթ-
 մէկէ մէճպուր տուրլար: Պագըլար, կէր-
 չի եալընըզ իքի իւչ այ կիտիպ պիրէր
 իքիչէր տէրս տիյնէմէքլէ պիւյիւք պիր
 ֆայիտէ հասըլ օլմագ զանն իթմէքտէ
 տիրլէր , լաքին , պու շէյ սահիհ տա
 խի օլտա , Ամէրիգալըլար իչին տէյիլ
 տիր , օնլարըն ազլ ու տիրայէթլէրի ,
 միլլէթճէ էօյլէ պիր մէրթէպէ քէսկին .
 լիկէ վասըլ օլմուչ տուր քի , ազ վա-
 գըթտա չօգ շէյ էօյրէնմէքտէ , վէ մի-
 լէլի սայիրէնին թէհայյիւրինի մուճիպ
 օլմագ տա տըրլար , նասըլ քի , ինկիլ-
 թէրրա տէվլէթի թարաֆընտան , խաս-
 սէթէն Ամէրիգալըլարըն մէքթէպճէ
 կիտիչլէրի հագգընտա քէսպի մալիւ-
 մաթ իյլէմէք իւզրէ կէօնտէրիլմիչ օլան
 Ֆրէգէր նամ միւհիթէրէմ զաթ , 1867սէ .
 սէսինտէ , քէնտի թագտիմ վէ թապ
 իթտիրտիկի ըրքօթօսունտա , Ամէրի-
 գալըլար իչին , Կնկիլիզլէրին այնի վա-
 գըթտա թահսիլ իթտիքլէրի այնի շէ-
 յի , իքի գաթ զիտատէ թահսիլ իտէպի-
 լիլլէր , տէմիչ տիր . չիւնքի Ամէրիգա-
 լըլար , իլմի առէթա պիր սանաթ մա-
 գամընտա թահսիլ իթմէքտէ օլտուգ-
 լարընտան , վէ եախօտ հէր սանաթ ու
 հիւնէրին էսասը իլիմ օլտուղունու պիւ-
 մէքտէ պուլունտուգլարընտան , հէր
 ֆամիլեատա ուլում ու ֆիւնունճա ար-
 զու վէ զայրէթ , էվլատտան էվլատա
 նագլ իտիլմէքտէ տիր :

Էվրօպատա , էն զէնկին վէ էն զի-
 եատէ վագթի միւսաատէ իտէն ֆամիլ-
 եալարտա անճագ կէօրիւլէպիլէն ու-
 ում ու ֆիւնունլարը , Ամէրիգատա իչ-

ճիլէր վէ պատաղը գատընլար պիլլէ պիլ-
 մէքտէ տիրլէր . շէօյլէ քի , Մ . Ամէր
 նամ զաթ , Օհիօ շէհրի կիպի պիր քիւ-
 չիւք շէհրտէ , պին նէֆէր իչճի գա-
 տընլարըն պիր եէրտէ թօրլանարագ
 շի տէրսի ալտըգլարընը կէօրտիւքտէն
 գաշգա , տիկէր պիր եօլճու տախի , պիր
 քիւթիւպիտանէյէ կիտիպ , էվրօպաճա
 բէք ալիմ ատամլարըն միւթալաա ի-
 տէճէքլէրի պիր քիթապը օգումագ ի-
 չին իսթէտիկինտէ , օրատա պուլունան
 մէէմուր , մէզքիւր քիթապը օգումագ
 իլգրէ , չամաչքըրը պիր գատընըն կէօ-
 թիւրմիւչ օլմասընը խապէր վիրտիկի
 կիպի , կիտիպ պիթիլմիչ իսէ ալըն ի-
 չին , էլինէ պիր բուսուլա տախի վիրէ-
 րէք մէրգումէնին խանէսին կէօնտէր-
 միչ , վէ մէրգում միւսաֆիր , էկէր
 միւնքին իսէ , իքի իւչ կիւն իչին , մէզ-
 քիւր քիթապը քէնտույէ վիրմէսինի
 մէրգումէյէ րէճա իյլէտիկինտէ , մէր-
 գումէ տախի , — Այ , էսէֆ իտէրիմ
 քի տահա պիթիլմէմիչիմ տիր , վէ պի-
 թիլմէզտէն վիրմէքտէ իսթէմէմ , զի-
 րա , բէք հագլ իթտիմ , ֆագաթ , մա-
 տամ քի զաթընըղտա արզու իթմէք-
 տէսինիզ , արթըզ խաթընըզ իչին , չու
 էլիմտիքի իւթիլիւ պիր գաշ սաաթ
 սօնրաեա պըրագարագ , օթուրուր օ-
 գուր պիթիլմէրիմ , վէ պատէհու զա-
 թընըզա կէօնտէրիլմէ— տէյի ճէվապ
 վիրմիչ տիր :

Մութլու էօյլէ պիր միլլէթէ քի(1) ,
 չամաչքըրը գատընլարը պիլլէ , տէյիլ

(1) Պաշգա տէֆա տէտիկիմիզ կիպի ,
 թէքարէն տէրիզ քի , պէնիի առէմէ , ճէ-
 նապը Հագգ թարաֆընտան իհսան պույ-
 րուլան լաթֆ ու նիլմէթին զըյմէթինի ,
 անճագ Ամէրիգալըլար , պիլիպ , վէ պիւնալն
 ալէյի , առամ կիպի պլօյիլիւպ վէ առամ
 կիպի եաշամագլըլըն էսրարընը տախի ան-

էօյլէ պօշ վէ մուզիրր քիթապլար օգու-
մագտա, իլլա, եիւքսէք վէ աղբր մատ.
տէլէր իւզէրինէ գալեմէ ալընմըչ քի-
թապլար միւթալաա իթմէքտէ տիր-
լէր :

Ամերիգատա , հէր շէհիրտէ , մէգ-
քիւր մէքթէպլէրէ , էհալի իչինտէն ,
վէ էհալինին կիզլի գուրասըլա ին
թիխապ վէ թայեին օլունմուշ օլան գօ-
միթէլէր նէզարէթ իլլէմէքտէ օլուպ ,
վէ մէգքիւր գօմիթէլէրին ազալարըն-
տան իւչտէ պիր գըսմը հէր սէնէ տէ-
յիչլմէքտէ տիր : Մէգքիւր գօմիթէ-
լէր մէքթէպլէրի իսթէտիքլէրի կիպի
իտարէ իթմէքլիկէ մէէզուն պուլուն-
տուգլարընտան , հօճալարը գապուլ
իթմէք , եօլ վիրմէք , լազըմ կէլէն քի-
թապլարը թախսիս իլլէմէք , էհալինին
սաեքսընա կէօրէ լիւզումունու հիսս
իթտիքլէրի եէրլէրտէ եէնիտէն մէք-
թէպլէր աչմագ , վէհասըլ հէր ճիհէթ-
լէ գաեքըմագ քէնտի էլլէրինտէ տիր .
վէ բէք միւլիմմ եէրլէրին մէքթէպ-
լէրինէ , պիրէր տէ միւտիրի մախսուս

ճագ անլէր քէչֆ իտէպլիլիլէր տիր , էվ-
վէթ , հէր ատամ , դարը վէ էրքէք , հէր
գանդի միլլէթտէն վէ հէր գանդի մէգհէպ-
տէն վէ տէրէճէտէն օլուր իսէ օլուն .
միւմընն օլտուղու մէրթ կպէ թահսիլի ուրու
ու ֆիւնուն իթմիշ օլմալը տըր , պիր ատամ
համմա՞ մը օլաճագ տըր , ալիմ օլմալը տըր
պագգա՞ մը օլաճագ տըր , ալիմ օլմալը տըր
քէզալիք պիր գատըն սուլթանտա օլտա , ա-
լիմ օլմալը տըր , խըտմէթճիտէ օլտա , ալիմ
օլմալը տըր . իլմ հէր ատամ իչին , աղբը
կէօղլու , էլի , աեաղը վէ տիլի մագաօմըն-
տա էլլէ միլլէթտէն տիր , շու եա պու ա-
տամա վէ եախօտ շու էրքէյէ շու գարընա
կէօղ իթիգա տէյիլ տիր տէնիլէմէտիկի
կիպի , էլի վէ եախօտ շու եա պու էլի էֆ-
թիգա օրէյէլ տախի տէնիլէմէլի տիր :

թայեին գըլընարագ , գօմիթէյէ եար-
տըմ իթմէքտէ տիրլէր (1) ,

Պիր գաչ սէնէտէն պէրու , էհալի
թարաֆընտան , մէքթէպլէր հագգըն-
տա , տահա զիեատէ արզու վէ զայ-
րէ թ իզհար իտիլմէյէ պաշլատըղըն-
տան , քոմիւր օլմագ իւզրէ , եինէ էհա-
լի թարաֆընտան , մէգքիւր գօմիթէլէ-
րին մէմուրիլլէթլէրինէ տիգգաթ իթ-
մէք իւզրէ , հէր մէքթէպէ պէչէր քիչի
նաղըր (հիւր) թայեին իտիլմէքտէ տիր
վէ պու ատամլարըն քեաֆֆէսիտէ
իւճրէթսիզ օլարագ չալըչտըգլարը , վէ
իլլէրինտէ հէր սընքֆտան քէսան պու-
լունտուղու թագտիրտէ , վէ լաբը տի-
մէք , սըրֆ վի տիմէք օլտուղունու ,
հէր միլլէթտէն զիեատէ պիլտիքլէրի
հալտէ , զայրէթի միլլիյէ վէ վաթանիյէ-
լէրինտէն նաչի , նիչէ սաաթլարընը հէր
կիւն ֆէտա իտէրէք , կիտիպ մէքթէպ-
լէրի վէ շակիրտանը կէօղէթմէքտէ ,
թէֆթիշ իթմէքտէ , վէ իլլէրու կիթ-
մէլէրի իչին էզ ճան ու տիլ չալըչմագ-
տա տըրլար (2) :

(1) Պու գօմիթէ ուսուլի , պիպիմ հոգա-
րարձութիւնումուզ ուսուլինէ պէնզտիկի
հալտէ . օնլարտա նիլին մէքթէպլէր իլլէրու
կիտիպտէ , պիգտէ կիտէմէտիկիին , վէ
պիլլտէ նէ սէպէպէ մէպնի անկախ տնօրէ-
նութիւն իգթիգա իթտիկիինն սէպէպլէրի-
ի , իլլէրուտէ պէեան իտէճէկիզ :

(2) Պիլլտէ տէ հոգարարձութիւնլար իւճ-
րէթսիզ տիրլըր , վէ պիլզ իսէ պու ուսու-
լէ , եանի տյըզսըղ ատամ գուլլանըլտըղը-
նա գարչը պուլունմագտաեղ , վէ քէնտի-
միլլտէ , տէյիլ իւճրէթ ալմագտա , իլլա
տայխմա քէ սէմիլլտէն իւթէ տախի վիրմէք-
տէյիլ տէյի իտտաա իթմէքտէ վէ էօյիւն-
մէքտէյիլ , պու սիլլէք պիր թէնագիւ-
տիլըր (հախսուլիւն) . էվլէթ , ամէլլմիլ ,
նասիհաթ վէ էֆքէարըմըգա տապան տապա-
նա զըտա պուլունմագտա տըր . լաքին . հաղ-
զըմըզ վար տըր , զիրա , վագաա , միլլէթճէ վէ

Ամէրիգատա հօճալարքն էհլիեէթ-
լէրի վէ տիրայէթլէրի քէմալ մէրթէ-
պէտէ պուլունմագտա օլտուղունտան,
հալիլլէ շակիրտան տախի , օնա կէօրէ
թահսիլ իւզրէ պուլունմագտա աքր .
շակիրտան իւզէրինտէ կէօրիւլէն տիգ-

վաթանճա խըտմէթլէրտէ , էն գիեատէ Փա-
յիտէլիսի վէ շէրէֆիսի Փէտաքեարլըգ տըր
եանի իւճրէթսիզ խըտմէթ իթմէլիք տիր
հալ պուլ քի պիզ , ումուս սուրէթտէ սէօյ-
լէտիկիմիզ թագտիրտէ , մէզքիւր Փագիլէթ-
տէ , վէ մէզքիւր ալիճէնապլըգ վէ զատէ-
լիքտէ , օլ գատար կէրիտէ գաւրըլըգ տըր
քի , միլլէթճէ մլմուրիլլէթլէրտէ պուլու-
նանլարըմըզըն հէման եիւզտէ տօգսան տօ-
գուզու , եա , «ախպար» իշիմ վար իտի ,
նէ եարաեըմ , արթըգ քէնտի իշիմի տէ պը-
րազըպ տա , միլլէթ իշինէ գօշամամ եա»
տէ եէրէք միլլէթին իշինի եիւզ իսթիւնէ
պըրազմագ տա , վէ եալընըգ քէնտի զարար-
լարընըն էօնիւնիւ ալմուգ իշին , եիւզլէրճէ
վէ պինլէրճէ քիշինին զարարըն մուճիպ
օլմագ տա , վէ եախօտ տօղրուտան վէ տօ-
լաեըտան , վէ կիլլի վէ աշիքեար , վէ մա-
նէն վէ մատտէթէն , հէր շէյտէն , քէնաիլէր
իշին պիր քեար չըգարմաեը տիւշիւնմլքտէ
վէ չալըշմագ տա , վէ ումուսնէ մլնֆրաթը-
նը , քիւլի իրթիքեապլարընտան նաշի , քէն-
տի մէնֆրաթլարընա գուրպան իթմէքտէ
տիրլէր , շէօյլէ քի . էվիտտէ այլըգլը խըտ-
մէթքեար գուլըն վալ սըզըն խըտմէթքեար
սահիպի օլմուշ օլմագ , եանի եա ժամկոչլար
վէ եախօտ անտեսլէր մարիֆէթիլլէ էվլէրի-
նէ չունու պուլունու կէօնտէրմէք , վէ գուեու-
տան սու շէքտիրմէք , վէ գարըսը պօհճէ սի-
նի հաւմամա կէօնտէրմէք կիպի իրթիքեապ-
լար , վէ գայրիհիւմ , վէ գայրիհիւմ . . .
նիլլէթի մէզմումէսիլլէ , քիլիտտէ իշիան
վէ եախօտ թաղական , վէ մլքթէպտէ հո-
գարարճու վէ եախօտ անօրէն օլմագլըզա ,
կիճէ կիւնտուլզ արպու իտիպ չալըշմագտա
տըրլար : վէ պուլունտանտա Ֆէնա պիր շէյ
վար տըր քի , արթըգ օ եիւզտէն հուսուլէ
կէլէն զարարըն եէրի հիլ պիւր էօյիւր իլէ
գարատըրմագ , շէօյլէ քի , նատըլ քի սէօյ-
լէտիք , հէնու գ միլլէթիմիզ տիրէնագընտտ

գաթ վէ իթաաթ չօգ մէմուռն օլու-
նաճագ սուրէթտէ տիր , վէ պուլունու-
տա սէ պէպի չու տուր քի , հօճալար վա-
գաա աղըր պաշը աըրլար , լաքին , ասլա
սէրթ մէշրէպիւք իճրա իթմէզլէր , վէ
կէրչի չօգ սապըրլըբգ իպրազ իտէր-

վագար վէ ալիճէնապլըգ օլմատըղընտան ,
բարաաըզ օլան մէսուլլիլլէթի , բարալը մէ-
սուլլիլլէթտէն եիւզ քէրրէ պիւլիւք թու-
թահագ , վէ օնա կէօրէ չալըշըպ տիգգաթ
վէ իգտամ իլլէեէճէք եէրտէ , տէրիւհտէ
իթտիլլէրի միլլէթճէ մէմուրիլլէթլէրի պօ-
զուպ ալթիւթ իթմէքտէ , միլլէթին մա-
լինի , միլլէրինի , վէ շէրէֆիսի պաթըրըպ
եաղմանա վիրմէքտէ , վէ օնտան սօնրա տա
չըգըպ պիր շէյ սէօյլէտիլն մի , վէ նիշին պու-
պէօլլէ օլտու տէյի պիր ճէվապ իսթէտիլն
մի , ութանմատան , վէ պիլա ինսաֆ «ախ-
պար , նէօ օլմուշ , նէօ վար , ալըղընըզը եըլը-
ղընըզը ալմանօրուլ եա , պիպիմ էլիմիպտէն
պու գատար կէլիր իտի , պու գատար եաթ-
տըգ» տիլլէրէք կիւեա թէպրիլլէյի զիւմէթ
իթտիքտէն պաշգա , պիրտէ սիթէմլէր ի-
տէրէք . միլլէթի միլլէթ ալթընտա պըրազ-
մագտա , վէ շիւնքի էքսէրիլլէթիմիզ պու
ախպար պօզուգլուղունա էսիր պուլունմագ-
տա տըր , պու ճէվապը իշիտէնլէր , «խայր ,
պէօլլէ Փէտաքեարլըգ իշին տէրիւհտէ ի-
տիլլէն խըտմէթին մլսուլլիլլէթի , տահա
գիեատէ պիւլիւք տիր , սէնիլն եաբուղըն
վատութիւն սուր , էմանլէթէ խիեանլէթ
տիր , ինսանիլլէթէ վէ մէտէնիլլէթէ հա-
գարլէթ տիր» , տէեէճէք եէրտէ , զըտտը օ-
լարագ , քէնտիլլէր տախի այնի էֆքեար վէ
նիլլէթտէ պուլունտուգլարընտան , վէ ի-
լէրուտէ , քէնտիլլէրին տախի այնի եօլու-
թութուպ , վէ այնի ճէվապլարը վիրէճէք-
լէրինի պիլտիլլէրինտէն , մէյիանէճիլլէրին
պօղաճըլարը մագամընտա , «էօլլէ եա , ախ-
պար , միլլէթտէն այլըգ եըլըբօ մը ալ-
մագտա տըրլար պատիհապա պիր խըտմէթ
տիր պու , վարընը վիրէն ութանմամը տըր ,
պուլունլարըն տա էլիլլէտէն պու գատար կէլ-
միլ , պու գատար եարմըլար , էլէր միլլէթ
պէյլէնմէզ իտի իտէ , էվլէլիլլէտէն թայեիլն
իթմէյէ իտի» կիպի ատի ճէվապլարը վիլը

լէր, լաքին, պինապէրին սագալարընը սայտըրաճագ տէրէճէտէտէ զայնֆիլիք վէ խաֆիֆիլիք կէօսթէրմէզլէր, իլլա տայիմա շակիրտանըն արզու վէ զայրէթինի արթըրըպ, վէ էօյրէնմէլէրինի գօլաշաշտըրըճը թարիգ ու թէտպիրլերի բէք կյի պիլիլիլէր վէ տիւչիւնիւրլէր (1) :

Ամէրիգատա հօճալար, քէնտի մէմուրիյյէթլէրինին էհէմմիյյէթինի լա-

մէքտէ, վէ քէնտիլէրտէ օնլարըն պաեաղըլըզարընը թաստիղ իթմէքտէ տիրլէր . վէ իշթէ պու սէպէպէ մէպնի, եանի, էհալի միզտէ ֆէտաքեարըգ նէ իտուկինի լաեըգըլա սնլամըչ վէ իճրասընը նիյէթ իթմիշ բէք աղ զէվաթ պուլունմագտա օլտուղունուրանա պիլտիկիմիզտէն, միլլէթճէ, իւճրէթսիղ օլտագ իճրա իտիլէպիլէն խըտմէթլէրին պիլէ, պարի բարա իլլ իճրա իթտիրիլէրէք, աղ չօգ մէսուլիյյէթ թանթընա ալընմասընը, վէ հիչ տէյիլ իսէ, իսթէնիլտիկի վագըթ, պիրապ գօլալըգ իլէ տէֆ իտիլէպիլմէսինի, տիւչիւնիւպ միւնասիպ կէօրմէքտէ, վէ նասիհաթ վիրմէքտէյիլ, եօզսա, ումումա խըտմէթ, վէ պատիհաւա խըտմէթ իթմէք կիպի թաթըլ պիր շյ օլամագ, վէ միլլէթիմիլ իսէ, ամէրիգալըլարըն մէգըլըր սէմալի ախապ վէ խասսէլէրինէ նայիլ վէ մալիք օլմագ իչին, քէմալի էսէֆ իլէ սէօյլէրիք քի, էկէր մէքթէպլէրիմիլ շու շիմտիքի հալլէրինտէ տէվամ իտէճէք իսէլէր, եիւզլէրճէ սէնէլէր աղ կէլէճէք տիր, պէլքի, միւճիգէ նէվինտէն պիր թէպէտտիւլաթ վագը օլուն :

(1) Պիզտէ իսէ հօճալար վէ ալլսուսուս կաուպարիչ էր, տասպան տասպանա պու ուսուլին զըտտընը տիւչիւնիւրլէր, տայիմա շակիրտանա քէնտիլէրի, մէքթէպի, վէ տէրպլէրի սէվտիրմէյէ չալըլաճագ, վէ իշլէրի գօլալաշտըրաճագ եէրտէ, կէօյլէրինի գօրգուլմանա, վէ տահա տողրուսու, քէնտիլէրտէնտէ մէքթէպտէնտէ, վէ տէրպլէրտէնտէ նէֆրիթ կէթլրմէլէրինէ սէպէպօլմագըլըգ չալըլըլար :

բըգըլա պիլտիքլէրինտէն, քէմալի արզու վէ զայրէթլէ իճրա իթմէքտէ, վէ հէմ հօճա օլտուղարը իչին իֆիթիխար իլլէմէքտէ, վէ հէմտէ խըտմէթ իթտիքլէրի մէքթէպլէրին զայրէթինի շէքմէքտէ տիրլէր : Չիւնքի, օնլար, շու իթիգատա տըրլար քի, հօճալըգ իթմէք, եէնի պիր սիլալիլէյի թալիմ ու թէրպիլլէ իտէրէք, իլլէրու կէթիրմէք օլտուղունտան, միլք ու վաթանա պիւլիւք պիր խըտմէթ իթմէքտէ տիրլէր, վէ իշթէ պու էֆքեարա մէպնի տիր քի, պաշգա մէմալիքլէրտէ, հէր քէս ասկէր վէ զապիթ օլարագ միլաճ թաշըմագըլըգ զայրէթ վէ արզուսուլտանա նէ գատար պուլունմագտա իսէլէր, Ամէրիգատա տախի, հօճալըգ իթմէքլիլէ, այնի խահիլլէ գօլուչմագտա տըրլար (1) :

(1) Չանն իտէրսին քի, պիզտէ հէր քէս պունլարըն զըտտընը տիւչիւնիւպ իճրա իլլէմէք իչին, այրըճա վէ պալըճա պիր զայրէթ կէօսթէրմէքտէ տիր, շէօյլէ քի, նէ հօճալար քէնտի վագիֆէլէրինի, վէ մէմուրիյէթլէրի եիւքէքլիլինի, վէ քէնտի գատր ու հայալիլէրինի թանըմագտա, նէ լալըմ կէլէն արզու վէ զայրէթ իւզրէ խըտմէթլէրինի իֆա վէ իճրա իլլէմէքտէ, վէ նէտէ էհալիմիլ հալլա, հօճալըլըն նէ պէօյիւք, նէ միւհիմմ, վէ նէ միւպարէք պիր խըտմէթ օլտուղունու պիլմէքտէ, վէ պիլմէք իսթմէքտէ տիր :

Հօճալարըմըգ եօզ տուր տէյի, հէր վագըթ թէշէքքի իթմէքտէյիլ, լաքին, հիչ պիր տէֆա ինսաֆ իտիպտէ տիւչիւնմէքտէ տէյիլիլ քի, զաթէն պուլունան հօճալարըն գատր ու գըլմէթինի պիլմէքտէ, վէ օնա կէօրէ փարա գաղանտըրըպ, վէ հիւրմէթ իթմէքտէմիլիլ . գատր ու գըլմէթի օլմանան վէ հալսոտ թանըլման պիր շէյէ հիչ հէր քէս արզու իտէր մի, հօճալըլըմըգ տախի, թըպըբ բարասըլըմըգա պէնգէմէքտէ տիր : բարասըլըմըգ էճ

Պու ճիւմլէ իլէ , ամերիգալըլար աս-
կերլիքտէ տախի կերիտէ պուլունմազ-
տա , վէ հինի իգթիզատէ սիւահ գուլ-
լանմագլըլը տա թահգիր իթմէքտէ
տէյիլ տիրլէր , իլլա , մուղայիրի օլա-
րագ , օնու տախի պլմէքտէ տիրլէր ,
նասըլ քի սօն մուհարէպէլէրտէ , եա-
լընըզ Բանսիլվանի ֆըրգայի օրտուսու
իչինտէ , իւչ պին նէֆէր հօճալարըն
սիւահ ալթընա կիրէրէք գազգահա գօշ-
տուգլարը կէօրիւմիւչ տիր(1) :

Ամերիգա էհալիսի , հէր շէյտէն զի-
եատէ մէքթէպլէրէ ըիպյէթ վէ հիւր-
մէթ իթտիքլէրինտէն , հալիլլէ սէմէ-
րէ վէ միւքեաֆաթընա տախի նայիլ
տուն պիր հալտէ սագլատըլըմըզ հալտէ ,
պիրտէ գալգըպտա տահա զիեատէ ալիմ
վէ քեամիլ , վէ թէրպիլէլի բարասլար վէ
վարդապետլէր արգու իլլէմէքտէյիզ գամ-
ղի շաչըն գալգարտա , սալթ գէմիմ ու ֆասլ
վէ հագարէթի կէօղէ ալմագսըզըն հօճա-
լըղա վէ բարասլըղա թէնէզղիւ վէ արգու
խտէր :

Լաբին , պիզ նէ սէօյլէեօրուզ , հօճա-
լարը վէ բարասլարը տիւչիւնիւպտէ գատր
ու հայսիյեթլէրինի մի պիլմէք . պունուն
իչին հէր քէսին էվատընը վէ քիլիսէսինի
սէվմէսի իգթիգա իտէր , պիզտէ իսէ օնու
արամագ , ատէթա պիր կիւնահ իլլէմէք
կիպի տիր :

(1) Հէլէ պու մէրտլիք շիմտիքի հալ պի-
զիմ հօճալար իչին տէյիլ տիր , չիւնըլ պուն-
լարըն էքսէրի , եագըն վագըթա գատար ,
քէնտի գահրամանլըզլարընը , պիրէր սօբա
բարչասըլլա , ֆէնա ֆէնա տիրլէրի . վէ սէրթ
վէ պէտ պագըլլարըլլա , զէվալը չօճուգ-
լար իւզէրինտէ թէճրիւպէ իթմէքտէ , վէ
անըն իլէ իֆթիլար իլլէմէքտէ իտիլսէլէր-
տէ , շիմտի մէզքիւր սիլահ մուաթթալ ի-
տիրիլ շօլուպ , վէ պաչգա սիլահ տախի
գուլլանմագլըղա հէնուզ ալըմըլ օլմատըզ-
լարընտան , հալիլլէ պիւլիւք աճէմիլիք չէք-
մէքտէ , վէ պիւլիւք գօրգու իչինտէ պու-
ղունմագտա տըրլար :

օլմագտա տըրլար , քիւչիւք պիր քէօ-
յիւն , ատի պիր մէքթէպիւնին հօճալա-
րը պիլէ , օլ գատար հիւրմէթ կէօրմէք-
տէ , վէ շէրէֆլի պիր էօմիւր կէչիրմէք-
տէ տիրլէր քի , միւտիրլիքտէ , գայի-
մագամլըգտա , վէ եախօտ տահա պիւ-
յիւք պիր մէմուրիլյէթտէ օլմագտան
զիեատէ իւսթիւն վէ միւթէպէր թուլթ-
մագտա տըրլար . հիչ պիր եէրտէ , հօ-
ճալար հագգընտա , էվրօպատա , չօգ-
տէֆա կէօրիւլէն հիւրմէթսիլիլիք կէօ-
րիւլմէքտէ տէյիլ տիր :

Ամերիգա մէքթէպլէրի հօճալարը ,
չօճուգլարը թէքմիլ ատամ եարմագ
ղայրէթինտէ պուլունտուգլարընտան ,
եալընըզ ֆիքիւրճէ շէյլէր էօյրէթմէք-
լիլիլէ իգթիֆա իթմէյիպ , իլլա ազլ
ու տիրայէթլէրինի տախի քէմալէթէ
իրտիրմէկէ , վէ եիւրէքլէրինէ մէրտ-
լիք , գատէլիք , վէ ֆազիլէթ թօհու-
մու էքմէքլիկէ տախի , այնի տէրէճէ-
տէ չալըլմագտա տըրլար , վէ իշթէ
պաչլըճա պու սէպէպտէն նաչի տիր քի,
չայէսթէ օլտուգլարը հիւրմէթ վէ ըիա-
յէթիտէ կէօրմէքտէ տիրլէր , չիւնքի
գատր ու հայսիլյէթ թանըր ատամլար
եթիլտիրմէքտէ տիրլէր(2) :

(2) Բրօթէսթան տօսթլարըմըզտան պի-
րիսի , թէհաճիւպտէ գալարագ սիւալ իթ-
մէքտէ տիր քի , Ամերիգալըլար քէնտի մէմ-
լէքթէլէրինտէ , մէքթէպլէր ուղրունտա
պու գատար զայրէթ , մուհապպէթ , վէ
ֆէտաքեարլըզլար իպրագ իթտիքլէրի հալ-
տէ , նէ աճայիպ շէյ տիր քի , օթուզ սէ-
նէտէն տէրու Խսթանպօլտա վէ թաչրալար-
տա , եալընըզ պիր գաչ քիչիլէրի միւսթէս-
նա թուլթուլտուղու սուրէթտէ , աալա զայ-
րէթ , մուհապպէթ վէ ֆէտաքեարլըզ իպ-
րագ իթմէտիքլէրի շէօյլէ տուրսուն , մուղա-
յիրի օլարագ էօյլէ բարիլլէրտէ կէօրմիւլ-
լէր վէ տիլնէմիւլիւր տիր քի պիւլթիւն պիւ-

Ամէրիգա Էհալիսի, Եալընըզ հօճա-
 ւարա հիւրմէթ իթմէյիպ, իլլա հօճա-
 լըզա տախի հատտէն զիեատէ իթի-
 պար իտիպ վէ շէրէֆ վիրտիքլէրինտէն,
 էն զէնկին Փամիլեաւար, էն պիւյիւք
 պանքէրլէր վէ մէհմուրլար, վէ հաթ-
 թա Գօնկրէ ազաւարը տախի, քէնտի
 Էվլատլարընա, վէ ալէլխուսուս գըզլա-
 րընա, մէքթէպլէրինտէ հօճալըզ իթ-
 տիրմէքտէ, վէ պուսու քէնտիլէրճէ
 պիւյիւք շէրէֆ վէ պիւյիւք իֆթիխար

թիւն Եիւքսէք իլիմլէր էօյրէնիպ վէ ալիւ
 օլմագլըզա գարը սէօյլէմիլլէր, վէ Եասագ
 իթմիլլէր տիր, վէ պաչըճա Աստուսճա
 շուսչ օգուսագլա ալիւ օլմագլըզը թէնպիհ
 կլէմիլլէր տիր :

Տօսթուսուզուս պու սիւալինին ճէվա-
 պընը, պիզ սայիր տէֆալար վիրմիլ իսէք-
 տէ, թէքէրիւր իտէրէք պիլտիրիւրիզ քի
 Ամէրիգատա չօզ կլի աստախար, վէ չօզ
 կլի շէյլէր վար տըր տիմէք, օրատա հիշ
 ֆէնա ատամ վէ հիշ ֆէնա շէյ Եօզ տուր
 տիմէք տէյիլ տիր . վէ տօզլուսու շու տուր
 քի, հէր շէյ քէնտի զըտարըն տէրէճէսին-
 տէ պուլունմասը թապիլ օլտուզունտան
 Ամէրիգատա տախի, բէք կլի աստալար վէ
 բէք կլի հալլէր պուլունտուզու կիպի, բէք
 ֆէնա աստալար տախի սրուլունմագտա տըր.
 մարիֆթ օնլարըն Էֆքար ու ն յէթիւնին
 ֆէհմինէ վարարագ թարթմագ, վէ օնա
 կէօրէ իթիպար իթմէք վէ ալտանմագ
 տըր . էվլէթ, չօզ միսիօնարլար, քէնտիլլ-
 րի, միգտարի քիֆայէտէ սահիպ մալի մաթ
 օլտուզլարը հալտէ, էհալինին թահիլի իլիմ
 իթմէսինէ գարը կէլմիլլէր տիր, վէ կէլմէք-
 տէ տիրլէր, վէ պուստա տա քէնտի սանաթ-
 ւարընճա հագլարը վար տըր, չիւնքի, քէն-
 տի կէշինմլէրի վէ թիճարէթլէրի իգթիպա-
 սընճա, էհալի տայիմա ճահիլ, ահմագ, սօ-
 ֆու, վէ շաչըն գալմալը տըր քի, հէր
 վագըթ Ամէրիգատաքի պիր թագըմ սօֆու
 տինտար, վէ թէվէքլի աստալարը ալտա-
 թարագ իեանէլէր թօրլասընլար, վէ թօր-
 սալըզլարը բարալարըն Եիւզտէ, վէ պլիւ-

ատտ կլէմէքտէ տիրլէր . շէօյլէ քի,
 Պօսթըն շէհրինին էն պիւյիւք Փամիլ-
 եաւարը գատընլարընըն, քէնտի կէնճ-
 լիքլէրինին Իքիշէր իւշէր սէնէսինի պի-
 րէր մէքթէպտէ կէշիրէրէք, հօճալըզ
 իլլէտիքլէրի, վէ շու իքտամէթի պիւ-
 յիւք շան, վէ իլէրուտէ լաեքլը վա-
 իտէ օլմագլըզ իշին, պիր պիւյիւք
 հագըրըզ սայտըզլարը, հէր վագըթ
 կէօրիւլմէքտէ տիր (1) :

տէ պիրինի, ալտաթտըզլարը նկլէթ ուզ-
 րունտա սարֆ իտիպ, վէ պագըլլէսինի սէ-
 ֆայի խաթըր իլէ քէնտիլէր Եէսինլէր, վէ
 պիր տէ, շաչընլըլըմըզա պագարագ կիւլ-
 մէքտէ պուլունտուսլար . հալ պու քի, էկէր
 էհալիլլէ մէզհէպ Եէրինն ուլում ու ֆիւնուս
 էօյրէտէճէք օլսալար, էհալի կէօզիւնիւ ա-
 չաճագ, վէ քէնտի շարլարընա սէքթէ վի-
 րէճէք տիր, նասըլ քի պիր գաչ սէնէտէն
 պէրու տէ պիր գաչ միսալլարը կէօրիւլմիւշ
 տիր . էվլէթ, իլլէթ պու սէպէպէ մէպիլ
 տիր քի, քէտֆֆէյի միսիօնար մէքթէպլէ-
 րինտէ, շահիրտանա, էն զիեատէ էօյրէթտի-
 րիլէն, վէ վագթիւնի սարֆ իթտիրիլէն շէյ
 քէնտի մէզհէպլէրի . վէ տուա վէ մէզհէպ
 քիթապլարը տըր, հաթթա, էկէր էլլէրին-
 տէն կէլտէ, վիրտիքլէրի Եէմէյին, վէ ի-
 շիրտիքլէրի սուեուս, վէ ալորտըզլարը
 հալմանըն իշինէ պիլէ, պիրէր մըզտար մէզ-
 հէպ գարըշարընագլար տըր, վէ պու տա
 տէյիլ տինտարըզլարընտան նաշի, իլլա
 քէտարլարընտան նաշի տիր, գիրա, էհալիլի
 ուեուշտուրմանըն սալ թարիգի անճագ
 պու տուր :

(1) Իլլէթ պուրատա տըր Ամէրիգա էհա-
 լիսի իլէ, պիզիւմ պէյնիմիգտէ օլան էն պլիւ-
 լիւք վէ էն իգթիպալը, վէ շաեանը տիգգաթ
 պիր Փարգ . օնլար քէնտի Էվլատլարընըն
 վէ հաթթա էն պիւյիւքլէրի, վէ գէնկինլէրի
 վէ էն զիեատէ սահիպ բիւթպէ օլանլարը,
 քէնտի զըզլարընա, տէյիլ մէքթէպլէրէ
 կէօնտիլէրէք թահիլի ուլում ու ֆիւնուս
 իթտիրմէքտէ, իլլա, խասսէթէն հօճալըզ
 տախի իթտիրմէքտէ, վէ օնուտա քէնտի-

Ամէրիգոտտա հօճալարն էքսէրի գատըն թայիֆէսինտէն պուլունտուղու հալտէ , էվրօպատտա իսէ զբոտը տիւ չիւնիւլմէքտէ , վէ իճրա իտիւմէքտէ տիր , շէօյլէ քի , գատըն թայիֆէսինտէն հօճալըղը քեաֆի սաեըլմագտա տէ յիւ տիր , վէ Ամէրիգալըլար պունուն մուղայիրինի իտտաա իտէրէք տիմէքտէ տիրէր քի , հօճալըգ սանաթըգա տըն թայիֆէսինտէ մախսուս օլմալը տըրր գիրա , չօճուգլար իչին էն զիեատէ իգ թիգալը օլան շէյ հազիմի թապիաթ վէ սապըրըլըգ օլուպ , վէ պոչ իքի խասսէ իսէ , էրքէքլէրտէն գիեատէ գատընլարտա պուլունմագտա տըր շէօյլէ քի , չօճուգլար պիրէր նազիք կիւլէ վէ չիչէյէ պէնզէտիքլէրինտէն

էրճէ պիր շէրէֆ վէ պիր իֆթիսարը ա զիմ սայտըգլարը թագտիրտէ , պիրտէ իսէ տէյիլ զէնկինէրին վէ սահլպ նուֆուգ վէ սահլպ իւթպէլէրին , իլապիրազ իէրուտի պուլունտան էսնաֆլարըն տախի , վէ տէյիլ գըզլարընը իլա էրքէք ճուգլարընը պիւն մէքթէպէ կէօնտէրմէկէ իթիքեապ իթմէտիքլէրի , վէ եախօտ օլ խուսուսա էհէմ միյյէթ վիրմէտիքլէրի , հէր կիւն վէ հէր սաաթ կէօրիւլմէքտէ տիր :

Հէլէ պիր գըզըն պօեու պիրազ պիւյիք օլտու մու , արթըգ մէքթէպէ կիթմէք ա երպ իմիչ , չիւնքի նինէ խաթուկար , քէնտի քէչէ քիթալարընտա էօյլէ օգուտուգլարը կիպի , պիր թագըմ տէօրթ քէօչէ գաֆալը , վէ եասը ֆիքիլի էրքէքլէր տախի բազը , շարապ , վէ քէնաի ճէհալէթ գատէհէլէրի տէրուսինտէ , էօյլէ կէօրիւլմէքտէ իմիչէր :

Պու հալ հալէա տէվամ իթմէքտէ օլտուգու թագտիրտէ , պիրմէյիլ քի , պըրագալըմ Ամէրիգալըլարը , պարի էվրօպալըլար գատար կէօզիւմիւգիւ աչըպ , վէ ագլըմըզը պաշըմըզա թօրլաեարտոգ , իլէրու կիթմէկէ պաշըմամըզ իչին , նէ՛ գատար սէնէլէր տահա պէքլէմէմիլ իգթիգտիտէճէք տիր :

օնլարը օխչամագ իչին , տէյիլ էրքէքլէրին սէրթ բարմագլարը , իլա գատընլարըն նազիք բարմագլարը էլգէմիյյէթտէն տիր : վէ թապիաթ տախի պունու պէօյլէ թէրթիպ իլէմիչ տիր , պէնիի աոտէմին թալիմ ու թէրպիլէսինի գատընլարա թախսիս իթմիչ տիր , չիւնքի ագըլանէ պիր մուհապպէթ իւզրէ , գալպլէրտէ տէրքեար օլան տույղուլար եագըլարընը օգուս մագլըգ գուտրէթիւնի , վէ չօճուգլարը գօրգուլմագսըզըն , հիւլմէթլէրինի , իթաաթլարընը , վէ հիւսնի թէվէճճիւհիլէրինի ճէլպ իտէրէք շիտտէթլէրինի թէսիլին իթմէքլիք մարիֆէթիւնի , անլէրէ վիրմիչ տիր :

Չօճուգլարը թալիմու թէրպիլէ իթմէք , էն նազիք վէ էն միւչքիլ պիր շէյ օլտուղուստան , հօճալարըն թապիաթ վէ ախլագընա , վէ էհիլիթ ու իեադաթընա , զիեատէսիլլէ տիգգաթ օլունմագ էլգէմիյյէթտէն տիր . էրքէքլէրին ֆիքիլիլէրի պիր չօգ շէյլէր իլէ մէշղուլ պուլունտուպ , վէ չօգ հալլէրի վէ էթվարլարը , չօճուգլարըն իսթիտատ վէ մէյլանլարընա ույմահաճաղընտան , հալ պու քի գատընլար զալէթ միգաճկիր օլուպ , վէ տինտար վէ թէմիլգ գալպ պուլունտուգլարընտան , հօճալըգ մէմուրիյյէթիւնի բէք կիւզէլ սուրէթտէ իճրա իտէպիլմէքտէ տիրլէր : (1)

(1) Ամէրիգալըլար , պու խուսուստա , զիեատէսիլլէ եանըլմագտա օլմալը տըրլար , օնլար կէլիպ պիգիմ ալիմէրտէն իպրէթ վէ նասիհաթ ալմալը տըրլար , գատընլարա հօճալըգ մը , չօգ շէյ օգուսագ , վէ հէլէ հէր շէյի օգուսուպ թահիլ իթմէք սալա ճալիլ տէյիլ տիր , գատըն տէտիլիլին , էկէր վէնիլին իսէ , էլմասլարը ինճիլէրի թագընմալը , օնլարլէրի վէ գատիֆէ վէ ճանֆէպ

Ամերիգատա , գատընլարըն հօճա-
լըգ իթմէլէրինէ օլ գատար էհէմմի-
յէթ վերելմիշ տիր քի , նիու-եօրդ է-
եալէթինին պիր գօմիթէսի թարաֆըն .
տան գալէմէ այընան պիր ըաբօրթօտա .
չէօյլէ օգուենմուշ տուր :

« Գատընլարըն հօճալըգ իթմէքտէ
« օլմալարը սէպէպինտէն , մէքթէպլէրի
« միզտէ հուսուլէ կէլմէքտէ օլան մու-
« հաստէնաթ վէ մէնֆաաթը թարիֆ
« իլմէքլիք իհթիմալտէն տէյիլ տիր
« չօճուգլարըն ըուհլարը աթէչինի ան
« ճագ գատընլար ալէվլէնտիրիպ , վէ
« թալիմ ու թէրպիյէ ֆօթասընտա ,
« անլէրին ախէագընը անճագ օնլար
« հալլ իտիպ թէմիզլէյէպիլիլիլէր . գա-
« տընլար գալպինտէն հասըլ օլան թաթ .
« լը մուհապպէթ չօճուգլարա գուվլէթ
« վէ ճէսարէթ պաղըլլաեքպ , հալ պու
« քի էրքէքլէր պիր թագըմ իլմի նա-
« զարիլէրիլէ (տեսական) , վէ սէրթ
« սէրթ գանունլար վէ նիզամլարըլլա ,
« վէ էյիլմէզ ուսուլլէրիլէ , օնլարըն
« իպրազ իթտիքլէրի թէէսսիրի իպրա-
« զէ միւքթէտիր օլսամալլար , գատըն-

էլպիսէլէրի կլիմէլի , վէ քէօչտէ պութ
կիպի գուրուլարագ , խըտմէթճիլէրէ վէ
պէսլէմէլէրէ գուրուլարըլլա , վէ ախամա գօ-
ճասը կէլէնէ գատար , եհնիտէն եհնի սուս ,
եանի մէսարիֆ գաբուսուլլա , պիրտէ էն-
վայի ճիլվէ վէ նազ ու էտա իլէ , մէգքիւր
մէսարիֆլէրի գապուլ իթտիրմէքլիկի տի-
չլենմէլի տիր . վէ էկէր ֆագըրէ իսէ , պի-
րազ խի ֆէնա եէմէք բիշիրմէք , պիրազ
չամալըր եըյգամագ , թահթա սիլմէք , վէ
պուենլարա տայիր շէյլէր էօյրէնմէլի տիր .
վէ շիմտիքի մէքթէպլէրէ կիթմէքտէ օլան
զըզլարատա էհէմմիյէթ վիրիլմէմէլի տիր
ասըլ մագսէտ պիր շէյ էօյրէթտիրմէք օլ-
մաեքպ , իլլա , մայմուեն կիպի վագթէ ու-
եարագ պիր թագլիտ իթտիրմէքտէն իպա-
րէթ տիր :

« Լարտա պուլունան թապիաթ թաթ-
« լըլըղը , շակիրտանըն եարամագլըղընը
« թէսքին իտիպ , հալ պու քի , էրքէք-
« լէրին շէտիտ մուամէլէլէրի , չօճուգ-
« լուգ թապիաթընը , տահա զիեատէ
« թահհրիք իտէրէք , տահա զիեատէ
« եարամագ օլմալարընա սէպէպիյյէթ
« վիրիլ . վէլհասըլ գատընլարըն գան-
« տըրքըք սուրէթտէ թագիրլէրի , էր-
« քէքլէրին իլմի մանթըգճա գուրու
« թէքտիրլէրինտէն զիեատէ շակիրտա-
« նըն գալպինէ թէէսսիր իտէր :

Ամերիգատա հօճալար ս վէ եախօտ
հօճալըգա պու մէրթէպէ հիւրմէթ վէ
րիպէթ օլունտուղու հալտէ , վէ կէ-
չինմէ իսէ , էվրօպատան եիւզտէ ալթ-
մըլ զիեատէ պահալը սուրէթտէ պու-
լունտուղու թագտիրտէ , էվրօպատան
զիեատէ մաաչ վիրիլէճէք եէրտէ , մու-
ղայիրի օլարագ , տահա ազ վիրիլմէք-
տէ տիր , վէ պունուն տալի սէպէպ-
լէրի տիգգաթա շահան տըր : Պիրինճի
սէպէպ օ տուր քի , հօճալըգ տիմէք ,
ատէթա պիր ֆէտաքեարլըգ իթմէք
վէ պիր ֆագիլէթ իլլէմէք մագամըն-
տա թութուլտուղունտան , հօճալարըն
բարա գաղանմասընա էհէմմիյյէթ վի-
րիլմէմէքտէ տիր . իքինճիսի նիչէ սա-
հիպ սէրվէթ ֆամիլեալարըն էվլատ-
լարը , վէ ալէլիսուսուս գըզլարը , տէ-
յիլ մաաչ ալմագ , իլլա վաթանա խըտ-
մէթ իտէրէք , գալպտէ պիր սէֆա
տուլմագտա , վէ քէսպի շէրէֆ իլէ իֆ-
թիխար իլլէմէքտէ օլտուգլարընտան ,
հալիլլէ հօճալարըն սայըսը բէք չօգ
արթմագտա , վէ կէչինմէկէ միւհթաճ
պուլունտուղլարը հալտէ հօճալըգ ի-
տէնլէր , ազա գանաաթ իթմէկէ մէճ-
պուր օլմագտա աըրլար . վէ իւչիւնճիւ
սէպէպ , հօճալարըն էքսէրինին գա .

տրն թայիֆէսինաէն պուլունմաք տըր քի, էվրոպատա օլտուղու կիպի, Ամէրիգատա տախի, հագգսըգ պիր տատէթ վէ պիր գաիտէյէ մէպնի, տալիմա գատընլարա, էրքէքլէրէ նիսպէթլէ ազ իւճրէթ վիրիլմէքտէ տիր:

Ամէրիգատա, նասըլ քի սէոյլէտիք, էրքէքլէրտէն զիեատէ գատընլար հօճալըգ իթմէքտէ օլտուգլարընտան, եալընըգ Մասաչիւղէթ էեալէթինտէ, 10,884 նէֆէր մէքթէպ հօճալարը պուլունտուղու հալտէ, պունլարտան 9340 նէֆէրի գատըն թայիֆէսինտէն օլուպ, վէ անճագ 1544 նէֆէրի էրքէք թալիֆէսինտէն պուլունմաքտա տըր (1):

Վէ նիու-Եօրգտա վէ Ֆիլատելֆիեատա իսէ, էհալինին սաեքսընա նիսպէթլէ, հօճալարընսաեքսը տահա զիեատէ պուլունմաքտա տըր:

Վագաա, Ամէրիգատա գապուլ վէ

(1) Մէգըիւր էեալէթտէ պիր պուչուգ միլեօնտան էքսիք նուֆուս պուլունմաքտա իքէն, օն պիր պին նէֆէրէ եազըն հօճա պուլունմաքտա իմիչ, պիզ իսէ, եալընըգ թիւրքիատա լքի միլեօնտան զիեատէ հիսապ օլունմաքտա իքէն, տէյէպիլիրիք քի հւճա վէ վարթուհի իսմինտէ պին նէֆէրատաւընըգ պուլունմաքտա տէյիլ տիր, վէ օնլարտան իսէ, պէլքի անճագ եիւզ նէֆէրի հօճալըգ սըֆաթընա լաեըգ պուլունմաքտա տըր:

Ամէրիգա էհալիսի, սերվէթ վէ սէատէթի հալտէ, պիզտէն պին տէֆա զիեատէ իլէրուտէ օլուպ, վէ պիզտէն պին տէրէճէ ազ հօճաեա վէ եախօտ ուլում ուֆիւնուհա միւլթաճ պուլունմաքտա իքէն, պիզտէն պինլէրճէ զիեատէ մէքթէպլէրէ վէ հօճալարա մալիք պուլունմաքտա տըրլար:

Պունտա տիգգաթ իտէճէք պիւլիւք պիր նօղթա վար տըր. եա Ամէրիգալըլար ահմազ վէ շաչըն տըրլար, վէ եախօտ պիզ ահմազ վէ շաչընըգ. զիրա, իքի թարաֆ պիրպիրիմիզէ տասպան տասպանա զըտա պիր

իճրա օլունմաքտա օլան շու, գատընլարըն հօճալըգտա իլէրու կիթմէսի ուսուլի մէտհէ շտեան պիր շէյ տիր, լաքին, պունունլա պէրապէր, պիր Ֆէնա պտէթլէրիտէ վար տըր քի, օնուտա սիւքիւթ իւզրէ կէչմէք իսթէմէյիզ, շէոյլէ քի, հօճալարըն մաաշլարը, նասըլ քի սէոյլէտիյտիք, բէք ազ օլտուղունտան, չօղլարը, պիր մէքթէպտէ չօղ տուրմաեքպ, իլլա պիր գաչ սէնէ պիր գաչ եէրտէ հօճալըգ իթտիքտէն սօնրա չըգմաքտա, վէ էկէր էրքէք իսէլէր պաչղա քեարը պիր իշէ կիթմէքտէ, վէ դըզ իսէլէր էվլէնմէքտէ տիրլէր. պու ճիհէթլէ տայիմա մէքթէպլէրինտէ հօճա թէպէտտիւլաթը վար տըր: Վէ պիր ատէթլէրի տահա վար տըր քի, օ տախի իլի տէյիլ տիր, եանի, տայիմա իւչէր ալըգ իլին գօնթրաթ վէ եախօտ մուգապլէէ իթմէքտէ

թարիգ թութմաքտաեքը, օնլար պիւթիւն գուվվէթլէրիլէ մէքթէպլէրինի գաեըմաքտա, վէ էրքէք վէ դըզ չօճուգլարընըն քեաֆիֆէսինէ ուլում ուֆիւնուն էոյրէթտիրմէքտէ, վէ մէքթէպլէ մէսարիֆաթլաընը, հէր մէսարիֆաթլարընտան էվլէլ տիւչիւնմէքտէ, վէ պիզ իսէ մուղայիրի օլարազ, հէման հիչ, վէ հաթթա, մէքթէպլէ մէսարիֆաթլընը, պիր գութուքիպրիթին էքսիլիի գատար պիլէ տիւչիւնմէքտէ տէյիլիզ, չիւնքի, էվինտէ քիպրիթի օլմասըղը հալտէ, ախաւ օլուպ տաքիպրիթ ալմազսըղըն էվինէ կիտէն հիչ պիր Հայ պուլունմաքտա տէրքեար օլտուղու կիպի, չօճուգլարընըն թալիմ ութէրպիլէսի մէսարիֆիինի հէր կիւն վէ հէր սաաթ տիւչիւնիւր հէման հիչ պիր Հայ պուլունմաքտա տէյիլ տիր, վէ պունտանտա անլաշըմաքտա տըր քի, միլլէթիմիզ հէնուզ եա իլմին գըլմէթիինի վէ էլլէմիլյէթիինի անլաեքպ իսքեաթ օլմասըլ տըր, վէ եախօտ պօշ պիր շէյ օլմալը տըր տէյի գարար վիրմիչ տիր:

օլտուգտան պաշգա , մէքթէպլէրին
 թաթիլ կիւնլէրինտէ տախի հօճալարա
 պլըգ վիրմէմէքտէ տիրլէր : Մէքթէպ-
 լէրինտէ պիր գուսուրլարը տահա վար
 տըր , օն ալթը օն եէտի եաշընտա գըզ-
 լար հօճալըգ իթմէքտէ տիրլէր , վէ
 վազաա պիտիքլէրինի բէք ալէա էօյ-
 րէտէպիլմէքտէ տիրլէր , լաքին , հէր
 հալտէ պիրազ եաշճատա քէմալէ իրէ-
 րէք , թէճրիւպէ սահիպի օլմագլըգտա
 էլզէմիյէթտէն տիր : Ամէրիգատա նի-
 չէ ագըլը ատամլար պու պիր գաշ գու-
 սուրլարընը թանբերպ իգըրար իթմէք-
 տէ , վէ տէֆի չարէսինէ չալըմագտա
 իսէլէր տէ , հէնուզ մուվաֆֆագ օլա-
 մամըլլար տըր :

Ամէրիգա մէքթէպլէրի վէ հօճալա-
 րը իւզէրինէ պու գատար սէօյլէտիք-
 տէն սօնրա , պիրազ տա պիր մէքթէպ-
 տէն իչէրի կիրէրէք , ահվալը հազըրէ-
 լէրինի կէօզտէն կէչիրէլիմ :

Նիու-եօրգ շէհրինին պիր եիւքսէք
 մէվգըսընտա քեային պիր կիւզէլ մէք-
 թէպ վար տըր քի , մէզքիւր մէքթէպէ
 իքի պին չօճուգ կիտիպ թահսիլի ու-
 լում ու ֆիւնուն իյլէմէքտէ օլուպ , վէ
 պունլարտան պիր մըգտարը իւք իգ-
 թիզալը օլան իլիմլէրի , վէ տիկէր գըս-
 մը տախի եիւքսէք իլիմլէրի թահսիլ
 իթմէքտէ օլտուգլարընտան , մէզքիւր
 մէքթէպին տէրունի իքի տայիրէյէ
 թագսիմ իտիլմիշ տիր , ֆագաթ , չա-
 կիրտանըն իչլէմէքտէ օլտուգու գարու
 պիր ատէտ օլտուգուտան , վէ էրքէք
 վէ գըզ չօճուգլար պիրլիքտէ օգու-
 տուգլարընտան , մէզքիւր գարուտան
 պիրլիքտէ , սիւրիւ սիւրիւ կիրիպ չըգ-
 մագտա օլտուգլարը կէօրիւլմէքտէ
 տիր (1) :

(1) Գըզլարըն վէ էրքէքլէրին պիր մէք-

Գըզլար վէ էրքէքլէրի պիւլիւք քիւ-
 չիւք պիր մէքթէպտէ գարըլըգ օթու-
 րարագ թահսիլի ուլում իւզրէ պու-
 լունտուգլարը հալտէ , աճէպա , այնի
 իլիմլէրի տախի թահսիլ իթմէքտէ՞ մի
 տիրլէր , եօգսա էվրօպանըն չօգ եէր-
 լէրինտէ օլտուգու կիպի , գըզլար պիր

թէպտէ գարըլըգ սուրէթտէ պուլունմալա-
 րընա , պիզտէ տախի միւսատէ իտիլմէք-
 տէ տիր , լաքին բէք քիւչիւք չօճուգլար ի-
 չին միւսատէ իտիլմէքտէ օլուպ , ֆա-
 գաթ պիւլիւքլէր իչին աւլա միւսատէ
 ճայիգ կէօրիւլմէքտէ տէյիլ տիր , հալ պու
 քի Ամէրիգատա թէրպիլիչ օլ գատար իլէ-
 րու կիթմիլ տիր քի , պիւլիւքլէր իչին տա-
 խի էմիլիթ օլունապիլմէքտէ տիր , չիւնքի
 գըզլար , քէնտիլէրի մուհաֆագա իտէպիւ-
 մէք տէրէճէսինէ վասըլ օլմուչլար տըր , վէ
 պու մէրթէպէ քէմալէթէ , հէնուգ էվրօպա
 պիլէ իրէմէտիկինտէն , Ամէրիգալըլար հագ-
 գընտա իւչարը թէհայեիւր իթմէքտէ տիր-
 լէր :

Մէտէնիլեթիլն իգթ իպսընճա . գըզլար
 վէ գատընլար քէմալ մէրթէպէտէ սէրպլսթ
 օլմալը տըրլար , պիրա , գըզլարը վէ գա-
 տընլարը էրքէքլէրտէն սագընմագ , հէմէր-
 քէք թայիֆիսինէ հագարէթ տիր , վէ հէմտէ
 գատըն թայիֆիսինէ հագարէթ տիր . էր-
 քէք թայիֆիսինէ հագարէթ տիր , չիւնքի
 էմիլիթ օլունամագ տէրէճէտէ թէրպիլիչ սիւ
 տիրլէր . վէ արսըզ էտէպսիզ տիրլէր , տիմէք
 տիր . վէ գատընլարա հագարէթ տիր , չիւնքի
 քէնտիլէրի հըֆագ միւքթէտիր օլմանըպ ,
 վէ ատէթա չօճուգ վէ հայվան մագամըն-
 տա պիր մախլուգ օլտուգլարընտան , տայի-
 մա էրքէքլէրին հիմայէթ վէ սիեանէթիլնէ
 միւհթամ տըրլար , տիմէք տիր , վէ պու
 խուսուս միլլէթիլիզէ , վէ ումում թիւրքի-
 ամըզ էհալիսինճէ սահիհ տիր , վէ հագըլը
 տըր , պիրա , էրքէքլէրիմիլտէ սահիհէն զի-
 եատէսիլի թէրպիլիչ սիւ բէք չօգ ատամլար
 պուլունտուգուտան . պիր եէրտէ պիր գըզ
 վէ պիր գատընը եալընըզ վէ եախօտ սա-
 հիպսիզ , վէ քէնտուլի մուհաֆագաեա ղայ-
 րի միւքթէտիր կէօրտիւքլէրի կիպի , եալը-

չօգ իլիմէրտէն , վէ պազը իլիմէրինտէ
եիւքսէք տէրէճէլէրինտէն մահրում
գըլընմագտամը տըրլար . խայր , էօյլէ
պիր ֆարգ աւա ճայիզ կէօրիւլմէ օտէ
օլմատըղընտան , գըզլար տախի , միւ
սավաթ իւզրէ , այնի ուլում ու ֆիւ
նունու թահսիլ իթմէքտէ տիրէր(1) :

գընա վէ նամուսունա գաստ իթմէքտէ , վէ
եախօտ հիչ տէյիլ իսէ , հարֆէնտազըզ
իտէրէք էյլէնմէքտէ տիրէր , վէ էրքէլէր
թարաֆընտա պու ինանիյէթսիզիք վէ
սէրպէսթիք , վէ նուֆուզ վէ գուտրէթ , վէ
ուսթալըզ տէրքեար պուլունտուղու հալ
տէ , գատընլար թարաֆընտա իսէ մուղա
յիրի օլարագ , պուլարըն մուղայիրի տէր
քեար օլուղունտան , տայիմա , էրքէլէր
գատընլարը ալտատապիլմէքտէ տիրէր . վէ
իչթէ պու սէպէպէ մէպնի տիր քի , պիզ հէր
վազըթ , էրքէլէրտէն գիեատէ գըզլարըն
կէօղլէրինի աչըպ թէրպիյէ իթմէլիպ տէ
յի նիտա իթմէքտէ յիզ , զիրա , Շարգ գը
թամըզտա պուլունան էրքէլէր , պիւլէրճէ
սէնէլէրտէն պէրու գատընլարա իսթիւն
թութուլտուլլարընտան վէ բօլիթիգաճա ,
մէզհէպճէ , ճէմիյէթճէ վէ ուլում ու ֆիւ
նունու հէր նէվի սիլահլարը քէնտիլէր
գապթ իտիպ , վէ քէնտիլէր իսթիւնալինէ
ալըչտըզլարընտան , վէ զէվալըզ գատըն թա
յիֆէսի իսէ , պու գուվլէթլէրին քեաֆ
ֆէսինտէն մահրում գալմըզ օլտուղլարըն
տան , այնի սիլահլարա , վէ պինաէն ալէյ
քէնտիլէրի մուհաֆազաեա միւքթէտիր օ
լապիլիլէրի իչին , պիր մուվազէնէեէ , վէ
տիմէք իսթ էրիզ քի , հիչ տէյիլ իսէ , էր
քէլէր գատար , ֆագաթ միւմքին օլտու
ղու հալտէ , օնլարտան տախի գիեատէ ու
լում ու ֆիւնուն թահսիլինէ միւհթաճ պու
լունմագտա տըրլար :

(1) Իչթէ , պըրագալըմ թիւրքեաիմըզը վէ
միլլէթիմիգի , Ամէրիգալըլար իլէ , հաթթա
էվրօպալըլար պէյնիտէ տէրքեար օլան էն
պիլիւք ֆարգ պու խուսուստա տըր , վէ
իչթէ , անճագ պու սէպէպէ մէպնի տիր քի
էվրօպանըն մէտէնիյէթի , տայիմա թօրալ

էվրօպատա գըզլարա հէր իլմին էօյ
րէտիլմէսինտէ թէհլիքէ վէ մազարաթ
վար տըր տէյի իտտաա վէ իթիգատ
օլունտուղու հալտէ , Ամէրիգատա իսէ
զըտտը իտտաա օլունմագտա օլտու
ղունտան , Ամէրիգալըլար , »պիգիմ չօ
ճուգլարըմըզ օլ գատար քեամիլ վէ
նամուսուլու տուրլար քի , ֆէնա տիւչիւն
ճէլէրի պիլմէտիքլէրինտէն , վէ եա

գալմագտա տըր , չիւնքի , պըրագալըմ ճէ
միլլէթի պէշլըլիյէնին նըաֆը օլան գատըն
թայիֆէսինին , իսթէնիլէրէք , պիր տէրէ
ճէյէ գատար ճէհալթ ընչէսինտէ սագ
լանըլմասընը , վէ պու եիւզտէն տօղրուտան
տօղրու հիսապսըզ գարարլար հասըլ օլմա
սընը , տօլայըտան տախի հիսապսըզ գարար
լար հասըլ օլմագտա տըր , չիւնքի , հէր ա
տամ թա չօճուգլուղունտան , քէնտի թա
լիմ ու թէրպիլէսինի գատըն թայիֆէսին
տէն ալմագտա օլտուղունտան , հալլիլլէ
չարըզ սուրէթտէ պուլունմագտա տըր :

Պիզ տայիմա կէօղլմիւզիւ էվրօպաեա , վէ
ալլիսուսու Ֆրանսաեա տիքտիկիմիգտէն ,
վէ օնլարըն եանըլ վէ մուզիրր գախտէլէրինի
գապուլ իթմէք գօլայ օլուպ , վէ Ամէրիգա
իսէ հէմ պիզ ուզագ օլմասը ճիհէթիլլէ
տօղրու գախտէլէրինտէն պիլսապէր գալ
տըղըմըզտան , վէ հէմաէ իճրասընտա տախի
կիւճիւք կէօրտիւկիլմիւզտէն , միլլէթճէ
թէգատտիւմիմիգի մուճիպ օլունու պիր իյի
թայիլ թութամալըզ տըր , նասըլ քի
պու սէօյլէտիկիմիգի , պիլիմ էֆքեար վէ
գախտէ վէ իթիգատլարըմըզ , չօզլարըն
գարըզ կէլմէքտէ օլմալարը , վէ ալլիսու
սուս մէքթիպճէ թութտուղումուզ թարիգ
լէրի չօզ տէֆա ֆասլ ու զլմիմ իթմէլէրի ,
թաստիգ իթմէքտէ տիր . լաքին , հիքմիլի
չունտա տըր քի , եավաչ եավաչ հէր էֆ
քեար վէ գախտէմիգ , ումում նէզտինտէ
գապուլլիյէթ պուլմագտա , վէ իֆթիլսա
րըմըզ պատի օլմագտա տըր . վէ պիր կիւն ,
իլէրուտէ , քէնտի զագլթալարըմըզ իլէ տի
կէր զագլթալարըն եազտըզլարը միւթալաա
օլունտուղտա , պու սահիլիլք քեամիլլէն
անլալըլաճագ տըր :

խօստ խաթըրա կէթ իրմէտի. քլէրինտէն, գըզար վէ օղլանլար, ատէթա գարտաչ վէ գըզգարընտաչ հալինտէ պուլունմագտա տըրլար, վէ իշթէ օլ սէպէպտէն նաչի տիր քի, պիզ գըզլար իլէ օղլանլարը, պիր ֆամիլեանըն է փլատլարը կիպի, պիր մէքթէպէ տուտուրմագլըգտա պիր ֆէնալըգ կէօրմէքտէ օլմատըգտան պաչգա, պիւլիւք մէնֆաաթլար տախի կէօրմէքտէ. յիզ, շէօլէ քի, գըզլարըմըզ տէլիգանլըլար իլէ տայիմա պիրլիքտէ պուլունտուգլարընտա, տահա զիեատէ ղայրէթ վէ ճէսարէթ բէյտա իթմէքտէ, վէ ֆիքըր ու մալիւմաթճա տախի, տահա զիեատէ իլէրու կիթմէքտէ, վէ վալիտէլիք մուգատտէս հալինէ քէսպի լիեագաթ իլէտիքլէրի միսիլու, օղլանլարըմըզ տախի, գատըն թայիֆէսինէ իւրչմէթ վէ բիայէթ իթմէքլիկի էօյրէնմէքտէ, վէ ագլ ու տիրայէթ վէ եիւրէքլէրի եիւքսէքլիկինի ֆարգ ու իգրարէ ալըմագտա տըրլար, վէ թա չօճուգլուգտան պիրլիքտէ եաչամագլըզը էօյրէնտիքլէրինտէն, թա էօմիւրլէրինին սօնունա գատար, պիրպիլէրիլէ հիւսնի իմթիգաճ իւզրէ պուլունմագլըզը թալիմիթմիչ օլմագտա տըրլար. վէ պունլար պիրլիքտէ պիւլիւտիւքլէրինտէն, պիրտէն պիրէ պիրպիլէրինի կէօրտիւքլէրինտէ, թէհլիքէլի պիր տուլղու վէ պիք մէրագ հիսս իթմէքտէ տէյիլ տիրլէր. տիմէք տիր քի ախլագ ճիհէթիլէ պու մէնֆաաթլարըմըզ վար տըր, վէ չալըմագ ճիհէթինէ կէլինտիքտէ իսէ, մէնֆաաթըմըզ տահա զիեատէ օլմագտա տըր, զիրա, գըզլար օղլանլարտան պիեատէ քէսպին ֆիքըրի վէ ագըլը օլա ուգարընտան,

չօգ տէֆա իլք տէրուլէրտէ օղլանլարը իլէրու կէչմէքտէ տիրլէր, վէ օղլանլարտա պունու կէօրէրէք ութանմագտա, վէ քէնտի ղայրէթլէրինի արթըրարագ, իտտաասընա չալըմաեա պաչլամագտա տըրլար »տիմէքտէ տիրլէր, վագաա, Ամէրիգալըլարտա տէրքեար օլան ախլէագ թէմիզիկի սայէպինտէ, պաչգա եէրլէրտէ օլտուղու կիպի ֆէնա նէթիճէլէր զուհուրա կէլմէքսիզին, էրքէքլէր վէ գըզլար պիրլիքտէ մէքթէպտէ օգուեապիլմէքտէ տիրլէր, լաքին, պու ճիւմէ իլէ տախի, էօյլէ պագըլարըն սէօյլէտիկի կիպի, Ամէրիգատա տախի, հէր մէքթէպտէ պիրլիքտէ օլմաեքպ, իլա, ալէսսէվիլէ իլք տէրէճէ իլիմ մէքթէպլէրինտէ պիրլիքտէ, վէ տիկէր եիւքսէք իլիմլէր մէքթէպլէրինտէ այրը այրը պուլունմագտա տըրլար, վէ պուպապէ հէր եէր պիր գաիտէ վէ պիր ուսուլէ իշիպար իթմէքտէ օլմաեքպ, իլա, հէր նահիյետէ, պիրպիլէրինտէն ֆարգլը ուսուլէրէ իթիպար օլունմագտա տըր:

Մէզքիւր մէքթէպտէն իչէրի կիբիլտիքտէ, եիկիրմի եաչընտա օլուպ, վէ վարժուհիլէրտէն պուլունան պիր գըզըն, կէնիչ պիր սալօնտա, Պէթօվինին կիւզէլ կիւզէլ յալարընը չտըմագտա օլտուղու, վէ մէքթէպէ կէլէն չօճուգլարըն, էվվէլա, մէզքիւր սալօնտա գըզ վէ էրքէք իքի թարաֆլը տիզիլէրէք, մէզքիւր բիեանօնուն սէսինէ, գօլլարընը օյնատարագ պիր նէվի օեուն օյնատըզլարը, վէ եախօտ ժիմասսթիք եաբտըզլարը, վէ տիրլիւ տիրլիւ վէ թէանճիւպէ շաեան սուրէթտէ հալգապարի տիզիլտիքլէրի, տաղըլտըզլարը, վէ թէքրարէն տիզիլ

տիքլերի, վէ պու իճրաաթը պիթիր-
տիքտէն սօնրա, կիտիպ պութ կիպի
եէրլէրինտէ տուրտուգլարը, վէ անին.
տէ, վէ պու տէրին սուսլուգ հէնկեա.
մընտա, մէքթէպի մէզպուրուն միւտի.
րի կէլէրէք, վէ շակիրտանէ տօղրու.
քէմալի մուհապպէթ իւզրէ իլէրուլէ.
յէրէք, «Սապահլար խայր օլտուն էվ.
լատլարըմ» տէտիկի, վէ շակիրտանըն.
տախի, «Սապահլար խայր օլտուն է.
ֆէնտվմ» ճէվապընը վիրտիկի, կէօրիւ.
մէքտէ տիր:

Ֆագաթ, շունու տախի ունութմա.
երզ սէօլլէմէյէքի, տէրալէրէ պաշլա.
նըլմազտան էվվէլ, տուա նիյէթիլլէ.
Աստուածաշունչտան պիր մըգտար շէ,
օգունմագտա իսէ տէ, իւզէրինէ հիչ.
պիր մանէա վիրիւմէքտէ տէյի տիր.
չիւնքի, Բրօթէսթան մէզհէպի բէք.
չօգ ֆըրգալարա պէօլիւնմիւշ օլուպ,
վէ հէր ֆըրգա տախի, քէնտի քէյ.
ֆինճէ մանէա վիրմէքտէ վէ ինանմագ.
տա օլտուղունտան, վէ մէքթէպլէրտէ
իսէ, հէր ֆըրգատան չօճուգ պուլուն.
տուղունտան, Ամէրիգա ճիւմհուրի.
յէթի կիպի, մէքթէպլէրտէ տախի,
շու եա պու ֆըրգանըն մէզհէպճէ իթի.
գատընա իթիպար եա հիւրմէթ իտիւ.
միշ, վէ թէէստիր իշլէտիլմիշ օլմասըն
իչին, մանէա վիրիւմէսի մէնն իտիւմիշ
տիր, վէ պու տուատան սօնրա տախի,
եինէ մէրգումէ վարժուհի բիեանօ չա.
լարագ, վաթանբերվէրլիք իւզէրինէ
պիր կիւֆիթէ օգումագտա, վէ շակիր.
տան տախի, քէմալի զայրէթ վէ հա.
րէրէթ իւզրէ, հէմավազ օլարագ թէ.
րէննիւմ իլլէմէքտէ տիրլէր. չիւնքի,
Ամէրիգատա տէրքեար օլան վաթան
զայրէթի տուլղուսու հիչ պիր եէրէ
մախսուս օլմատըղընտան, չօճուգլա-

րա, թա վագթի սէպավէթլէրինտէն,
շու տուլղու վիրիւմէքտէ տիր, նասըլ.
քի, սօն մուհարէպլէրինտէ, մէզքիւր
տուլղունուն միւճիզլէրինի, տիւնեա
մուվաճէհէսինտէ, իպրագ վէ իսպաթ
իլլէմիշլէր տիր:

Ամէրիգալըլար սէս վէ ալթթ մուզի.
գասընա պու մէրթէպէ իթիպար ի.
տիպ, վէ պունլար իլէ պիր թարաֆ.
տան տայիմա չօճուգլարըն Ալլահճա վէ
վաթանճա շէվգ ու զայրէթլէրինի ու.
եանտըրտըգլարը վէ արթըրտըգլարը
կիպի, տիկէր թարաֆտան տախի,
հէմ վիճուտլարըն տիշարքի ալթթլէրի.
նէ վէ հէմտէ իչէրքի եանի կէօքիւս.
ճէ ալթթլէրինէ Ժիմնասթիգ իթտիր.
մէքտէ, վէ գուվվէթ վիրմէքտէ տիր.
լէր(1):

(1) Պիգ Ամէրիգալը օլմատըղըմըզ հալ.
տէ, ազլա վէ ինսան թապիաթընա եէլ.
թէնէրէք, Ագապեան վարժարանը աշտը.
ղըմըզ կիւնտէն, մուզիգաեա իթիպար իթ.
տիքտէն պաշգա, հաթթա իլք տէրս օնու.
իլլէմիշիւ տիր. վէ հէր շէյտէն էվվէլ վէ
զիեատէ օլ ճիհէթլէ ֆասլ ու զէմի օլուն.
մուշուղ տուր, շէօլլէքի. իլք կիւնլէրտէ,
մէքթէպլին էօնիւնտէն կէչէրէք բիեանօ
սէսինի ալանլարըն, պիր թագըմ պօշ լու.
գըրտըլար իթտիքլէրինի իշիտէն տօսթչա.
րըմըզ, պիր գաչ տէ ֆա կէլիպտէ պիզէ, պիր
սուրէթի խալիսանէտէ, եանի ֆասլ ու
զէմմտէն գուրթուլմամըզ իչին, բիեանօլա.
րը սօգազ իւզէրինտէ պուլունան օտալար.
տան գալտըրմամըզը, վէ պաղչէ թարաֆը.
նա գօյմամըզը նասիհաթ իթմիշլէր, վէ թա.
րաֆըմըզտան, «մատամ քի պազըլար, մու.
զիգա հագգընտա պու մէրթէպէ հագարէ.
թէ չըզըմագտա իմիշլէր. Էկէր Էլիմտէն
կէլէ իտի, սօգազ իւզէրինէ պիր քէօքիւ.
սթտըրարագ, սէսլէրի տահա զիեատէ սօ.
գագտան իշիտիլսին իչին, բիեանօլարը օ.
րահա վաղ իթտիրիւ իտիմ» ճէվապը վի.
րիվիւ տիր, հալ պու քի շիմտի, մէքթէ-

Ամերիգալըլար , քէնտի մէմալիքլէ-
 րինին ազամէթի վէ ֆիազիլէթի պա-
 պընտա , քէնտիլէրի զիեատէսիլէ սէնա
 վէ մէտհ իթմէքտէ օլտուգլարընտան ,
 իշիտէն պագը եապանճըլար , վագաա
 միւպալաղա պուլունտուղուն կէօրէրէք
 կիւլմէքտէ տիրլէր . հալ պու քի , Ա
 պիմիգտէ պէշ ալթը ասէտ բիեանօ պու-
 լունտուգտան , վէ հէր քէսին գուլաղը ա-
 լըշտըգտան պաշգա , մէքթէպի մէգպուր
 շակիրտանընտան եէտի սէքիզ նէֆէրի խա-
 նէլէրինտէ տախի բիեանօլար չալընմաեա
 պաշալմը տըր , վէ պուենուն կիպի պիր գաշ
 սայիր մէքթէպլէրտէ տախի բիեանօլար
 վագ իտիլտիկի կէօրիւլիւշ տիւր , վէ հիշ
 շիւբհէմիլզ եօգ տուր քի , պիր գաշ սէնէ-
 տէն սօնրա , հէր քէս պիգիմ ֆասլըմըզը
 մուճիպ օլան մէգքիւր գախտէյէ իթ իպար
 իտէճէք , վէ հիշ տէյիւ իսէ Խսթանպօլտա ,
 հէր մէքթէպտէ եա բիեանօ վէ եախօտ սա-
 յիր պիր մուգիգա տէրսի պուլունմագ ա-
 տէթտէն օլաճագ , վէ պու ատէթ եավաշ
 եավաշ թաշրա մէքթէպլէրինէ տախի սի-
 րայէթ իտէճէք տիր :

Պու միւնասէպլէթլէ շունու տախի պիլ-
 տիրիրիզ քի , երգ օգուճագ տէրսի տախի
 մէքթէպլէրիմիգտէ հիշ մագամընտա թու-
 թուլունշ օլուպ , եալընըզ տիրացուլուզ
 տէրսի վիրիլէքտէ տիր , վէ պազըլար չօ-
 ճուգլարա երգ տէրսի վիրիլէսինի կէօքս-
 ճէ գարարը տըր գանն իտէրէք , հէր քէսին
 զիհիինի պուլանտըրմագտա տըրլար , հալ
 պու քի տապան տապանա գըտտը տըր ,
 երգ օղուճագ վագաա բէք կիւզէլ , վէ հէր
 քէսին սէվտիյի պիր շէյ տիր , տիմէք տիր
 քի հէր չօճուգ օլ ճիհէթէ մէպնի էօյրէն-
 մէլի տիր , լաբին , Ֆայիտէսի եալընըզ պու
 տէյիլ տիր , իլա կէօքսճէ տախի չօգ Ֆա-
 յիտէսի վար տըր , վրճուտճա ժիմիասթիլզ
 նէ գատար իգթիլպալը իսէ , կէօքսճէ տա-
 խի օլ գատար իգթիլպալը տըր , պու ճիւմ-
 լէ իլէ , պազը չօճուգլարա գարարը օլմա-
 սրտա ինքեար օլունմագ իսէ տէ , օլ խու-
 սուս , ումում չօճուգլար իշին տէյիլ տիր ,
 պագը չօճուգլար իշին օգուճագ տախի զա-
 րարը տըր , հալ պու քի օնլարը սէպէպ

մերիգալըլարըն պիր թարաֆտան իլէ-
 րու կիթմէսինէ , վէ քէսպի գուվվէթ
 իլլէմէսինէ , պու գիեատէճէ քէնտիլէ-
 րի էօյմէլէրի տախի պիր սէպէպի ա-
 զիմ վէ պիր սըրըր մուհիմմ օլմագտա
 տըր . շէօյլէ քի , հէր Ամերիգալը , թըպ-
 գը քէնտիլէրի պիր ֆամիլեատան օլան-

թուլարագ , օգուճագը գալտըրըպտա մէք-
 թէպլէրի գաբաթմամըզ ճայիզ օլամագ :

Պունտան տա մագտա , չօճուգլարըն էն
 գիեատէ սէվտիկի , վէ թապիաթըն օնլա-
 րա սէվտիլէրի տէյի պիր տուլըու վիրտի-
 կի շէյ օյնամագ , չաղըրմագ , վէ մուգիգա
 չալմագ տըր , տիմէք տիր քի , հէր մէք-
 թէպտէ պունլար պուլունմալը տըր , զի-
 րա , չօճուգլար տիկէր իլիկէրէ տայիր օ-
 լան գուրու վէ օսանտըրըճը տէրսլէրտէն
 օսանտըզլարընտա , արատա պիր տէ թա-
 պիաթլարընա մուվաֆըզ սուրէթտէ չալուպ ,
 չաղըրըպ վէ օյնամալը տըրլար քի , քէմալի
 շէվզ ու զայրէթ իլէ հէր տէրսէ չալըշըն-
 լար , վէ սապահ օլտուղու կիպի մէքթէպէ
 գօշուշաունլար : Պու սէօյլէտիկիմիլզ սահիհ-
 իկի , Ագապեան վարժարանըն իւշ սէնէ-
 լիք թէճրիւպէսի , թէքմիլ սուրէթտէ թաա-
 տիգ էթմէքտէ տիր . տէյէպիլիրիլզ քի ,
 հիշ պ : մէքթէպ շակիրտանը իւզէրինտէ
 մէքթէ շէ մէգպուլուն էն քիւշիւք պիր չա-
 կիրտի իւզէրինտէ կէօրիւլէն արպու վէ
 մուհապպէթ գատար արպու վէ մուհապ-
 պէթ կէօրիւլէմէմիլ տիր . չօգ տէֆա բէ-
 տէր ու վալիալէրտէն , սապահ օլուր օլ-
 մագ մէքթէպէ գօշուպ , վէ ախալմըն սա-
 աթ օն իքիսինէ գատար էվլէրինէ կիթմէք
 իսթէմէտիքլէրի իշին , թէշէքքիլէր իշիթմի-
 շիլ տիր . վէ հաթթա , պազը քէրրէ պիլզ
 տախի օլ պապտէ թաճիլլիք կէօսթէրմիլշ
 վէ գօ : իլէ էվլէրինէ կէօնտէրմիլշիլ տիր .
 այնի հալի կէօրմէքտէյիլ ֆանսուեան վար-
 ժարանտա տախի :

Նէ՛ պիլիւք ֆարգ , պիր վագըթ չօ-
 ճուգլարը տէօյէրէք մէքթէպլէրէ կէօթիւ-
 րիւրլէր իտի , շիմտի իսէ , չօճուգլար գօր
 իլէ մէքթէպլէրտէն տիշարը չըզմագտա ,
 վէ բագար կիւնլէրի պիլէ մէքթէպլէրէ
 գօշմագտա տըրլար :

լարու պէնդէթտիքլէրինտէն, վէ ֆիլվա-
 գըտա քէնտիլէրի պիր ֆամիլեա էվա-
 տը մագամընտա թուլթուուգլարընտան.
 տայիմա վաթան վէ միլլէթ զայրէթի
 չէքմէքտէ, վէ «պէնտ Արեթալըն» տի-
 մէքլէ, իֆթիխար իյլէմէքտէ տիրլէր.
 վէ իշթէ պու զայրէթ վէ պու իֆթի-
 խարլարը սէմէրէսի տիր քի, հէմիչէ
 քէնտի վաթանլարընըն թարագգը վէ
 թէգատիւմիւ արզու վէ նիյէթիյլէ,
 միլլէթճէ վէ վաթանճա պորճլարընը
 լաեքըըլա վէ թէմամիլլէ թանըեք
 էտա իթմէքտէ տիրլէր. պիզ իսէ
 (Ֆրանսըզլար), պուսուս մուղայիրի օ-
 լարագ, քէնտիմիզի մէտհ իթմէքլիկէ
 հիճապ իթմէքլիյի վաճիպէտէն աոտ
 իթմէքտէյիզ, վէ պու թարիգլէ, է-
 հալիմիզի թէչլիգ իտէճէք եէրտէ, մէյ-
 եուս գըլմագտաեքը: Միւսիւ Ամբէր
 պու պապտէ, «պիր միլլէթ քէնտույի
 քիւչիլթմէքտէն իսէ, քէնտու գատր
 ու հայսիյլէթինի թանըսա հայրան օլ-
 սա, վէ հաթթա պիրագտա զիեատէ-
 ճէ էօյիւնսէ, պիւթիւն պիւթիւն ֆէյ-
 լէսօֆլուղա սաբմագտան տահա իյի
 տիր» տէմիշ տիր(1):

Վաթան զայրէթինէ տայիր օլան
 կիւֆթէ օգուստուգտան սօնրա, թէք-
 րարէն Պէթօվէնին մարչը չալընարագ
 մէքթէպագս իթտիրիլմէքտէ, վէ շա-
 կիրտան սըրա իլէ տիզիլէրէք, վէ առ-

(1) Ֆրանսըզլար պու ճիհէթլէ քէնտի
 հագգլարընտա թէչէքքի իթտիրլէրի հալտէ
 պիլմէյիգ աթթըգ պիզ նէ տիմէլիյիզ: Ին-
 թիմալ տըր պագըլար, պու խուսուստա պի-
 գէ տախի սիթէմ իտէճէքլէր տիր հէր վա-
 զըթ միլլէթիմիլի ֆասլ ու վէմմ իթմէքտէ-
 յիզ տէյի. լաքին, պուստա պիւլիւք պիր
 ֆարգ վար տըր, պիզ միլլէթիմիլի իֆթի-
 խարընը մուճիպ օլաճագ հալլէրինի պօզմա-
 էքպ, իլա գուսուրլարընը եիւզիւնէ վուր-
 մագտաեքը, վէ պու տա պորճուսուլ տուր

կէրլէրտէն զիեատէ թալիմի պիր հալ-
 տէ պուլուսարագ, կիտիպ եէրլէրինէ
 օթուրմագտա տըրլար(1):

Մէքթէպի մէգպուրուս սալօնու
 շաեանը թէհայեիւր սուրէթտէ թէգ-
 եին իտիլիշ տիր. տիվարլար, հայվա-
 նաթ, նէպաթաթ, վէ մատէնիյեաթ,
 վէ իլմի հէնտէսէ, վէ ֆիզիգ րէսիմ-
 լէրիլլէ, վէ ճօղրաֆիա խարիթալարըյ-
 լա տօնատըլմըշ օլուպ, վէ մէգքիւր րէ-
 սիմլէրին վէ խարիթալարըն ալթ թա-
 րաֆընտա տախի, շակիրտան տայիմա
 րէսիմ վէ սայիրէ եագըն իչին, պօեու-
 նա սիեահ թահթալար ասըլմըշ տըր:
 Մէգքիւր սիեահ թահթալարըն չօղու-
 ղու, պիզճէ պօշ պիր մէսարիֆ կիպի
 կէօրիւնմէքտէ իսէ տէ, էօյլէ տէյիլ
 տիր, Ամբրիգա էհալիսի մէգքիւր թա-
 րիգ եիւզիւնտէն պիւլիւք մէնֆաաթա
 նալիլ օլմագտա տըր(2):

վէ պու պորճուս իֆասընը հէր միլլէթ գա-
 պուլ իթմէքտէ տիր: Պիզտէ օլան պիր պիւ-
 յիւք եանլըլըգ տախի շու տուր քի, մէտհ
 իտէճէք շէյլէրիմիլի պըրագըր տա, գու-
 սուրլարըմըզը սէթր իթմէքլիկէ չալըլըրըզ
 վէ պէօյլէլիքլէ քէնտիմիլի ալտաթարագ,
 կիւնտէն կիւնէ խալըն ալվալ իտէճէք եէր-
 տէ, պէտխուլարըմըզտա տահա զիեատէ
 թագվիլէթ պուլուրուգ:

(1) Մէքթէպլէրիզմիտէ, հալէա աեագ օ-
 եուսու տէրսի աեքպ սաեըլմագտա տըր,
 վէ թօհաֆը շուստա տըր քի, մէգքիւր պիր
 նէվի ժիմնասթիգ իճրասընը աեքպ սաեան-
 լարըն քեաֆֆէսի տախի, քէնտի կէնճիլք-
 լէրինտէ, տիւլիւնլէրտէ վէ զիեաֆէթլէր-
 տէ, եա պիզգաթ պիլտիքլէրի սուրէթտէ
 օյնամըչլար, վէ եախօտ պաչգալարըն օյ-
 նամալարընը իպրամ վէ սէյր իլլէմիլլէր
 տիր. վէ հալէա տախի այնի արզուտա
 պուլուսմագտա տըրլար. լաքին, շիմտիքի
 հալ սօֆուրուգ սաթմագտա տըրլար:

(2) Նասըլ քի րանա անլալըլմագտա տըր,
 Ամբրիգա մէքթէպլէրի հէր ճիհէթլէ միւ-

Ամերիգա մէքթէպլէրինտէ պիր կիւզէլ վէ Փայիտէլի ատէթ տահա պուլունմագտա տըր, չէօյլէ քի, էօյլէ շակիրտան, ուզուն ուզուն ետզըխանէլէր էօնիւնտէ սէքիզէր օնար քիչի եան հանա օթուրարագ, պիրպիրինի թածիզ իթմէքտէ, լագըրտըեա թութմագտա օլմանբայ, իլլա հէր շակիրտին այրը այրը պիրէր եազըխանէսի պուլունմագտա օլտուղունտան, րահաթ իւզրէ չալըչապիլմէքտէ տիրլէր, վէ կերէք այնա կիպի բարլամագտա օլան մէզքիւր եազըխանէլէրինէ, վէ կերէք կիւզէլ կիւզէլ սանտալիյէլէրինէ տիգգաթ իտէրէք թէմիզ սազլամանեա այրչմագտա վէ վէ չալըչմագտա տըրլար(1):

զէյէէն վէ միւքէմէլ պիր հալտէ պուլունմագտա տըր, վէ պունտատա բէքչօգ հազգլարը վար տըր, գիրա, էկէր շակիրտանտան սէմիւրէ պէքլէնիլէճէք իսէ, ուլում ու ֆիւնունճա հէր չէյ մէվճուտ պուլունմալը տըր, վէ պունուն իչինտէ քիւլի մէսարիֆ իտիւմէլի տիր. պիրգիմ մէքթէպլէրիմիլտէ իսէ էօյլէ եիւզլէրճէ վէ պիւլէրճէ լիրալը ալէաթ վէ էչեայի սայիրէ պուլունմատըրը չէօյլէ տուրսուն, լաղըմ օլտուղու գատար քիթապ, վէ քեաղըտ գայէմ վէ պունլարա մանկնտ ուֆագ թէֆէք չէյլէրէ հէր սաաթ մալիք պուլունան չօճուղուն սայըսը պիլէ եիւզտէ եիկիրմիլէ պարիզ օլմազ տէնիլսէ ճայիզ տիր :

(1) Պիզ զաթէն թէճրիւպէ իլէ, թա չօճուղուղումուզտան մէզքիւր ուզուն եազըխանէլէրին ֆէնալըլընը պիլտիկիմիլտէն, պու տէֆա ֆանտսեան վարթարանը քիւչատ իթտիկիմիլտէ, Ամերիգա ուսուլինէ թէվիֆիգան, էօյլէ այրը այրը պիրէր շակիրտ իչին թէմիզ եազըխանէլէր եարտըրմըրը տըր, վէ նասըլ քի հէր քէս կէօրմէքտէ տիր, վէ պիլտէ մուհասէնաթընը կէօրմէքտէյիլ. հալ պու քի միլլէթճէ մէքթէպլէրիմիլտէն պաղըլարընտա, պըրապալըմայրը այրը եալըխանէլէրի, իգթիգա իթտիկի գատար ուզուն եազըխանէ վէ սըրալար

Մէզքիւր եազըխանէլէր, չօճուգ սանտալիյէսի իւզէրինտէ օթուրտուղունտա, եիւզիւնիւ հօճա կէօրէպիլէճէք գատար եիւքսէքլիքտէ պիրէր թահթարէրտէ իլէ գաբատըլմը օլտուղունտան, անճագ պիր իչի զուհուր իթտիկիւնտէ տիչարը չըգմագտա, վէ տէրս վէ միւթալաա վագըթլարընտա, աալա թածիզ օլմագսըզըն, վէ քիմանէյի թածիզ իթմէքսիզին չալըչմագտա տըր. չիւնքի, չօճուգլար, վէ հաթթա պիւլիւք ատամլար տախի, չօգ տէֆա, պիրպիրլէրինին պօշա վագըթ կէչիւրմէսինի, պիրպիրլէրինէ հագըն օլտուղարընտան սէպէպ օլուրլար (1) :

Մէզքիւր մէքթէպտէ իլք կէօրիւլէն տէրս իլմի րագամ տէրօի օլմուչ տուր, վէ պու տա թապիի տիր, չիւնքի Ամերիգա էհալիսի թիւճճարըզա զիեատէ խահիչկէր պուլունտուղունտան, հալիլլէ իլմի րագամա զիեատէ էհէմմիլլէթ վիրմէքտէ տիր, Շակիրտախի պուլունմատըլընտան, պաղը չօճուգլար եէր իւզէրինտէ օթուրմագտա տըրլար :

(1) Պիզ մէզքիւր եազըխանէլէրին նիւմունէլէրինի, կերէք Ղօնորա վէ կերէք Բարիս ումուլի սէրկիլլէրինտէ կէօրմիւչ օլտուղումուզտան, կէրչի պուրատա պիզ տախի օ եօլտա եարտըրմագլըղը արգու իթմիչիլ տիր, լաքին, սլէհէրի անճագ իքիչիլ իւչէր լիրտեա չըգապիլտիքտէն պաչգա, զիեատէտէ եէր թութածաղընտան, չիմտիքի հալ էօյլէսինտէն վազ կէչէրէք, սատչճէ պիրէր ուֆագ եալըխանէ եարտըրմագլըղա իգթիֆա իթմիչիլ տիր :

Մէզքիւր այրը այրը եազըխանէ ուսուլի վագտա խայլիճէ մէսարիֆաթա թէվագգուֆ իտէր, լաքին, էրքէք չօճուգլարտան, նիչէլէրինին խտրապընը մուճիպ օլմագտա օլան պիր իլլէթին էօնիւ, եիւզտէ սէքսէն տօգսան տէրէճէ ալընապիլմէսի իւմիտիլլէ, հէր քէսէ իսթիմալինի նասիլաթ իտէրիգ

տանա հալլ իթսինլեր իչին , միւշքիլ վէ գարըջըգ հիսապլար թագտիմ ի տիլտիկինտէ , օղլանլար , օթուրմագտա օլտուգլարը սալօնուռն սաղ իտարաֆըն . տան , քէնտիլերտէն էվվէլ գըզլար ճէ վապ վիբիլլեր գօրգու վէ իտտասարնա մէպնի , անինտէ , վէ քէմալի զայրէթ իւզրէ , ճէվապ իթասընա գօշուշմագտա տըրլար (1) :

Ամէրիգա չօճուգլարը , պէօյլէ իլիմլերէ զիեատէ ագլ ու ֆիբր եօրմագտա վէ չալըջմագտա օլտուգլարընտան , զիեատէսիլլէ զայիֆ տիւշմէքտէ , վէ կէօրէնլերին թէաճճիւպ վէ թէէսսիւֆինի մուճիպ օլմագտա տըրլար :

Վագաա , Ամէրիգատա չօճուգլար չօգ չալըջմագտա , վէ սաղլըջըն տէրէ .

(1) Հէլէ պուռնուռն թէճրիւպէսինի պիգ տախի կէօրմէքտէյիլ , պիլլէյիլ հէր շէյտէ տախի էօյլէ մի տիրլեր , լաքին պազը իլիկէրտէ , գըզլար էրքէքլլատէն զիեատէ , իլէրու կիթմէքտէ տիրլեր . վէ իլմի ըագամ տէրսինէ կէլինտիքտէ , պիւթ իւն պիւթիւն , հէր քէսին տէրքէար օլան իթիգատընըն պաթըլ օլտուգու անլաշըմագտա տըր շէօյլէ քի չօգլար էօյլէ զանն իտէրլեր իտիքի գըզլար իլմի ըաղամճա վէ իլլի հիսապճա էրքէքլլէր գատար գապիլլիյէթ սահիպէսի տէյիլ տիրլեր տէյի . հալ պու քի , հազըգաթի հալ , քէամիլլէն մուզայիրի տիր , գըզլար վէ եախօտ գատըն թայիֆէսի , գաթէն էրքէքլլէրտէն զիեատէ մէրագլը օլուպ , վէ իլմի հիսապտա իսէ , հէր պիլինէճէք եանի հալլ իտիլէճէք մէսէլէ վէ եախօտ միւշքիլ , պիր մէրագ տալլէթ իտէճկինտէն , թապիաթիլլէ գըզլար օլ պապաէ տախի զիեատէ իսթիտատ վէ զայրէթ իպրագ իթմէքտէ տիրլեր , նասըլքի , պու կիւնքի կիւն Ագապեան վարժարանտա իլմի ըագամ իլէ ալճկար տէրսլէրինին , մէմուլիմիդտէն զիեատէ իլէրու կիթմէքտէ օլմասը սէօյլէտիկիմիլի թաստիգ իթմէքտէ տիր :

ճէսի , չալըջմագլըգլա նիսպէթ իւզրէ պուլուռնուռնտան , օլ եիւզտէն զուհուրա կէլմէքտէ օլան զայիֆիլիկին էօնիւնիւ ալմագ իչին , պազը թէրթիպլեր տիւշիւնմէքտէ , իճրա իթմէքտէ , վէ վիճուտճա հարէքէթլերէ տէվամ իթմէքտէ տիրլեր , լաքին պու ճիւլլէ իլէ տախի , չալըջմալարըյա վիճուտալարընա պագմալարը արասընտա պիր կիւզէլ մուվազէնէ , հէնուզ պուլմուշ օլմատըգլարընտան , ալլընտան տահա զիեատէ պօյ պօս վէ տինճլիք վէ գուլվէթէ մալիք պուլուռնմագտա օլան մահէլլի մէզքիւր էհալիսի իւզէրինտէ , պու կիւնքի կիւն սյնի հալ կէօրիւլմէքտէ տէյիլ տիր (1) :

Մէզքիւր մէքթէպտէ , թագտիմ օլուռնան հիսապճա մէսէլէյի , հէր նէ գատար օղլանլար էվվէլ հալլ իթմէկէ չալըջմըջար իսէ տէ , գըզլար տահա զիեատէ քէսկին վէ տիւրիւսթ ֆիբրիլի օլտուգլարընտան , օղլանլարա զալէպէ իտէրէք , էվվէլ քէնտիլեր հալլ իթմիլլեր տիր :

Մէզքիւր իլմի ըագամ հիսապլարը պիթտիքտէն սօնրա , վարժուհիլերի օլան պիր կէնճ գըզ , եաղըսըգ օլարագ պազը հիսապլար սօրմուշ , վէ աղըզտան ճէվապ իսթէմիշ տիր , վէ չակիրտան թարաֆընտան տախի , պիլիւք զայրէթլէ ճէվապ վիբիլմիշ տիր : Վա-

(1) Էվվէթ , հէր շէյին չօղու գատար տըր , ալլիսուսուս պիպիմ մէքթէպլէրիմիլլտէ . չակիրտանըն սըհէթինէ զիեատէսիլլէ տիգաթ վէ հիմմէթ օլուռնաա ճայիլ տիր , գիրա էքսէրի ֆուգարա չօճուգու օլմասը ճիհէթլէ , ելմէք իչմէք վէ կլմէք գուշանագ էքսիլլի սէպէպիւնաէն , վէ պէնկին չօճուգլարը տախի պազա սէպէպլէրտէն նաշի , գաթէն , էքսէրի զայիֆիլիգաճ պուլուռնմագտա տըրլար ,

գաւ , պազըլարա նաղարէն , եազմադ տուրուր ի քէն , պէօյլէ բարազան կիպի աղբըտան հիսապլար ի թտիրմէքւեք բէք զարարը պիր շէյ կիպի կէօրիւնմէքտէ տիր , հալ պու քի , էօյլէ տէյիլ տիր , պունտա տախի պիւյիւք պիր մուհասսէնաթ վար տըր , շէօյլէ քի , շակիրտան ֆիքրինի չաբուգ իչլէտէրէք պիր նէվի ֆիքր ժիմնասթիքի ի թմէքլիկէ , վէ էն պիւյիւք մէսէլէլէրի օեուսնադ կիպի հալ իյլէմէքլիկէ ալըջմադտա տըր :

Իլմի րագամտան սօնրա կէլէն ճօղրաֆիա տէրսի օլմուշ տուր , վէ պու տէրստէ տախի պիւյիւք մալիւմաթ քէսպ ի թմէքտէ , շէօյլէ քի , Ամէրիգանքն հէր քէօչէսինի լայըգըյա էօյրէնտիքտէն պաշգա , հալ իյլէ սայիր մահէլլէր հագգընտա տախի , քէսպի , մալիւմաթը թամմէ ի թմէքտէ տիրլէր :

Մն ի քի եաշընտա պիր չօճուգ , մէգքիւր մէքթէպտէ , Միւճթէմէայի-Ամէրիգա նահիյեէլէրինին քեաֆֆէյի տաղարընը , չայլարընը , ըրմագլարընը վէ կէօլլէրինի , վէ թօբրագլարընըն վէ մահսուլլարընըն ճինսլէրինի վէ իսիմլէրինի պիրէր պիրէր պիր սաաթ սաեըչտըրմըչ տըր քի , Ֆրանսամըգտա պունուսն էմնալի կէօրիւլմէքտէ տէյիլ տիր (1) :

(1) Էսֆ իտէրէք իպրար իտէրիպ քի , Ագասպեան վարժարանտա տախի , իլմի ճօղրաֆիա տէրսի հագգընտա , շիմտիյէ գատար շակիրտան թարաֆընտան լաղըմ կէլէն արգու վէ զայրէթ կէօսթէրիլմէտիկինտէն , չիւնքի բէք օսանտըրըճը կիպի կէօրիւնմէքտէ տիր , բէք կէրիտէ գալմըլար իսէ տէ , պու կիւնլէրտէ զայրէթլէրի արթըրըմեա պաշլամըչ տըր . վէ պունուսն տախի սէպէպի շու տուր քի , հալէա էհալիմիգտէ թիւճճարըգ արպու վէ զայրէթի իլէրուլէմիչ օլմասըղընտան , ճօղրաֆիանըն

Մէգքիւր տէրստէ սայիր շակիրտլէր տախի աեազա գալգարադ , վէ թէպէչիր իլէ սիեահ թահթալար իւզէրինէ չիզկիլէր չիզէրէք , էվրօպանքն նիչէ մահէլլէրինի թարիֆ ի թմիչ , վէ քեաֆֆէյի շակիրտան , տիգգաթը թամմէ իլէ տիյնէմիչլէր տիր : Տէրս թարիֆ իտէն շակիրտ պիր եանլըչտա պուլունտուղունտա , հօճա քէնտիսի տօղրուլթմաեբպ , իլլա տիկէր ըէֆիգլէրինէ թասահիհ ի թտիրմէքտէ , վէ պէօյլէլիքլէ , պիրպիրինտէն էյի ճէվապ վիրմէկէ հաղըրլանմագտա տըրլար :

Սիեահ թահթա իւզէրինէ եալընըգ իլմի րագամ վէ ճօղրաֆիա թալիմ ի թմէյիպ , իլլա ալճէպրա , իլմի հէնտէսէ վէ իլմի թապիաթ տէրսլէրի տախի թալիմ ի թտիրլէրինտէն , շակիրտան միւսազաթ իւզրէ իսթիֆատէ իլլէմէքտէ տիր , հալ պու քի էվրօպանքն չօգ եէրլէրինտէ , մէգքիւր սէրսլէրին քեաֆֆէսի տախի , էհալինին հէր սընրֆընա վիրիլմէյիպ , անճագ զէնկին չօճուգլարընա վիրիլմէսի ճայիգ կէօրիւլտիւկիւնտէն , ատի խալգըն էքսէրի , ճէհալէթ վէ թէնպէլիք բէնչէսինտէ գալմագտա տըրլար (1) :

Ֆայիտէլէրինի թանքեամամըչ , վէ հալիլլէ չօճուգլարա տախի օլ պապտէ հիչ պիրարպու վիրիլմէմիչ տիր :

(1) Պու եանլըչ ի թիգատ պիլտէ , էվրօպալըյարա նիսալթիլէ բէք զիեատէ տիր , շէօյլէ քի , հալէա պու կիւն վէ պու սասթա գատար , մէգքիւր պաթըլ ի թիգատ տէվամ ի թմէքտէ օլտուղունտան , հէր քէսալլամ ու ճահիլ եէք պէպան , « ֆուգարա չօճուգլարընա հէր իլիմ , վէ ալէլուսուսա եիւքսէք իլիմլէր լաղըմ տէյիլ տիր » տէմէքտէ տիրլէր , հալ ու քի ուլում ու ֆիւնուն պէնկին էվլատլարընտան զիեատէ , ֆուգարա էվլատլարընա էլզէմիյյէթտէն տիր , զիրա , ուլում ու ֆիւնունտան ասըլ

Մէջքերու մէքթէպտէ, թարխտ տէր- սի վիրիւտիկի կիպի, շիր եարմագլըգ- տա աախի շակիրտան իլէրու կէօթիւ- րիւմէքտէ տիր, վէ աթիգ էհալիլէր, վէ օրթա աարը հագգընտա տախի չօգ մալիւմաթլար վիրիւմէքտէ տիր, կէր- չի, սայիր միլլէթլէրին էսկի թարիլլէ- րինէ զիեատէսիլլէ էհէմիյեթ վիրիւ- մէքտէ տէյիլ տիր, լաքին պուռուն մու- զայիրի օլարագ, քէնտի թարիլլէրինէ տէ հատտէն զիեատէ էհէմիյեթ վի- րիլլէքտէ օլուղուռնտան, շակիրտանա, միլլէթ ու վաթանճա վագալարըն, միլ- լէթ ու վաթանա վէ ճէմիյեթի պէշէ- րիյէյէ խըտմէթ իթմիշ օլան պիւլիւք զաթլարընն էն ուֆագ հալլէրինէ վա- րընճաեա տէկին, քէսպի մալիւմաթ իթտիրիլլէքտէ տիր (1):

Ամերիգա մէքթէպլէրինտէ տիգգա-

մագսէտ, էհալինին րահաթ վէ զէնկին օլ- մաարնտան իպարէթ տիր, վէ ֆուգարա ի- սէ ճահիլլիքտէ պագը գալլըքճա, քէնտի- լէրին րահաթ վէ սէատէթի հալ էիւզիւ կէօրէմէյէճէքլէրի շէօլլէ տուրսուն, սէր- վէթ վէ սէատէթի հալ սահպալլէրինն տա- խի րահաթ սըլըզլարընը մուճիպ օլաճագ- լարընտա շիւքէէ եօգ տուր :

(1) Հէր միլլէթ, հէր շէյտէն զիեատէ քէնտի չօճուղլարընա, քէնտի լլտանընը, միլլէթճէ աաթթլէրինի, երգլէրինի վէ տուլ- ղուլարընը, վէ քէնտի թարիլլէրինի էօյրէթ- տիրմէյէ չալըշաղը հալտէ, պիգտէ իսէ էիւզլէրճէ չօճուղլարընը, աալս միլլէթ- ճէ տուլղուլարընը, լիսանըմըզ վէ թարի- խիմիզ, վէ երգլէրիմիզ տէրսի օլմաեան էճնէպիլլէր մէքթէ պլրինէ կիթտիքլէրի վ- ազ չօգ գալլէրինտէ պուլուռնան միլլէթճէ տուլղուլարընը ունուտարագ, էա պուլուռ- տուղլարը մէքթէպին միլլիյէթինի գապուլ իթտիքլէրի, վէ եախօտ խօտպիլլիքտէ գա- րար վիրտիլլէրի, էանի էրմէնիլլիքտէն ա- տէթա չըզըլ, նէ իտուկի պլլիսիզ պիրէր ստաս օլտուղլարը շէօլլէ տուրսուն, պիգ- զաթ քէնտի մէքթէպլէրիմիգտէն նիգէլլէ-

թա շաեան պիւլիւք պիր խուսուս տա- հա վար աըր, շէօլլէ քի, հաֆթատա պիր տէֆա, քէնտի տէվլէթլէրի նի- զամնամէսի օգուռնագտա օլտուղտան պաշգա, էօլլէ պիր ֆէսահաթ վէ թէ- էստիրլի թէլաֆֆուղ իլլէ օգուռնագտա, վէ աղամէթի վէ քէմալէթի հագգըն- տա օլ մէրթէպէ մէտհ ու սէնալէր օ- լուռնագտա տըր քի, քեաֆֆէյի շա- կիրտան օլ հէնկեամտա շէվգ ու զայ- րէթէ կէլմէքտէ տիրլէր. վէհասըլ, մէգքիւր մէքթէպլէրտէ, շակիրտանա թէքմիլ սուրէթտէ թալիմ ու թէրպիլէ վիրիլլէրէք, սէրպէսթիւք վէ հիւսնի նիզամա րիայէթ իթմէքլիք, վէ վա- թանլարը նիզամնամէսինէ իթաաթ վէ հիւրմէթ իլլէմէքլիք էֆքեար վէ մու- հապպէթի գալպլէրի լէվհասընա հաքք իտիլմէքտէ տիր (1) :

րինտէ տախի մէքքիւր տէրսլէրճէ պիւլիւք էքսիքլիք պուլուռնագտա տըր :

Հէլէ միլլէթճէ վէ մլգէէպճէ վագիֆէ- սիլլիքտէ, վէ եախօտ միլլէթ վէ մէզէէպ զայրէթի շէքմէքլիքտէ կէրտէ գալլըշ վէ սայիր մէզէէպէ վէ միլլէթէ քէնտի մէզէէպ վէ միլլէթինտէն զիեատէ հիւրմէթ իտէր, պիլլիմ կիպի շաեանը թայլիպ հիշ պիր միլ- լէթ էօգ տուր տէնիլլէ ճայիլ տիր :

(1) Պիգտէ իսէ, տէվլէթիմիզ նիզամնա- մէսինի, չօճուղլարընը պիլլէտիկի վէ տիյնէմէտիկի շէօլլէ տուրսուն, էն պիւ- յիւք իլլէրտէ վէ ախը ու իթաարտա պու- լուռնանլարընը, վէ հաթթա ափօգաթլըգ իսիլլէ քեաղտ գաֆաֆըղը իթմէքտէ օ- լանլարընը պիլլէ պիլմէքտէ տէյիլ տիրլէր :

Տէվլէթիմիզին հիւր կիւն իճրա իտիլմէք- տէ օլան նիզամնամէսի Տիւսթուր օլտու- ղու հալտէ, մէքթէպլէրիմիգտէ տէրս վի- րիլլէտիկի պէր թարաֆ, հէնուզ էրմէնի- ճէ հրուֆաթլա թէքմիլլինին թապ ու նէշ- րինէ տախի նայիլ օլամանըղը տըր, շիւն- քի միգտարի քիֆայէտէ սաթըմատըղըն- տան, թէրճէ մէսինէ թէշէպպիւս իտէն պիր զաթ թէշվիգ օլուռնամամը տըր :

Էկէր Միւճթէմէայի-Ամերիգանրն լօտօս թարափընտա տախի, տիկէր թարափընտա օլտուղու կիպի մէքթէպլէր պէօյլէ նիզամբնտա օլուպ տա, էհալի թէն լիւր գըլընմըլ պուլունտա իտի մուախիսէրէն վուգու պուլան գավղ վուգու պուլարագ, պու գատար ճանլար թէլէֆ օլմագ իտի (1) :

Մէգըիւր մէքթէպտէ վարժուհինի պիր իչարէթի իւզէրինէ, լէհճէսինտէ ագլ ու տիրայէթի անլաչըմագտա օլան ֆագըր պիր սանաթ քեար չօճուղու աեաղա գալգմըլ, վէ ասլա ըէֆիգլէրինտէն, վէ հազըրտա պուլունտան միւսաֆիրլէրտէն չէքինմէյերէք, բօլիթի գատան պահսա պաչլամըլ, վէ սիեահլարըն տախի գուրա վիրմէքլիկէ հագգլարը պուլունմասը մէսէլէսինի թասա հուպ իթմիչ, վէ մուհարէպէյի հազըրէ իւզէրինէ սէօյլէմիչ, վէ սիեահլարըն հագգլը օլմասընը իսպաթ էյլէմիչ, վէ ատալէթ վէ ուխուվվէթի քէնտի մէգալաթընա պիր էսաս վէ եախօտ պիր նիչանկեահ էյլէեերէք, էսիրլէրին ազատ գըլընմասընտան, մէմալիքճէ տախի մէնֆաաթը աղիմէ հուսուլէ կէլէճէկինի թէֆթիչ վէ իպրագ իթմիչ տիրմէրգում չօճուգ, մէգըիւր նութգու սէօյլէտիկի վագըթտա օլ գատար շէվգ ու զայրէթէ կէլիչ վէ ճօչմուչ տուր

(1) Պիզիմ ալորըմըլ մալիւմաթլար, վէ միւթալաա իթտիկիմիգ պագը քիթապլար աչիքեար սուրէթտէ խապլը վիրմէքտէ տիրլէր քի, Ամերիգանըն մէգըիւր էսիրմէք պուլունտան գըլթաը, մուհարէպէյի մէգպուրէտէն էվլէլ, մէքթէպ վէ ճէհալէթ ձիֆէթլէրիչ, էէման թիւրքիամըլըն աճընաճագ վէ աեըպլանաճագ հալինտէ իմիչ իտէ տէ, շիտի աղատ գըլընտան էսիրլէր իչին պիլէ հէրտէ մէքթէպլէր քիւչատիլէ, թէրպլիչէրինէ սայ ու իգտամ օլընմագտա աըր :

քի, պագէն լիսանճա վէ թապիրճէ եանլըլարտա տախի պուլունմուչ իտէտէ, ասլա վագիֆէ իտինմէյիպ, անճագ ֆիքըրինի անլաթտըրըպ, վէ տիյնէյէնլէրի գանտըրմաեա էհէմիյյէթ վիրմիչ տիր, չիւնքի զաթէն Ամերիգալըլար, լիսանճա ֆէսահաթ վէ պէլազաթտան զիեատէ մաէլճէ տօղրուլուգ վէ ֆայիտէ արամագտա տըրլար, նիհայէթ, տէյէպիլիրիզ քի, Ամերիգա մէքթէպլէրինտէ, թա չօճուգլուգտան միրի քէլամլար հազըրլամագտա տըրլար, վէ պու տա քէնտի հիւքիւմէթճէ իտարէլէրի թարգը իգթիզասընտան պուլունմագտա տըր, չիւնքի, հէրատամ հէմ քէնտի վէ հէմ տէ վաթանը վէ միլլէթի հուգուգունու մուհաֆաղա իթմէքլիկէ, հէր վագըթ պօրճու պուլունմագտա տըր :

Էվվէթ, Ամերիգա մէքթէպլէրինտէ չօճուգլար, պիւյիւք ատամլար կիպի, էն եիւքսէք մէսէլէլէր հագգընտա տախի միւճատէլէլէր վէ միւքեալէմէլէր իթմէքտէ տիրլէր, չիւնքի օրատա չօճուգլար մէքթէպէ կիտէրէք, եալընըթ թահսիլի ուլում ու ֆիւնուն իլէ մէչղուլ օլմագտա, վէ ըահաթը գալպ իւզըրէ իմրարը էվգաթ իթմէքտէ օլմաեըպ, իլա բէտէրլէրի կիպի քէնտիլէր տախի բօլիթիգա լագըրտըլարընա գարըչտըրլարընտան, հէր հիւքիւմէթտա յիրէսինտէ կէչմէքտէ օլան բօլիթիգաճա մէսէլէլէր, մէքթէպլէրէ տախի անինտէ սիրայէթ իտէրէք, էֆքեար ու էզհանը շակիրտանը թահրիք իթմէքտէ տիրլէր, Հաթթա, պիր կիւն ինկիլիզին պիրիսի, շակիրտան պէյնինտէ, ինկիլիզլէր թարափընտան, Ամերիգալըլարըն տախիլի մուհարէպէսի էսնասընտա շու եա պու թարափըն իչինէ միւտա-

լսելէ իտիւմէ քրիկին հագգւը վէ եախօտ հագգ սըզ օլմասը պապընտա միւճատէ. Լէլէր կէշտիկինի տիյնէմիշ տիր: Շակիրտանա սէրպէսթճէ, հէր մէսէլէ հագգընտա, քէնտի էֆքեարընը պէեան իթմէքրիկէ քեամիլէն միւսաատէ իտիւմէքտէ տիր, վէ օ եօլտա միւճատէլէլէրտէ, հօճալար թարաֆընտան ասլա, շու եա պու էֆքեար թասահուպ իտիւմէսինէ տայիր միւտախէլէ իտիւմէքտէ տէյիլ տիր (1):

Իսիւասայի քէլամ, Ամէրիգալըլար քէնտի մէքթէպլէրինտէ, հէր տէրսէ թէմէլ, բօլիթիգաճա քէսպի մալիւմաթ իթմէքրիկի իթթիխազ իթմիշ օլտուգլարընտան, հէր չօճուգ, թա սիննի սաղիրինտէն պէտ իլէ, պիր կիւն սէրպէսթ մէմալիքին պիր սէրպէսթ ազասը վէ պիր ֆամիլեանըն սահիպ լի-

եադաթ պապասը օլմագլըլա հագըրլանմագտա, վէ պու թարիգ սայէսինտէ հուսուլէ կէլմէքտէ օլան սէմէրաթ, էհլի տիգգաթ եապանճըլարըն թէհայեիւրի ազիմինի մուճիպ օլմագտա տըր:

Ամէրիգատա հէր սընքֆ էհալինին ֆիքրի, բօլիթիգա էֆքեարըլլա մէշղուլ օլտուղունտան, այնի սանաթ վէ իշտէն օլան պիր ինկիլիզ իլէ պիր Ամէրիգալը պէյնինտէ, օլ ճիհէթլէ պիւյիւք ֆարգ պուլունմտգտա տըր, շէօյլէ քի, Ամէրիգատա չիֆ ճիլէրին պիլէ, պազը քէրրէ քէնտի էօքիւզլէրինի տուրտուրաագ, բօլիթիգատան, վէ իլմի րագամճա էն եիւքսէք հիսապլարտան, վէ սայիր իլիմէրտէն պահա իթտիքլէրի կէօրիւմէքտէ տիր (1):

Մ Ի Ի Ճ Թ Է Մ Է Ա Յ Ի — Ա Մ Է Ի Գ Ա Տ Ա

Գ Ա Տ Ը Ն Ա Ր Ը Ն Թ Ա Լ Ի Մ Ո Ւ Թ Է Ի Պ Ի Յ Է Ս Ի (*)

Հէր քէս պիլիր քի, գատըն թայիֆէսի թարաֆընտան, հէր նէ գատար չօգ տէֆա կիզլիտէ տախի գալմըշ իսէ տէ, միլլէթլէրին տէվլէթ ու իգ պալլէրի վէ ատապ ու ախլագլարը իւղէրինէ, ումուճի վէ գարչը կէլինմէզ սոռքէթտէ պիւյիւք թէէսսիրլէր իշլէթտիրիմիշ տիր:

Գատըն թայիֆէսինին գատր ու հայսիյէթի թանըմաեարագ եիւզտէն պըրագըլմըշ, վէ էսիր մագամընտա պանազը պիր հալտէ սագլանըլմըշ օ-

լան մահէլլէրտէ, մէտէնիյէթ տէնիլէն շէյ եա էօլմիւշ տիր, վէ եախօտ սօլմուշ տուր. վէ պուճունն մուղայիրի օլարագ թայիֆէյի մէզպուրէնին սէրճ

(1) Պու հիսապա նազարէն, թիւրքիա մըզ ատամլարընա ումուճ սուրէթտէ սահիհէն ատամ սըֆաթը վիրիլէպիւմէք իշին, եիւզտէ տօքսան տօգուզումուզուն, վէ պէլքի տէ տահա զիեասէմիզին եանլարընա պիրէր Ամէրիգալը վագ իտիլէրէք, օնլարըն սայսինտէ թէքմիլ ատամ խամի վիրիլմէլի տիր:

(*) Պունտան էվլէլքի թէրճէմէ վէ միւթալալարըմըզըն, պէյն էլնաա կիւզէլ գապուլիյիյէթ կէօրտիւկիւնիւ ֆէհմ իթտիկիմիզտէն, Ամէրիգաեա տայ'ր օլ: պ, վէ միւթալաաեա շաեան պուլունան սայիր պէնսլէրի տախի թէրճէմէ իաէրիգ:

(1) Պիլտէ, վէ հաթթա լիօրպանըն նիշէ մէքթէպլէրինտէ իսէ, զագլթա պիլէ օգումագ եասագ Կոտիլմէքտէ տիր:

պէսթ , վէ պէտխուլարա էսիր գըլըն-
մամըլ , վէ հագգըլարընտա տայիմա
հըլըմէթ ու ըրայէթ իպրազ իտիլմիշ
օլան մահէլէրտէ , միլէթլէր կիւնտէն
կիւնէ բարլաեըպ իլէրու կիթմէքտէ
պուլունմուշար տըր :

Թէվըրատը-Շէրիֆ տախի պունուն
պէօյլէ օլմասընը թա էվվէլինտէն պիւ-
տիրիպ հիւքմ իլլէմիշ տիր , չիւնքի ,
« Պիր ճարիյէնին էվլատը , սէրպէսթ
պիր գատընըն էվլատը կիպի միրասա
մալիք օլամահաճագ տըր » տէ յի պու-
եուրմուշ տուր (1) :

Սայքի , հէր վագըթ , միլէթլէրին
մէտէնիյէթլէրինին տաեանմասը միւտ-
տէթի վէ գուվվէթի , գատըն թայի-
ֆէլէրի հագգընտա իպրազ իթտիքլէ-
րի հիւրմէթ ու ըրայէթէ նիպպէթ իւզ :

(1) Չօգ հագգըլ վէ թապիի պիր հիւքմ,
ազաճըգ էհի տիգգաթ օլանըն , մէգքիւր
միւպարէք քէլամըն գուվվէթի ազիմէսինի
ֆէհմ իտիպ , վէ թէքմիլ թէհսսիրինին քէն-
տի միլէթիմիզ իւզէրինտէ կէօրիւլէճէ կին-
տէ չիւրհէ եօգ տուր :

Եուլաֆ էքիլէն թարլատան պուզտայ ,
վէ սօլան տիքիլէն թօրրագ տան տախի չի-
լէք պէքիլէնիլմէզ , պիր ատամ նէ էքէր ի-
սէ օնու պիլէր . պիր միլէթ տէ թըպը
պիր ատամ կիպի տիր , վէ ճիսիէր նասըլ
թապիի գանունլարա թապի պուլունմահ-
տա իսէլէր , մանէվի հալլէր տախի քէն-
տիլէրէ մախուս գանունլարա թապի պու-
լունմահտա տըրլար :

Պըրագալըմ էսիի գէմանլարը , հալլա
պիգ միլլէթիմիզ թարլատընա , էկէր պին
էօլէք լազըմ իտիյսէ պիլէ , պարի եալը-
նըզ պիր էօլէք մէտէնիյէթ վէ թալիմ ու
թէրպիյէ վէ սէրպիսիյէթ , վէ ուլում ու
ֆիւնուն , վէլհասըլ գանուն ու նիզամ վէ
ըլըգ թօհուսու էքմիլ օլմասըլըմը թագ-
տիրտէ , նաֆիլէ եէրաէ գալըմը տա սէր-
պիսիյէթ , մէտէնիյէթ , թալիմ ու թէր-
պիյէ վէ ըլըգ մէյվէսի պէքլէմէքտէ վէ ա-
րամագտաեըզ , շէօյլէ քի , հէնուզ միլլէթ-

րէ պուլունմուշ տուր , եանի մէտէնիյ-
յէթլէրինին էօլլիւսիւ , վալիտէլէրի
վէ զէվճէլէրի հագգընտա կէօսթէր-
տիքլէրի հիւրմէթ վէ իթիպար օլմուշ
տուր , Աթիգ Բօմա տէվլէլի , էն պէօ-
յիւք շէրէֆլէրէ , գատընլարըն քէնտի
էվլատլարընա էն պէօյիւք ֆագիլէթ-
լէրի էօյրէտիպ թալիմ իթտիքլէրի վա-
գըթլարտա նայիլ օլապիլմիշ տիր , վէ
պունուն մուղայիրի օլարագ , էկէր պու-
կիւնքի կիւն Շարգ թարաֆընտաքի
միլլէթլէր իսարապիյէթէ տօղու կիթ-
մէքտէ իսէլէր , պաշլըճա սէպէպլէրին-
տէն պիրի տախի քէնտի գատըն թայի-
ֆէլէրինին ուլում ու ֆիւնուն վէ ըլըգ
ճիհէթլէրիլէ քէմալ մէրթէպէ սէֆիլ
պիր հալտէ պուլունմալարընտան նէ-
շէթ իթմէքտէ տիր :

Լիք պօրճլարըմըտան պինտէ պիրինի իֆա
վէ իճրա իթմէքաիգին , թէրպիլլէլի միլլէթ-
լէր կիպի գանուն ու նիզամլար վազ վէ իճ-
րա իթմէքլիկէ չըգըմագտա վէ շալըմագ-
տաեըզ : Պիզ պուրատա Սահմանադրութիւն
իճրա իթմէք ղայրէթինտէ պուլունտուղու-
մուզ հալտէ , հալլա գատըն թայիֆէմիզ
թաշրալարտա , տէյիլ թէքմիլ ատէմ , իլլա
եարըմլար ատէմ գըլմէթինտէ պիլէ պու-
լունմահտա տէյիլ տիր , տահա գըզլար վէ
գարըլար սէրպէսթճէ քիլիսէլէրէ պիլէ կի-
տիպ , վէ քէնտիլէրտէն պիւլլէք օլան գա-
տընլար իլէ վէ կըքլէր իլէ լազըրտը ի-
տիպ գօնուշապիլմէքտէ տէյիլ տիրլէր , վէ
պըրագալըմ թաշրալարը , հէնուզ նէֆսի
իսթանպօլտա , գատըն թայիֆէսի իլէ էր-
քէքլէր պէյինտէ միւսալաթ վէ մուվազէ-
նէ գաիտէսի գապուլ իտիլէրէք իճրասընա
միւպաշէրէթ օլունմամըլ օլտուղու մէյտան-
տա իքէն , իրի իրի , վէ բարլագ բարլագ
բօլիթիգա վէ գանուն ու նիզամ լուզէթ-
լէրիլլէ քէնտիմիզի տլտաթմագտաեըզ :

Հայլար , էսիրտէն տօղան էսիր օլուր ,
վէ սէրպիսթտէն տօղան սէրպիսթ , Հայ-
լար , ալիմուն վէ թէրպիլլէլիտէն տօղան
իլմ իլէ վէ թէրպիլլէ իլէ պիւլիւր , վէ ճա-

Պունուն էն պիւլիւք իսպաթընը պիզէ իշթէ Ամէրիգա կէօսթէրմէքտէ տիր . շէօյէ քի պիր կիւն թօգվիլ նամ զաթ , «էկէր պանա , Ամէրիգալըլարըն պու մէրթէպէ իլէրու կիթմէսինէ սէպէ պ նէ՞ տիր տէյի սիւալ օլունանագ օլա , «տէյիլ պաշգա պիր շէ , իլլա գատըն թայիֆէլէրինին եիւքսէք մէրթէպէտէ պուլունմասը տըր» տէյի ճէվապ վիւրիր իտիմ , տէմիշ տիր :

Թօգվիլին պու իթիգատը սօղրու սուր , լաքին , Ամէրիգատա գատըն թայիֆէսինին եիւքսէք պիր մէրթէպէտէ պուլունմասը նէտէն իպարէթ պուլունմագտա տըր , իշթէ ծնուտա պիլմէք էհէմիլյէթտէն օլտուլուն . տան , թարիֆ ու պէտանընա միւսարա . աթ իտէյիմ :

հիւտէն վէ թէրպիյէսիգտէն սօլան ճէհաւ լէթ վէ գապալըք իշինտէ գուվլէթ վէ նաֆտագ պուլուր , շայլա՛ր , սուլղուլու վէ ըշգլը վալիտէլէրին էվատարընըն դապլէրի սուլղու վէ ֆիքիւլէրի ըշգ իւ սօլուպ , հալ պու քի սուլղուսուպ վէ ըշգսըզ վալիտէլէրին էվատարը գարանլըգտա , վէ պէնիի ատէմտէն աշաղը օլան մախլուգաթ հալինտէ գալըրար :

էկէր միլլէթ օլմագ , վէ եախօս պու պէմանէ լայըգ պիր միլլէթ հալ ու հայսիյէթի քէսպ իթմէք իաթէր իսէք , էվլէլա , պիր միլլէթ գատընլարընպա վէ դըզլարըմըզա սէրպլէսիլյէթ վիրէլիմ , հայվան հալինտէն եանի էսիրլիքտէն գուրթարալըմի էլլէրի գօլարը , աեաղլարը վէ տիլլէրի պաղարընը չէգէլիմ , ֆիքիւլէրինի ուլում ու ֆիւնուն վէ մէտէնիյէթ ըշղըլա թէնվիր իտէլիմ , վէ գալլէրինէ նաղիք սուլղուլար սօլտուրտուգտան սօնրա , մէտէնի միլլէթլէրէ մախսուս օլան հալլէրին իճրասընա միւստրաաթ իլլէյէլիմ , եօգսա գուրու լուղէթլէր իլլէ միլլէթլիք օլմագ . վէ պու սէօյէտիքլէրիմիլլիտէ , անճագ մէքթէպլէր իլլէ օլաճաղը պէեանընա հաճաթ եօգ սուր :

Ամէրիգալըլար էվրօպալըլար կիպի եարմ Ետուր (տըմի մըզիւր) տէնիլէն ֆէնա թարիգի ապա թուլմագ իսթէմէտիքլէրինտէն , քէնտի էվատարընա , պաշլըճա ախէազը համիտէ էօյրէթմէքիկէ իգտամ իթտիքլէրի կիպի , գըզլար պաշլըճա իյնէ , իբլիք , վէ էօրէքէ իլլէ մէշղուլ օլմալը տըրլար , պթըլ իթիգատընտա տախի օլմատըզլարընտան , էրքէլէրէ հէր նէ քի էօյրէթ տիրմէքտէ իսէլէր , գըզլարա տախի օնլարը էօյրէթ տիրմէքտէ տիրլէր (1) :

Նասըլ քի էվլէլէն տախի սէօյլէմիշիլ տիր , ումում մէքթէպլէրինտէ գըզլար վէ օղլանլար պիրլիքտէ պուլունմագտա տըրլար , գըզլար իլլին մէգքիւրատի մէքթէպլէրտէն պաշգա , պիր չօգտա , մէտրէսէլէր եանի պիւլիւք մէքթէպլէր վար տըր , վէ հիշ պիր ուլում ու ֆիւնուն , գըզլար հագըրնտա գուտուրէթլէրինտէն եօգարը սաեքլմագտա տէյիլ տիր , գըզլար տախի թըպգը օղ-

(1) Պաշգա տէֆայար կիպի , պու տէֆա տախի , միլլէթիմիգտէ պուլունան պիր թագըմ գըսսա ազլըլարըն , չու նօթա իւզէրինէ նաղարը տիգգաթլարընը տալլէթ իտէրիլ . Ամէրիգալըլար պու պապտէ թէքմիլ ազլըլըք իթմէքտէ տիրլէր , դիրա էրքէլէր իլլէ գատընյար արասընտա թէքմիլ պիր միւսապթ վէ մուվաղէնէ հասըլ օլմասը էհէմիլյէթինի պիլլէքտէ վէ իճրա իթմէքտէ տիրլէր , էվլէթ , թէքմիլ ազլըլըք պու սուր , չիւնքի միւսապթ օլմաեան եէրտէ , հէր հալտէ գայիֆ իլլէ գուվլէթլի վար տըր տիմէք տիր , վէ պիր եէրտէ իսէ գուվլէթլի իլլէ գայիֆ պուլունսուղու հալտէ , էլլէթթէ գուվլէթլիլէր գալլէպէ իտէրէք հաքիմ օլաճաղլար , վէ գայիֆլէր աախի մահքիւմ , վէ պունտան տախի էսիրլիք իլլէ սահպիլիք հասըլ օլաճաղընտա , վէ գատըն թայիֆէսի մէքթէպիլ , վէ էրքէլէրտէն ճահիլ տէրէճէտէ գալտըգճա , լազըմ կէլէն մուվաղէնէնին վի-

լանլար կիպի մաթէմատիգա, ալճէպրա վէ եիւքսէք իլմէր թահսիլ իթմէքտէ օլտուգտան պաչգա, գըզլար օղլանլարա իլմէ դալէպէ իթմէկէ պիլէ չըգը մագտա, վէ չօգ տէֆատա մուվաֆֆագ օլմագտա տըրլար, նասըլ քի Շիգալօնուն եիւքսէք իլիմէր մէքթէպինտէ, շակիրտանա վիրիլէն 19 ատէտ պիրինճի տէրէճէտէ միւքեաֆաթլարտան անճագ տէօրթ ատէտինի օղլանլար գազանապիլմիլէր տիր: Տէթրօա շէհրի մէքթէպինտէ Բուժ վէ Լաթին Լիսանլարը թահսիլինէ եալը'ըզ գըզլար չալըջմագտա տըրլար, քէզալիք իլմի նիւճուճա (աստղաբաշխութիւն) չալըջանլար եալընըզ գըզլար տըրլար, վէ պինապէրին ֆիզիք իլմի հօճալըջը թահսիլինտէ իլէրու կիտէնլէր կէնճ գըզլար տըրլար:

Ամէրիգա մէքթէպլէրինտէ, գըզլա-

ճուտէ կէլէմէյէճէկինտէ շիւբհէ եօգ տուր:
 Ամէրիգանըն պու էֆքեար վէ պու իթիգատը հատտէն պիեատէ շահանը թահսին օլտուղու հալտէ, պուրանա կէլիպ տէ մէքթէպ աչան միսիօնարլար իւզէրինտէ կէօրիւլէն պաթըլ իթիգատլար, վէ թիւրքիամըզ էհալիսինտէն զիեատէ, պագէն դազէթալարտա օղուճան վէ լիսանէն իշիտիլէն, թութուզլարը եանլըլ թարիզլէր, շէօլէ քի, պըրագալըմ գըզլար իշին հէր իլմի ճայիզ կէօրմէտիլէրինի, պիզալթ Լայբրօթէսթանլարտան թահգըզ իթտիկիլիզէ կէօրէ, էրքէլէր իշին տախի ճայիզ կէօրմէտիլէրի, վագաա, սուրէթի գահիրէտէ թէաճճիւպէ շահան տըր, լաքին, խայր, ասլա թէաճճիւպ իտիլմիլի տիր, չիւնքի պիր թարլատա հէր նէվի օթ վէ չիշէք պիթտիկի կիպի, Ամէրիգատա տախի հէր նէվի իյի վէ պաթլ իթիգատտա ատամլար վար տըր, վէ պուրանա կէլէն միսիօնարլարընաւէսսվիյէ նէ մագուլտէն օլտուզլարը վէ նէ նիյէթէ մէպին կէլտիլէրի, գաթէն մալիւմ տուր:

ըն, էրքէլէրտէն զիեատէ իլիմէր թահսիլ իթմէլէրինէ թէաճճիւպ իտիլմէմէլի տիր, չիւնքի էրքէլէր, պազը հէր քէս իշին էշէտտի լիւզուճու օլմանեան իլիմէր թահսիլինէ սարֆ իտէճէքլէրի վագըթլարա, պաչգա ճիհէթլէտահա զիեատէ միւհթաճ պուլունմագտա տըրլար, շէօլէ քի պուճլար եօրուլմագ վէ օսանմագ պիլմէզ պիր էհալի օլտուզլարընտան, վագըթլարընը զիրաաթա, թիճարէթէ, վէ սանաթլարա տախի սարֆ իթտիլէրի հալտէ, գատընլար իսէ, մալճա զէնկինլիք բէյտա իթմէլիք մէշուլիյէթիին էրքէլէրէ թէրք իտէրէք, քէնտիլէրտէ ազլու ֆիքիրճէ զէնկինլիք թօբլամանա չալըջմագտա տըրլար, վէ պու սէպէպլէ օլ գատար իյի վէ էմնիյէթէ շահան սուրէթտէ, ազլու տիրայէթ բէյտա իթմէքտէ տիրլէր քի, տայիմա եիւքսէք պիր մէվգըտա պուլունմագտա, վէ հէր եէրտէ հէր քէսին հիւրմէթ վէրիայէթիինի իւզէրլէրինէ տավէթ իյլէմէքտէ տիրլէր:

Պաչգա եէրլէրտէ, գատըն թայիֆէսինի ազլու ֆիրաաթ վէ գատր ու հայսիյէթ ճիհէթիլէ, էրքէլէրտէն աչաղը մէրթէպէտէ պիր մախլուգ տէյիինանտըզլարը թագտիրտէ, Ամէրիգալըլար իսէ մուղայիրը օլարագ, տայիմա ազլու իտրաքլարընը թահսին իթմէքտէ, ֆագիլէթլէրի հագգընտա մէտհ ու սէնալէր օղումագտա օլուպ, վէ էն պաեաղը վէ նէզաքէթտէն պիպէհրէ ատամլար տախի, գատընլար հագգընտա, գալպլէրինտէ պիր հիւրմէթ մախզէնի սագլամագտա օլտուզլարընտան, պիր կէնճ գըզ պիլէ, պիւթիւն պիւթիւն եալընըզ օլտուղու հալտէ, կէրէք տէմիր եօլլար արապալա-

րը , կէրէք սայիր արապաւար , կէրէք վաբօրար , վէ կէրէք եաեա օլարադ , պիւա խէվֆ վէ պիւա թէհլիքէ պիւ- յիւք եօլճուլուգլար իտէպիլմէքտէ , վէ հէր եէրտէ տախի հէր քէօ թարա- ֆքնտան հիւանի հիւրմէթ կէօրէրէք , էն գիեատէ իյի վէ իթիպարլը եէրլէր- տէ , իքրամէն օթուրապիլմէքտէ տիր- լէր(1) :

(1) Իշթէ պու նօզթա տըր էն գիեատէ տիգդաթը ամմէյի տալլթ իթմլքլիկէ շա- եան պուլունան , վէ մէտէնիյյէթին էն եիւքսէք տէրէճէսինի թուլթմադտա օլան նօզթա : Էյրօպատա դատըն թայիֆէսի- նին նէ գատար սէրպէսթ օլուպ , վէ նէ դա- տար հիւրմէթ վէ ըրայէթ իւգրէ պուլուն- մադտա օլտուղու , վէ պիգ իսէ տայիմա օնլարտան էօրնէք ալմադտա պուլունտու- ղուճուգ հալտէ , պիր Ֆրանսըգ միւէլլիֆի պիլէ , Ամէրիգաեա նիսպէթլէ , քէնտի գա- տընլարընըն կէօրմէքտէ օլտուղու ըրայէթ ու իթիսարըն ազլըղընտան թէշէքքի իթ- մէքտէ տիր , տիմէք տիրքի , պիգ Ֆրանսըգ- լարա պագարագ , տէյիլ թէշէքքի իթմէք , իլա հիճալըմըգտան նաշի եիւգլէրիմիգէ պիրէր տէ բէրտէ թուլթուպ , վէ քէմալի է- սէֆ իւգրէ ալլամալընըգ , զիրա , հալէա էր- քէքլէրիմիգ պիրէր ճանալար մազամընտա թուլթուլուպ , վէ գատընլարըմըգ վէ գըգ- լարըմըգ իսէ , հատտէն գիեատէ ֆէնա պիր նազար իլէպագըլմադտա օլտուղունտան , էն պիւյիւկիւմիւգտէն էն քիւշիւյիւմիւգին ֆամիլեաընա վարընճաեա գատար , ճամիյէ , քիլիսէյէ , համմամա սէյրանա , վէ եախօտ չարընեա , վէ հսթթա պիր գօմէուլըղա տա- խի կիթմէք իսթէտիքլէրինտէ , պէլքի եօլտա ճանալար դաբար մազամընտա , եանլարը սըրա , հիչ տէյիլ իսէ օտուլունտան օլտուն պիրէր էրքէք գօրդուլուգ կէօնտէրմէկէ մէճ- պուր օլմադտաեըգ , վէ պուլունտա տա հապ- ղըմըգ վար տըր , զիրա թէրպիյէսիգ ատամ- լարըմըգ օլ գատար չօլ տուրքի , էկէր հիւ- քիւմէթ գօրպուսու օլմադտա , ինսանիյյէթ վէ մէտէնիյյէթ տուլղուսու նէ իտուկիինի պիլմէտիքլէրինտէն , հէման եօլլարտա իւ-

Ամէրիգատա գատընլար հադգըն- տա տէրքեար օլան հիւրմէթ վէ ըրա- յէթ օլ մէրթէպէյէ վասըլ օլմուլ տուր քի , հաթթա , գատընլար սայէսինտէ , գատընլար իլէ պիրլիքտէ պուլունան էրքէքլէրէ պիլէ , եալընըգ պուլունան էրքէքլէրտէն գիեատէ հիւրմէթ իտիւ- մէքտէ օլտուղունտան , հէր վագըթ եօլլարտան գատընլար կէշէր իքէն ,

գէրլէրինէ հիւճուլիտէճէլէր տիւ ֆագաթ , պուլուն եարամատըղլարընտան , հիչ տէյիլ իսէ , պու մազուլէ ատամլար , դալըպ վէ գընեաֆէթլէրինտէն ասա ուլթանմաեարագ , եա պէտ պէտ դարըլարընա կէշիպ տիք տիք կէօլլէրինէ պագմադտա , վէ եուտա- ճազ կիպի պիր նիյէթ ու հարէքթտէ պու- լունմադտա , եա պիր թագըմ ըէգիլճէ հալ- լէր իգհար իթմէքտէ , վէ եախօտ հարֆէն- տապըղլար իթմէքտէ տիրլէր :

Պու էտէպսիպլէքլէրի իտէնլէր , էկէր եալընըգ պիր միլլէթտէն , վէ եալընըգ պիր սընըֆտան օլտա իտիլէր , օլ գատար էսէֆ իթմէգ իտիք , հալ պու քի հէր միլլէթտէ վէ հէր սընըֆտա , մէրգուճան բարիգա- ւակլարտան , եիւգլէրճէ վէ պիլնլէրճէ պու- լունմադտա , վէ պուլունլարըն , չօք տէֆա , եաբտըղլարը եանլարընտա գալմադտա տըր , չիւնքի խասսէթէն պու ըրղ ու նամուս մու- հաֆագասը իշին խէֆիյէ մէմուրլարը , վէ խասսէթէն պիր մաէքէմէ պուլունմատըղըն- տան , հալլիլէ գատընլար , եալընըգ օլուպ տա էօյլէ պիր հադարէթ կէօրտիւքլէրին- տէ , դապթիյէլէր արսեըպ պուլմադտան , վէ մէրքէգ մէրքէգ կէպտիքտէն սօնրա , պիր տէ Պապը դապթիյէտէ կիտիպ պիլնլէրճէ վէ հէր սընըֆ վէ հէր միլլէթտէն պուլու- նան խալգ իշինտէ ըիւսվայ , վէ պէլքիտէ հաֆթալարճա կիտիպ կէլմէքլիկէ մէճպուր օլմադտան իսէ , ըրըղրան ըրընը ամըն պը- ճալըն տարալը մէսէլէսինէ թէվֆիդան , սիւ- քիւթի իլսթիեար իթմէկէ մէճպուր օլտուգ- լարը կիպի , էկէր գատընլարըն եանլարըն- տա էրքէք տախի պուլունմադտա իսէ , օն- լար տախի այնի սայըլ վէ այնի իհթիրա- գա մէպնի Էէֆէտ էլէ ուղբաշմօգտն իսէ , զո-

մէրգուճէլէրէ իբրամէն եօլ կէօսթէ-
 րիլտիկի կիպի , պէրապէրլէրինտէ պու-
 լունան էրքէքլէրէ տախի կէօսթէրիլ-
 մէքտէ տիր , վէ պու շէ , օլ գատար
 պիւյիւք պիր առէտ հիւքմիւնէ կէչմիշ
 տիր քի , պազը հիլլէպազ առամլար ,
 հէր կիթտիքլէրի եէրտէ , քէնտի լի-
 եագաթլարընտան զիեատէ հիւրմէթ
 կէօրմէք նիյէթի խէֆիյէսիլլէ , հիշ տէ .
 յիլ իսէ պիրէր իխթիեար գ : տքն պու-
 լարագ գօլլարընա թագքպ թաշըմագ-
 տա տըրլար(1) :

Եթէր Գուշմօք Գահա էյի Գիք տէ յէրէք սիւքիւթ
 իթմէքտէ , վէ թա պըշագ քէմիյէ տաեան-
 մատըզնա սէս չըգարմամագտա տըրլար :

Պու Ֆէնալըգ թիւրքիամըպտա օլ գատար
 քէօքլէմիշ վէ իւրուլլիշ , վէ հիւքիւմէթ ին
 նազարը տիգգաթը մասսուսէսինտէն տախի
 օլ գատար մէսթուր գալըշ տըր քի , է-
 տէպսիդլէր քեամիլէն ճէսարէթ ալարագ ,
 հէր եէրտէ վէ հէր վագըթ նիյէթի ֆասի-
 տէ վէ մէլմուճէլէրի իծրա իլլէմէքտէ օլ-
 տուգտան պաշպա , հաթթա րէսմի կիւն-
 լէրաէ վէ մահէլլէրտէ տախի , այնի էտէպ-
 սիպիլլէրէ ճիւրաթ իթմէքտէ օլտուգլարըն-
 տան , պազը քէրրէ հիւքիւմէթ թարաֆըն-
 տան էօնիւ ալընմասընա տայիր թէտպիր-
 լէր թութուրմագտա տըր :

(1) Պիգտէ իսէ պուճուճ մուղայիլի տիր .
 շիմտիքի պազը ֆամիլեալար վէ գաթլար
 վէ մահէլլէր միւսթէսնա թութուրտուղու
 հալտէ ; հալէա գատըն թայիֆիսի մուհագ-
 գար պիր հալտէ պու լունտուղունտան , տա-
 յիւն , հէր իզգէթ վէ իբրամտա էրքէքտէն
 սօնրաեա պըրագըլմագտա տըր : շէլէ գա-
 տընլարըն վէ զըզլարըն , պիր էրքէք ճէ-
 միյէթի իչինտէ լագըրտընա գարըշմալարը
 պիւյիւք պիր աեըպ սաեըմագտա տըր :

Ագապեան վարժարան շահիրտանը , պու
 ճիհէթլէ տախի չօղլարըն ֆասլ ու գէմիլէրի-
 նի քէնտի իւզէրլէրինէ տավէթ իլլէմէքտէ
 տիրլէր , շիւնքի , պիզտէն ալաըզլարը տէրս
 վէ թալիմաթ մուճիպիլնէ , պու լունտուգ-
 լարը ճէմիյէթլէրտէ , քէմալի առապ ու

Ամէրիգատա գատըն թայիֆէսինին
 թալիմ ու թէրպիյէսի եալաշ եալաշ
 օլ մէրթէպէյէ վասըլ օլմուշ տուր քի ,
 չօճուգլարընըն թալիմ ու թէրպիյէսի
 մէմուրիյէթիւնի , ալէսսէվիյէ անլէրէ
 թէսլիմ իթմէքլիք պապընտա , զիեա-
 տէսիլլէ էմիյէթլէրի հասըլ օլմուշ
 տուր , վէ օլ ճիհէթլէտէ մէմուճիյէ-
 թի քեամիլէ իպրազ իթմէքտէ տիրլէր ,
 շիւնքի գատընլար , քէնտիլէրէ իհալէ
 վէ էմիյէթ օլունան մէզըլըր մէմու-
 րիյէթի , բէք կիւզէլ սուրէթտէ իծրա
 իթմէքտէ տիրլէր :

Պազըլար , գատըն թայիֆէսինէ վի-
 րիլմէքտէ օլան պու մէրթէպէ սէրպէ-
 սիյէթ , վէ էօյրէտիլմէքտէ օլան պու
 գատար իլիմլէրտէն տօլաեք , թահ-
 թընտան պիւյիւք պիւյիւք ֆէնալըգ-
 լար զուհուր իտէր շիւքհէսինէ զահիպ
 օլարագ , կէրչի ալթ իւսթ օլմագտա
 տըրլար , լաքին , շունու տիւշիւնմէք-
 տէ տէյիլ տիրլէր քի , վագըթլար տէ-
 յիշիլտիքճէ , հէր շէյտէ տէյիշիլմէքտէ
 օլտուղունտան , շիմտիքի վագթըն կի-
 տիշինէ նիսպէթլէ , գատընլարընտա ա-
 լիմ օլմալարը իգթիզա իթմէքտէ տիր ,
 շէօյէքի , էսկի վագըթլարտա , եուն եա
 բամուգ , վէ եալսուտ քէթէն իբլիկի է-
 յիրմէք : վէ պունլար իլէ , ֆամիլեալարըն
 վէ եալսուտ հէր քէս քէնտի խանէսինին
 իհթիեաճը իշին թօգուեուպ պէզ եաբ-

թէրպիյէյէ հիւրմէթ իթտիլլէրի հալտէ ,
 տիլլէրինին տէօնտիւկիւ գատար լագըր-
 տընա գարըշմագտա , վէ պունուշու պիր
 թագըմ պաթըլ իթ իգատլարա վէ ստէթլէրէ
 գարշը հարէքէթ իթմիշ օլտուգլարը շէօյէ
 տուրսուն , պիր թագըմ տախի պութ կի-
 պի օթուրմագտա օլան գատընլարըն վէ
 պօշպօղազ վէ իմաստակ էրքէլէրին հիտ-
 տէթ վէ հասէտլէրինի թահրիք իթմէքտէ
 տիրլէր :

մագ , շու ետ պու մէյվէտէն եաղ վէ շարապ չբգարմագ ետ թէրթիպիթմէք վէ անպարարք վէ քիւրէրէրի կէօգէթմէք վէ գաեբրմագ , վէլհասըլ , շիմտիքի երկիրմի օթուգ էսնաֆըն եաբտբգլարընը , խանէլէրի քէօշէսինտէ քէնտի էլլէրիյլէ եաբըպ եագըշտըրըպ մէյտանէ կէթիրմէք խըտմէթի , մահգա գատըն թայիֆէսի իչին պիր պօրճ օլմուշ խտի , տիմէք տիր քի , էօյլէ վագըթլարտա , գատըն թայիֆէսինտէն մէգքիւր խըտմէթլէր ալընարագ , ուլում ու ֆիւնուն թահսիլ իթտիրիլմէկէ չալըշըլաա իտի , ֆամիլեաճա գէնկինլիկէ վէ պէրէքէթէ վէ ըահաթլըղա սէքթէ վիրիլմիշ օլուր իտի , հալ պու քի , շիմտի էօյլէ օլմաեբպ , իլլա մուղայիրի պուլունմագտա օլտուղունտան , շիմտիտէ էսկի թարիգին իճրասընա տէվամ իտիրտիկինտէ , զաշարլը չբգըլաճաղընտա շիւպհէ եօգ տուր , չիւնքի շիմտի , սանաթլար վէ խըտմէթլէր թագսիմ օլունարագ , հէր շէյի պիրէր էսնաֆ իճրա իթմէքտէ , վէ տահա ալէտօընը տահա ուճուգ սուրէթտէ չբգարա պիլմէքտէ տիր (1) :

Շիմտիքի վագթին իգթիզասընճա , գատընլար էօյլէ խըտմէթլէրտէն զիեատէ , քէնտի վագըթլարընը ուլում ու ֆիւնուն թահսիլինն սարֆ իթտիքտէն սօնրա , խանէլէրինին հիւսնի նիզամընտա պուլունմասընա , վէ մէսարիֆաթըն իսրաֆտան վէ նէքէսիլքտէն արի օլարագ եերինտէ , լաեբգընտա վէ գարարընտա կիթմէսինէ , վէ չօճուգլարըն թալիմ ու թէրպիլէսինէ , վէլհասըլ , ֆամիլեաճա լագըմկէլէն հէր նէվի կիւ

լու , էհարիմիգ էքճօֆ քօլլէն տէնիլէն իլլումտէն տախի պիլթիւն պիլթիւն մահրում պուլունտուղունտան , հալիլէ , պէնիիատէմին էն պիւլիք , էն գավի , վէէն պագը , վէ իւք սէրմայէսինին շաբըն օլմասընը ասլա պիլմէքտէ տէյիլ տիր , վէ չիւնքի սէրմայէսինին վէ եախօտ զէնկինլիլինին նէ օլտուղունու պիլմէքտէ տէյիլ տիր , հալիլէ սահիճ զարարըլա սահիճ քեարընը տախի պիլմէքտէ տէյիլ տիր , չիւնքի հիսապ իթմէքտէ , վէ եախօտ հիսապ իտէճէք շէյին նէ օլտուղունու ֆէհիմ իթմէքտէ տէյիլ տիր :

Պիզիմ , վէ պինաէն ալէյի գատընլարմըղըն պիրինճի վէ էն պիւլիք սէրմայէսի վագըթ տըր , իմտի հէր նէ քի եարար խէք , այնի վագըթըլու ետ պու շէյի սարֆ իթտիկիմիցտէ , գազանճաղընը բարա իլէ գարշըլաշտըրմալըեբգ . մէսէլա , սէրմայէսիգ պիր իշ եաբտըղըմըցտա , էկէր այնի վագըթտա պիթէր իքի իշ վար իսէ , թէֆէրրիւաթ ճիհէթլէրիլէ ֆայիտէլի թարաֆընը տիւչիւնտիկիլմիւրգլէ պէրապէր , նագտէն զիեատէ քեարընը գանդիսի իսէ , օնու տախի տիւչիւնմէլիլիգ , վէ էկէր եաբաճաղըմըղ իշ սէրմայէլի պիր իշ իսէ տախի , այնի գախտէյի իթիպար իթմէլիլիգ , ֆարղ իտէլիմ քի կիլմիգտէ եիւգ լիրամըղ վար տըր , էկէր մէգքիւր 100 լիրա իլէ պիր աղթար տիւքքեանը աշաքտա սէնէտէ եիւգ լիրա տահա գազանապիլիպ , վէ թիւլպէնտճիլիք իտէրէք տախի ալթը այտա այնի բարաեղ գազանապիլէք , հիշ

(1) Պու նօգթա , զիեատէսիլէ տիգգաթա շաեան պիր նօգթա տըր . զիրա , թիւրքիամըղտա տէրքեար օլան ֆագըրըղըն պաշըճա սէպէպլէրինտէն պիրիսի տալինի իշթէ պու տուր . շէօյլէ քի , ալէլիտուսուս թաշրալարտա , իչլէր թագսիմ օլունարագ , էսնաֆլար չօղալմագ վէ իլէրու կիթմէքտէ օլմատըղընտան , վէ եախօտ էսնաֆլարըն վէ եախստ սանաթքեարարըն իչլէրինէ լաեբգը վէճհ իւզրէ իթիպար օլունարագ , թէչլիիգ իտիլմէքտէ պուլունմատըղընտան , գատընլար քէնտիլէրին էլմաս գըյմէթինտէ օլան վագըթլարընը . սըրչա պէտէլինն վիրմէքտէ վէ եախօտ սարֆ իթմէքտէ տիրլէր . Նյզան իտէլիմ պու նօգթաեը , թիւրքիամըղտա ճէհալթ հալէա հիւքիմ իթմէքտէ օլտու շաեանտան , սայիր իլիլիլէր միսիլ

զէլլիք վէ բահաթլըզըն հուսուլինէ վէ տէվամբնա չալբչմալը տըրլար :

Փուգարա վէ էսնաֆ գատընլարը , էսկի ուսուլտէ կիթտիքլէրինտէ , հէր ճիհէթլէ զարարը չըգտըգլարը կիպի զէնկին գատընլարը վէ գըզլարը իսէ , մէղքիւր խըտմէթլէրլէ մէշղուլ օլմա- տըգլարընտա տախի պաշգա վէ բէք պիւլիւք պիր ֆէնալըգ վէ պիր զարար

շիւրհէ եօգ տուր քի , աղթարլըգ իթմէ- յիպ , իլլա թիւլպէնտճիլիք իթմէք ագըլը- րըգ տըր , չիւնքի ուճունտա , ալթը այտա վագըթ գազանմագ վար տըր . թըպգը պու- նուն կիպի տիր չօգ իչէրիմիլ , վէ ալէ- խուսուս թաշրալարտաքի գատընլարըմըզըն հալլէրի . մէսէլա , թաշրալարտա գատըն- արըմըգ հալէա եիւն , վէ բամուգ , վէ բէ- թէն իրի եաբարլար , պէզլէր թօգուրլար , կէօմէքլէր վէ չարչաֆլար եաբարլար , վէ չօրապլար էօրէրլէր , վէ համուրլար եու- ղուրարագ էթմէք , եուֆղա , թարհանա , վէ էօրիւլթէ (պիր նէվի ինճէ շէհրիլէ) եա- բարլար , վէ հաթթա , էթմէյի վէ եուֆ- գանը , չօգ եէրլէրաէ էվլէրտէ պուլունան թանտըրլարտա , ֆուրունլարտա , վէ սաճ- ար իւզէրինտէ օճագլարտա , քէնտիլէր , հէզարան նէվի կիւճիւլքլէր վէ զահմէթլէր շէքէրէք բիշիրիլէր , վագաա , գապա պիր պագըչա պագըլըգտա , պուելարըն քեաֆ- ֆէսիտէ բէք ուճուգ չըգմագտա տըր տէյի ղանն օլունմագտա տըր , լաքին , պունլա- րը եարան գատընլարըն սարֆ իթտիքլէրի վագըթլարու գարըլըգ օ էկէր եա պիր մըգ- տար բարա , վէ եախօտ ուլում ու ֆիւնուն թահիլ իթմէլէրի , վէ էօյրէնտիքլէրինի քէնտի չօճուգլարընա տախի էօյրէթմէլէրի հիսապ օլունաճագ օլա , էօրտիւքլէրի չօ- րապլարըն թըպգըսը էկէր չարչըտան , մա- քինա վէ եախօտ էսնաֆ իշի օլարագ ալը- նաճագ օլա , իւշ ղուրուչա ալընապիլիր ի- քէն , քէնտուլէ օն ղուրուչտան գիեատէյէ մալ օլումը օլաճագընտա , վէ հէր եարտըգ- արընտան պու հիւսապ մէյտանէ չըգաճա- ղընտա , գէրրէճէ շիւրհէ եօգ տուր :

վար տըր , շէօյլէ քի , ֆիքիլլէրինճէ մէշղուլ օլաճագ գատար իլիմլէրի օլմա- տըղը հալտէ , վէ խուսուսի իլէ շիմտի- քի ահվալըն իգթիգասընճա , գատըն- արըն էվլէրտէ չօգլուգ խըտմէթլէրի պուլունմատըղը թագտիրտէ , հալիլլէ պօշգալաճագլար տըր , վէ պօշգալտըգ- արընտա տախի թագպիաթիլլէ ֆիքիլ- րէրինի , ագըլարընն էրտիկի վէ կէօգ- րէրինին կէօրտիւկիւ շէյլէրէ եօրմաեա մէճպուր օլաճագլար տըր , վէ պուն- տանտա խահնախահ զէվգ ու սէֆա , վէ սիւս վէ տարաթ իճրասընա սէվտա պըրագմալարը նէշէթ իտէճէք տիր , վէ նասըլ քի պունուն պէօյլէ օլմասը- նը հէր քեամիլ վէ հէր էհլի տիգգաթ ատամ իգրար իթմէքտէ օլտուգտան պաշգա , ուլում ու ֆիւնուն իլէ մէշ- ղուլլէ պուլունան գատընլար իւզէրին- տէ , օլ մէրթէպէ զէվգ ու սէֆա վէ սիւս վէ աարաթ մէյլանը վէ սէվտա- սը կէօրիւլմէքտէ օլմամասը տախի թաստիգ իթմէքտէ տիր (1) :

(1) Պունուն էն պիւլիւք խապաթընը կէօրմլք արգու իլլէյէն , պիր կիւն Ագապ- եան վարժարանա կէլէրէք , շահիրտանա տիգգաթ իլլէմէլի տիր , բէք մէմունն օ- լունաճագ սուրէթտէ պիր սատէկի կէօրիւ- մէքտէ օլտուլու կիպի , ալթմը նէֆէր գըզ շահիրտանտան , սայքի սայիր մէթթէպլէրտէ հէման էլլի պէշի գուլաղընտա քիւրէ կէօ- րիւլմէքտէ իքէն . պիլտէ իսէ , պէլքի ան- ճագ պէշ նէֆէրի գուլաղլարընտա կէօրիւ- մէքտէ տիր . վէ բագար եօրթու կիւնլէրի սայիր գըզլար , ումում սուրէթտէ , պաշլա- րընա վէ կէօքսլէրինէ չիշէքլէր վէ էլմաս- ար սօգարագ , բէնճէրէլէր էօնիւնտէ պօշ պօշ օթուրտուգ լարը թագտիրտէ , մէքթէ- պի մէզպուրուն չօճուգլարը իսէ , եա երգ , եա բիեանօ , եա ընսիմ վէ եախօտ եազ- մագ վէ օգ ումագլա վագըթ կէշիրմէքտէ տիրլէր . սէպէպ մէկէրչի պունլար մէլայիք մի տիրլէր , պաշգա տիւրիւ պիր մախըլգ

Դատըն թայիֆէսինէ տախի, այնի տերէճէտէ ուլում ու ֆիւնուն էօյրէթմէ. քիք գաիտէսինին էլզէմիյէթինի էվլէլա Ամէրիգալըլար հիսս իտիպ գապուլ իթմիչէր, վէ մէվգըի իճրայէ վազ իյլէմիչէր տիր, ֆագաթ ոլ պապտէ մուվաֆֆագըլյեթ պուլմագ, եանի թայիֆէյի մէզպուրէյէ իլիմ թահսիլ իթտիրէպիլմէք իչին տախի, էվլէլ էմիրտէ օնլարա մախսուս օլան պիր թագըմ պաթըլ իթիգատլարըն, ֆիքիրլէ-

մու աուրլար. խայր, լաքին, չիւնքի պոււնլար ասըլ ինսան կիպի եաչատըզլարընտան, վագթին գատր ու գըյմէթինի թանումագտա, վէ պօշ վէ զարարը շէյէրի պիլմէքտէ տիրլէր. վէ սիւստէն վէ պօշ շէյէրտէն պիր էօրֆ վէ ճէպրէ իմթիսալէն վագ կէչմէյիպ, իլա հէմ քէնտի հիւսնի բիգալարըյա վագ կէչմէքտէ, վէ հէմտէ չօգտէֆա ֆամիլեալարընա տախի նասիհաթ վէ իպրէթ վիրմէքտէ տիրլէր :

Ուլում ու ֆիւնունուն ֆայիտէսի եալընըզ պու տէյիլ տիր, ախլէագճա տախի պիւյիւք վէ բէք պիւյիւք մէնֆաաթլարը վար տըր, չօճուզլար թահսիլի ուլում ու ֆիւնուն իլէ մէչուլ օլտուզլարընտա, էվլէլէրի զարարը օնունլարա վէ արսըզըզլարա վագըթ պուլմամագտա տըրլար, վէ պիր գաչ այ պէօյլէճէ արըտըզտան սօնրա, մէքըիր հալ քէնտիլէրէ պիր թապիաթ օլմագտա տըր, նասըլ քի մէգըիւր վարժարանտա իւչ սէնէտէն պէրու հիչ պիր ճէզա պուլունմատըրը հալտէ, հիչ պիր ֆէնալըզ գուհուր իթմէքսիլին տէվամ իտիլէպիլմէսի, պունա պիւյիւք պիր իսպաթ տըր, վէ քէզալիք ֆանոսեան վարժարտնտա, շիմտի 7ճ նէֆէր գատար շակիրտան վար իքէն, պէչ այտան գիեատէ տիր քի ճէզասըզ օլարագ, բէք կիւզէլ սուրէթտէ տէրսլէրինէ սայ ու իգտամ իյլմէքտէ տիրլէր :

Էսկի վագըթլարտա, մէքթէպիլէրտէ ֆալագա տէյէնէք պուլունմասընա, տէրսլէրին ազ օլմասը տախի պիր պիւյիւք սէպէպիյեթ վիրիւր իմիչ :

րինտէն տէֆ ու իգալէսինէ չալըմըչլար տըր : վէլհասըլ, Ամէրիգալըլար, տիւնեատա սէրպէսթ վէ գուլվէթլի պիր միլլէթ բէյտա իթմէքիկի նիյէթ ու միւրատ իթտիրլէրինտէն, իչի թա թէմէլինտէն գալլի պաչլամագ իւզրէ, գատըն թայիֆէսինին թէնվիրի էֆքեարընը վէ քէսպի մալիւմաթը լազըմէ իյլէմէլէրի գաիտէսինի, պիր էսաս տէյի գապուլ իյլէմիչէր տիր :

Ամէրիգատա կէնճ գըզլար, հէր շէյտէն էվլէլ, պիր շէյ իւզէրինէ տիւչիւնմէք վէ մուհաքէմէ իթմէք, եանի ագըլ եօրարագ իյիյի վէ ֆէնաեք ֆարգիլէ, քէնտի հագըլարընտա խայրը օլանըն իճրասընա, քէնտի քէնտիլէրէ գարար վիրէպիլմէքիկի էօյրէնմէքտէ տիրլէր : կէրչի էվրօպատա, գըզլար չօգըուգ իլիմ թահսիլ իթմէտիրլէրինտէն, եանի թէվէքէլլի գալտըզլարընտան, իւզէրլէրինտէ տահա գիեատէ պիր կիւզէլլիք, պիր շիյվէ, վէ եախօտ պիր նագըիք թաթլըլըզ կէօրիւլմէքտէ օլուպ, հալ պու քի, Ամէրիգա գըզլարընտա, այնի տերէճէտէ շիյվէ վէ նագիքիք կէօրիւլմէքտէ տէյիլ տիր, լաքին մուղայիրի օլարագ, Ամէրիգա գըզլարը տախի, ֆէնալըզտան վէ եալանտան գաչընըպ, տօղրու վէ խայրը շէյի ֆարգ իտէպիլմէքիկի էօյրէնմէքտէ օլտուզլարընտան, էվրօպա գըզլարը կիպի գօրգագ օլմագտա, վէ չօգտէֆա խային ու զատտարլարըն բէնչէսինէ տիւչէրէք ալոանմագտա տէյիլ տիրլէր(1) :

(1) Այնի հալի կէօրմէքտէյիգ պիգ տասի Ագապեան վարժարան շակիրտանը իւզէրինտէ, վագասա, պու սահիհ տիր քի, գըզլար թէվէքէլլի վէ իւրքէք վէ գօրգագ պիր հալտէ օլտուզլարընտա, էրքէքիւրին կէօրիւնէ տահա գիեատէ կիւզէլ վէ թաթ-

Ամերիգալըլար քենտի գըզլարընը, ուլում ու ֆիւնուն վէ էնվայի մայիւմաթ սիւհարըլլա պիր քէրրէ բիւր սիւհա գըլտըգ տան սօնրա, պիւա վէսվէսէ, էհալի իչինէ սալը վիրմէքլիկէ ճէսարէթ իթմէքտէ տիրլէր, վէ գըզլարընըն քէնտու քէնտուլէրի լայըգըլլա հըֆզ ու վիգայէ իտէպիլմէսիտէ, մէգքիւր քիւսթալըգլարընըն Եանլըջ օլմամասընը թաստիգ իյլէմէքտէ տիր(1):

Ամերիգատա, կէնճ գըզլար իլէ տէլիգալըլարըն, հէր վագըթ, պիւա բէրվա ճէմիյյէթլէրտէ պուլունուպ թօրլանմալարընըն, վէ աթալարը թաւաֆընտան ապա վէսվէսէ կէօսթէրմէտիկինտէն, իսթէտիքլէրի կիպի, սալօնլարտա, կէօրիւչիւպ գօնուչմալարընըն,

լը կէօրիւնիւրլէր, վէ պիգճէ պուսուն տասէպէպի շու տուր քի, էրքէքլէր տայիմա գըզլարա էսիրէ նազարըլլա պաղարագ. հօրօզլանմտեա, ահքեամ վէ հօրֆ սաթմաեա, վէ էն զիեատէ թէրպիյէսիլիք էսէրի օլան էմր ու թէնպիլլէրինէ տախի իթաաթ իթտիրմէյէ ալըմըջ օլտուգլարընտան, պիր գըզ իւզէրինտէ առէթա մէրտլիք, վէ էրքէքլիք հալի, վէ պիր սէրպէսիյյէթ կէօրտիւքլէրինտէ, հօչլանմամագտա տըրլար, նասըլ քի պազըլար, Եալընըզ պուխուսուս իչին պիլէ մէգքիւր մէքթէպ շակիրտանընը Ֆասլ ու պէմ իթմէքտէ տիրլէր:

(1) Վագաա, Ամերիգա իչին պու սահիհ տիր, վէ էօյլէ տէ օլմալը տըր, վէ էվրօպա իչին տախի ճայիգ տիր, լաքին, պիգլիմ պուրասը իչին, իքի խուսուսուն իճրասը կէօրիւլմէտիքճէ, գըզարը թէքմիլ սէրպէսիյյէթ իւզրէ, էրքէքլէր իչինէ պուրագմագ քեարը ագըլ տէյիլ տիր, իլլա, շիմտիյէ գատար օլտուգու կիպի, միւսքին մէրթէպէ կէօգէտիլիպ, աթալարը վէ ճանտան համիլէրի վէ տօսթլարը գօլթուգլարընտա սագ լանըրիպը տըրլար. Եանի տիմէք իսթէքիք քի, էվվէլա, գըզլարտա օգումագ

վէ սէօյլէչիպ կիւլիւչմէլէրինին, զիեատէ թէաճճիւպէ վէ մէմուսիյէթէ լաեըգ Եէրի շուրասը տըր քի, արը կիպի պիր Եէրէ թէճէմիւ իթմէքտէ օլան, վէ իքի ճինստէն պուլունան պու կէնճլէր իւզէրինտէ, ապա խաֆիֆ մէշրէպլիլիք, վէ միւնասէպէթսիգ պիր լագըրտը, վէ հօվարտաճա պիր թալը ու հարէքէթ կէօրիւլմէտիկի շէօյլէ տուրսուն, պիր պիրինէ գարտաչ վէ գըզգարտաչ նագարըլլա պագմագտա օլտուգլարընտան, ֆիքիրլէրինտէն պիլէ պիր ֆէնալըգ կէչիրմէմէքլիք, պիր նէվի առէթ վէ թապիաթ հիւքմիւնէ կէչմիշ տիր (1):

Հէլէ Ամերիգալըլարըն զագէթալարընտա վէ քիթապլարընտա, գիեա-

Եագմագ վէ իլիմ պիլէնլէրին հէմ սաեըլ էրքէքտէն զիեատէ օլմալը տըր, վէ հէմտէ իլիմլէրինին աէրէճէսի էրքէքլէրինքին թէճալը գ իյլէմէլի տիր, վէ իքինճիսի աախի հիւքիւմէթի Սէնիյյէ թարաֆընտան, գաթէն տէվլէթճէ վագ վէ գապուլ օլունուս օլան պիր միւ պարէք գախտէյէ թէվֆիգան, ըրը ու նամուսուն քէմալ մէրթէպէտէ հըֆզ ու վիգայէսի գօլալըլը իչին, խասսէթէն գանուն ու նիգամար վագ իտիլիպ, վէ ալիմ ու քեամիլ մէմուրլար թայէին իտիլմէլի տիր:

(1) Տօղրուսու, թրպըլ պիլիմ ճէմիյյէթլէրիմիգէ պէնգէմէքտէ իլիշ պիգտէ տէօրթ տէլիգանլը վէ իքի գըզ պիր արաեա կէլիպտէ, Եանլարընտա պիր քեամիլ ապամ պուլունմատըրընտա, զէվղէքլիկին պաչ գաքտըրմատըրը նատիրէն կէօրիւլմէքտէ օլուպը վէ վագաա քեամիլ վէ էչի ըրզ տէլիգանլըլար օլ պապտէ էսէֆ իթմէքտէ տիրլէր, լաքին, օնլար տախի շու ճիհլէլէ շաեանը թայէիպ տիրլէր քի, էօյլէ թէրպիյէսիլիքլէրի կէօրտիւքլէրինտէ, սիւքիւթ իտէրէք պիր թարաֆա շէքլիմէքտէ, վէ պիր նակն ալիյչ ք տօլաեըտան շարգընլըլաճէ սարէթ վիրմէքտէ տիրլէր:

տեսիլէ պիր աղբըրը , եանի քեամիլ-
 լիք պուլունմագտա օլտուղունտան ,
 էօյլէ էվրօպատա օլտուղու կիպի , պիր
 թագըմ ույղունսուզ քիթապլար վէ
 զագէթալար սայեսինտէ , պիր թագըմ
 առամլար փարա վէ շէօհրէթ գազա-
 նապիլմէքտէ օլմաերպ , իլլա , առապ ու
 ախլագա ազաճըգ թօգանըր պիր թահ-
 րիրաթ չըգտըգտա , անինտէ էհալի թա-
 րաֆընտան րէտտ օլունմագտա տըր , վէ
 հալիլէ գալէմ մէյտանընա չըգանլար-
 տա , քէնտի էֆքեար ու լիսան վէ թա-
 պիրլէրինէ տիգգաթ իյլմէկէ մէճպուր
 օլմագտա տըրլար . շէօյլէ քի , Միւճ-
 թէմէայի-Ամէրիգա էհալիտի , էֆքեար-
 ճա թէմիզ վէ եիւքսէք պիր հավա ի-
 չինտէ եաշամագլըղա ալըշմըշ օլտու-
 ղունտան , անինտէ եա իթիպար իտէ-
 րէք կիւզէլ վէ ֆայիտէլի գալէմէրի
 թէշվիզ , վէ եախօտ գարարը վէ չիր-
 քին գալէմէրին ճէզալարընը , թահ-
 գիր իլէ վիրմէքտէ տիրլէր :

Հէյլէ Ամէրիգատա գըզլար իլէ էր-
 քէքլէրին նիքեհաշլանմասը ուսուլ ու
 գաիտէսինտէն նէշէթ իթմէքտէ օլան
 խալիսէթ վէ սատագաթ ասարը , գա-
 տըն թայիֆէսինէ ուլում ու մալիւ-
 մաթ , վէ քէնտու քէնտույի քէնտի
 ագլ ու տիրայէթիլլէ մուհաֆազա վէ
 իտարէ իտէպիլմէքլիկին մէնֆաաթը-
 նը , րէք րանա սուրէթտէ իսպաթ իյ-
 լէմէքտէ տիր . շէօյլէ քի , Ամէրիգա-
 տա հէր գըզ , քէնտի ալաճաղը գօճա-
 եր , սէրպէսթճէ քէնտիսի սէչիպ պէ-
 յէնմէքտէ օլուպ , էօյլէ պաշգա եէր-
 լէրտէ օլտուղու կիպի , առէթա պիր
 չօճուգ հալինտէ օլտուղու հալտէ , «իշ-
 թէ , պու տա պէնիմ գօճամ իմիշ» տէյե-
 րէք , կէօթիւրիւպ քէնտույի , թանը-

մատըղը , վէ առապ ու ախլագընը
 թէֆթիշ վէ թահգըգ իթմէտիկի պիր
 առամըն էլինէ վէ քէյֆինէ թէսիմ
 իթմէքտէ տէյիլ տիր , վէ իշթէ պու
 սէպէպէ մէպնի տիր քի , րէտէր ու
 վալիտէր , էվվէլա , քէնտի գըզա-
 րընըն քէմալէ իրմէսինէ , վէ րէյ վէ
 միւրատըր գավի քէսպ իթմէսինէ պէք-
 լէմէքտէ , վէ պատէհու քէնտի իլլէ-
 րինէ քէնտիլէրի գարար վիրիպ իճրա
 իլլէմէլէրինէ միւսատտէ իթմէքտէ
 տիրլէր (1) :

Ամէրիգատա գըզլար , էվլէնմէք
 տիմէք նէ օլտուղունու , վէ նէ աղբը
 պօրճլար ալթընա կիրտիքլէրինի ան-
 լատըգտան սօնրա էվլէնմէքտէ օլ-
 տուգլարընտան , հէմ վալիտէլիքտէ լա-
 զըմ կէլէն աղբըրըղը վէ քէմալէթի իճ-
 րա իթմէքտէ , վէ հէմ տէ ալտըզլարը
 գօճաեա պիր եապանճը նազարըլա
 պագմաերպ , իլլա վաճիպէտէն պու-
 լունան մուհապպէթ վէ հիւրմէշի իպ-
 րազ իլլէմէքտէ տիրլէր . չիւնքի , էօյլէ
 էվրօպատա օլտուղու կիպի պիր թա-
 գըմ իլթիֆաթլար վէ թէշրիֆաթլար
 իլէ պիր պիրլէրինի ալտաթմագտա օլ-
 մաերպ , իլլա պիր սուրէթի սատէկի-

(1) Հէր քէս պիլիքի պիզտէ , հալէա պիւ-
 թիւն պիւթիւն պունուն մուղայիրի տիր ,
 հիշ պիր վագըթտա գըզլար , սէրպէսթճէ
 քէնտիլէր իլին պիր տէլիգանը սէչէպիւ-
 մէքտէ օլմատըգտան պաշգա , աերպ սա-
 երլարընտան , լագըրտընը պիլէ իտէպիւ-
 մէքտէ տէյիլ տիրլէր : Հսէֆ իտէճէք եէրի
 շուրասը սըր քի , նըքանյանմագ վէ պսակ
 իտիլմէք վագթիւնտէ , բարասլար մարիֆէ-
 թիլլէ օգունմագտա օլան տուպարտա ,
 թարաֆէյնին սէրպէսթճէ հիւանի րիզատը
 թահսիլինէ տայիր գաիտէլէր էսէրլէրի
 պուլունմագտա իքէն , իճրատա իսէլքեա
 միլէն մուղայիրի կէօրիւմէքտէ տիր :

տէ օլտուղու հալտէ , թա էվվէլինտէն պիր պիրէրինի անլաեբպ տիյնէմէքտէ օլտուգլարընտան , վէ հաթթա , չօդ տէֆա դբզ վէ տէլիգանլը , պիր մէք . թէպտէ պիր եազբխանէ էօնիւնտէ օգուեարագ թապիաթլաչմբչ պուլունտուգլարընտան , թապիաթիլէ էվվէնտիքտէն սօնրա տախի , հիւսնի իմթիզաճ իւզրէ պուլունմագտա տըրլար :

Վագաա , Ամէրիգա գբզլարը , էվվէնմէզտէն էվվէլ , կէզմէք տօլաչմագ դըմնտա սէրպէսթ պուլունմագտա տըրլար , լաքին պիր քէրրէտէ նիքեահ պօեոունտուրուզու ալթընա կիրտիքտէն սօնրա , արթբգ քէնտի պօրճլարընթ թանըեարագ . խանէլէրի տէրունինտէ , քէնտի պօրճլարըյլա իշթիղալ իթմէքտէտիրլէր , վէ գօճալարը իգպալ ու իտպարընա տայիմա հիսսէտար օլմագլըզը պիլտիքլէրինտէն , գօճալարը հէր նէրէյէ կիթսէ պիրլիքտէ կիթմէքտէ , վէ հէր նէ իշ թութսա պիրլիքտէ չալըչբպ եարտըմ իթմէքտէ տիրլէր(1) :

(1) Էվրօպա էհալիսի պիլէ Ամէրիգա գատընլարընըն , գօճալարընա եարտըմ իթմէքտէ օլտուգլարընը , արդու վէ հասէտ իթտիքլէրի հալտէ , պիլմէյիգքի , պիլ նէ եարմալըեբզ , թիւրքիալըղտա պուլունան օթուգ միլեօն էհալիտէ , էկէր հիչ տէյիլ իսէ չալըչբպ գօճալարընա եարտըմ իտէպիլիր Յ միլեօն գատըն վար իսէ , տէյէպիլիլիրի գքի , մէրդումէ Յ միլեօն գատընլար , չալըչմագ ճիհէթիլլէ , պէչ եիւզ նէֆէր Ամէրիգա գատընլարը գատար իչէ եարամագտա օլմաեբպ , իլլա քեաֆիֆէսի տախի , թէնպէլ թէնպէլ էվվէրտէ օթուրարագ , եա պիրպիրէրինի ֆասլ ու զէմմ իթմէքտէ , վէ եախօտ գօճալարընըն իսրաֆընը մուճիպ օլմագ իչին սիւս վէ տարաթ տիւչիւնմէքտէ տիրլէր , սէպի : պ . չիւնքի գատընլարըն էրքէլէր հիպի , վէ էրքէլէր իլէ պիրլիքտէ չալըչմալարը անբպ իմիչ :

Ամէրիգալըլար պու պապտէ , ճէմիյյէթի պէչէրիյէյէ մախսուս օլան բէք պիւյիւք մէսէլէնին հալլի իգպալինէ նայիլ օլմուչլար տըր . եանի սահիպէ ֆագիլէթ , մէթանէթ վէ մալիւմաթ , վէ քէնտի պօրճուսու թանըր գատընլար հուսուլինէ չալըչմագլըզա գարար վիրմիչլէր , վէ տիւնեատա էրքէլէր , քէնտիլէրէ լաեբգ պիրէր արգատաչա մալիք օլմագ իսթէտիքլէրինտէ , օնլաընն ագլ ու տիրայէթ ճիհէթլէրիլէ իլէրուլէմէլէրի էլզէմիյյէթինի տիւչիւնմիւչլէր , իճրա վէ թէճրիւպէ իթմիւչլէր , վէ բէք ալէա տիւչիւնմիւչլ օլտուգլարընը անլամբչլար տըր : լաքին շու տախի պիլլինմէլի տիր , Ամէրիգալըլար պու քիւսթախլըղա չբգբչտըրլարընտա , ազ կիւճիւքլէր վէ ազ աճէմիլիքլէր չէքմէմիւչլէր տիր :

Աճէպա Ամէրիգալըլար , էրքէլէրէ էօյրէթտիքլէրի անյի իլիմէրի գբզլարա տախի էօյրէթմէկէ պաչաառքլարընտա , գարչըլարընա հիչ էնկէլլէր չբգմամբչմբ տըր . շիւբհէսիգ օլարագ չբգմիւչտըր , լաքին , հիչ պիր շէյի տիյնէմէյէրէք տէվամ ու իգտամ իլլէմիւչլէր տիր : Հաթթա , ժան ժաք րուսօ կիպի պիր ֆէյլէսօֆ , քէնտիսինի հէր նէվի էֆքեարը պաթլէտէն արի դքեաս վէ իթիգատ իլլէտիկի հալտէ տախի , գատըն թայիֆէսինին թահսիլի ուլում ու ֆիւնուն իլլէմէսի հագգընտա , քէնտի վագթինտէ պէյն էլ էհալի հիւքմ իթմէքտէ օլան պիր պաթլէլ էֆքեարըն թէէսիքլէրինտէն գուրթուլմաեարագ , «թէֆէ քքիւրէ վէ իլմի նազարիյէ (տեսապան) տայիր օլան իլիմէրի թահսիլ իթմէք , գատըն թայիֆէսինին գուտորէթինտէն եօգարը պիր շէյ տիր» տէյէրէք , հիւքմի գալի պէեան իլլէմիւչ

տիր : Հալ պու քի Ամէրիդաշլար պու
 էֆքեարը պաթըլէյէ գարշը բո-
 թէսթօ իտերէք , մուղայիրինի իծրա
 վէ իսպաթ իյլէմիլէր տիր : Պու կիւն
 քի կիւն ինկիլթէրայի ճէտիտտէ , էն
 իլէրուտէ օլան մաթէմաթիգա հօճա-
 լարը գատըն թայիֆէսինտէն օլտուգ-
 լարը կիպի , էրքէքէր վէ գըզլար պիր
 լիքտէ օլարագ տէրս ալմագտա օլ
 տուգարը մէարէսէլէրտէ տախի , տայի-
 մա գրզլար , էրքէքէրտէն հէմ չափուգ
 էօյրէնմէքտէ , վէ հէմտէ տահա զիեա-
 տէ լաերգը ճէվապլար վիրմէքտէ
 պուլունմուշլար տըլ(1) :

(1) Ամէրիգատա գատըն թայիֆէսինէ
 տախի , էրքէքէրէ էօյրէթտիրիլէն այնի ի-
 լիմէրին էօյրէթտիրմէսինի , վագտա , իշպու-
 թէրճէմէ իթտիկիմիգ քիթապըն Ֆրանսալլ
 միււլլիֆի : էսասճա գապուլ իթմիշ , վէ նա-
 սըլ քի կիօրիւնմէքտէ տիր , մէտն տախի
 իյլմիշ տիր , լաքին , օլ պապտէ քէնտի
 թարաֆընտան տախի պիր միւթալաա պէ-
 եան իթմիշ տիր քի , օնու տա պիլտիրմէք
 հէմ վաճիպէտէն տիր , վէ հէմտէ մէնֆա-
 աթտան տըր :

Միււլլիֆի միււլլիլէյ , վագտա գա-
 տըն թայիֆէսինէ հէր իլմին էօյրէթտիրմէ-
 սինի էսասէն գապուլ իյլմէքտէ տիր , լա-
 քին , օլ պապտէ պիր թատիլաթը տա ճա-
 յիլ վէ էհէմիլյէթտէն կէօրմէքտէ տիր ,
 շէօլէ քի , մատամ քի գատըն թայիֆէսի-
 նին , ճէմիլյէթի պէշէրիլյէճէ մլմուրիլյէ-
 թի պաշգա տըր , եանի խանէսինտէ օ-
 թուրարագ Ֆամիլեաճա լաղըմ կիլէն խըտ-
 միլըրի իծրա իթմէք , վէ չօճուգլարընը
 թէրպիլէ իյլմէք տիր , օնուն իշին , օնլար
 հէր իլմի , չօզուգ թահսիլ իթմէյիպ , իլ-
 լա , զիեատէ քէնտի խըտմիլ վէ մլմու-
 րիլյէթըրինէ իգթիգա իաէնէրի թահսիլ
 իթմէլի տիրէր , եօգտա , սօնրա , Ամէրի-
 գատա օլմեա պաշլատըղը կիլպի , եապաշ
 եալաշ պաշ գալտըրարագ , խանէճէ իլէր-
 տէն վազ կէշէճէրէր , վէ էրքէքէրին իլէրի-

նէ կէօլ տիքէճէքէր տիր , վէ մլճիւլլրտէ
 սթուրուպ , վէ բօլիթիգաեա պիլէ գարշ-
 մագ իսթէյէճէքէր տիր , վէ նասըլ քի տէ
 շիմտիտէն , շու իտտաալարա գալգըշարագ ,
 էօթլտէ պէրուտէ ճէմիլյէթէր թէշէրիլ իթ-
 տիրէրի , վէ նութգլար վէ տէրսլէր իրաա
 իլլտիրէրի կիօրիլմէքտէ տիր , տիմէքտէ
 տիր :

Միււլլիլէյ գաթ պունու պէօլէ սէօյ-
 լտիրտէն սօնրա , օլ խուսուստա Ամէրի-
 գապլար թարաֆընտան վիրիլմէքտէ օլան
 ճէվապլը պէեան իթմիշ , վէ քէնտի թարա-
 ֆընտան , ճէրհ նիլյէթիլլէ գարշըլըգ ճէ-
 վապ վիրմիշ տիր քի , իքիսինի տէ պիլտիր-
 տիրտէն սօնրա , պիլ տէ քէնտի էֆքեա-
 րըմըղը , եանի պիղճէ Ամէրիգալլարըն
 հագըղը օլմասը թարաֆընտա պուլունտու-
 ղումուգու տախի պէեան իտէրիլ :

Էվրօպատա հիւքմ իթմէքտէ օլան էֆ-
 քեարը ումուլի , գատըն թայիֆէսինէ , ա-
 ճագ իգթիգա իտէն իլիմէրին էօյրէթտիր-
 միսի օլտուղունտան , Ամէրիգալլար պու-
 նա գարշըլըգ ճէվապ օլարագ , շէր իլմի
 միււլլի սուրէթտէ էօյրէթտէքտէ հիշ
 պիր մահգուր եօգ տուր , տայիմա թապի-
 աթ քէնտի հիւքմիւնիլ իծրա իտէր , էկիլ
 շու եա պու իլմ գատընլար իշին պօշ պիր
 շէյ իաէ , գաթէն օնտան թէնէպիլլ իախու-
 տէ էօյրէնմէպէր , վէ քէնտի սէվտիրէրինի
 էօյրէնիլէր , օլ վաղըթ , եինէ պիլիմ հի-
 սապ տօղրու չըգար , նասըլ քի թապիաթ-
 տա պունուն էմոյալ տախի վար տըր , պիր
 թարլաեա հէր գաշ տիրլու թօխում է-
 քիլտէ , թօքրաղըն իշինտէն , հէր ճինս թօ-
 հում պիր տիրլու նաֆագա էմիլէք վէ
 եախօա եէէրէք , պիր տիրլու մէյվէ վիր-
 մէյիպ , իլլա հէր թօհում քէնտիլէ եարա-
 եան , եանի սկվտիկի անասըրը եկր վէ , եա-
 խօտ էմիլ , վէ օնա կէօրէ մէյվէ վիրլու
 տիմէքտէ օլտուգլարընտան , միււլլիֆի մէր-
 գում տախի , կիլշի պու միսալ սահիլ
 տիր , լաքին , պունա իլալլիլէն տիգգաթ
 օլունաճագ սայիր պիր միսալ տահա վարտըր ,
 շէօլէ քի , իլմի զիրաաթտա աշքեար կէօ-
 րիւնմէքտէ տիր քի , հէր թօհում եախօա նէ-
 պաթաթա , այնի սըճագ լըլ վէ սօուլ լըլ :

վէ այնի տէրէճէտէ ըջբզ վէ կէօլիէ վէ այնի
 թօրբազ վէ կիւսորէ եարսեամանեանազոն-
 տան , պաղչէպան օլան քիմէնէ պուռնարն
 թապիաթիւրքնա աշինա օլարազ , իճապը
 իճարտունա պօրճըւ վէ մէճարբ պուլուն-
 մագտա տըր , պուռնուն կիպիաէ , մէքթէպ-
 լէր վէ եախօտ մէքթէպ նազըրլարը վէ միւս
 տէրրիսլի , պուռ նօղթսեա աիգգաթ ի-
 տէրէք , էրքէքլէրէ իգթիզա իտէնի վէ եա-
 րաեանը էրքէքլէրէ , վէ գաաընլարա իգ-
 թիզա իտէնի վէ Փայիտէլի օլանը տախի
 դատընլարա էպրթմէլի ախրէր , եօզոս ,
 սօնունտա կիւճիլիքլիք վէ Փէնալըղլար
 հասըլ օլաճաղը ինթիսիւն խարթիճիստէ
 տէյլլ ախր , տէտիքտէն սօնրա , մէրգուճ
 մէզէնէպէն Գաթթիլը օլուսպ , վէ քէնտի քի-
 լիսէսի զայրթիսիտէ տայիմա չէքմէքաէ
 պուլուննուզունտա , Գաթթիլը քիլիսէսի
 Փէյլէսօթլարընն օլ պապտէ պիր հուտուա
 իչինտէ օլարապ , գաաընլարըն թահիլի
 ուլուճ ու Փիւնուն հաղգընտա գապուլ
 իթտիքլէրի ուսուլ ու գաիտէյի իլէրն
 սիւրմէք խօթմէքտէ , վէ Ֆէնէլուն նամ
 շէհրէթչուար եպիսկոպոսուն , զըզլարըն
 թալիմ ու թէրպլէսի պապընտա եազաըզ-
 րարընը , թէքիլ պիր թարիզը սալիմ տիր
 կիպի իպրազ իլլէմէքտէ ախր :

Մէզքիւր էֆքեարտա պուլունանլարըն
 քեաթիլի տախի , պիգճէ եանըմագտա
 տըրլար . շիւնքի ծնարըն էֆքեար վէ իտ-
 տաաընըն նէթիճէսիստէն , գաաըն թա-
 յիֆէսիստէ սէրպէսթիլիկիսի ինքեար իտէ-
 րէք , տայիմա էրքէքլէր իտարէսի թահ-
 թընտա էսիրիքտէ պազը գալմալարը նէ-
 շէթ իտէր . վէ պուտա մէզէնէպէն վէ
 հաթթա խրիսթիան մէզէնէպէնճէ տախի
 պիւլիք պիր տալա տըր , տայիմա , գա-
 տընլար էրքէքլէրին զիլի դումանտա վէ ի-
 թաաթընտա պուլունմալը տըրլար . հալպու
 քի տօղրու վէ թէքմիլ վէ սէրպլսթ ապլ
 ու թէֆէքքիւր պուռնու գաաըլ իտէմէլ ,
 եա գաաընլար հէմիլչէ կտրէ մագամընտա
 գալմալը տըրլար աէնիլիլի ախր , վէ եա-
 խօտ ծնարըն տախի սէրպլսթ վէ թէքմիլ
 ստամ օլտուգլարը գապուլ օլընմալը տըր :

Գարսայիպի շունտա տրք քի , մէզքիւր
 պաթիլ խոտատեա խըտմէթ իտէնլէր , պիր
 թարաթտան գաաըն թայիֆէսիսիստէ սէր-
 պլսիլչէթիսի գապուլ իթտիքլէրի հարտէ ,

տիկէր թարաթտան տախի , ծնարը թա-
 լիմ ու թէրպլչէ իթմէքլէք պաղչէպանլըրընը
 էրքէքլէրէ վիրմէքտէ , վէ պիսանն ալէյի ,
 էրքէքլէրին ինսաթի ու մէրհամլիսիստէ վէ
 եախօտ միւրաա եա քէյիլիստէ իհալէ իթ-
 մէք իսթէմէքտէ տիրլէր :

Պէնիլի ատէմին , սայիր պիզէ էսիր մա-
 գամընտա , եանի մէճպուրի խըտմէթ վէ
 իթաաթ իթմէքտէ օլան հայվանաթը զայրի
 նաթըգաաան ֆարգը , աղլ ու իարաքը ,
 եանի սէրպլսթ ըյ զէ եախօտ իրաաէյի
 ճիւզլիստէ սահիպի , վէ Ֆիքիլիճէ մուհաքէմէ
 սահիպի , վէ գալլաճէ տուլըս սահիպի օլ-
 մաաը տըր . էկէր գաաըն թայիֆէսիստէ
 տախի պու ճանճա խաասէլէր վար իսէլէր ,
 թըպղը պիլիմ կիպի ինսան տըրլար , վէ
 հալլիլչէ պիզէ միւսալի տիրլէր , վէ մէզ-
 քիւր խաասէլէրէ մալլէք պուլունտուգլա-
 րընտա տախի շիւրէն ճայիլ տէյլլ տիր ,
 շիւնքի պիլ ծնարտան տօղմագտաքը ,
 մէզքիւր ճանճա խաասլէրէ մալլէք օլմա-
 եան պիր հայվան վէ եախօտ պիր մախուգ ,
 մէզքիւր խաասէլէրէ սահիպ պուլունան
 ինսանը տօղլուրմագ , թապիաթըն դանու-
 նունա մուղայիր տիր . խմի , մատամ քի
 գաաըն թայիֆէսի տախի ճան թալըմագ-
 տա , ըյյ վիրմէքտէ , միւրաա իթմէքտէ ,
 տիւշիւնմէքտէ , մուհաքէմէ իթմէքտէ , վէ
 տուլըս տուլըմագտա տըր , տիմէք տիր քի ,
 էրքէքլէրէ էսիր օլմաեա պօրճըւ օլմաեալ ,
 իլլա , թըպղը ծնար կիպի , վէ ծնար ի-
 լլէ պիրլիքտէ , ճէմիլչէթի պէշէրիյ յէնին
 իսլանընտ վէ թարազը վէ թէգաատիս-
 մինէ չալըմագլըլտ հաղգը պուլունմագ-
 տա տըրլար , վէ պուռնտան տա աշիքեար ան-
 լալըլըր քի , գաաըն թայիֆէսի իչին շու եա
 պու իլմին թէտրիսի լիւզուլըս տուր վէ
 եախօտ լիւզուլմուզ աուր աէյի գարար
 վիրմէք , էրքէքլէրին սէրպլչէթիսիստէ օլ-
 մաեալ , իլլա , էրքէքլէր կիպի գաաընլար
 տախի տիւշիւնիւզ գարար վիրմէլի տիր-
 լէր , վէ գաաընլար իտէ , էրքէքլէրտէն զիւ
 եատէ քէսիկին ֆիքիլիլ վէ գիեատէ տուլ-
 զուլու օլտուգլարը հալաէ , օլ պապտէ ,
 շիլչ պիր աղլ թտմ գաաընըն , պիր տէ-
 ըլճէ աշալըտա պուլունմաղլըլը գապուլ
 իտիլէք մէզքիւր պաթըլ իթիլպատտա պու-
 լունան էրքէքլէրէ հաղգ վիրմէլէրի , իհ-
 թ իմալաէն աէյլլ տիր :

